

**Buitengebied Oosterhout (Incl. Lint
Oosteind) 2013**
Plan-milieueffectrapportage (Plan-MER)

projectnr. 260317
9 januari 2014
definitief

auteur(s)
drs. B. van Dijck

Opdrachtgever
Gemeente Oosterhout
Postbus 10150
4900 GB Oosterhout

datum vrijgave
9 januari 2014

beschrijving versie
definitief

goedkeuring
drs. B. van Dijck

vrijgave
ir. D. van de Wetering

Datum van uitgave: 9 januari 2014

Contactadres:

Beneluxweg 125
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Copyright © 2014 Antea Group

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

blz.

Samenvatting	3
1	Waarom dit milieueffectrapport? 25
1.1	Aanleiding en context 25
1.2	De m.e.r.-procedure 26
1.3	Leeswijzer en terminologie 31
2	Beleidskader 33
2.1	Overzicht beleid 33
3	De referentiesituatie 35
3.1	Inleiding 35
3.2	Algemene huidige situatie 35
3.3	Landschap 36
3.4	Bodem en water 39
3.5	Natuur 45
3.6	Cultuurhistorie 55
3.7	Ruimtegebruik / Functionele structuur 68
3.8	Leefomgeving / Hinder 77
3.9	Autonome ontwikkelingen 89
4	De voorgenomen activiteit 91
4.1	Ontwikkelingsmogelijkheden 91
4.2	Alternatieven 107
4.3	Bescherming van waarden in bestemmingsplan 107
5	Milieueffecten 119
5.1	Beoordelingskader 119
5.2	Landschap 120
5.3	Cultuurhistorie 122
5.4	Archeologie 124
5.5	Bodem 125
5.6	Water 125
5.7	Natuur 128
5.8	Verkeer 136
5.9	Luchtkwaliteit 137
5.10	Geluid 138
5.11	Geur 139
5.12	Lichthinder 139
5.13	Externe veiligheid 141
5.14	Overige aspecten 141
5.15	Gezondheid 143
6	Slotbeschouwing 145
6.1	Effecten samengevat 145
6.2	Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma 151

Referenties

Afkortingen en begrippen

Bijlagen

- 1 Eindverslag vooroverleg en inspraak Notitie Reikwijdte en Detailniveau Plan-MER "Buitengebied 2013 (Inclusief Lint Oosteind)"
- 2 Beleidskader
- 3 Passende beoordeling

Samenvatting

S.1 Inleiding

S.1.1 Aanleiding en kader

De gemeente Oosterhout is voornemens om voor het buitengebied van de gemeente een nieuw bestemmingsplan op te stellen: "Bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind)".

Het plangebied van het nieuwe bestemmingsplan omvat het gehele buitengebied van de gemeente Oosterhout, inclusief het lint Oosteind (figuur S.1). De kernen Oosterhout, Dorst en Den Hout maken geen onderdeel uit van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied, maar hebben hun eigen bestemmingsplannen.

De gemeente Oosterhout beschikt voor haar buitengebied momenteel (oktober 2013) over een bestemmingsplan Buitengebied (2004), een reparatieherziening daarvan op onderdelen (2008) en een bestemmingsplan Buitengebied herziening 4, gebied ten zuiden van Oosteind (2012). Deze plannen voldoen niet aan de, in de Wet ruimtelijke ordening (Wro), verplicht gestelde standaardisering van bestemmingsplannen (eisen ten aanzien van de wijze van digitalisering, de wijze van verbeelden op de plankaart, de opbouw en inhoud van de regels). Ook is het huidige bestemmingsplanregime niet aangepast aan het provinciale beleid, zoals verwoord in de Verordening ruimte 2012, en op de procedures en termen uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarnaast bestaat behoefte aan een beter hanteerbaar en leesbaar bestemmingsplan, zowel voor de burgers als voor de plantoetsers, en kunnen onjuistheden worden gecorrigeerd. Tenslotte is het ingevolge de Wro verplicht om binnen 10 jaar een bestemmingsplan te actualiseren.

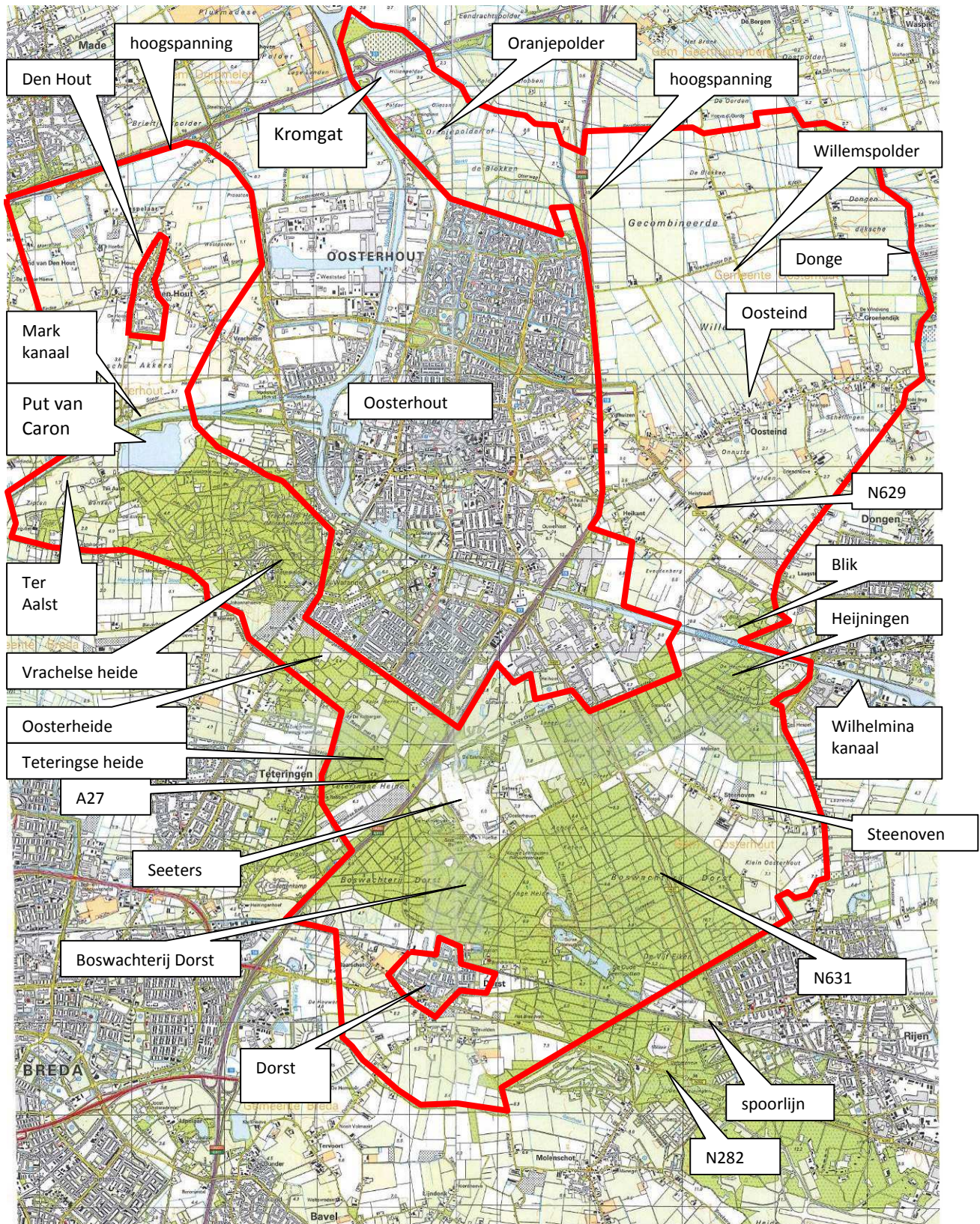
Momenteel (december 2013) ligt de ontwerp partiele herziening van de provinciale Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Verordening Ruimte 2014 ter inzage. Vooruitlopend op vaststelling van dit provinciale beleid is een bouwstop afgekondigd voor alle veehouderijen in Brabant. Het (ontwerp)bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 en dit MER lopen nog niet vooruit op dit nieuwe provinciale beleid en zijn nog gebaseerd op het nu vigerende provinciale beleid.

Het bestemmingsplan Buitengebied betreft een actualisatie van de vigerende bestemmingsplannen. De vigerende plannen zijn:

- Bestemmingsplan Buitengebied (2004);
- Reparatieherziening bestemmingsplan Buitengebied (2008);
- Buitengebied herziening 4, gebied ten zuiden van Oosteind (2012);
- Diverse postzegelherzieningen en wijzigingsplannen voor individuele percelen.

Uitgangspunt voor het (nieuwe) bestemmingsplan is om het bestaande beleid, zoals verwoord in de nu nog geldende bestemmingsplannen (waaronder het recent onherroepelijk geworden bestemmingsplan voor "het mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw" ten zuiden van Oosteind), in principe als basis te hanteren. Gezien de nieuwe provinciale planologische kaders (vastgelegd in de Verordening ruimte) en de noodzaak om in te spelen op enkele actuele zaken, is het onvermijdelijk, dat er ten opzichte van het huidige beleid enkele aanpassingen moeten worden verricht.

Hiervoor is door de gemeenteraad op 23 januari 2013 een notitie beleidsuitgangspunten vastgesteld.

Figuur S.1 Plangebied Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 (incl. Lint Oosteind)
(exclusief kernen Den Hout en Dorst)

Tevens maakt het bestemmingsplan een aantal individuele ontwikkelingen mogelijk, waarvoor eigen ruimtelijke onderbouwingen zijn opgesteld:

1. Bouw woning (Ruimte voor ruimte) Vrachelsestraat (naast huisnummer 50) te Oosterhout;
2. Bouw woning Rijenseweg 14 te Dorst;
3. Omzetten glastuinbouwbedrijf Provincialeweg 181 - 185 in vier woningen te Oosteind;
4. Bouw woning op perceel Brouwerijstraat 27 te Oosteind;
5. Bouw van twee halfvrijstaande woningen op perceel nabij Provincialeweg 227 te Oosteind.
6. Uitbreiding van Recreatievoorziening 't Haasje';
7. Toevoegen groene bufferzone Recreatiecentrum De Hannebroek, Hoevestraat 12 te Dorst

De in het voorontwerp-bestemmingsplan nog opgenomen ontwikkeling percelen Bergvlietse Bossen, Salesdreef te Oosterhout, is vooralsnog niet meegenomen, omdat de relevante gegevens en onderzoeken nog niet beschikbaar en/of akkoord bevonden zijn. Voor deze ontwikkeling wordt eind januari / begin februari 2014 een aparte herziening als ontwerp ter visie worden gelegd. Deze herziening kan vervolgens op 10 juni 2014 worden betrokken bij de vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind) door de gemeenteraad.

S. 1.2 Milieueffectrapportage (m.e.r)

Het Bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind) maakt uitbreiding en omschakeling van de bestaande agrarische (inclusief glastuinbouw) en recreatieve bedrijven mogelijk. Het betreft voornamelijk het opnieuw bestemmen van (nog niet benutte) uitbreidingsmogelijkheden uit de vigerende bestemmingsplannen. Dit is planologisch als conserverend te zien, maar m.e.r.-technisch wordt dit gezien als opnieuw te beschouwen ontwikkeling. Hiervoor bestaan verplichtingen ten aanzien van milieueffectrapportage (m.e.r.). Daarnaast volgt een m.e.r.-plicht uit het niet kunnen uitsluiten van negatieve effecten op Natura2000-gebieden. De gemeente Oosterhout heeft daarom besloten een plan-m.e.r.-procedure te doorlopen voor het gehele bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 (incl. Lint Oosteind).

De procedure van een milieueffectrapportage (m.e.r.) is bedoeld om het milieubelang volwaardig en vroegtijdig in de plan- en besluitvorming in te brengen. De inhoudelijke en procedurele eisen rondom m.e.r. zijn vastgelegd in de Wet Milieubeheer en in het Besluit m.e.r.

Scope plan-m.e.r.: onderzoek op gebiedsniveau, niet op inrichtingsniveau

In de plan m.e.r. wordt het gehele plangebied en worden de effecten van alle ontwikkelingen binnen het Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 beschouwd. De focus ligt echter op die gebieden, waar ontwikkelingen mogelijk zijn en die ontwikkelingen waarvan verwacht wordt dat ze een (wezenlijk) effect hebben op de omgeving. Het effectenonderzoek is gedaan op het niveau van het buitengebied als geheel. Er is daarom een zeker abstractieniveau gekozen. De effectenbeschouwing geeft daarmee geen gedetailleerde analyse op inrichtings-/perceelsniveau. Dit gebeurt in vervolprocedures.

Een m.e.r.-procedure bestaat uit een aantal procedurele stappen en producten. Dit voorliggende rapport, het milieueffectrapport (MER) is een belangrijk onderdeel hierin. Conform de Wet milieubeheer bevat dit MER een beschrijving van:

- Probleem en doelstelling (Hoofdstuk 1);
- De voorgenomen activiteit, alternatieven en varianten (Hoofdstuk 4);
- Genomen en te nemen besluiten (Hoofdstuk 2 en bijlage 1);
- De huidige situatie en autonome ontwikkeling van het studiegebied (Hoofdstuk 3);
- De effecten van de voorgenomen activiteit op het studiegebied (Hoofdstuk 5);
- Leemten in kennis en aanzet tot evaluatieprogramma (Hoofdstuk 6);
- Samenvatting (voorliggend).

In dit MER is rekening gehouden met de adviezen voor reikwijdte en detailniveau zoals in de raadplegingsfase gekregen van overheden, maatschappelijke organisatie en belanghebbenden / belangstellenden.

Dit MER wordt samen met het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 ter inzage gelegd. Een ieder mag zijn/haar reactie op het MER kenbaar maken. Ook wordt dit MER ter toetsing voorgelegd aan de Commissie m.e.r. Vervolgens worden de resultaten van het MER en de reacties erop betrokken in de uiteindelijke vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013.

S. 2 Voorgenomen activiteit

S. 2.1 Inleiding

Inleiding

Het nieuwe bestemmingsplan voor Buitengebied Oosterhout is overwegend consoliderend. Wel maakt het uitbreiding mogelijk van agrarische bedrijven, glastuinbouwbedrijven en recreatieve bedrijven. Daarnaast maakt het omschakeling mogelijk van bv. akkerbouw naar grondgebonden veeteeltbedrijven of van agrarisch naar recreatief en biedt het mogelijkheden voor nevenfuncties, zoals bijvoorbeeld recreatie.

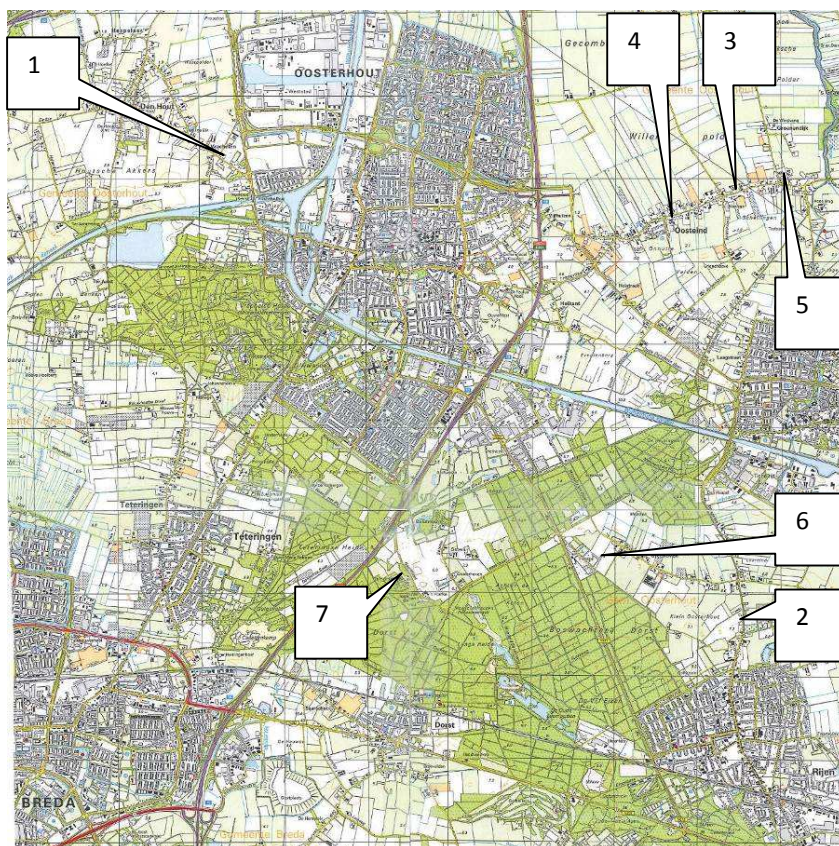
Het betreft geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen, maar "reguliere" planologische mogelijkheden conform de mogelijkheden uit de vigerende bestemmingsplannen.

Uitgangspunt voor het (nieuwe) bestemmingsplan is om het bestaande beleid, zoals verwoord in de nu nog geldende bestemmingsplannen (waaronder het recent onherroepelijk geworden bestemmingsplan voor "het mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw" ten zuiden van Oosteind), in principe als basis te hanteren.

Meeliftende initiatieven

Tevens is een aantal nieuwe ontwikkelingen meegenomen, die al concreet in voorbereiding zijn:

1. Bouw woning (Ruimte voor ruimte) Vrachelsestraat (naast huisnummer 50) te Oosterhout;
2. Bouw woning Rijenseweg 14 te Dorst;
3. Omzetten glastuinbouwbedrijf Provincialeweg 181 - 185 in vier woningen te Oosteind;
4. Bouw woning op perceel Brouwerijstraat 27 te Oosteind;
5. Bouw van twee halfvrijstaande woningen op perceel nabij Provincialeweg 227 te Oosteind.
6. Uitbreiding van Recreatievoorziening 't Haasje';
7. Toevoegen groene bufferzone Recreatiecentrum De Hannebroek, Hoevestraat 12 te Dorst

Locaties meeliftende initiatieven

Alleen die ontwikkelingen, die zover zijn uitgewerkt dat realisering op korte termijn haalbaar wordt geacht, zijn meegenomen. De initiatiefnemers hebben separate ruimtelijke onderbouwingen aangeleverd inclusief de daarvoor noodzakelijke (milieu)onderzoeken uitgevoerd. Deze ruimtelijke onderbouwingen zijn vervolgens getoetst en akkoord bevonden. Uit de ingediende ruimtelijke onderbouwing en de in dat kader uitgevoerde onderzoeken blijkt, dat die ontwikkelingen niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening. De ruimtelijke onderbouwingen zijn als bijlagen bij het bestemmingsplan gevoegd.

De meeste van bovenstaande ontwikkelingen zijn relatief kleinschalig en hebben op het abstractieniveau van dit plan-MER geen andere effecten tot gevolg dan in algemeenheid beschreven. Dit geldt bijvoorbeeld voor ontwikkelingen 1, 2, 4, 5 en 7. De aanpassingen in glastuinbouwbedrijven (ontwikkeling 3) is wel expliciet meegenomen in de stikstofberekeningen.

Ontwikkeling 6 ('t Haasje) is een relatief grootschaligere recreatieve ontwikkelingen. Hier is in de effectenbepaling daar waar relevant specifieke aandacht aan besteed. Dit op basis van de effectonderzoeken zoals opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing van deze twee ontwikkeling.

Ontwikkelingsmogelijkheden agrarische bedrijven

Hieronder wordt per type (agrarisch) bedrijf nader worden ingegaan op de ontwikkelingsmogelijkheden binnen de diverse gebiedsbestemmingen.

Grondgebonden agrarische bedrijven

Grondgebonden agrarische bedrijven in Agrarisch gebied of 'Agrarisch met waarden – Landschap' krijgen de mogelijkheid middels een wijzigingsbevoegdheid en onder voorwaarden uit te breiden tot 2 ha voor niet-veehouderijen. Voor grondgebonden agrarische veehouderijbedrijven bepaalt de Verordening Ruimte dat deze niet verder uit kunnen breiden dan 1,5 ha. Hiernaast is het toegestaan om bij grondgebonden veehouderijen, aangrenzend aan het bouwvlak, voorzieningen te realiseren ten behoeve van opslag van ruwvoer, tot een maximum oppervlak van 0,5 ha.

Grondgebonden agrarische bedrijven in de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschap' (Groenblauwe mantel) krijgen de mogelijkheid om zich, via een wijzigingsbevoegdheid uit te breiden tot 1,5 hectare, ongeacht of er wel of geen vee wordt gehouden. Ook is het hier toegestaan om bij grondgebonden veehouderijen, aangrenzend aan het bouwvlak, voorzieningen te realiseren ten behoeve van opslag van ruwvoer, tot een maximum oppervlak van 0,5 ha. Conform de Verordening ruimte geldt aanvullend dat aangetoond dient te worden, dat de uitbreiding een positieve bijdrage levert aan de bescherming en ontwikkeling van de onderkende ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken.

Vormverandering is, conform het huidige plan, in principe binnen alle gebiedsbestemmingen mogelijk. Voor alle ontwikkelingen (bouwvlakvergroting en vormverandering) geldt, dat moet worden aangetoond, dat er met de uitbreiding geen intensief veehouderijbedrijf ontstaat en dat ingeval van bouwvlakvergroting wordt voldaan aan de eis van kwaliteitsverbetering landschap.

Intensieve veehouderijen

Intensieve veehouderijbedrijven krijgen geen mogelijkheid uit te breiden. Binnen extensiveringsgebied is vormverandering van het bouwvlak en het vergroten van het bebouwde oppervlak binnen het bouwvlak niet meer mogelijk.

Binnen verwevingsgebied is het oprichten van gebouwen binnen het bouwvlak mogelijk. Ook is vormverandering en uitbreiding van het bouwvlak tot maximaal 1,5 ha en het oprichten van gebouwen binnen het bouwvlak mogelijk onder voorwaarden (duurzame locatie, 10% van het bouwvlak moet worden benut voor landschappelijke inpassing en er mag geen sprake zijn van een geiten- of schapehouderij).

Glastuinbouwbedrijven

Nieuwvestiging van en omschakeling naar glastuinbouwbedrijven is niet toegestaan. Bestaande, solitair gelegen glastuinbouwbedrijven behouden de mogelijkheid om via een afwijkingsmogelijkheid door te groeien naar maximaal 3 ha. netto glas. Er geldt een maximum oppervlak van 0,75 hectare voor het agrarisch bouwvlak, welke ingezet mag worden voor de ondersteunende voorzieningen (bedrijfsgebouwen, WKK-installaties, een eventuele bedrijfswoning, etc.) bij een glastuinbouwbedrijf. Voor waterbassins zal een passende regeling worden opgenomen, die realisatie buiten het bouwvlak doch binnen het bestemmingsvlak Glastuinbouw mogelijk maakt, mits voorzien van een landschappelijke inpassing.

Voor glastuinbouwbedrijven, die gelegen zijn in het "mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw" (ten zuiden van Oosteind) wordt aan bestaande glastuinbouwbedrijven de mogelijkheid geboden om uit te breiden tot maximaal 5 hectare glas, met daarnaast een bouwvlak van maximaal 1 ha. Vormverandering blijft, conform het huidige plan, binnen alle gebiedsbestemmingen mogelijk.

Overige niet-grondgebonden bedrijven

Omschakeling naar niet-grondgebonden bedrijven, niet zijnde de intensieve veehouderij (zoals viskwekerij) is mogelijk, alsmede vormverandering van het bouwvlak. Uitbreiding van het bouwvlak is niet mogelijk, onafhankelijk van de ligging in het buitengebied (geen zonering). Overigens komen binnen de gemeente Oosterhout dergelijke bedrijven momenteel niet voor.

Paardenhouderijen

Bij paardenhouderijen wordt onderscheid gemaakt tussen productiegerichte paardenhouderijen en gebruiksgericte (of publieksgericte) paardenhouderijen, zoals maneges en paardenpensions. Uitgegaan wordt van een bedrijfsmatige paardenhouderij, wanneer er meer dan 5 paarden worden gehouden. Daaronder wordt gesproken van hobbymatig gebruik. Alle specifiek productiegerichte paardenhouderijen worden beschouwd als een grondgebonden agrarisch bedrijf met dito uitbreidingsmogelijkheden.

De specifiek publieksgericte paardenhouderijen, zoals maneges en paardenpensions, worden beschouwd als een recreatieve functie. Gezien de bestemmingsplansystematiek worden paardenpensions, tezamen met de overige vormen van paardenhouderijen (bv. paardenhandel)

beschouwd als semi-agrarisch bedrijf. Ingevolge de wettelijk voorgeschreven SVBP 2012 vallen maneges onder de bestemming Sport.

Deze bedrijven mogen uitbreiden tot maximaal 1,5 ha (via wijzigingsbevoegdheid). Vormverandering is toegestaan, onafhankelijk van de ligging in het buitengebied (geen zonering).

Ingeval van combinaties van de hiervoor genoemde vormen van paardenhouderijen, worden deze bestemd op basis van het (bedrijfsmatig) grootste onderdeel. Gezien de behoefte in de maatschappij zijn bij de publieksgerichte vormen van paardenhouderij (manege en paardenpension) sociaal-maatschappelijke functies (zorgboerderij, resocialisatie) als ondergeschikte nevenactiviteit mogelijk. Dit tot een maximum van 250 m² en via een binnenplanse afwijking. Voor maneges geldt dat er een ondergeschikte en functiegerelateerde horecavoorziening mag worden geëxploiteerd.

Teeltondersteunende voorzieningen

Teeltondersteunende voorzieningen (TOV) zijn onder te verdelen in teeltondersteunende kassen, permanente TOV (niet zijnde teeltondersteunende kassen) en tijdelijke TOV.

In agrarische gebieden mag het maximale oppervlakte aan teeltondersteunende kassen 5.000 m² bedragen. In Agrarisch gebied met waarden – landschap (groenblauwe mantel) of natuur (EHS) is oprichting van teeltondersteunende kassen niet mogelijk.

Permanente TOV mogen uitsluitend binnen het agrarisch bouwvlak worden opgericht. Als het bouwvlak te klein is om de permanente TOV te realiseren, kan een vergroting van het bouwvlak worden aangevraagd ten behoeve van de TOV tot een maximum van 1,5 ha en voorzover de bedrijfsvoering grondgebonden blijft.

Binnen de tijdelijke voorzieningen is een onderscheid te maken tussen lage en hoge TOV. Lage tijdelijke TOV buiten het bouwvlak worden toegestaan. Hoge tijdelijke TOV (tot maximaal 2,5 meter hoogte) worden in agrarisch gebied, tot maximaal 3 hectare buiten, maar wel aansluitend aan, het bouwvlak toegestaan. Via een omgevingsvergunning (binnenplanse afwijking) is een maximale hoogte toegestaan tot 4,5 meter en/ of een groter oppervlak dan 3 ha aansluitend aan het bouwvlak, voor zover het tijdelijke voorzieningen betreft en de bedrijfsvoering grondgebonden blijft.

In Agrarisch gebied met waarden – Landschap (groenblauwe mantel) zijn hoge tijdelijke TOV (tot maximaal 2,5 meter hoogte) buiten het bouwvlak niet toegestaan.

Energie opwekking - mestverwerking

Het bestemmingsplan biedt geen mogelijkheid om binnen het agrarisch bouwvlak kleinschalige voorzieningen voor opwekking van duurzame energie, door middel van biomassavergisting voor het eigen agrarisch bedrijf op te richten. Alle ontwikkelingen met betrekking tot mestbewerking, mestverwerking en biomassaverwerking worden buitenplans beoordeeld. Dit geldt ook windenergie.

Nevenactiviteiten

In het bestemmingsplan worden (beperkt en binnen de bestaande bebouwing) via afwijking de volgende agrarische nevenactiviteiten toegestaan:

- Verblijfsrecreatie (logies en ontbijt/ bed & breakfast, vakantieappartementen, kleinschalig kamperen);
- Dagrecreatie / horeca (zonder alcohol);
- Sociaal-maatschappelijke functies (waaronder kinderdagopvang, zorgboerderij, resocialisatie);
- Verkoop van streekproducten;
- Educatie (rondleidingen en andere vormen van opleiding);
- Vergaderfaciliteiten;

Het maximale oppervlak, wat voor deze nevenfuncties mag worden ingezet, bedraagt 250 m², met uitzondering van de statische opslag van goederen die geen regelmatige verplaatsing behoeven en met uitzondering van semi-agrarische bedrijvigheid, waarvoor een maximum oppervlakte geldt van 500 m². Ingeval van de verkoop van streekproducten geldt een maximaal verkoopvloeroppervlak (winkeloppervlak) van 50 m². Voor aan huis verbonden beroepen en bedrijven geldt een maximum oppervlak van 50 m². Activiteiten mogen alleen milieucategorie 1 of 2 activiteiten betreffen.

De activiteiten mogen, met uitzondering van de verkoop van streekproducten, geen detailhandel, een showroom of een afhaalpunt c.q. logistieke functie betreffen.

Ingeval van een horecafunctie geldt dat er geen alcohol mag worden geschonken, tenzij deze ondersteunend en ondergeschikt zijn aan een agrarische nevenactiviteit. Dagrecreatie moet tussen

zonsop- en zonsondergang plaats vinden. Ingeval van verblijfsrecreatie geldt een absoluut maximum van 10 verblijfsplaatsen.

Een stapeling (lees combinatie) van nevenfuncties is toegestaan, mits het totale oppervlak aan nevenfuncties de toegestane maat van 250 m² niet te boven gaat

Aan huis verbonden beroepen en bedrijven en de verkoop van ter plaatse geteelde producten zijn bij recht toegestaan.

Agrarische vervolgfuncties - omschakeling van agrarisch bedrijfstype:

Voor omschakeling van het ene agrarische bedrijfstype naar het andere gelden de navolgende regels:

- Omschakeling naar een glastuinbouwbedrijf / intensieve veehouderij is niet toegestaan;
- Omschakeling naar een overig niet-grondgebonden agrarisch bedrijf, niet zijnde een intensieve veehouderij of grondgebonden agrarisch bedrijf is toegestaan .

Agrarische bedrijven (met uitzondering van glastuinbouw) mogen omschakelen naar de functies wonen, semi-agrarische of niet-agrarische bedrijvigheid, opslag, dagrecreatieve vorm van een paardenhouderij (zoals een manege of een paardenpension) en vormen van verblijfs- en dagrecreatie. Dit middels een wijzigingsbevoegdheid en onder voorwaarden (niet conflicterend met ruimtelijke en/of milieubeperkingen als geurhinder, veiligheid, geluid e.d.).

Werkzaamheden met een vergunningenstelsel

Het bestemmingsplan laat diverse andere, aan de agrarische bedrijfsvoering gerelateerde, activiteiten toe die mogelijk negatieve milieueffecten hebben, bijvoorbeeld drainage, omzetten van grasland in bouwland, diepploegen e.d. Om waarden te beschermen en eventuele negatieve effecten op archeologische, cultuurhistorische, landschappelijke en natuurlijke waarden zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel op voorhand af te wegen is voor deze activiteiten een vergunning nodig.

Ontwikkelingsmogelijkheden woningen en niet-agrarische bedrijven

Woningen

Nieuwbouw van woningen in het buitengebied (exclusief lint Oosteind) is uitgesloten. In het lint Oosteind is oprichting van nieuwe (burger)woningen onder voorwaarden mogelijk (in een aparte planprocedure). Voor eventuele woningbouwverzoeken in het kader van de Ruimte voor Ruimte regeling (zowel regulier als verbreed) dient een afzonderlijke planologische procedure doorlopen te worden. Binnen de nieuwe bestemmingsregeling kan een aan huis gebonden beroep of bedrijf, als nevenactiviteit, worden toegestaan zowel bij burgerwoningen als bedrijfswoningen. Bij het toestaan van een aan huis verbonden beroep zijn de volgende voorwaarden van toepassing: de woonfunctie blijft behouden, er mag niet meer dan 30% van de vloeroppervlakte van de bebouwing, tot een maximum van 50 m², voor deze functie worden ingezet (als ondergeschikt onderdeel van het wonen), het moet een activiteit betreffen die als categorie 1 of 2 bedrijf kan worden aangeduid en er mag geen sprake zijn van enige vorm van detailhandel of horeca. Daarnaast is het mogelijk om bij een woning (via een binnenplanse afwijking) een kleinschalig kampeerterrein te ontplooien of (via wijziging) een natuurkampeerterrein.

Semi-agrarische en niet-agrarische bedrijven

Voor semi-agrarische bedrijven in het buitengebied is per bedrijf een bouwvlak conform het geldende bestemmingsplan ingetekend, met hierbij een mogelijkheid tot uitbreiding van de bebouwing met 15% van het thans aanwezige bebouwde oppervlak. Per bedrijf is de maximale omvang van de toegestane bebouwingoppervlakte (exclusief bedrijfswoning), verbaal in de regels opgenomen.

De overige bedrijven in het buitengebied, niet zijnde agrarisch of semi-agrarisch, krijgen geen uitbreidingsruimte. Uitbreidingen van bouwvlakken is conform het huidige plan niet mogelijk.

Ook niet-agrarische bedrijven krijgen geen uitbreidingsruimte.

Voor alle niet-agrarische bedrijven wordt omschakeling naar andere vormen van niet-agrarische bedrijvigheid via een omgevingsvergunning (binnenplanse afwijking) toegestaan voor zover dit tot een verbetering leidt op milieuhygienisch vlak en de activiteiten behoren tot maximaal bedrijfscategorie 2. Daarnaast wordt de mogelijkheid geboden tot omschakeling naar de functie wonen.

Ontwikkelingsmogelijkheden recreatie

Verblijfsrecreatie

Er wordt onderscheid gemaakt in vier soorten nachtverblijf:

1. Reguliere kampeerterreinen;
2. Natuurkampeerterreinen;
3. Kleinschalig kampeerterrein;
4. Overige verblijfsrecreatieve voorzieningen.

In het buitengebied ligt een aantal bestaande verblijfsrecreatieve voorzieningen, die conform hun huidige omvang als recreatief bedrijf bestemd zullen worden. De gemeente staat niet onwelwillend tegenover het verlenen van medewerking aan eventueel noodzakelijke gebiedsuitbreiding van de bestaande reguliere kampeerterreinen, mits dit geen negatieve gevolgen heeft voor omliggende waarden en functies. In voorkomende gevallen zal een afzonderlijke ruimtelijke procedure doorlopen dienen te worden, waarmee een regeling op maat kan worden opgesteld. Bovenstaande geldt eveneens voor vestiging van nieuwe reguliere kampeerterreinen, al dan niet middels doorgroei van kleinschalige kampeerterreinen. Nieuwvestiging wordt niet rechtstreeks mogelijk gemaakt. Permanente bewoning van recreatiewoningen is uitgesloten.

De gemeente wenst in het nieuwe plan via een (binnenplanse) wijzigingsprocedure, de mogelijkheid te bieden (onder voorwaarden) voor de oprichting van nieuwe natuurkampeerterreinen en kleinschalig kamperen. De mogelijkheid voor kleinschalig kamperen is onder een aantal voorwaarden middels een afwijking bij agrarische bedrijven toegestaan (maximaal 25 plaatsen).

Realisering van diverse soorten nachtverblijven (waaronder bed&breakfast) is via een (binnenplanse) afwijking als nevenactiviteit bij agrarische bedrijven mogelijk, enkel binnen de bestaande bebouwing en tot een maximale omvang van 250 m² en tot maximaal 10 verblijfsplaatsen. Daarnaast is dit ook mogelijk bij alle (bedrijfs)woningen, zover deze activiteit past binnen de regeling voor aan huis verbonden beroepen.

Dagrecreatie

Nieuwe kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen (waaronder horeca zonder alcohol, zoals een theetuin) worden via een binnenplanse afwijking, als nevenactiviteit (tot max. 250 m²) of als vervolgfunctie (tot max. 400 m²) bij agrarische bedrijven en bij woningen toegestaan.

Samenvattend overzicht van ontwikkelingsmogelijkheden

Tabel S.1 geeft een samenvattend overzicht van de ontwikkelingsmogelijkheden, omschakelingsmogelijkheden en nevenfuncties van de diverse bestemmingen. In figuur S.2 is een overzicht opgenomen van agrarische en recreatieve bedrijven die (in principe) kunnen uitbreiden.

Uitgangspunt voor effectbepaling: maximale ontwikkeling

Er wordt in de effectenbepaling uitgegaan van de planologisch maximale ontwikkeling die het bestemmingsplan mogelijk maakt. Dit is inclusief mogelijke afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden. Wat de maximale ontwikkeling is verschilt per thema. Voor de bepaling van stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden is de maximale situatie de maximale ontwikkeling en/of omschakeling van agrarische bedrijven met een maximale veebezetting met maximale stikstofemissie. Voor de effectbepaling op verkeer is de maximale situatie een maximale recreatieve ontwikkeling van het gebied.

Maximale ontwikkelingsmogelijkheden niet realistisch

Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het niet waarschijnlijk is dat de maximale ontwikkeling van met name agrarische bedrijven en glastuinbouw in de toekomst zal plaatsvinden (gezien de benutting van ontwikkelingsmogelijkheden in het verleden en de verwachte toekomstige ontwikkeling in de sector).

Vertaling oppervlak uitbreiding/omschakeling veehouderijen naar aantallen dieren

De "vertaling" van oppervlakte uitbreiding naar aantallen dieren is afgeleid van het rapport van de commissie Van Doorn 'Al het vlees duurzaam', de doorbraak naar een gezonde, veilige en gewaardeerde

veehouderij in 2020. Het uitgangspunt is gekozen dat op 1,5 ha 200 melkkoeien, 140 stuks vrouwelijk jongvee, 7.500 vleesvarkens, 100 volwassen paarden worden gehouden. Deze getalswaarden zijn algemeen geaccepteerd in vergelijkbare onderzoeken.

Ten aanzien van uitgangspunten emissie stallen is uitgegaan van de maximale emissiewaarden (BBT factoren) afkomstig uit het Besluit huisvesting. Er is (nog) geen rekening gehouden met strengere emissie-eisen voor stallen uit de provinciale Verordening stikstof en Natura 2000. De redenen hiervoor zijn:

- Voor nieuwbouw van stallen gelden volgens de Verordening inderdaad strenge(re) emissiefactoren. Echter, een initiatiefnemer die nieuw wil bouwen hoeft zijn bestaande stallen nog niet aan te passen. Pas in 2028 moet het gehele bedrijf voldoen aan de strengere emissie-eisen. Hier kunnen dieren gehouden worden met een emissiefactor die nog hoger ligt dan de door ons gehanteerde BBT-waarden. Met gebruikmaking van interne saldering kan het bedrijf voldoen aan nationale wetgeving. Over het totale bedrijf bezien zal de emissie per dierplaats ergens liggen tussen de bestaande en door ons gehanteerde emissiefactor en de strenge waarde volgens de Verordening.
- De Verordening is een beleidsdocument wat door voortschrijdende inzichten aan continue/jaarlijkse verandering onderhevig is. Om deze reden is er in het MER voor gekozen uit te gaan van de emissiegrenswaarden zoals gehanteerd in de generieke nationale wetgeving omtrent het aspect ammoniak-/stikstofdepositie. Dit geeft de worst-case inschatting van het stikstofeffect op Natura2000. Hiermee wordt voorkomen dat het stikstofeffect wordt onderschat.

Uitgangspunten uitbreiding / nieuwvestiging glastuinbouw

Conform de Verordening Ruimte geldt bij uitbreiding:

- Rekening wordt gehouden met de gevolgen van de beoogde uitbreiding voor de in het plan begrepen gronden en naaste omgeving;
- De beoogde ontwikkeling leidt tot voordelen op het gebied van duurzaamheid en synergie;
- Er wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van het landschap volgens de Kwaliteitsregeling landschap.

In het Besluit Glastuinbouw worden allerlei eisen gesteld aan glastuinbouwbedrijven, bijvoorbeeld ten aanzien van:

- De inrichting van bedrijven;
- Het energiegebruik;
- Het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen;
- Het gebruik van water en de lozing ervan;
- Beperking van de geluiduitstoot;
- Beperking van de lichtuitstraling door assimilatiebelichting (= belichting ter bevordering van de groei van gewassen).

Ten aanzien van energie wordt door de overheid en sector op termijn ingezet op energieneutrale glastuinbouw. De uitwerking en realisatie hiervan staat echter nog in de kinderschoenen. In dit MER is ervan uitgegaan dat nieuwe glastuinbouwbedrijven gebruik maken van warmtekrachtkoppeling (relevant voor o.a. de bepaling van de uitstoot van stikstofdepositie).

Ten aanzien van lichtuitstraling wordt in dit MER uitgegaan van de eisen vanuit het Activiteitenbesluit:

- 100% afscherming van de gevels bij toepassing van belichting 24 uur per dag, 365 dagen per jaar;
- 98% afscherming van de kasdekken bij toepassing van belichting, met uitzondering van de nacht:
- Van 1 september tot 1 november tussen 02.00 uur en zonsopgang, Van 1 november tot 1 april tussen 24.00 uur en zonsopgang en van 1 april tot 1 mei tussen 02.00 uur en zonsopgang mag het percentage van 98% afgeschermd dekoppervlak worden teruggebracht tot 75% (25% "kieren");

Ofwel, gedurende de maanden mei, juni, juli en augustus zijn bij een belichte teelt 24 uur per dag de gevels 100% afgeschermd en de dekken voor 98%. In de overige acht maanden hebben de tuinders die belichten de mogelijkheid om in de nacht de dekafscherming terug te brengen tot 75%.

Ten aanzien van water wordt er in dit MER van uit gegaan dat toename van verharding conform de daarvoor geldende eisen uit wet- en regelgeving en beleid van de gemeente en waterschap gecompenseerd. Dit geldt ook voor de lozing van proceswater (met name bij kassen). Ook wordt er vanuitgegaan dat bij de kassen open gietwaterbassins worden gerealiseerd voor de opvang van regenwater voor gebruik in de kassen, zoals regulier in de sector (en dus (nog) niet van ondergrondse bassins).

Meeliftende initiatieven

Zoals is gesteld worden in het bestemmingsplan een zevental separaat lopende ontwikkelingen meegenomen. Van deze zeven is er één, die mogelijk eigen effecten heeft aanvullend op de effecten van de uitbreiding/omschakeling van agrarische en recreatieve bedrijven in het bestemmingsplan in het algemeen. Dit betreft uitbreiding van Recreatievoorziening 't Haasje. In aanvulling op de bestaande voorzieningen op 't Haasje (camping, 100 recreatiewoningen en stacaravans, zwembad, binnenspeeltuin en horaca) wordt uitbreiding voorzien met ca 170 extra plaatsen. Voor een uitgebreidere beschrijving wordt verwezen naar de ruimtelijke onderbouwingen, die los bij het bestemmingsplan is bijgevoegd.

Uitbreiding 't Haasje

S. 2.2 Alternatieven

Conform de Wet Milieubeheer dient in het MER een motivatie te worden gegeven hoe met alternatieven is omgegaan.

In het MER worden twee situaties beschreven en onderzocht:

- Feitelijke situatie = huidige situatie;
- Maximale plansituatie = de (theoretisch) maximale ontwikkelingen die in het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 planologisch-juridisch mogelijk worden gemaakt.

Er worden geen andere scenario's onderzocht. Wet-, regelgeving, uitspraken van de commissie m.e.r. en Raad van State vereisen de beschouwing van de effecten van de maximale plansituatie ten opzichte van de feitelijke situatie. Ook al is dit naar verwachting geen realistisch scenario: de gemeente verwacht gezien de ontwikkelingen in de agrarische sector en de bekende initiatieven niet dat de maximale uitbreidingsmogelijkheden benut zullen worden.

De gemeente heeft er voor gekozen in dit MER geen (meer) realistisch scenario te onderzoeken. Naar verwachting leiden alle scenarios (reëel of maximaal) tot significant negatieve effecten op Natura2000-gebieden en vragen alle scenarios om maatregelen en afweging. Onderzoek naar andere scenario's (nulplus, realistisch, realistisch met beperkte uitbreidingsmogelijkheden) heeft in de optiek van de gemeente op dit moment geen meerwaarde.

Er worden in dit MER geen locatie- en/of inrichtingsalternatieven onderzocht. Voor de uitbreiding van agrarische bedrijven (veehouderijen en glastuinbouw) en recreatieve bedrijven bestaat over het algemeen geen locatiealternatief: het betreft "reguliere" uitbreidings-mogelijkheden van bestaande bedrijven, conform de planologische ruimte uit vigerende bestemmingsplannen.

Tabel S.1 Samenvattend overzicht ontwikkelingsmogelijkheden, omschakelingsmogelijkheden en nevenfuncties Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013

a Uitbreidingsmogelijkheden

Functie	Uitbreidings Mogelijkheid Bouwvlak (ha)	Max opp (m2) aan bebouwing	Nevenfuncties / Vervolgfuncties	Relevantie stikstof	Relevantie m.e.r.
Agrarisch: grondgebonden (incl productiegerichte paardenhouderij)	Tot max 2 ha. Ingeval gelegen in waardevol landschap (groenblauwe mantel) of ingeval van het houden van vee max 1,5 ha. (maar geen groei tot intensieve veehouderij)	Geen max	Semi-agrarische nevenactiviteiten, dagrecreatie, horeca (zonder alcohol), verblijfsrecreatie, sociaal maatschappelijke functies tot max 250 m2. Ingeval van een bedrijfswoning, aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2	Ja	Ja
Agrarisch: Intensieve veehouderij	Extensiveringsgebied: Nee Verwevings gebied: 1,5 ha (op duurzame locatie)	Extensiveringsgebied: huidige bebouwing = max. Verwevingsgebied: geen max.		Ja	Ja
Agrarisch: overig niet-grondgebonden	Nee	Geen max		Nee	Nee
Agrarisch: glastuinbouw	Tot 3 ha netto glas + 0,75 bouwvlak voor onder steunende voorzieningen Doorgroeigebied: Tot 5 ha netto glas + 1 ha bouwvlak voor onder steunende voorzieningen	Bouwvlak geen max, bestemmingsvlak 3 ha netto glas of (ingeval van doorgroeigebied) 5 ha glas.		Ja	Ja
Manege / Paardenpension (recreatief)	Tot 1,5	Geen max	Sociaal-maatschappelijke functies (kinderdagopvang, zorgboederij e.d.) tot max 250 m2. Ondergeschikte en functiegerelateerde horeca. Ingeval van een bedrijfswoning, aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2	Ja	Ja
Kampeerterrein / recreatieterrein/ bungalowpark	nee	Huidig = max + 25% uitbreiding	Voor zover bedrijfswoning aanwezig; Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2. Bij kleinschalig kamperen als vervolgfunctie, is binnen het max van 400 m² aan bebouwing, tot 250 m² horeca mogelijk	Nee	Ja
Natuurkamperen	nee	Max 150 m²		Nee	Ja
Kleinschalig kamperen	nee	Max 250 m² als nevenfunctie bij agr.		Nee	Ja
Overige verblijfsrecreatie	nee	bedrijf, 400 m² als vervolgfunctie en		Nee	Ja
Dagrecreatie	nee	max 100 m² bij woningen (i/d vorm van een ahg beroep en bedrijf)		Nee	Ja
Woondoeleinden	Tot 0,15 ha.	inhoud woning 750 m³, oppervlakte bijgebouwen 100 m²	Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m²,	Nee	Nee
Overig (cat 1 en 2)	Nee	Bestaande = max. Bij omschakeling vanuit een agr. bestemming max. 400 m²	Voor zover bedrijfswoning aanwezig; Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2	Nee	Nee
Semi-agrarisch (loonwerkbedrijf, paardenhandelaar) (niet-agrarisch)	Nee	Bestaande = max. + 15% van bestaand. Bij omschakeling vanuit een agr. bestemming max. 750 m²		Ja	Nee

Functie	Uitbreidings Mogelijkheid Bouwvlak (ha)	Max opp (m2) aan bebouwing	Nevenfuncties / Vervolgfuncties	Relevantie stikstof	Relevantie m.e.r.
Statische opslag	Nee	Geen		Nee	Nee
Bestaande niet-agrarische bedrijven	Nee	Geen		Nee	Nee
Teeltondersteunende voorzieningen				Nee	Ja
Woningsplitsing, Afhankelijk wonen, Huisvesting seizoensarbeiders, Ruimte voor Ruimte Landgoed				Nee	Nee

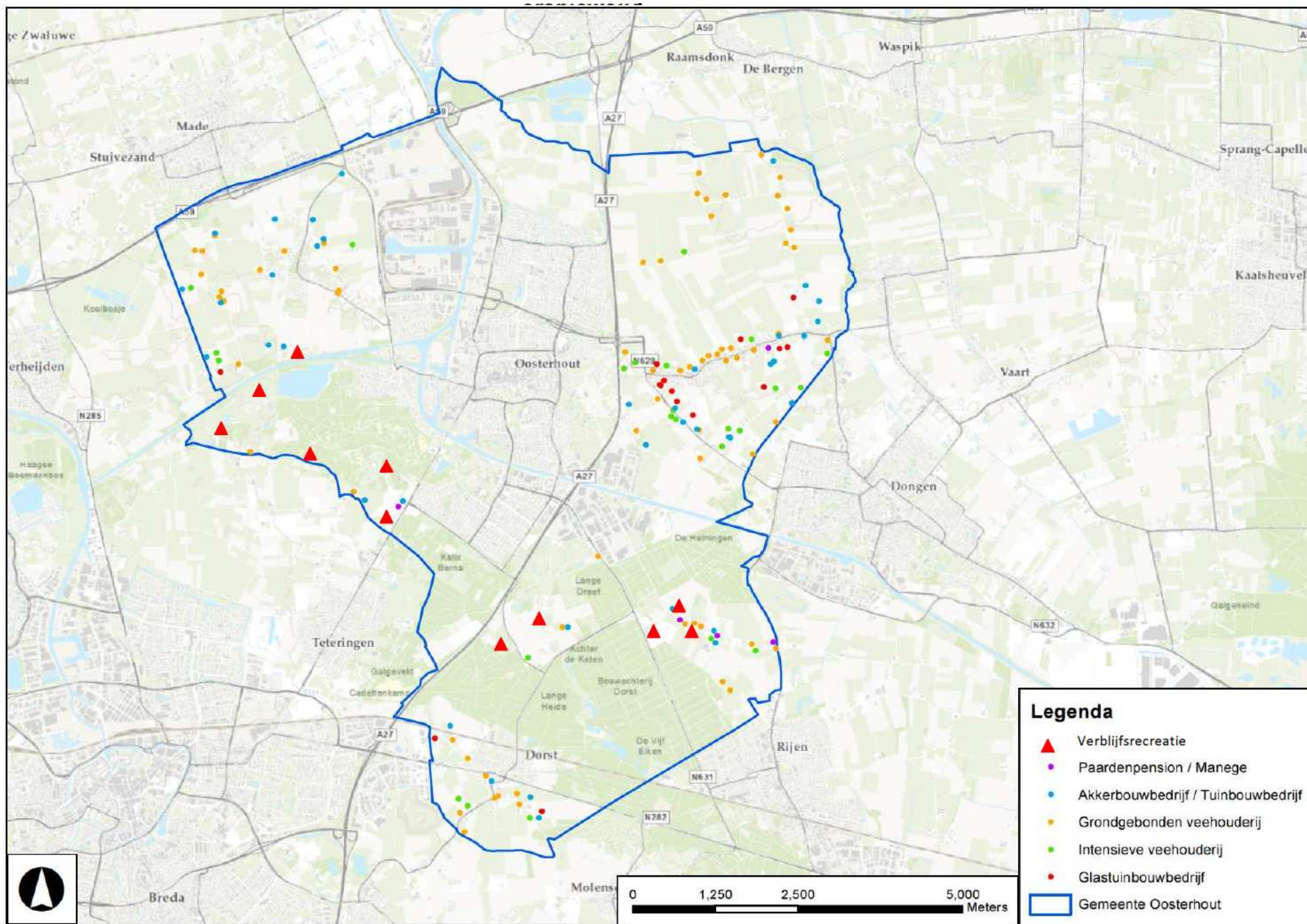
b Omschakelingsmogelijkheden

Van/ naar	Woondoeleinden	Overig (cat 1 en 2)	Semi-agrarisch (loonwerkbedrijf, paardenhandelaar	Sport (w.o. mange)	Agrarisch: grondgebonden	Agrarisch: IV	Agrarisch: overig niet- grondgebonden	Agrarisch: glastuinbouw	Dag- en verblijfsrecreatie (w.o. recreatieterrein, bungalowpark, natuurkamperen, kleinschalig kamperen)
Agrarisch: grondgebonden (incl paardenhouderij)	Ja	Ja	ja	Ja	-	Nee	Ja	Nee	Ja
Agrarisch: IV	Ja	Ja	ja	Ja	Ja	-	Ja	Nee	Ja
Agrarisch: glastuinbouw	Ja	ja (voor zover kassen worden gesaneerd)	ja (voor zover kassen worden gesaneerd)	ja (voor zover kassen worden gesaneerd)	ja (voor zover kassen worden gesaneerd)	Nee	ja (voor zover kassen worden gesaneerd)	-	ja (voor zover kassen worden gesaneerd)
Agrarisch: overig niet-grondgebonden	Ja	ja	ja	Ja	Nee	Nee	-	Nee	Ja
Sport (w.o. mange)	Ja	Nee	nee	Ja (naar een andere vorm van..)	Nee	Nee	Nee	Nee	nee
Dag- en verblijfsrecreatie (w.o. recreatieterrein, bungalowpark, natuurkamperen, kleinschalig kamperen)	Ja	Nee	nee	nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja (naar een andere vorm van..)
Woondoeleinden	-	nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	ja (kleinschalig kamperen, natuurcamping en overig tot 100 m2)
Overige bedrijven	Ja	Ja (naar een andere vorm van, < cat 3)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Semi-agrarisch (loonwerkbedrijf, paardenhandelaar)	Ja	Nee	Ja (naar een andere vorm van..)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

- Geen mogelijkheid omschakeling burgerwoning naar agrarisch-grondgebonden.
- Geen mogelijkheid omschakeling overig bedrijf naar agrarisch-grondgebonden en overig-niet grondgebonden.
- Wel mogelijkheid omschakeling agrarisch niet veeteelt (akkerbouw) naar agrarisch veeteelt.
- Omschakelingsmogelijkheden voor niet-agrarische bedrijvigheid (waaronder recreatie), Valt onder beleid verwoord in hfst 8 van de beleidsuitgangspuntennotitie, geldt ook voor alle andere niet-agrarische bedrijfsbestemmingen (hfst 8 geeft aan dat omschakeling naar een andere bedrijfscategorie mogelijk is voor zover (1) er gebruik wordt gemaakt van bestaande bebouwing, (2) leidt tot een gelijkwaardige of lagere milieucat. en (3) de eisen die gesteld worden ingeval het een agrarische vervolgfunctie is, in acht worden genomen (deze stellen o.a. max. m² bebouwing per bedrijfstak/ categorie).

Functie	Omschakelings mogelijkheid naar	Neven/vervolgfuncties	Relevantie stikstof	Relevantie m.e.r.
Agrarisch: grondgebonden (incl. paardenhouderij)	Agrarisch grondgebonden Overig niet- grondgebonden agrarisch bedrijf Semi-agrarisch bedrijf Manege Statische opslag Overige bedrijfsactiviteiten tot max cat 1 en 2 (w.o. dag- en verblijfsrecreatie) natuurcamping Wonen	Semi-agrarische nevenactiviteiten, dagrecreatie, horeca zonder alcohol, verblijfsrecreatie, sociaal maatschappelijke functies tot max 250 m2 Voor zover bedrijfswoning aanwezig; Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2 Huisvesting in bedrijfswoning Mantelzorg in bij de bedrijfswoning behorende bijgebouwen Kleinschalig kamperen	Nee	Ja (verkeer)
Agrarisch: Intensieve veehouderij en overig niet grondgebonden				
Agrarisch: glastuinbouw	Agrarisch grondgebonden Overig niet- grondgebonden agrarisch bedrijf) Wonen		Nee	Nee
Manege	Wonen Andere vorm van sport	Sociaal-maatschappelijke functies (kinderdagopvang, zorgboederij e.d.) tot max 250 m2 Ondergeschikte en functiegerelateerde horeca Voor zover bedrijfswoning aanwezig; Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2 Huisvesting in bedrijfswoning Mantelzorg in bij de bedrijfswoning behorende bijgebouwen	Nee	Ja (verkeer)
Kampeerterrein / recreatieterrein/ bungalowpark	Wonen Andere vormen van Recreatie	Voor zover bedrijfswoning aanwezig; Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2 Ondergeschikte en functiegerelateerde horeca	Ja (als naar agrarisch of manege)	Ja (stikstof)
Natuurkamperen				
Kleinschalig kamperen				
Overige verblijfsrecreatie				
Dagrecreatie				
Woondoeleinden	Natuurcamping	Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50 m2 Huisvesting in woning Mantelzorg in bij de bedrijfswoning behorende bijgebouwen Kleinschalig kamperen Ingeval van een paardenpension sociaal-maatschappelijke functies	Nee	Ja (verkeer)
Semi-agrarisch (loonwerkbedrijf, Paardenhandelaar, paardenpension)	Wonen Andere vormen van semi-agrarisch		Ja (als naar manege)	Ja (verkeer)
Overige bedrijfsactiviteiten (cat 1 en 2)	Wonen Andere vormen van niet- agrarische bedrijfsactiviteiten		Nee	Ja (verkeer)

Figuur S.2 Overzicht agrarische en recreatieve bedrijven met uitbreidingsmogelijkheden nevenfuncties Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013

S. 3 Conclusies ten aanzien van effecten

Inleiding

Tabel S.2 geeft een samenvattend overzicht van de beoordeling van de effecten van de ontwikkelingen binnen bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 (inclusief Lint Oosteind) op de diverse aspecten conform het beoordelingskader beschreven in paragraaf 5.1 en de effectbeschrijvingen in de rest van hoofdstuk 5. De beoordeling is weergegeven in plussen en minnen(++ positief, + enigszins positief, 0 positief noch negatief, - enigszins negatief, - - negatief). Tevens is aangegeven of er sprake kan zijn van cumulatie van effecten en/of vermindering van effecten (mitigatie) mogelijk is (in het kader van het bestemmingsplan). In het vervolg van dit hoofdstuk worden de effecten en de beoordeling ervan kort samengevat.

Tabel S.2 Samenvattend overzicht beoordelingen

Thema	Aspect		Beoordeling effect	Cumulatie effect	Mitigatie mogelijk in het kader van het BP?
Landschap	Landschappelijke structuur		-	ja	ja
	Ruimtelijk visuele kwaliteit		-	ja	ja
Cultuur historie	Beschermden waarden		0	nvt	nvt
	Niet beschermden waarden		-	ja	ja
Archeologie	Archeologische monumenten		0	nvt	nvt
	Overige archeologische waarden		-	nee	ja
Bodem	Bodemopbouw/waarden		0	nvt	nvt
	Bodemkwaliteit		0	nvt	nvt
Water	Oppervlakte water	verharding	0/-	ja	ja
		waterberging	0	nvt	nvt
	Grondwater	waterwinning	0/-	ja	ja
		attentiegebied EHS	0	nvt	nvt
	Waterkwaliteit		0/-	ja	nee
Natuur	Beschermden gebieden: N2000		- -	ja	ja (1)
	Beschermden gebieden: EHS		-	ja	ja
	Beschermden gebieden: Wav		- -	ja	ja (1)
	Beschermden soorten		-	ja	ja
Verkeer	Verkeersintensiteiten		-	ja	ja (2)
	Verkeersveiligheid		0/-	ja	nee
Lucht kwaliteit	Uitstoot luchtverontreinigende stoffen		0/-	ja	ja (2)
Geluid	Geluidhinder / gehinderden		0/-	nee	nvt
Geur	Geurhinder / gehinderden		0/-	ja	ja (2)
Licht	Lichthinder / gehinderden		-	ja	nee
Externe veiligheid	Plaatsgebonden risico en groeps risico		0	nvt	nvt
Overige aspecten	Hoogspanningsleidingen, straalpaden, vliegveld Gilze Rijen		0	nvt	nvt
Gezondh.	Leefklimaat		0/-	nee	ja

++ positief, + enigszins positief, 0 positief noch negatief, - enigszins negatief, - - negatief

(1) Naar aanleiding van resultaten van dit plan-MER wordt in het bestemmingsplan een voorwaardelijke bepaling opgenomen dat uitbreiding alleen is toegestaan, mits het niet leidt tot toename van stikstofdepositie. Dit is te zien als een mitigerende maatregel.

(2) In het bestemmingsplan is als toetsingscriterium opgenomen dat uitbreiding / ontwikkeling niet mag leiden tot onaanvaardbare toename van hinder.

Algemeen

Zoals al in de inleiding gesteld is het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 planologisch grotendeels consoliderend. Het maakt de reguliere uitbreiding en omschakeling mogelijk van agrarische bedrijvigheid, glastuinbouw en recreatieve bedrijvigheid, conform de mogelijkheden binnen de vigerende bestemmingsplannen.

Deze ontwikkelingen hebben effecten op het buitengebied. De effecten moeten echter wel in perspectief beschouwd worden: de ontwikkelingen zijn niet grootschalig, niet nieuw, sluiten aan op al bestaande ruimtelijke en functionele structuren en vinden niet plaats in “nog maagdelijk” gebied.

Conform m.e.r.-methodiek is in dit MER het effect onderzocht van de maximaal mogelijke ontwikkeling binnen het Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013. Het is echter hoogst onwaarschijnlijk dat deze ontwikkelingsruimte ook daadwerkelijk zal worden benut.

In het plan-MER zijn de effecten onderzocht van uitbreiding/omschakeling van bestaande agrarische bedrijven (inclusief teeltondersteunende voorzieningen en maatregelen mogelijk binnen het vergunningstelsel), glastuinbouw en recreatieve bedrijven in het plangebied. Er is niet gekeken naar cumulatie van effecten met bedrijven en/of ontwikkelingen buiten het plangebied. Dit wordt niet noodzakelijk en zinvol geacht. Enerzijds worden de effecten op waarden in het plangebied Buitengebied Oosterhout 2013 vooral bepaald door de ontwikkelingen in het plangebied zelf en niet door ontwikkelingen buiten het plangebied en zijn de effecten van de ontwikkelingen in het plangebied zelf maatgevend (bv. stikstof op Natura2000 gebieden). Anderzijds draagt het effect van de ontwikkelingen in het plangebied niet wezenlijk bij aan effecten van ontwikkelingen elders (bv. verkeer).

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

De ontwikkelingen in bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 hebben wisselende effecten op het landschap. De uitbreiding van glastuinbouw en agrarische bedrijven is een ontwikkeling die in principe in het landschap past: er is al sprake van glastuinbouw en agrarische bedrijvigheid in het gebied. Het gaat niet ten koste van landschappelijke hoofdstructuren. De uit te breiden agrarische bedrijven liggen op historisch agrarisch gebruikte gronden (de oude cultuurgronden) en sluiten aan op bestaande woon/boerderijlinten. Maatvoering en inpassing moeten wel afgestemd worden op de omliggende landschappelijke waarden. Glastuinbouw kan lokaal landschappelijk negatieve effecten hebben op het landschap. Hetzelfde kan gelden voor een aantal overige agrarische uitbreidingen in het kleinschalige landschap.

Lokaal kan uitbreiding van agrarische bedrijvigheid ten koste gaan van landschappelijke elementen. Tegenover het verlies van landschappelijke elementen staat de realisatie van nieuwe landschapselementen conform de regeling Kwaliteitsverbetering landschap.

Uitbreiding van agrarische bedrijven in de vorm van nieuwe kassen en/of stallen kan ten koste gaan van de ruimtelijke visuele kwaliteit van de omgeving. Het daadwerkelijk effect wordt echter gering ingeschat. Wezenlijk negatief effect wordt echter voorkomen door de eisen voor landschappelijke inpassing vanuit de provinciale Verordening Ruimte. De eisen vanuit de provinciale regeling Kwaliteitsverbetering landschap leidt in de praktijk mogelijk zelfs tot positieve effecten.

De ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 leiden niet tot verlies van beschermde cultuurhistorische waarden. Deze zijn bovendien beschermd in het kader van het bestemmingsplan middels een dubbelbestemming.

De ontwikkelingen leiden niet tot aantasting van archeologische monumenten. Of (nog) niet-bekende archeologische waarden verloren gaan is nog niet bekend. Nader onderzoek bij vergunningverlening zal dit moeten uitwijzen. De archeologische waarde is planologisch beschermd met een dubbelbestemming.

Van cumulatieve effecten is niet of nauwelijks sprake. Mochten glastuinbouw en overige agrarische bedrijvigheid maximaal uitbreiden, heeft dit wel een gezamenlijk extra negatief effect op de landschappelijke waarde van het buitengebied.

Bodem en water

Het effect van de ontwikkelingen op bodemaspecten is gering. Uitbreiding van agrarische bedrijvigheid kan leiden tot extra verzuring van de bodem. Echter wet- en regelgeving borgt dat dit middels technieken tot een minimum beperkt blijft. Er is geen sprake van cumulatie van effecten, mitigatie is niet nodig.

De ontwikkelingen hebben meer effect op wateraspecten dan op bodemaspecten. Uitbreiding van agrarische en recreatieve bedrijven leidt tot toename van verharding en daarmee afname van infiltratiemogelijkheden. Hiervoor wordt conform het waterbeleid al het water geïnfiltreerd, en al dan niet retentie gerealiseerd.

Het watergebruik in de glastuinbouw heeft mogelijk een negatief effect op de lokale grondwaterstand en kan leiden tot een toename van lozing van procesafvalwater. Vanuit de huidige bedrijfsvoering beschouwd is het effect echter gering, er wordt al veel water hergebruikt in de bedrijfsvoering en weinig water geloosd. Uitbreiding van agrarische bedrijvigheid kan leiden tot extra verzuring van grondwater.

Natuur

De ontwikkelingen in bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 hebben wisselende effecten op natuurwaarden in en rond het buitengebied. In het kader van deze MER zijn de effecten op flora en fauna, Natura 2000-gebieden, Wav-gebieden en (overige) Ecologische Hoofdstructuur (EHS) onderzocht.

Natura2000

Uitbreiding/omschakeling van agrarische bedrijven en glastuinbouw leidt tot een toename van uitstoot van stikstof en daarmee tot een toename van de stikstofdepositie op omliggende Natura-2000-gebieden. Er kan niet uitgesloten worden dat dit de natuurlijke kenmerken van deze Natura 2000-gebieden aantast. In de passende beoordeling is het effect onderzocht van uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven en glastuinbouw in het plangebied. Overige effecten (stikstofdepositie door toename verkeer, verstoring e.d.) leiden niet tot negatieve effecten.

In de omgeving van het plangebied zijn diverse Natura2000-gebieden gelegen: Biesbosch, Langstraat, Loonse en Drunese Duinen & Leemkuilen en Ulvenhoutse Bos. Langstraat, Loonse en Drunese Duinen & Leemkuilen en het Ulvenhoutse Bos zijn gevoelig voor stikstofdepositie en daarmee maatgevend voor de stikstofeffecten die ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan veroorzaken.

De drie genoemde gebieden zijn in de huidige situatie al overbelast. De ontwikkelingen binnen bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout zorgen voor een verdere toename van stikstofdepositie. Uitgaande van de planologisch maximale situatie is de toename fors en ecologisch significant.

In feite geeft de passende beoordeling aan dat elke uitbreiding van veehouderijbedrijven of glastuinbouwbedrijven significante negatieve effecten heeft op de omliggende Natura 2000-gebieden.

Consequentie van de te hoge stikstofdepositie is dat het bestemmingsplan, zonder aanvullende maatregelen, in strijd is met de Natuurbeschermingswet en er sprake is van een onuitvoerbaar plan.

Dat de Natura 2000-gebieden, ook zonder de ontwikkelingen in het plangebied van Buitengebied Oosterhout 2013 al een te hoge stikstofbelasting kent, neemt niet weg dat ontwikkelingen in Buitengebied Oosterhout 2013 niet mogen leiden tot een toename van de stikstofdepositie. Ook mag niet op de autonome afname worden geanticipeerd.

De gemeente Oosterhout heeft besloten in het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 de uitbreidings-/omschakelingsmogelijkheden voor veehouderijen en glastuinbouw mogelijk te maken onder de voorwaarde dat aangetoond kan worden dat er geen sprake is van toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied. Hiermee leidt het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 niet tot een toename van stikstofdepositie en is sprake van een uitvoerbaar plan. M.e.r.-technisch is de uitbreiding met voorwaardelijke bepaling niet (opnieuw) berekend. De effecten op stikstofdepositie komen overeen met die van de berekende "feitelijke situatie".

Standstill van de stikstofemissie betekent niet dat voor veehouderijen geen ontwikkelingsruimte meer is. Door gebruik te maken van aanvullende ammoniakemissie reducerende stalsystemen of technieken ontstaat de mogelijkheid om, binnen het geldende emissieplafond meer dieren te kunnen houden. Hiermee wordt het plan uitvoerbaar geacht.

Natuur: Overige natuurwaarden

EHS

Uitbreiding van bestaande veehouderijen en van bestaande glastuinbouw leidt tot uitstoot van stikstof en daarmee tot een toename van de stikstofdepositie in de gevoelige natuurgebieden. Het gaat dan vooral om de Wav-gebieden, zeer kwetsbare EHS-gebieden die in het kader van de wet ammoniak en veehouderij (Wav) beschermd worden tegen de schadelijke uitstoot van ammoniak afkomstig uit mest. Binnen de beschermingszone van 250 meter rondom deze gebieden mogen veehouderijbedrijven hun veestapel beperkt uitbreiden.

Omdat op grond van de hoge stikstofdepositie niet kan worden uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken als gevolg van de veehouderijbedrijven worden aangetast, betekent dit, dat uitbreiding ervan alleen maar mogelijk is indien dit stikstofneutraal kan worden uitgevoerd.

Naast stikstofdepositie kan ook lichthinder als gevolg van de beoogde planontwikkeling optreden.

Omdat de negatieve effecten ervan in de buurt van EHS met eenvoudige maatregelen kan worden gemitigeerd, vormt licht geen belemmerende factor. Kleinschalige nevenactiviteiten tasten evenmin de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS aan.

Beschermde soorten en RL-soorten

In het gebied komen meerdere beschermde diersoorten voor waarvan als gevolg van de uitbreiding van agrarische bedrijven het leefgebied kan worden aangetast. Vleermuizen ondervinden last van licht, het habitat van amfibieën (en stikstofgevoelige vegetatie) wordt negatief beïnvloed door stikstofdepositie (o.a. vermisting en dichtgroeien voortplantingswateren) en de kwaliteit van het leefgebied van broedvogels wordt door lichthinder aangetast.

Naar verwachting is door mitigatie wezenlijk negatief effect te voorkomen en is het plan vergunbaar binnen de kaders van de Flora- en Faunawet.

Verkeer, hinder en leefklimaat

Het effect van de ontwikkelingen in bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 op verkeer, hinderaspecten (geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid, lichthinder, geur) en leefklimaat is gering. Uitbreiding van glastuinbouw en overige agrarische bedrijvigheid en recreatieve bedrijvigheid leidt tot enige toename van verkeer en hinder op omwonenden. De toename van verkeer is relatief beperkt, de toename in geluidbelasting en uitstoot van geur en luchtverontreinigende stoffen nauwelijks waarneembaar. Dit neemt niet weg dat omwonenden deze ontwikkelingen mogelijk als hinderlijk kunnen ervaren. Dat geldt ook voor eventuele lichtuitstoot vanuit kassen en open stallen. Wet- en regelgeving borgen echter in toenemende mate dat lichtuitstoot beperkt blijft. Aandachtspunt is de veiligheid op de wegen in het buitengebied.

Ten aanzien van cumulatie kan gesteld worden dat het totale geluidklimaat in het buitengebied met name bepaald blijft worden door de A27, de A59, de provinciale wegen, de spoorlijn en de bedrijventerreinen. De bijdrage van agrarische en recreatieve ontwikkelingen hieraan is relatief gering. Naar verwachting blijft ook het totaal effect gering en (ver) beneden normen. Ten aanzien van externe veiligheid spelen geen aandachtspunten in en rond het buitengebied.

S. 4 Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma

S. 4.1 Leemten in kennis

In de optiek van de gemeente is er voldoende informatie verzameld ten ondersteuning van de besluitvorming in deze fase van de planvorming. Uiteraard kunnen aspecten meer gedetailleerd worden onderzocht. Maar dit leidt volgens de gemeente niet tot andere argumenten voor de besluitvorming. Er zijn dus geen essentiële leemten in kennis gevonden die de besluitvorming belemmeren. Dit betekent echter niet dat er geen aanbevelingen bestaan voor de vervolgpprocedure(s).

Aanbevelingen voor de vervolgpprocedure(s) onder andere :

- Landschappelijke inpassing van uitbreiding van agrarische en recreatieve bedrijven.
- Monitoring natuurwaarden voorafgaand aan vergunningverlening en realisatie uitbreiding van agrarische en recreatieve bedrijven.
- Vastleggen van stikstofuitstoot beperkende maatregelen.

Invulling van de maatregelen wordt overigens grotendeels geborgd in eisen vanuit wet-en regelgeving voor de vervolgpcedures.

Invulling van de maatregelen wordt overigens grotendeels geborgd in eisen vanuit wet-en regelgeving voor de vervolgpcedures.

Stikstofproblematiek

Grootste negatieve effect en planologische belemmering in het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout is de uitstoot van stikstof door de agrarische bedrijven. Dit leidt tot een toename van stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden. Dit effect is binnen de huidige wet- en regelgeving ten aanzien van stikstof en Natura2000 niet acceptabel.

Dit effect kan planologisch alleen worden opgelost door alle (dus ook reguliere) uitbreidingsmogelijkheden niet toe te staan. De gemeente heeft daarom besloten dit dan ook vast te leggen in het bestemmingsplan. Dit alternatief is als feitelijke situatie in dit MER onderzocht.

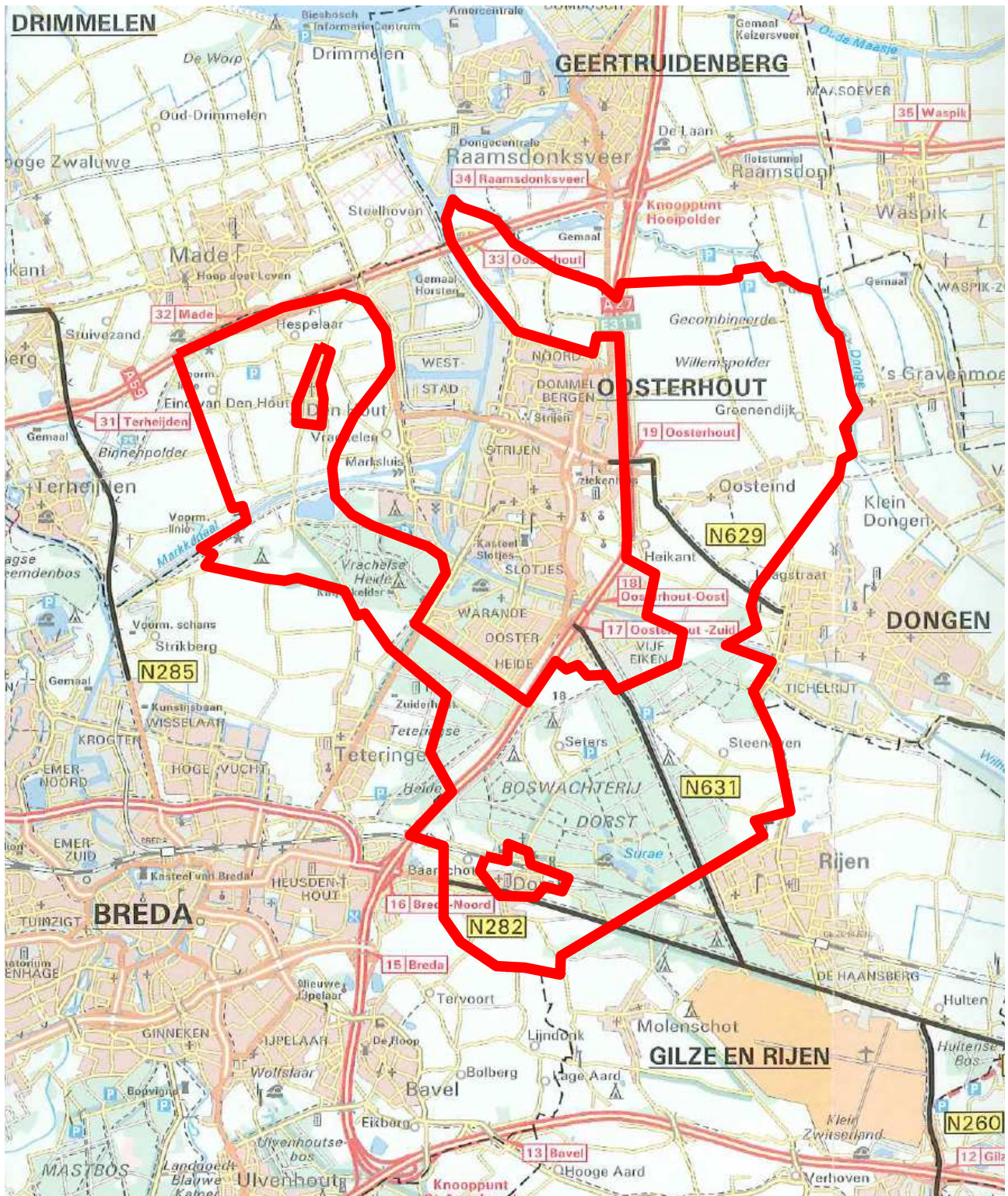
Met technieken op inrichtingsniveau kan het effect worden verminderd of zelfs worden voorkomen.

Dit is echter op bestemmingsplanniveau (nog) niet te borgen en moet op vergunningenniveau worden onderzocht en vastgelegd.

S.4.2 Aanzet evaluatieprogramma

Conform de Wet milieubeheer is het verplicht een evaluatie uit te voeren van de effecten van de voorgenomen activiteiten. In een milieueffectrapport is het verplicht een (eerste) opzet te geven voor een evaluatieprogramma om te monitoren of de voorspelde effecten ook daadwerkelijk optreden en zo niet of aanvullende besluitvorming en / of maatregelen nodig zijn.

Een evaluatieprogramma naar aanleiding van deze plan-m.e.r. wordt weinig zinvol geacht: de milieueffecten worden in later stadium nogmaals en gedetailleerder in beeld gebracht in de op plan-MER volgende vergunningtrajecten en bij uitbreiding van agrarische bedrijven daaraan gekoppelde m.e.r.-beoordelingen. In vergunningtrajecten danwel evaluatieprogramma's bij concrete besluiten dient ten minste aandacht besteed te worden aan de in paragraaf S.4.1. benoemde aandachtspunten

Figuur 1.1 Plangebied Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 (incl. Lint Oosteind)
(exclusief kernen Den Hout en Dorst)

1 Waarom dit milieueffectrapport?

1.1 Aanleiding en context

Aanleiding en doel bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 (incl Lint Oosteind)

De gemeente Oosterhout is voornemens om voor het buitengebied van de gemeente een nieuw bestemmingsplan op te stellen: "Bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind)".

Het plangebied van het nieuwe bestemmingsplan omvat het gehele buitengebied van de gemeente Oosterhout, inclusief het lint Oosteind (figuur 1.1). De kernen Oosterhout, Dorst en Den Hout maken geen onderdeel uit van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied, maar hebben hun eigen bestemmingsplannen.

De gemeente Oosterhout beschikt voor haar buitengebied momenteel (oktober 2013) over een bestemmingsplan Buitengebied (2004), een reparatieherziening daarvan op onderdelen (2008) en een bestemmingsplan Buitengebied herziening 4, gebied ten zuiden van Oosteind (2012). Beide plannen voldoen niet aan de, in de Wet ruimtelijke ordening (Wro), verplicht gestelde standaardisering van bestemmingsplannen (eisen ten aanzien van de wijze van digitalisering, de wijze van verbeelden op de plankaart, de opbouw en inhoud van de regels). Ook is het huidige bestemmingsplanregime niet aangepast aan het provinciale beleid, zoals verwoord in de Verordening ruimte 2012, en op de procedures en termen uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarnaast bestaat behoefte aan een beter hanteerbaar en leesbaar bestemmingsplan, zowel voor de burgers als voor de plantoetsers, en kunnen onjuistheden worden gecorrigeerd. Tenslotte is het ingevolge de Wro verplicht om binnen 10 jaar een bestemmingsplan te actualiseren.

Momenteel (december 2013) ligt de ontwerp partiele herziening van de provinciale Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Verordening Ruimte 2014 ter inzage. Vooruitlopend op vaststelling van dit provinciale beleid is een bouwstop afgekondigd voor alle veehouderijen in Brabant. Het (ontwerp-) bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 en dit MER lopen nog niet vooruit op dit nieuwe provinciale beleid en zijn nog gebaseerd op het nu vigerende provinciale beleid.

Het bestemmingsplan Buitengebied betreft een actualisatie van de vigerende bestemmingsplannen. De vigerende plannen zijn:

- Bestemmingsplan Buitengebied (2004);
- Reparatieherziening bestemmingsplan Buitengebied (2008);
- Buitengebied herziening 4, gebied ten zuiden van Oosteind (2012);
- Diverse postzegelherzieningen en wijzigingsplannen voor individuele percelen.

Uitgangspunt voor het (nieuwe) bestemmingsplan is om het bestaande beleid, zoals verwoord in de nu nog geldende bestemmingsplannen (waaronder het recent onherroepelijk geworden bestemmingsplan voor "het mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw" ten zuiden van Oosteind), in principe als basis te hanteren. Gezien de nieuwe provinciale planologische kaders (vastgelegd in de Verordening ruimte) en de noodzaak om in te spelen op enkele actuele zaken, is het onvermijdelijk, dat er ten opzichte van het huidige beleid enkele aanpassingen moeten worden verricht.

Hiervoor is door de gemeenteraad op 23 januari 2013 een notitie beleidsuitgangspunten vastgesteld.

Tevens maakt het bestemmingsplan een aantal individuele ontwikkelingen mogelijk, waarvoor eigen ruimtelijke onderbouwingen zijn opgesteld:

1. Bouw woning (Ruimte voor ruimte) Vrachelsestraat (naast huisnummer 50) te Oosterhout;
2. Bouw woning Rijneweg 14 te Dorst;
3. Omzetten glastuinbouwbedrijf Provincialeweg 181 - 185 in vier woningen te Oosteind;
4. Bouw woning op perceel Brouwerijstraat 27 te Oosteind;
5. Bouw van twee halfvrijstaande woningen op perceel nabij Provincialeweg 227 te Oosteind.
6. Uitbreiding van Recreatievoorziening 't Haasje';
7. Toevoegen groene bufferzone Recreatiecentrum De Hannebroek, Hoevestraat 12 te Dorst

Alleen die ontwikkelingen, die zover zijn uitgewerkt dat realisering op korte termijn haalbaar wordt geacht, zijn meegenomen. De uitwerking heeft plaats gevonden doordat de initiatiefnemers een ruimtelijke onderbouwing hebben aangeleverd. In dat verband zijn ook de relevante noodzakelijke onderzoeken uitgevoerd. Deze ruimtelijke onderbouwingen zijn vervolgens getoetst en akkoord bevonden. Uit de ingediende ruimtelijke onderbouwing en de in dat kader uitgevoerde onderzoeken blijkt, dat die ontwikkelingen niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening. De ruimtelijke onderbouwingen zijn als bijlagen bij het bestemmingsplan gevoegd.

De in het voorontwerp-bestemmingsplan nog opgenomen ontwikkeling percelen Bergvlietse Bossen, Salesdreef te Oosterhout, is voornamelijk niet meegenomen, omdat de relevante gegevens en onderzoeken nog niet beschikbaar en/of akkoord bevonden zijn. Voor deze ontwikkeling wordt eind januari / begin februari 2014 een aparte herziening als ontwerp ter visie worden gelegd. Deze herziening kan vervolgens op 10 juni 2014 worden betrokken bij de vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind) door de gemeenteraad.

In het kader van het bestemmingsplan is het opstellen van een milieueffectrapport (plan-MER) en het doorlopen van de bijbehorende plan-m.e.r.-procedure verplicht. Hier wordt in paragraaf 1.2 verder op ingegaan¹.

1.2 De m.e.r.-procedure

1.2.1 *Waarom een m.e.r.-procedure*

De procedure van een milieueffectrapportage (m.e.r.) is bedoeld om het milieubelang volwaardig en vroegtijdig in de plan- en besluitvorming in te brengen. Een m.e.r. is gekoppeld aan een plan of besluit, bijvoorbeeld een structuurvisie of een bestemmingsplan. In de Wet Milieubeheer en in het Besluit m.e.r. wordt een onderscheid gemaakt in activiteiten die m.e.r.-plichtig zijn (de zogenaamde bijlage C-activiteiten) en activiteiten die m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn (de zogenaamde bijlage D-activiteiten).

De m.e.r.-procedure is van toepassing bij (C-) activiteiten waarvan reeds vast staat dat er mogelijke belangrijke nadelige milieugevolgen optreden. Naast het direct uit moeten voeren van een m.e.r. zijn in het Besluit m.e.r. ook (D-) activiteiten met bijbehorende drempelwaarden aangegeven, waarvoor door het bevoegd gezag moet worden beoordeeld of sprake is van mogelijke belangrijke nadelige milieugevolgen. Voor deze activiteiten dient een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd te worden.

Daarnaast is er onderscheid te maken tussen project-m.e.r. en plan-m.e.r. Een project-m.e.r. is een milieubeoordeling gekoppeld aan concrete besluiten. Een plan-m.e.r. is een milieubeoordeling gekoppeld aan plannen die concretere vervolgtacties mogelijk maken die m.e.r.(beoordelings)plichtig zijn en daarmee dus kaderstellend zijn. Daarnaast moet een plan-m.e.r. procedure doorlopen worden als een passende beoordeling moet worden opgesteld, omdat significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet uitgesloten kunnen worden.

Bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind) versus m.e.r.

Het Bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind) maakt uitbreiding en omschakeling van de bestaande agrarische (inclusief glastuinbouw) en recreatieve bedrijven mogelijk. Het betreft voornamelijk het opnieuw bestemmen van (nog niet benutte) uitbreidingsmogelijkheden uit de vigerende bestemmingsplannen. Dit is planologisch als conserverend te zien, maar m.e.r.-technisch wordt dit gezien als opnieuw te beschouwen ontwikkeling. Hieruit volgen verplichtingen ten aanzien van m.e.r.

1. ¹ M.e.r. (milieueffectrapportage) staat voor de procedure, MER staat voor het milieueffectrapport.

De m.e.r.-verplichtingen ten aanzien van agrarische bedrijvigheid vallen onder m.e.r.-categorie D9 lid 2 (m.e.r.-beoordelingsplicht glastuinbouw), C14 (m.e.r.-plicht veehouderijen) en D14 (m.e.r.-beoordelingsplicht veehouderijen) (zie tabel 1.1).

Voor uitbreiding van veehouderijen geldt bij een overschrijding van de drempelwaarden een m.e.r.-plicht, dan wel m.e.r.-beoordelingsplicht. Deze is gekoppeld aan de vergunning. In het kader van het kaderstellende bestemmingsplan geldt een plan-m.e.r. plicht.

Uitbreiding van de glastuinbouw valt onder m.e.r. categorie D9, lid 2. Bij een oppervlak van 50 hectare of meer dient een m.e.r.-beoordeling doorlopen te worden in het kader van het bestemmingsplan. Deze drempelwaarde wordt in Buitengebied Oosterhout niet overschreden. Dat betekent dat geen (formele) m.e.r.-beoordeling doorlopen hoeft te worden, maar wel een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

De m.e.r.-verplichtingen ten aanzien van recreatie vallen onder m.e.r.-categorie D10.

Voor uitbreiding van kampeerterrainen e.d. geldt bij een overschrijding van de drempelwaarden een m.e.r.-beoordelingsplicht. Deze is gekoppeld aan het bestemmingsplan. De uitbreidingen in het bestemmingsplan Buitengebied zijn dusdanig klein dat geen (formele) m.e.r.-beoordeling doorlopen hoeft te worden, maar wel een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Daarnaast bevinden zich in de nabijheid van het plangebied van het bestemmingsplan Natura 2000-gebieden. Significant negatieve effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Er wordt daarom een passende beoordeling opgesteld. Deze leidt ook tot de verplichting een plan-MER op te stellen.

Samenvattende conclusie ten aanzien van m.e.r.

Samengevat kan gesteld worden dat het Bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind) voorziet in ontwikkelingen, waarvoor verplichtingen ten aanzien van m.e.r. bestaan. Er wordt daarom in het kader van het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 een plan-m.e.r. procedure doorlopen.

Scope plan-m.e.r.: onderzoek op gebiedsniveau, niet op inrichtingsniveau

In de plan m.e.r. wordt het gehele plangebied en worden de effecten van alle ontwikkelingen binnen het Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 beschouwd. De focus ligt echter op die gebieden, waar ontwikkelingen mogelijk zijn en die ontwikkelingen waarvan verwacht wordt dat ze een (wezenlijk) effect hebben op de omgeving. Het effectenonderzoek is gedaan op het niveau van het buitengebied als geheel. Er is daarom een zeker abstractieniveau gekozen. De effecten-beschouwing geeft daarmee geen gedetailleerde analyse op inrichtings-/perceelsniveau. Dit gebeurt in vervolprocedures.

Tabel 1.1. M.e.r.-categorieën. veehouderij en glastuinbouw

	Activiteiten	Gevallen	M.e.r.-plicht
D 9	Landinrichtings project dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op 1 een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw. 2 vestiging van een glastuinbouw gebied of bloembollenteeltgebied van 50 hectare of meer	vormvrije m.e.r.-beoordeling in het kader van het bestemmingsplan buitengebied
D 10	De aanleg, wijziging of uitbreiding van: a. skihellingen, skiliften, kabelspoorwegen en bijbehorende voorzieningen; b. jachthavens. c. vakantiedorpen en hotelcomplexen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen, d. permanente kampeer- en caravanterreinen, of e. themaparken.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1°. 250.000 bezoekers of meer per jaar, 2°. een oppervlakte van 25 hectare of meer, 3°. 100 ligplaatsen of meer of 4°. een oppervlakte van 10 hectare of meer in een gevoelig gebied.	vormvrije m.e.r.-beoordeling in het kader van het bestemmingsplan buitengebied
C1 4	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op meer dan: 1°. 85.000 stuks mesthoenders (Rav ¹ cat. E 3 t/m 5), 2°. 60.000 stuks hennen (Rav cat. E 1 en E2), 3°. 3.000 stuks mestvarkens (Rav cat. D3) of 4°. 900 stuks zeugen (Rav cat. D 1.2 en D 1.3).	m.e.r.-plicht in het kader van de vergunning, plan-m.e.r.plicht in het kader van het (kaderstellende) bestemmingsplan buitengebied
D1 4	De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op meer dan: 1°. 40.000 stuks pluimvee (Rav ¹ cat. E, F, G en J), 2°. 2000 stuks mestvarkens (Rav cat. D.3), 3°. 750 stuks zeugen (Rav cat. D.1.2, D.1.3 en D.3 voor zover het opfokzeugen betreft), 4°. 2700 stuks gespeende biggen (biggenopfok) (Rav cat. D.1.1), 5°. 5000 stuks pelsdieren (fokteven) (Rav cat. H.1 t/m H.3), 6°. 1000 stuks voedsters of 6000 vlees- en opfokkonijnen tot dekleeftijd (Rav cat. I.1 en I.2), 7°. 200 stuks melk-, kalf- of zoogkoeien ouder dan 2 jaar (Rav cat. A.1 en A.2), 8°. 340 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav cat. A 3), 9°. 340 stuks melk-, kalf- en zoogkoeien ouder dan 2 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav cat. A 1, A 2 en A 3), 10°. 1200 stuks vleesrunderen (Rav cat. A.4 t/m A.7), 11°. 2000 stuks schapen of geiten (Rav cat. B.1 en C.1 t/m C.3), 12°. 100 stuks paarden of pony's (Rav cat. K.1 en K.3), waarbij het aantal bijbehorende dieren in opfok jonger dan 3 jaar niet wordt meegeteld. (Rav cat. K.2 en K.4), of 13°. 1000 stuks struisvogels (Rav cat. L.1 t/m L.3).	m.e.r.-plicht in het kader van de vergunning, plan-m.e.r.plicht in het kader van het (kaderstellende) bestemmingsplan buitengebied

1.2.2 Procedure en inhoudelijke eisen aan een plan-m.e.r.

Een m.e.r. bestaat uit een aantal procedurele stappen en producten. Het startdocument van de procedure is de Notitie Reikwijdte en Detailniveau, in het vervolg ook wel aangeduid als 'notitie'. Het eindproduct van de m.e.r.-procedure is een milieueffectrapport, in het vervolg ook wel aangeduid als "MER".

De m.e.r. procedure kent de volgende procedurele eisen:

- Openbare kennisgeving van het voornemen;
- Raadpleging van de betrokken bestuurlijke organen en adviseurs over de reikwijdte en het detailniveau van de m.e.r.;
- Bieden van de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen;
- Advies commissie m.e.r. over reikwijdte en detailniveau (optioneel);
- Opstellen milieueffectrapport;
- Openbaar maken MER en opsturen aan de wettelijke adviseurs & commissie m.e.r.;
- Bieden van de mogelijkheid om zienswijzen op het MER in te dienen;
- Toetsingsadvies Commissie m.e.r.;
- Besluit nemen inclusief motivatie hoe de m.e.r. in de planvorming is betrokken en bekendmaking besluit;
- Evaluatie van effecten tijdens en na realisatie.

Formeel is het bevoegd gezag, in dit geval de gemeente Oosterhout verantwoordelijk voor de acties in het kader van de m.e.r.

Conform artikel 7.23 van de Wet Milieubeheer bevat een MER tenminste een beschrijving van:

- Probleem en doelstelling (Hoofdstuk 1);
- De voorgenomen activiteit, alternatieven en varianten (Hoofdstuk 4);
- Genomen en te nemen besluiten (Hoofdstuk 2 en bijlage 1);
- De huidige situatie en autonome ontwikkeling van het studiegebied (Hoofdstuk 3);
- De effecten van de voorgenomen activiteit op het studiegebied (Hoofdstuk 5);
- Leemten in kennis en aanzet tot evaluatieprogramma (Hoofdstuk 6);
- Samenvatting (voorafgaand aan dit MER).

1.2.3 De plan-m.e.r.-procedure

Kennisgeving

De kennisgeving is het bekend maken van het voornemen voor het ruimtelijk plan met de daarbij horende m.e.r. procedure aan een ieder die met de plannen te maken gaat krijgen of die hierin geïnteresseerd is.

Voor het Bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind) is in het Weekblad van Oosterhout van de gemeente Oosterhout kennisgegeven van het project en de start van de m.e.r.-procedure.

Conform wettelijke eisen is in de kennisgeving aangegeven:

- Aankondiging besluit en m.e.r.-procedure;
- Welke stukken, waar en wanneer ter inzage;
- Wie mag wanneer en op welke manier zienswijzen inbrengen;
- Aangeven of advies van de commissie m.e.r. is gevraagd.

Raadpleging en inspraak

Na de kennisgeving heeft raadpleging en inspraak plaatsgevonden. Raadpleging is het inwinnen van advies over welke effecten moeten worden beschouwd in het plan-MER, en op welke wijze het onderzoek moet worden uitgevoerd. De raadpleging is gekoppeld aan het vooroverleg in het kader van het voorontwerp bestemmingsplan. Hiervoor zijn door de gemeente Oosterhout de volgende bestuurlijke organisaties geraadpleegd:

- Provincie Noord-Brabant;
- Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie;
- Staatsbosbeheer;
- Rijkswaterstaat, directie Noord-Brabant;
- ZLTO;
- Waterschap Brabantse Delta;
- Omliggende gemeenten (Breda, Dongen, Drimmelen, Geertruidenberg);
- Leidingbeheerders.

De gemeente Oosterhout heeft er voor gekozen de betrokken bestuurlijke instanties te raadplegen door middel van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau is beschreven wat in het plan-MER onderzocht wordt en op welke manier.

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau is tevens samen met het voorontwerpbestemmingsplan gepubliceerd en 4 weken ter inzage gelegd. Een ieder heeft gedurende deze periode kunnen reageren op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Er zijn diverse inspraakreacties op het voorontwerpbestemmingsplan ontvangen. Negen hiervan had (ook) betrekking op de Notitie reikwijdte en detailniveau, waaronder een reactie van de ZLTO, de glastuinbouwvereniging Oosteind en zeven particulieren. Deze hadden o.a betrekking op de referentiesituatie, de alternatieven en varianten, de uitgangspunten voor de berekeningen en te beschouwen milieuthema's.

In het Eindverslag Vooroverleg en Inspraak Notitie reikwijdte en detailniveau geeft de gemeente antwoord op alle vragen ten aanzien van het voorontwerpbestemmingsplan en notitie reikwijdte en detailniveau. Dit eindverslag maakt als bijlage 1 onderdeel uit van deze Plan-MER.

Advies Commissie m.e.r

De gemeente heeft besloten de commissie m.e.r. niet in het voortraject te raadplegen over reikwijdte en detailniveau. Het ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan zijn relatief beperkt. Daarnaast is de gemeente van mening voldoende inzicht te hebben in de te onderzoeken aspecten en aandachtspunten ten behoeve van de afweging en besluitvorming.

Plan-MER

Na de raadpleging is dit plan-MER opgesteld. Hierbij is rekening gehouden met de vragen en opmerkingen uit de raadpleging en inspraak. In dit MER zijn de resultaten van de verschillende onderzoeken opgenomen en worden de effecten op de verschillende milieuthema's beschreven.

Het plan-MER gaat na afronding in procedure gekoppeld aan het ontwerp bestemmingsplan. Het plan-MER richt zich met name op die milieueffecten die relevant zijn voor de ontwikkelingen zoals die worden vastgelegd in het gekoppelde bestemmingsplan.

Het plan-MER worden na vrijgave door het bevoegd gezag samen met het ontwerp bestemmingsplan gepubliceerd en ter inzage gelegd. Eenieder kan in deze periode een reactie geven op het plan-MER en het ontwerp bestemmingsplan. De in het kader van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau benaderde betrokken bestuurlijke partijen worden apart aangeschreven voor een reactie op het plan-MER, evenals de commissie m.e.r.

De reacties worden door het bevoegd gezag in de verdere bestemmingsplanprocedure meegenomen.

1.3 Leeswijzer en terminologie

Hoofdstuk twee en bijlage 1 van dit MER gaat in op het voor Buitengebied Oosterhout 2013 relevante beleidskader. De referentiesituatie komt in hoofdstuk drie aan bod en wordt gevolgd door een beschrijving van de voorgenomen activiteiten in hoofdstuk vier. Naast de voorgenomen activiteiten wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe in dit MER met alternatieven is omgegaan. Vervolgens wordt in hoofdstuk vijf beschreven welke effecten de voorgenomen activiteiten hebben. De effectenanalyse op Natura2000-gebieden (de passende beoordeling) is als bijlage 2 opgenomen. Het MER wordt besloten met een slotbeschouwing/conclusie in hoofdstuk 6.

In dit MER wordt een aantal termen veelvuldig gebruikt.

- m.e.r. staat voor milieueffectrapportage en wordt gebruikt om de procedure aan te duiden;
- MER staat voor milieueffectrapport, een belangrijk onderdeel van de m.e.r.-procedure;
- Plangebied is het gebied dat ruimtelijk-planologisch wordt vastgelegd in het bestemmingsplan;
- Studiegebied is het gebied waar de voorgenomen activiteiten effecten hebben. De omvang van het studiegebied varieert per thema: voor een aantal criteria is het studiegebied sec het gebied van de ontwikkeling zelf, voor andere criteria kan sprake zijn van uitstralingseffecten en is het studiegebied groter.

projectnr 260317
9 januari 2014
definitief

Plan-milieueffectrapportage
Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout (incl. Lint Oosteind) 2013

2 Beleidskader

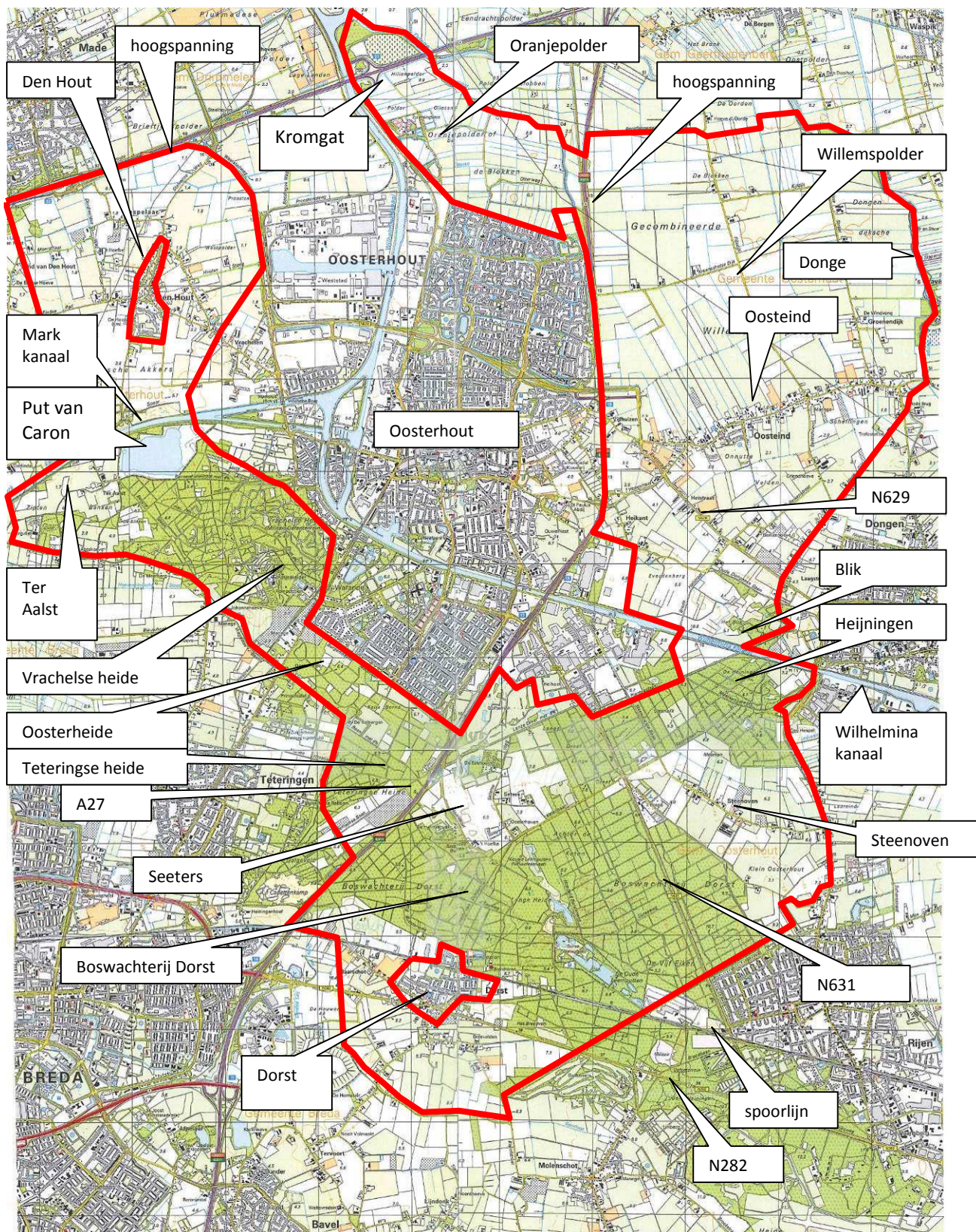
2.1 Overzicht beleid

Er zijn diverse beleidskaders relevant voor het MER. In onderstaande tabel 2.1 zijn deze gepresenteerd. In bijlage 1 van dit MER worden de belangrijkste beleidskaders toegelicht, voor zover relevant geacht het Buitengebied Oosterhout.

Tabel 2.1 Beleidskader

Beleidsniveau	Beleidskader
Europees	Europese Kaderrichtlijn Water, Verdrag van Malta, Hoogwaterrichtlijn, Besluit kwaliteit en monitoring water
Nationaal	Wetten: Wet op de ruimtelijke ordening, Wet Algemene Beplanningen Omgevingsrecht, Wet milieubeheer, Wet bodembescherming, Wet geluidhinder, Monumentenwet, Modernisering Monumentenzorg, Wet op de archeologische monumentenzorg, Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet, Wet luchtkwaliteit, Waterwet, Wet vervoer gevaarlijke stoffen, Wet geurhinder en veehouderij, Wet ammoniak en veehouderij
	Besluiten: Besluit externe veiligheid inrichtingen, Besluit externe veiligheid buisleidingen, Besluit externe veiligheid transportroutes, Nationaal Bestuursakkoord Water, Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)
	Nota's: Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Structuurvisie Buisleidingen, Nationaal Milieubeleidsplan, Nota waterbeleid 21 ^e eeuw, Nationaal Waterplan, Basisnet Water
Provinciaal en regionaal	Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (2013), ontwerp partiele herziening (2013)
	Verordening ruimte (2013), ontwerp Verordening ruimte 2014 (2013)
	Provinciale Verordening Milieu
	Provinciaal Waterplan 2010-2015 (2010)
	Waterbeheerplan 2010-2015 (2010)
	Natuurbeheerplan provincie Noord Brabant (2011)
	Provinciaal Milieuplan 2012-2015 (2011)
	Provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000
	Provinciale Verordening Water (2009)
	Cultuurhistorische Waardenkaart (2010)
	Handreiking Kwaliteitsverbetering Landschap
	Ruimtelijke visie West-Brabant 2030
Lokaal	Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2004 (+ reparatieherziening hersteld 2008)
	Bestemmingsplan "Mogelijk doorgroeigebied glastuinbouwgebied Oosteind (2013)
	Wijzigingsplannen
	Structuurvisie Oosterhout (in voorbereiding)
	Mobiliteitsplan 2007-2015 + voortgangsrapportages
	Milieubeleidsplan 2010-2016
	Bodemkwaliteitskaart + bodembeheerplan
	Beleidsvisie externe veiligheid
	Beleidsnota Cultuurhistorische monumenten en archeologie 2008-2018 + Erfgoedkaart

- (1) Momenteel (oktober 2013) ligt de ontwerp partiele herziening van de provinciale Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Verordening Ruimte 2014 ter inzage. Vooruitlopend op vaststelling van dit provinciale beleid is een bouwstop afgekondigd voor alle veehouderijen in Brabant. Het (ontwerp)bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 en dit MER lopen nog niet vooruit op dit nieuwe provinciale beleid en zijn nog gebaseerd op het nu vigerende provinciale beleid.

Figuur 3.1 Plangebied Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 (incl. Lint Oosteind) (exclusief kernen Den Hout en Dorst)

3 De referentiesituatie

3.1 Inleiding

De huidige situatie en de autonome ontwikkelingen vormen de referentie bij het bepalen van de effecten van de ontwikkeling zoals mogelijk wordt gemaakt in het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 op de omgeving. Onder de huidige situatie wordt verstaan de feitelijke bestaande situatie: alle vergunde activiteiten die zijn (of binnenkort worden gerealiseerd). Met de autonome ontwikkeling wordt de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling (voor zover concreet en vastgelegd) van het gebied bedoeld zonder de realisatie van de ontwikkelingen zoals vastgelegd in het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013.

Als referentiejaar is 2024 gekozen, de planperiode voor het bestemmingsplan. Voor het beoordelen van de effecten van stikstofdepositie op Natura 2000 gebieden wordt, conform daarvoor geldende wettelijke eisen, de huidige situatie (2013) als vergelijkingsbasis gebruikt.

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de referentiesituatie: eerst algemeen voor het gebied als geheel, daarna thematisch, waarbij vooral gericht wordt op die delen van het buitengebied waar ontwikkelingen voorzien zijn en/of waar effecten verwachten worden.

3.2 Algemene huidige situatie

Het plangebied van het nieuwe bestemmingsplan omvat het gehele buitengebied van de gemeente Oosterhout, inclusief het lint Oosteind (zie figuur 3.1). De kernen Oosterhout, Dorst en Den Hout maken geen onderdeel uit van het nieuwe bestemmingsplan, maar hebben hun eigen bestemmingsplannen.

De ruimtelijke hoofdstructuur van het buitengebied van Oosterhout is het resultaat van de voordurende wisselwerking tussen het natuurlijke milieu en de talloze menselijke ingrepen. In eerste instantie is de abiotische factor (geomorfologie, bodem en water) bepalend geweest, daarna heeft de mens steeds sterker zijn stempel op het landschap gedrukt. De functioneel-economische structuur wordt bepaald door een aantal ruimtevragende activiteiten. In het verleden was de landbouw de enige ruimtevragende economische activiteit. Tegenwoordig zijn er echter meer economische activiteiten die een plaats hebben, bijvoorbeeld de recreatie en overige, niet-agrarische bedrijvigheid. Dit betekent een verbreding van de economische betekenis van het buitengebied.

Het gebied kenmerkt zich door een menging van agrarisch gebruik en natuurgebieden. Aan de zuidzijde van Oosterhout ligt een uitgestrekt bosgebied: Vrachelse heide, Oosterheide, Teteringse Heide, Boswachterij Dorst, Heijningen, Blik. In en rond deze bosgebieden ligt een aantal recreatieve voorzieningen (zowel verblijfs- als dagrecreatie).

Ten noordwesten van deze bosgebieden ligt Den Hout met een sterk agrarisch karakter: met name veehouderijen (rundvee) en akkerbouw. Ten noordoosten van de bosgebieden ligt Oosteind, een open poldergebied (Oranjepolder, Willemspolder) ook met een sterk agrarisch karakter, met name veehouderijen (rundvee en varkens), akkerbouw en glastuinbouw. Ten zuiden van de bosgebieden ligt Dorst. Verspreid rondom de bosgebieden liggen enkele kleinere agrarisch enclaves, bijvoorbeeld Steenoven, Seters, Ter Aalst en ten noorden van Teteringen. De woonbebouwing in het buitengebied is geconcentreerd in de kernen Oosteind, Den Hout en Dorst, en langs lintbebouwingen. Verspreid in het gebied liggen bedrijven, de grotere bedrijventerreinen maken geen onderdeel uit van het bestemmingsplan en liggen aan de rand van het plangebied.

Het buitengebied wordt doorkruist door infrastructuur: De A27, A58, De N269/Heistraat tussen Oosterhout en Dongen (bij Oosteind), de N282 tussen Breda en Tilburg (door Dorst), de spoorlijn Breda-Tilburg (direct ten noorden van Dorst), de N613 Vijfeikenweg tussen Rijen en Oosterhout en het Wilhelmina- en Markkanaal. Verder loopt door het buitengebied bij Oosteind en Den Hout een aantal buisleidingen (deels in buisleidingenstraat) en hoogspanningsleidingen.

3.3 Landschap

Ontstaansgeschiedenis

De verschijningsvorm van het huidige landschap is het resultaat van ingrepen van de mens in de geomorfologische uitgangssituatie. Het landschap is in de loop der tijd meerdere malen aangepast aan de veranderende behoeften van de maatschappij. Ook in de toekomst zullen natuurontwikkeling, de aanleg van recreatieve voorzieningen en veranderingen in de agrarische bedrijfsvoering transformaties van het landschap teweeg brengen.

Oosterhout ligt op de grens van het Brabantse dekzandgebied (in het zuiden) en het kleigebied (in het noorden). De basis van het dekzandlandschap is gevormd gedurende het Pleistoceen, de periode tot ca 10.000 jaar geleden. In deze periode wisselende koude en minder koude perioden elkaar af. Gedurende de koude perioden was er een toendra-achtige situatie: geen of nauwelijks vegetatie, droogstaande rivieren, bevroren ondergrond en een wind die vrij spel had op het zand. De wind heeft een dik pakket zogenaamde dekzanden afgezet in de vorm van dekzandruggen en tussensliggende dekzandvlakten. Vanaf ca 10.000 jaar geleden (het Holoceen) verbeterde het klimaat structureel en aanzienlijk. Het werd warmer en natter. De ondergrond ontdooide, werd bedekt door vegetatie en er ontstond bodemvorming. Op de dekzandvlaktes ontstonden beken die afwaterden richting de grote rivieren. Aan de oostgrens van het buitengebied Oosterhout ligt de rivier de Donge, ten westen van Oosterhout liggen in Breda de rivieren de Mark en de Aa of Weerijs. Langs de beken werd lokaal klei afgezet. Daar waar water stagneerde ontstond in dit gebied veen. Aan de noordzijde van het dekzand en veengebied is door zee en rivierinvloed klei afgezet (bijvoorbeeld na de St. Elisabethsvloed van 1421).

Vanaf de prehistorie, maar vooral vanaf de Middeleeuwen is de invloed van de mens op het landschap zichtbaar: het kappen van bossen, afplaggen van heide, beweiden, opbrengen van mest, afgraven van veen, het reguleren van de waterhuishouding en het aanleggen van nederzettingen en wegen. Dit heeft gezorgd voor wijzigingen in het landschap (zie verder paragraaf 3.6 Cultuurhistorie).

Landschapstypen

Op basis van de ondergrond en de geschiedenis van het plangebied zijn 4 landschapstypen te onderscheiden (figuur 3.2):

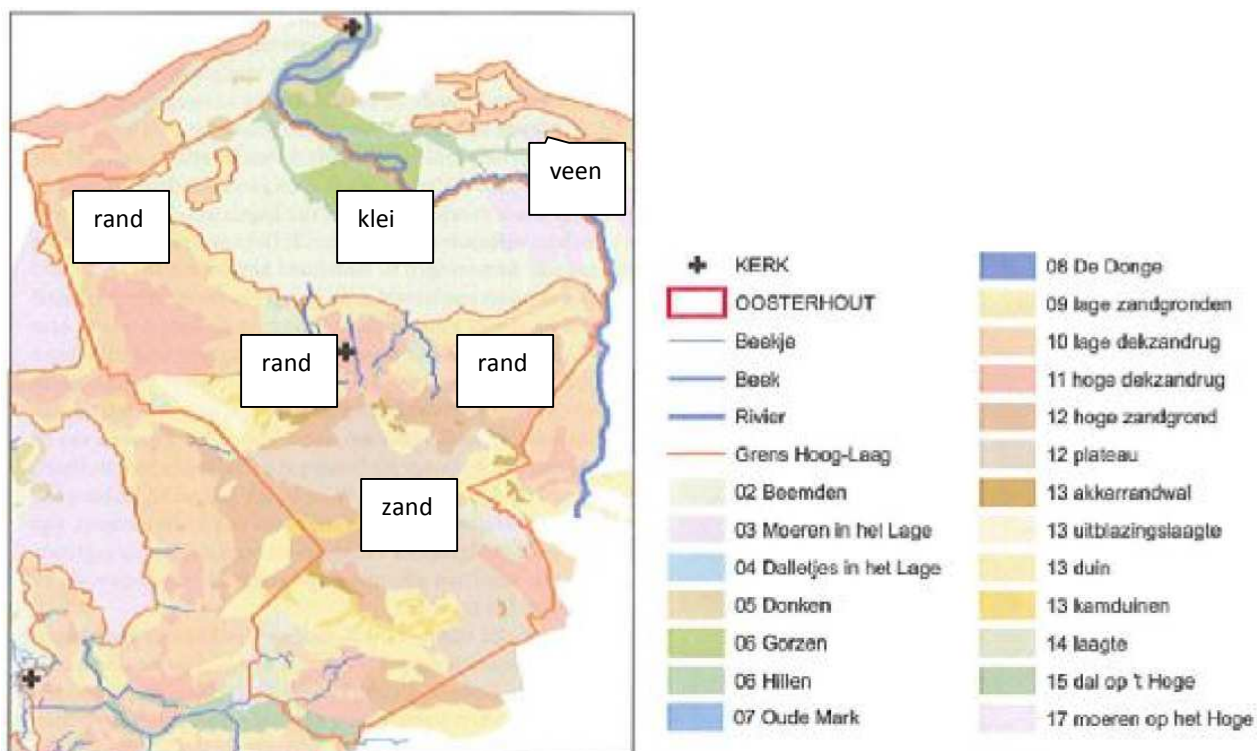
- Zandgebied (Bosgebieden, Dorst, Steenoven, Seeters, Ter Aalst)
- Zeekleigebied (Oranjepolder, Willemspolder)
- Veengebied (oostgrens Buitengebied)
- Randzones (Den Hout, Oosterhout, Oosteind)

De scheidingslijn tussen zand en klei ligt ongeveer 1 km ten noorden van het centrum van Oosterhout en buigt scherp naar het noorden richting Weststad. De Weststadweg vormt verder in noordelijke richting de grens tussen zand en klei. In oostelijke richting ligt de grens bij Oosteind.

Zandgebied

De Brabantse zandzone wordt in het algemeen gekenmerkt door beekdalen met de broekgronden, waarlangs ter weerszijden de beekdalranden met de bebouwing. De beekdalen zijn vaak gescheiden door zandruggen, waar zich in vroeger dagen de heide bevond. In het plangebied is dit kenmerkende beekdalenlandschap nog maar op enkele plekken aanwezig. Dorst is een voorbeeld van een beekdalrandligging. De beken zelf liggen echter net op de grens van (Donge), respectievelijk buiten het plangebied. Door allerlei ontwikkelingen in en op de rand van deze beekdalen is de karakteristieke structuur verloren gegaan. Kampontginningen vonden in het verleden vaak plaats aan de randen van de onvruchtbaardere (stuifzand)gronden. Heikant is hiervan een voorbeeld. Andere oude kampontginningen zijn Den Hout, Ter Aalst, Seters, Steenoven. De samenhang tussen bebouwing, grondgebruik en wegenbeloop is duidelijk herkenbaar. In visueel opzicht is het kampenlandschap aantrekkelijk en kenmerkend door zijn coulisseachtige structuur.

Een groot deel van de zandzone bestaat uit stuifzandgronden. Het merendeel van deze gronden is in de vorige eeuw bebost, omdat ze te onvruchtbaar waren voor landbouwkundig gebruik. Een deel van die bossen heeft inmiddels plaats moeten maken voor woongebieden, bedrijventerreinen en sport/recreatie. Waar de grote boscomplexen behouden zijn gebleven is een besloten landschap ontstaan.

Figuur 3.2 Landschapstypen in Oosterhout (Leenders 2006 in Oranjewoud, 2011b)

Zeekleizone

De kenmerkende onderdelen van de zeekleizone zijn de polders (Oranjepolder, Willemspolder) met kreken, killen en sloten en (in oorsprong) ook de afwezigheid van bebouwing. Van de oorspronkelijke structuur is weinig nog herkenbaar, omdat de kreken, killen, sloten en verkaveling zijn veranderd door ruilverkavelingswerken, de polders doorsneden zijn met grote infrastructurele werken (de beide kanalen, haven, twee autosnelwegen) en omdat grote delen van de polders zijn bebouwd (Dommelbergen, Weststad). Samenhang tussen landschapsvormende elementen is er dan ook nog nauwelijks. De Donge en het Kromgat zijn twee beeldbepalende elementen, waaruit de ontstaansgeschiedenis van het landschap zich laat aflezen. Voor het Wilhelminakanaal en het Markkanaal geldt dit niet; deze zijn uit een oogpunt van functionaliteit ontstaan (gegraven). Door de beplanting erlangs hebben deze beide laatste elementen zich wel gevoegd in het landschap en door hun functie zijn ze zeer structuurbepalend.

Een verkavelingspatroon is ook beeldbepalend en zegt veel over de samenhang tussen de natuurlijke situatie en het gebruik door de mens. Aan het verkavelingspatroon van de Oranjepolder is te zien dat het hier om een laag gelegen (van oorsprong zeer nat) gebied gaat, met als kenmerk veel sloten en smalle kavels. In de overige polders is het verkavelingspatroon zodanig veranderd, dat de samenhang met het natuurlijke systeem verloren is gegaan. De Gecombineerde Willemspolder is, ondanks de stichting van boerderijen langs de verschillende polderwegen, nog steeds een open gebied met verre uitzichten. Het landschapsbeeld is hier in overeenstemming met zijn ontstaanswijze. Dit geldt ook voor de Westpolder. De polders tussen de rijksweg A27 en het Wilhelminakanaal missen de verre uitzichten van de hiervoor genoemde polders wegens dominante structuren op de achtergrond of dichterbij in het blikveld, o.a. de bebouwingsrand van Dommelbergen, de waterzuiveringsinstallatie en het Wilhelminakanaal.

Veenzone

Op de overgang van zeeklei naar zand liggen veengronden. Maar deze zijn veelal of bedekt met zeeklei, of zijn inmiddels afgegraven tot de onderliggende zandbodem. Groenendijk, gelegen ten noorden van Oosteind, verwijst in zijn bebouwingsstructuur nog naar de activiteiten die met de vroegere veenaafgravingen gepaard gingen.

Randzone

Het landschapsvormende kenmerk van de randzone is de bebouwing met het bijbehorend grondgebruik op de grens van zand naar klei. Van oorsprong komen hier twee verschillende agrarische productiemilieus samen: akkerbouw op het zand en veeteelt op de klei. De eerste bewoning vond plaats in Den Hout, Oosterhout en Oosteind. De gunstige randligging heeft bij Oosterhout een zeer sterke uitgroei naar een stad ten gevolge gehad.

De akkernederzetting Den Hout en de wat verder weg gelegen wegnederzettingen Hespelaar en Eind van Den Hout vertonen in hun bebouwingsstructuur en het wegenbeloop nog zeer sterk de kenmerkende randligging. In Den Hout (de kern maakt overigens geen deel uit van het plangebied) is de karakteristieke driehoekige structuur nog volledig in tact. Maar het bijzondere is, dat het gebruik van het binnengebied nog kleinschalig en grondgebonden is. Aan de zuidkant verwijzen de Houtsche Akkers naar het productiemilieu van het zand, aan de noordkant ligt de polder, het productiemilieu van de klei. De Houtsche Akkers zijn als akkercomplex nog in zijn geheel als zodanig in gebruik, hoewel de teelt van maïs in plaats van graan in dit opzicht een nieuwe gebruiksvorm is. In de polder zijn de agrarische gebruiksvormen ook vervaagd.

Oosteind is een karakteristieke, lijnvormige straatnederzetting met van oorsprong een overwegend agrarische bebouwing en een kleine niet-agrarische kern rond de kerk. Er is nog steeds sprake van een sterke verweving van bebouwing en agrarisch gebruik. Alleen zijn de agrarische productiemilieus niet meer, zoals vroeger, scherp gescheiden; bijvoorbeeld grasland op de oorspronkelijke akkergronden. Bovendien drukt de glastuinbouw een zwaar stempel op de beeldkwaliteit.

Landschappelijke waarden

Reliëf

In samenhang met de geologische ontstaansgeschiedenis zijn de laagste delen van het plangebied te vinden in de noordelijke helft, waar de zeeklei- en veenafzettingen zich bevinden. Het hoogteverschil van zuid naar noord verloopt van ongeveer 10 m boven N.A.P. naar 1 tot 0,5 m boven N.A.P. (figuur 3.3). Behalve dit geleidelijke hoogteverschil zijn er in het plangebied ook aanzienlijke lokale hoogteverschillen. Deels zijn deze van natuurlijke, deels van menselijke oorsprong. Natuurlijke hoogteverschillen worden aangetroffen in de stuifduingebieden. Op de Vrachelse Heide reiken de toppen van de stuifduinen tot 8 m boven N.A.P. Door menselijk toedoen (militair gebruik) is op de Vrachelse Heide het reliëf op sommige plaatsen afgevlakt of verdwenen.

In de omgeving van Den Hout is nog steeds een terreinglooiing goed herkenbaar. Deze terreinglooiing loopt van Vrachelen, via Den Hout naar Eind van Den Hout. Deze glooiing verbindt het terraslandschap van de Houtsche Akkers met het lager gelegen terraslandschap tussen Den Hout en Made. Het naar het zuiden afbuigende deel van de glooiing wordt beschouwd als onderdeel van de wand van het 'Dal van Breda', gevormd in het midden van het Pleistoceen. Dit betreft agrarische gronden met nog zichtbaar aanwezige, karakteristieke hoogteverschillen.

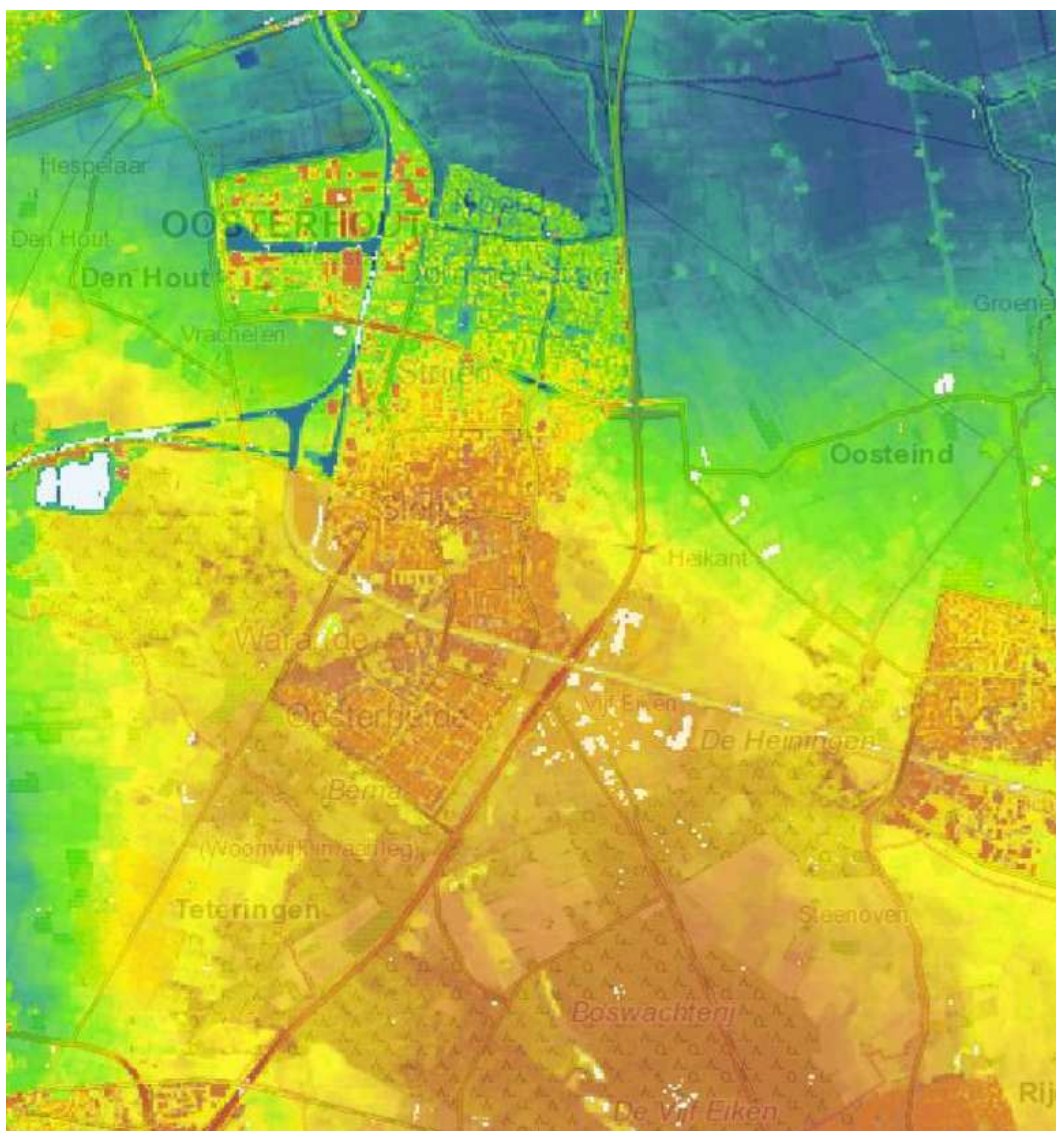
Verkavelings- en nederzettingsstructuren

Op diverse plaatsen in het buitengebied van Oosterhout zijn de voor het betreffende landschapstype karakteristieke verkavelings- en nederzettingsstructuren terug te vinden:

- De grootschalige blokvormige verkaveling met verspreide lintbebouwing in de Willemspolder;
- de kleinschaligere strokenverkaveling in de Oranjepolder;
- de lintbebouwing van Oosteind;
- de onregelmatige blokverkaveling rondom Den Hout en Dorst en de kampnederzettingsstructuur van Den Hout en Dorst zelf;
- De dichte gesloten bosgebieden en landbouwenclaves ertussen.

Openheid

Het noordoostelijk deel van het buitengebied (Oranjepolder en Willemspolder) heeft een open karakter met lange zichtlijnen. Ook de landbouwgronden rond Den Hout, Dorst, Steenoven e.d. zijn relatief open met zichtlijnen. In deze gebieden is relatief weinig bebouwing aanwezig en is de primaire functie nog hoofdzakelijk agrarisch.

Figuur 3.3 Hoogtekaart Oosterhout (rood/geel is hoger, blauw/groen is lager) (www.ahn.nl)

Beschermde waarden

De bovenbeschreven landschappelijke waarden hebben niet geleid tot landschappelijke bescherming (aardkundig waardevol gebied) in de provinciale Verordening Ruimte. Wel hebben delen van het buitengebied de aanduiding cultuurhistorisch vlak in de Verordening Ruimte gekregen, ter aanduiding van landschappelijk-cultuurhistorische waarden (zie verder paragraaf 3.6 Cultuurhistorie). De openheid in de polders en rond Den Hout en Dorst worden wel aangeduid in het bestemmingsplan.

3.4 Bodem en water

3.4.1 Bodem

Bodemopbouw

Bodemvorming is grotendeels een natuurlijk proces en hangt daardoor sterk samen met de geologische geschiedenis. Deels oefent de mens invloed uit en kunnen kenmerkende bodemtypen ontstaan. De reeds besproken zeeklei-, veen- en zandgronden hebben zich gevormd onder invloed van het klimaat en bodemvormende processen. Binnen de zandgronden zijn nog te onderscheiden de humuspodzolgronden (waar Den Hout op ligt en verder in de omgeving van Oosteind en ten zuiden van Oosterhout) en de dikke eerdgronden. Laatstgenoemd type is ontstaan, omdat de mens gedurende vele honderden jaren de akkers rond de nederzettingen ophoogde met mest, stro, huisvuil, heideplaggen en geel zand.

Op die manier kon een laag van 30 tot 50 cm op de oorspronkelijke bodem ontstaan. De dikke eerdgronden komen in het plangebied voor ten zuiden van Den Hout-Vrachelen (Houtsche Akkers), in het gebied Seters en in een ruime boog ten zuiden van Oosteind (ter weerszijden van de Ekelstraat (N629), Groenstraat, Hoge Dijk).

Bodemkwaliteit

Volgens de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Oosterhout (Oranjewoud, 2011a) voldoet het gehele buitengebied gemiddeld gezien aan de achtergrondwaarde. Dat wil niet zeggen dat dit lokaal ook overal geldt. De bodemkwaliteitskaart is een weergave van de gemiddelde bodemkwaliteit van de verschillende gebieden in Oosterhout. De bodemkwaliteit in het plangebied is bepaald door het van oudsher agrarische karakter van het gebied. Binnen het plangebied is een aantal verdachte locaties waar op grond van het historisch gebruik mogelijk vervuiling aanwezig is. Dit betreft met name olietanks en/of stortplaatsen. Daarnaast wordt een deel van het gebied bemest. De gemeente heeft in beeld waar bekende, verwachte en gesaneerde bodemverontreinigingsituaties aanwezig zijn. In het buitengebied zijn 11 voormalige stortplaatsen bekend:

1. Sureaweg;
2. Steenovensebaan;
3. Statendamweg;
4. Oude Tilburgsebaan;
5. Oude Tilburgsebaan/Hoge Dijk;
6. Klein Oosterhout I;
7. Klein Oosterhout II;
8. Ketenbaan;
9. Hoevestraat;
10. Herstraat;
11. Heikantsestraat.

3.4.2 Water

Oppervlaktewater

Figuur 3.4a geeft een overzicht van de belangrijkste waterlopen in het Buitengebied Oosterhout:

- Rivieren De Donge en Kromgat (langs de oostgrens van het buitengebied);
- Beken: Goorloop (ten zuiden van Dorst op zuidgrens buitengebied)
- Wilhelmina- en Markkanaal (oost-west door het buitengebied)
- plassen van voormalige zandwinningen (o.a. Put van Caron/Aalsterplas, Surea)
- Kleiwinputten (Leemputten)
- Sloten

De afwatering in het buitengebied is deels naar het oosten gericht en deels naar het westen. Ten zuiden van de samenvloeiing van het Wilhelminakanaal en het Markkanaal ligt de waterscheiding op de Vrachelse Heide, Oosterheide en boswachterij Dorst. Waterlopen ten oosten van deze waterscheiding wateren af op de Donge, waterlopen ten westen van de waterscheiding wateren af op de Mark in Breda. Ten noorden van de samenvloeiing van de twee kanalen wordt de afwatering verzorgd door het Wilhelminakanaal en Kromgat. Al het aangevoerde water, ook dat van de Donge komt uiteindelijk, via het Zuid-afwateringskanaal, terecht in de Amer/Bergsche Maas. Het Wilhelminakanaal heeft aanvankelijk een sterk drainerende werking, benedenstrooms overgaand in een infiltrerende werking. Van het Markkanaal gaat door zijn diepe ligging in het landschap een drainerende werking uit. De overige watergangen in het plangebied zorgen voor de waterafvoer van de omringende gronden. Zoals hierboven al vermeld zijn de polders sterk gedraineerd en vindt de waterafvoer via een stelsel van sloten en gemalen kunstmatig plaats. De gronden rondom Dorst hebben een min of meer natuurlijke afwatering via de Molenley op de Mark. De afwatering van Den Hout en omgeving gaat via het Wilhelminakanaal.

Het overige oppervlaktewater in het plangebied bestaat uit een aantal grote en kleine plassen en poelen. De grootste plas, de Ter Aalsterplas, ligt tussen het Markkanaal en de Vrachelse Heide. Deze plas is ontstaan door zandwinning in het verleden (momenteel niet meer actief). Op Oosterheide en in de boswachterij Dorst liggen diverse poelen, waarvan sommige pas kort geleden gegraven. In de boswachterij Dorst liggen voorts een aantal oude leemputten. Ook in het overige buitengebied zijn recent her en der poelen gegraven.

Grondwater

De grondwaterstanden in het buitengebied hangen samen met de geologische bodemopbouw en het bodemgebruik: dieper in de zandgronden en op akkers, ondieper in de kleigronden en op grasland. De zandgronden, met name ten zuiden van Oosterhout zijn inzijsgebieden. In de kleipolders treedt kwel uit, evenals lokaal langs de Donge en de kanalen.

Waterwingebieden

In het buitengebied liggen twee waterwingebieden (zie figuur 3.4a).

Beschermingsgebieden water

Ten aanzien van wateraspecten zijn drie typen beschermingsgebieden gedefinieerd:

- Grondwaterbeschermingsgebieden (25 jaar zone) rondom de waterwingebieden (figuur 3.4a);
- Reserveringsgebied waterberging (figuur 3.4a), in het buitengebied is geen regionaal waterbergingsgebied aangewezen, alleen reserveringsgebied;
- Beschermde gebieden waterhuishouding (figuur 3.4b);
- In deze gebieden gelden beperkingen ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen met mogelijk effect op wateraspecten.

In het buitengebied liggen geen attentiegebieden EHS (rondom natte natuurplek) (figuur 3.4b).

Waterkwaliteit

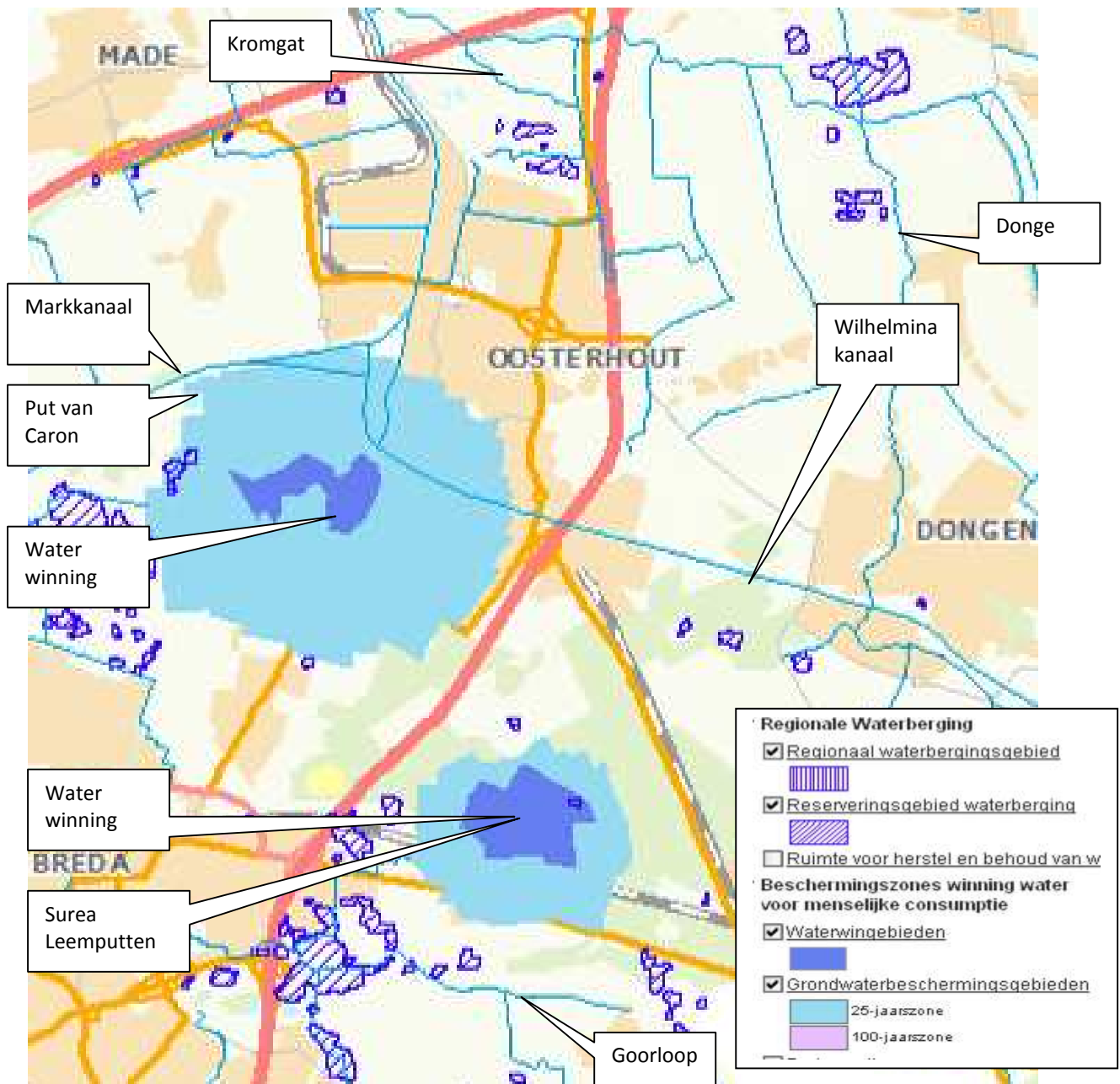
De waterkwaliteit (oppervlaktewater/grondwater) in het buitengebied is niet gebiedsdekkend bekend. De waterkwaliteit is naar verwachting samenhangend met de bodemkwaliteit en het bodemgebruik (agrarisch, natuur, waterwinning). De kwaliteit van het diepe grondwater is in het algemeen goed; het is kalkrijk en ijzerhoudend. Het grondwater in het eerste watervoerende pakket (tot ongeveer 15 m diep) is belast, onder andere met fosfaat en nitraat. De waterkwaliteit van het Mark-kanaal, het Kromgat en de Donge is redelijk tot goed. Het Wilhelminakanaal is echter ernstig verontreinigd met zware metalen en vervuild slib. De kwaliteit van de plassen en poelen is goed tot zeer goed. De zuurgraad van de plassen en vennen die gevoed worden met kwelwater en regenwater is aan de hoge kant.

Waterkeringen

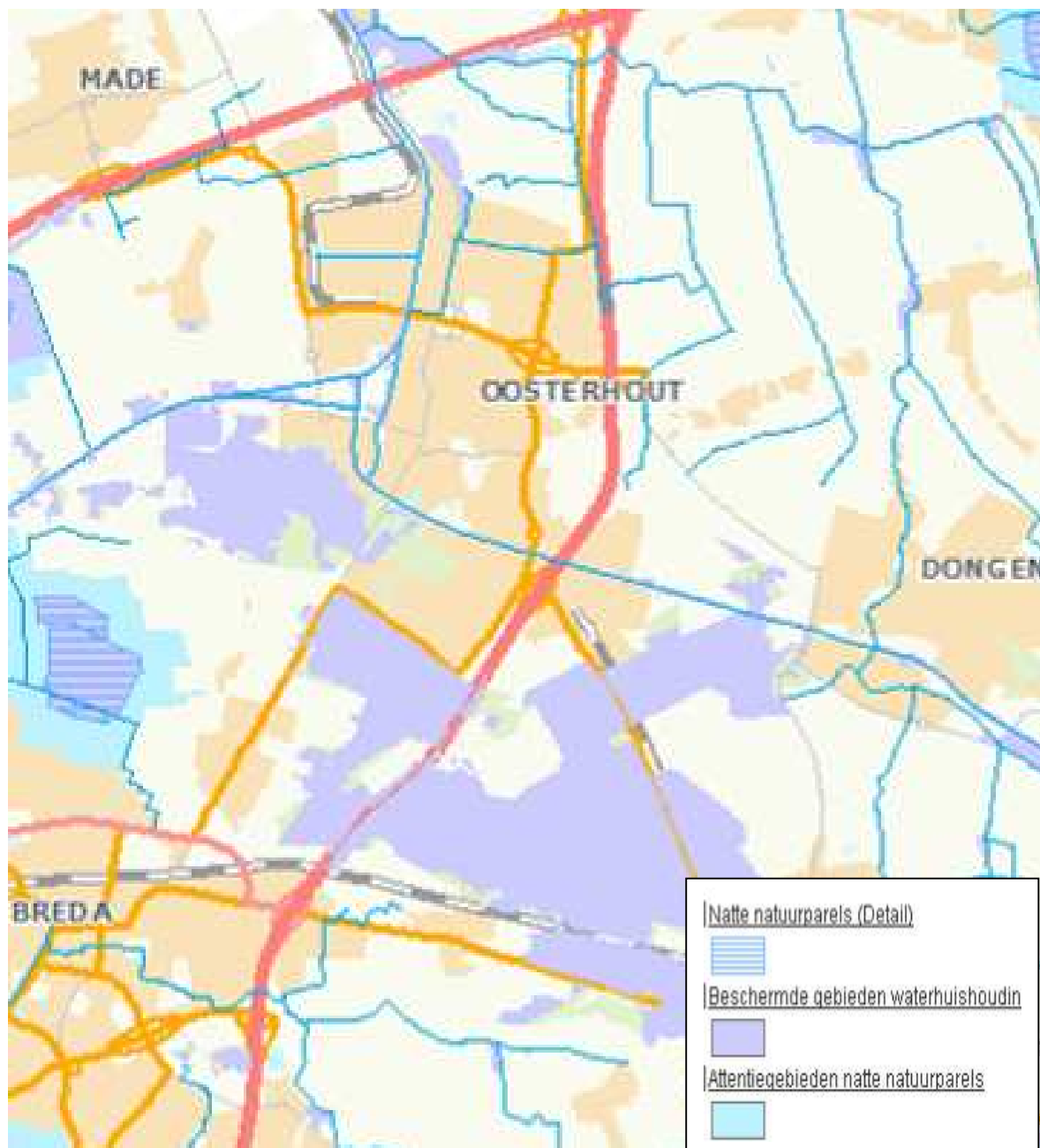
Ter bescherming tegen overstromingen komen langs waterlopen veelal waterkeringen voor. Het Waterschap onderscheidt hiertoe primaire en secundaire waterkeringen, afhankelijk voor hun belang. In Oosterhout komen de meeste waterkeringen voor in de bebouwde kom, langs het Wilhelminakanaal en het Markkanaal. Ten noorden van Oosterhout komt één waterkering voor in het buitengebied.

KRW-waterlichamen

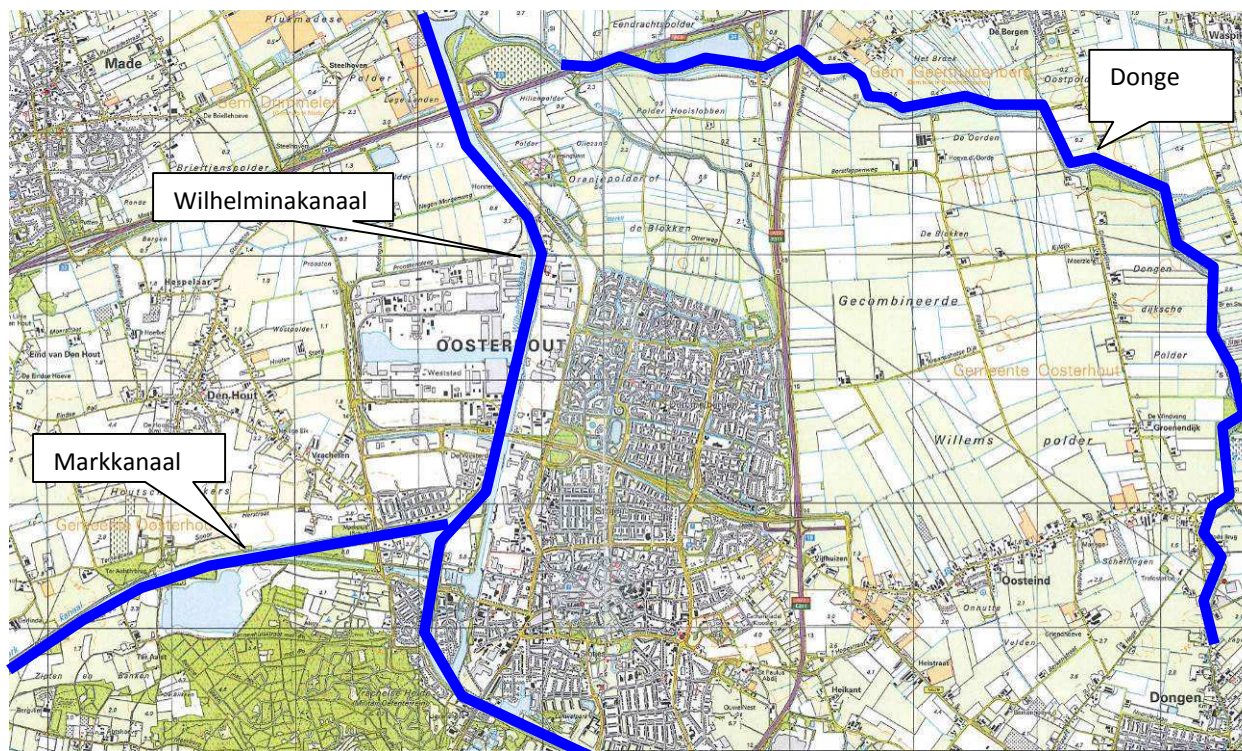
In en aan de rand van het plangebied liggen drie waterlopen, die als KRW-waterlichaam zijn aangewezen in het kader van de Kaderrichtlijn Water: de Donge (onderdeel van KRW waterlichaam Beneden-Donge NL25_22), het Markkanaal (onderdeel van KRW waterlichaam Mark en Vliet NL25_16) en het Wilhelminakanaal (onderdeel van KRW waterlichaam NL 90_1). In figuur 3.4c zijn de waterlichamen op kaart aangegeven (voor zover in of aan de rand van het plangebied). Beide hebben als KRW-typing: R6 - Langzaam stromend riviertje op zand/klei.

Figuur 3.4a Overzicht van belangrijkste waterlopen (blauw), gebieden aangewezen voor regionale waterberging) en beschermingsgebieden waterwinning (bron: wateratlas Brabant)

Figuur 3.4b Overzicht van belangrijkste waterlopen (blauw), Natte natuurparels en attentiegebieden EHS en beschermingsgebieden waterhuishouding (bron: wateratlas Brabant)

Figuur 4.3.c KRW waterlichamen

Onderstaande tabellen geven de kwaliteitsmaatlat (en daarmee doelstellingen) voor Donge en Mark (bron: factsheets Waterschap Brabantse Delta). Voor beide geldt een doelstelling ten aanzien van macrofauna, overige waterflora en vis. Daarnaast is in het Markkanaal het stikstofgehalte te hoog. De kwaliteit en doelstellingen in het Wilhelminakanaal zijn niet bekend, maar zullen vergelijkbaar zijn.

Maatlat	Mark en Vliet	Huidige situatie	Verwachting 2015	GEP	Toelichting
Macrofauna (EKR)			matig	0,55	G3
Overige waterflora (EKR)			matig	0,6	G1
Vis (EKR)			matig	0,50	G3
Totaal fosfaat (zomergemiddelde) (mg P/l)			goed	0,14	G1
Totaal stikstof (zomergemiddelde) (mg N/l)			matig	4	G1
Chloride (zomergemiddelde) (mg Cl/l)			goed	150	G1
Temperatuur (maximum waarde) (°C)			goed	25	G1
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)			goed	5,5-8,5	G1
Zuurstofverzadiging (zomergemiddelde) (%)			goed	70-120	G1
Legenda: ■ slecht ■ ontoereikend ■ matig ■ goed ■ zeer goed					

Maatlat	Beneden-Dongen	Huidige situatie	Verwachting 2015	GEP	Toelichting
Macrofauna (EKR)			matig	0,55	G3
Overige waterflora (EKR)			matig	0,6	G1
Vis (EKR)			ontoereikend	0,50	G3
Totaal fosfaat (zomergemiddelde) (mg P/l)			goed	0,14	G1
Totaal stikstof (zomergemiddelde) (mg N/l)			goed	4	G1
Chloride (zomergemiddelde) (mg Cl/l)			goed	150	G1
Temperatuur (maximum waarde) (°C)			goed	25	G1
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)			goed	5,5-8,5	G1
Zuurstofverzadiging (zomergemiddelde) (%)			goed	70-120	G1
Legenda: ■ slecht ■ ontoereikend ■ matig ■ goed ■ zeer goed					

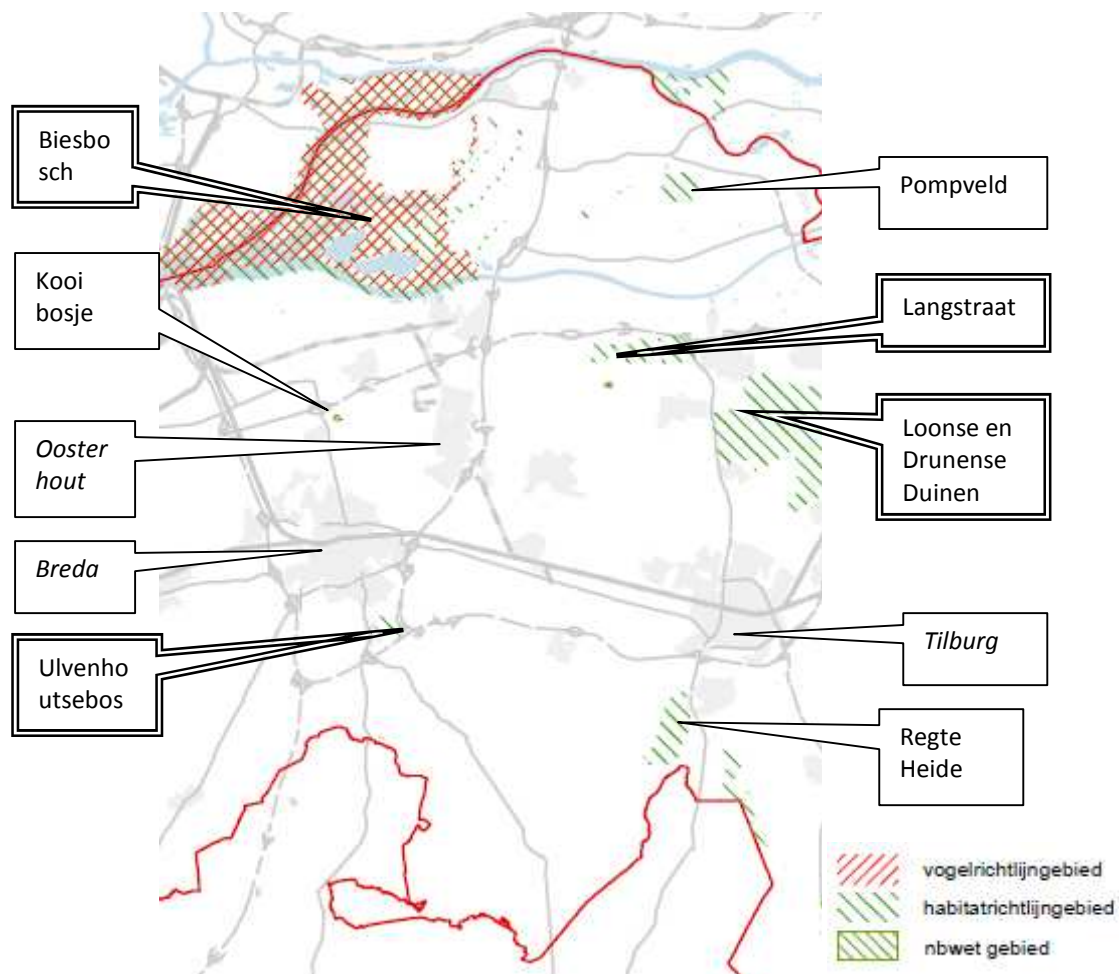
3.5 Natuur

3.5.1 Beschermde gebieden

Natura 2000 gebied en beschermde Natuurmonumenten

Er bevinden zich geen Natura-2000 gebieden of Beschermde Natuurmonumenten in het plangebied.

Figuur 3.5 geeft een overzicht van Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten in de omgeving van het plangebied. Meest dichtbij gelegen en relevant geacht zijn de Natura 2000-gebieden Biesbosch (noord), Langstraat (noordoost), Loonse en Drunense Duinen (oost), Ulvenhoutse Bos en beschermd Natuurmonument Kooibosje.

Figuur 3.5 Overzicht van Natura2000 en Nb-wetgebieden in de omgeving van het plangebied Buitengebied Oosterhout (bron: wateratlas Brabant).

Biesbosch

Het Natura 2000-gebied Biesbosch, tevens Nationaal Park, is gelegen ten noorden van het plangebied en is bijna 10.000 hectare in omvang. Voor dit gebied is op 23 december 2009 een ontwerp-aanwijzingsbesluit gepubliceerd, maar het is nog niet definitief aangewezen. Het grootste gedeelte is zowel habitat- als vogelrichtlijngebied; alleen de kreken in het oosten zijn enkel habitatrichtlijngebied.

In tabel 3.1 zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebied Biesbosch gegeven.

Tabel 3.1 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Biesbosch. Draagkracht broedvogels in aantal paren;
draagkracht niet-broedvogels in aantal individuen.

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht vogels	Kernopgaven zie legenda onder tabel	
Habitattypen								
H3260B	Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)	-	=	=				
H3270	Slikkige rivieroever	-	>	>			3.05, W	
H6120	*Stroomdalgraslanden	--	>	=			3.13, A	
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=				
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	>	=			3.05, W	
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	-	=	>			3.13, A	
H6510B	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart)	--	>	=			3.09, W	
H91E0A	*Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen)	-	=(<)	>			3.05, W	
H91E0B	*Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)	--	>	>				
Habitatsoorten								
H1095	Zeeprik	-	=	=	>			
H1099	Rivierprik	-	=	=	>			
H1102	Elft	--	=	=	>			
H1103	Fint	--	=	=	>		3.05, W	
H1106	Zalm	--	=	=	>			
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=			
H1145	Grote modderkruiper	-	=	=	=			
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=			
H1163	Rivierdonderpad	-	=	=	=			
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=			
H1337	Bever	-	=	=	=		3.05, W	
H1340	*Noordse woelmuis	--	=	=	=		3.05, W	3.08, W
H1387	Tonghaarmuts	-	>	>	>		3.05, W	
Broedvogels								
A017	Aalscholver	+	=	=		310		
A021	Roerdomp	--	>	>		10	3.08, W	
A081	Bruine Kiekendief	+	=	=		30		
A119	Porseleinhoen	--	=	=		5		
A229	IJsvogel	+	=	=		20		
A272	Blauwborst	+	=	=		2300		
A292	Snor	--	=	=		130		
A295	Rietzanger	-	=	=		260		
Niet-broedvogels								
A005	Fuut	-	=	=		450		
A017	Aalscholver	+	=	=		330		
A027	Grote Zilverreiger	+	=	=		10 foer/ 60 slaap		

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht vogels	Kernopgaven zie legenda onder tabel	
A034	Lepelaar	+	=	=		10		
A037	Kleine Zwaan	-	=	=		10		
A041	Kolgans	+	=	=		1800 foer/ 34200 slaap		
A043	Gauwe Gans	+	=	=		2300		
A045	Brandgans	+	=	=		870 foer/ 4900 slaap		
A050	Smient	+	=	=		3300		
A051	Krakeend	+	=	=		1300		
A052	Wintertaling	-	=	=		1100		
A053	Wilde eend	+	=	=		4000		
A054	Pijlstaart	-	=	=		70		
A056	Slobeend	+	=	=		270		
A059	Tafeleend	--	=	=		130		
A061	Kuifeend	-	=	=		3800		
A068	Nonnetje	-	=	=		20		
A070	Grote Zaagbek	--	=	=		30		
A075	Zeearend	+	=	=		2		
A094	Visarend	+	=	=		6		
A125	Meerkoet	-	=	=		3100		
A156	Grutto	--	=	=		60		

Legenda	
W	Kernopgave met wateropgave
	Sense of urgency: beheeropgave
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering
3.05	Kwaliteitsverbetering zoetwatergetijdengebied t.b.v. vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen) *H91E0_A, ruigten en zomen (harig wilgenroosje) H6430_B, slikkige rivieroever H3270, fint H1103 (inclusief paaiplaats), noordse woelmuis *H1340, tonghaarmuts H1387 en bever H1337
3.08	Kwaliteitsverbetering en uitbreiding rietmoeras met de daarbij behorende broedvogels (roerdomp A021, grote karekiet A298), aangevuld met noordse woelmuis *H1340.
3.09	Herstel glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart) H6510_B en blauwgraslanden H6410.
3.13	Kwaliteitsverbetering en uitbreiding van stroomdalgraslanden *H6120, glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver) H6510_A.

Langstraat

Het Natura 2000-gebied Langstraat is gelegen ten noordoosten van het plangebied en is ca 529 ha. groot. Voor dit gebied is in 2007 een ontwerp-aanwijzingsbesluit gepubliceerd, maar het is nog niet definitief aangewezen. Het Natura2000-gebied is aangewezen als Habitatrichtlijngebied. In tabel 3.2 zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebied Langstraat gegeven.

Tabel 3.2 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Langstraat

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Kernopgaven
Habitattypen						
H3140	Kranswierwateren	--	=	=		4.08,W
H6410	Blauwgraslanden	--	>	>		
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	>	>		5.03,W

H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	-	>	>		
H7230	Kalkmoerassen	--	>	>		5.03, ^W
Habitatsoorten						
H1145	Grote modderkruiper	-	=	=	=	4.08, ^W
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=	4.08, ^W

Legenda	
W	Kernopgave met wateropgave
	Sense of urgency: beheeropgave
	Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(^{<})	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

4.08	Evenwichtig systeem	Nastreven van een meer evenwichtig systeem (waterkwaliteit, waterkwantiteit en hydromorfologie): waterplantengemeenschap (voor kwanswierwateren H3140 en meren met krabbenscheer en fonteinkruiden H3150), zwarte stern A197, platte schijfhoren H101X en vissen zoals o.a. bittervoorn H1134, grote modderkruiper H1145, kleine modderkruiper H1149 en insecten, zoals gevlekte witsnuitlibel H1042 en gestreepte waterroofkever H1082.
5.03	Kalkmoerassen en trilvenen	Herstel kwaliteit en uitbreiding areaal van kalkmoerassen H7230 en overgangs- en trilvenen (trilvenen) H7140_A, in mozaïek met schraalgraslanden.

Ulvenhoutse Bos

Het Ulvenhoutse bos is aangewezen als Natura 2000-gebied en daarmee beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het gehele Natura 2000-gebied is Habitatrichtlijngebied. Er is geen Vogelrichtlijngebied of Beschermd Natuurmonument aanwezig. In tabel 3.3 zijn de instandhoudingsdoelen voor het Ulvenhoutse Bos weergegeven.

Tabel 3.3 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Ulvenhoutse Bos

Habitattypen		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Kernopgaven
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	-	=	=		
H9160A	Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)	--	>	>		5.08, ^W
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	-	>	>		5.07, ^W

Legenda						
W	Kernopgave met wateropgave					
	Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities					
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)					
=	Behoudsdoelstelling					
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling					
5.07	Herstel kwaliteit en vergroting areaal vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen) *H91E0_B en (beekbegeleidende bossen) *H91E0_C en behoud leefgebied zeggekorfslak H1016.					
5.08	Vergroting areaal, behoud vegetatiestructuur en herstel kwaliteit en vergroting areaal eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden) H9160_A.					

Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

De Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen zijn ten oosten van het plangebied gelegen en heeft een grootte van 3.970 ha. Het Natura 2000-gebied is aangewezen als Habitatrichtlijn-gebied. Er is geen Vogelrichtlijngebied of Beschermd Natuurmonument aanwezig. In tabel 3.4 zijn de instandhoudingsdoelen voor de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen weergegeven.

Tabel 3.4 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Kernopgaven
Habitattypen						
H2310	Stuifzandheiden met struikheide	--	>	>		
H2330	Zandverstuivingen	--	>	>		6.12
H3130	Zwakgebufferde vennen	-	=	=		
H6410	Blauwgraslanden	--	>	>		
H9190	Oude eikenbossen	-	=	=		
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	-	>	>		5.07, ^W
Habitatsoorten						
H1166	Kamsalamander	-	>	>	>	
H1831	Drijvende waterweegbree	-	=	=	=	

Legenda	
W	Kernopgave met wateropgave
	Sense of urgency: beheeropgave
	Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

5.07	Vochtige alluviale bossen	Herstel kwaliteit en vergroting areaal vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen) *H91E0_B en (beekbegeleidende bossen) *H91E0_C en behoud leefgebied zeggekorfslak H1016.
6.12	Stuifzandlandschappen	Vergroting areaal gevarieerde zandverstuivingen H2330 met overgangen naar droge heiden en open bossen: Veluwe (57), Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen (131), Drents-Friese Wold & Leggelderveld (27). Mede als leefgebied van de draaihal A233, tapuit A277, duinpieper A255 en nachtzwaluw A224.

Kooibosje

Ten westen van het plangebied ligt het Beschermd Natuurmonument 'Kooibosje Terheijden'. De natuurwetenschappelijke waarden en het natuurschoon zijn in het aanwijzingsbesluit van 26 juni 1973 beschreven. Dit aanwijzingsbesluit vervalt niet, aangezien het Beschermd Natuurmonument niet binnen een aangewezen Natura 2000-gebied valt. Het aanwijzingsbesluit vermeldt het volgende ten aanzien van de Beschermd Natuurmonument-waarden: Het kooibos met een dichte ondergroei biedt broedgelegenheid aan verschillende vogelsoorten. Vooral zangvogels broeden er in aanzienlijke aantallen. Bovendien vormt het bosje een belangrijke rust- en foerageerplaats voor tal van trekkende vogels. In het open polderlandschap is het bosje als restant van een voormalige eendenkooi een markant element.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Delen van het plangebied maken onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In figuur 3.6 is de ligging hiervan weergegeven. Het betreft voornamelijk de grote gebieden Vrachelse heide (zuidwest), Oosterheide (zuid) en Boswachterij Dorst (zuid en zuidoost) en de overige gebieden, Lange Dreef (oost) en Polder Platteweg??? Ken ik niet!! (noord). De EHS-gebieden bestaan uit wateren, natuur- en bosgebieden en te ontwikkelen natuurgebieden, beheersgebieden en verbindingzones. De EHS-gebieden zijn in het Natuurbeheerplan van Noord-Brabant (2013) aangewezen als onder andere 'Droog bos met productie', 'Droge heide' en 'Zandverstuiving' (Vrachelse heide); 'Park- of stinzenbos', Kruiden- en faunarijk grasland en 'Dennen-, eiken- en beukenbos' (Oosterheide); 'Droog bos met productie', 'Dennen-, eiken- en beukenbos', 'Droog schraalgrasland' en 'Zoete Plas' (Boswachterij Dorst). Ook zijn er EHS percelen die nog omgevormd moeten worden naar natuur (Polder Platteweg???). Met name de beheertypen 'Droog schraalgrasland', 'Droge heide', 'Zoete plas' en 'Kruiden- en faunarijk grasland' zijn gevoelig voor vermessing als gevolg van stikstofdepositie.

Onderstaand worden de EHS-gebieden met de meeste omvang nader toegelicht.

Vrachelse heide

Het gebied bestaat overwegend uit naaldbos met hier en daar resten heide- en stuifzandgebied. Alleen het oostelijk deel heeft zijn oorspronkelijk reliëf goed bewaard. Daar is ook meer gemengd bos te vinden en is eikenstruweel aanwezig. Dit is vroeger door boeren aangeplant om het stuifzand te beteugelen en ten behoeve van geriefhout. Dit bevindt zich op de hoogste stuifzandruggen. Er komen een aantal zeldzame planten- en diersoorten voor zoals grasklokje, heidespurrie, rode bosmier, mierenleeuw, bruin zandoogje, groene specht, zwarte specht, sperwer, boomvalk, havik, steenuil, ransuil, gekraagde roodstaart en bonte vliegenvanger.

Oosterheide

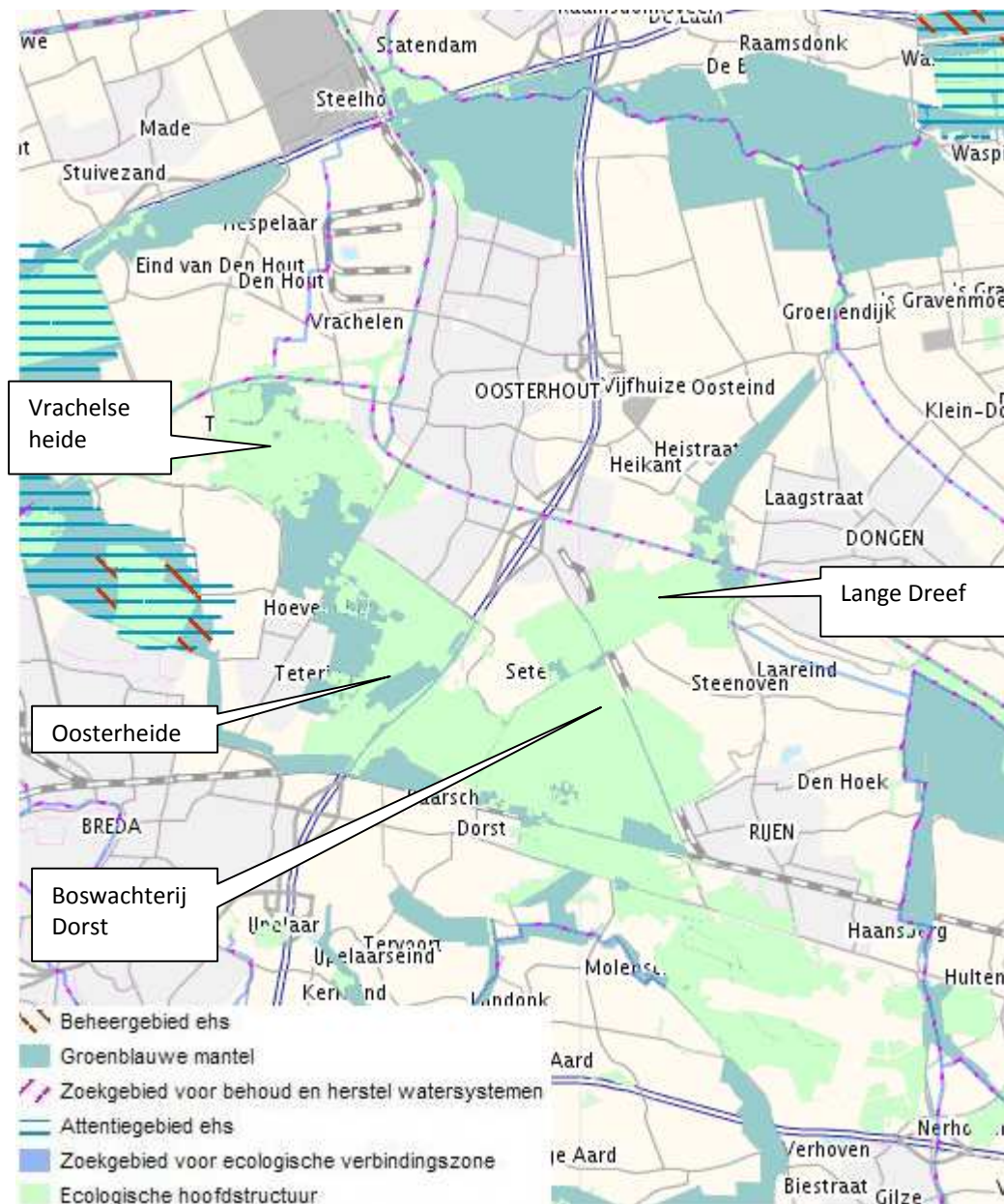
Oosterheide en Kalix Berna is eigendom van Natuurmonumenten en heeft een omvang van 106 ha. Landgoed Oosterheide is een voormalig heidegebied tussen Oosterhout en Breda. Eind negentiende eeuw is het beplant met bos. Het gebied bestaat onder meer uit een parkgedeelte in Engelse landschapsstijl. Er zijn in het verleden circa 70 boomsoorten aangeplant, meest naalddhout. Sommige lanen zijn met ongebruikelijke combinaties van loof- en naaldboomsoorten beplant.

Boswachterij Dorst

Het gebied bestaat uit een uitgestrekt bosgebied dat zich bevindt tussen Rijen, Oosterhout, Teteringen en Dorst. Het meet 1.117 ha en is eigendom van Staatsbosbeheer.

Het gebied bestaat voornamelijk uit grove dennenbos dat in het begin van de 19e eeuw op heidegebied is aangeplant. Dit gebied stond bekend als Seterse Heide. Omstreeks 1850 werd veel bos weer gekapt, omdat het gebied als militair oefenterrein in gebruik werd genomen. Er ontstonden zandverstuivingen, en de nabijgelegen buurtschap Seters moest zelfs met een eikenhakhoutwal tegen het oprukkende zand worden beschermd. In 1899 kreeg Staatsbosbeheer het gebied in bezit. Het werd opnieuw beplant en de militairen vertrokken naar elders.

Enkele heiderestantjes en loofbosjes liggen verspreid in het gebied. Daarnaast zijn er een aantal leemputten die ontstaan zijn door de activiteiten van de voormalige steenfabriek "De Vijf Eiken", die zich te Rijen bevond. In en nabij die leemputten vindt men vegetatie met onder meer Geelgroene zegge, Liggende vleugeltjesbloem en Grondster. Broedvogels zijn onder meer: sperwer, boomvalk en diverse soorten spechten. Van de dagvlinders kunnen bruine eikenpage, heideblauwtje, bont dikkopje, groentje en kleine ijsvogelvlinder worden genoemd. Voor begrazing zijn er Exmoorpony's en Schotse Hooglanders.

Figuur 3.6 Ligging Ecologische Hoofdstructuur in relatie tot plangebied Buitengebied Oosterhout
(licht groen is EHS, donkergroen is Groenblauwe mantel) (bron: website provincie Brabant)

In het buitengebied liggen geen Natte natuurgebieden en/of attentiegebieden EHS (rondom natte natuurgebieden). De dichtstbijzijnde Natte natuurgebieden liggen ten westen van Den Hout en ten westen van Teteringen.

Rondom de bosgebieden zijn zones aangewezen als Groenblauwe Mantel, landbouwgebieden met een nevenbestemming versterking van landschappelijke en natuurwaarden. Het betreft o.a. het landbouwgebied ten noorden van Teteringen, het landbouwgebied tussen Teteringen, Breda en Dorst. Daarnaast zijn gebieden ten noorden van Den Hout, de Oranjepolder, het noordelijk deel van de Willemspolder en een deel van de oostgrens van het Buitengebied (Groenstraat) aangewezen als Groenblauwe Mantel. Mark en Wilhelminakanalen zijn ecologische verbindingzones.

Wav-gebieden

In het zuidelijk deel van het plangebied voor het Buitengebied Oosterhout liggen diverse Wav-gebieden (zie figuur 3.7). Wav-gebieden zijn zeer kwetsbare EHS-gebieden die in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) beschermd worden tegen de schadelijke uitstoot van ammoniak afkomstig uit mest. De gebieden komen grotendeels overeen met de EHS-gebieden.

Figuur 3.7 Ligging Wav-gebieden in relatie tot plangebied buitengebied Oosterhout
[Provincie Noord-Brabant, 2012] (oranje= Wav-gebieden)

3.5.2 *Beschermde soorten en Rode Lijstsoorten*

Er is in het kader van dit MER en het bestemmingsplan geen gebiedsdekkende inventarisatie uitgevoerd naar het actueel voorkomen van beschermde en bedreigde plant- en soorten.

In deze paragraaf is daarom op basis van een ecotoopbeschrijving geïnventariseerd waar naar verwachting welke plant- en diersoorten voor (kunnen) komen en in hoeverre ecotopen ecologisch waardevol en/of kwetsbaar zijn. Een ecotoop is een ruimtelijke eenheid die homogeen is in abiotische omstandigheden, vegetatiestructuur en ontwikkelingsstadium. In hoeverre in een bepaalde ecotoop waardevolle vegetaties en/of dieren voorkomen hangt af van allerlei andere factoren, zoals invloed van milieubelastende stoffen en de mate van menselijk ingrijpen. Voor de beschrijving is onderscheid gemaakt in ecotopen van open water en landecotopen. Bij de landecotopen kunnen verder grondwaterafhankelijke en grondwateronafhankelijke ecotopen worden onderscheiden.

Stromend water

Alle watergangen die hiertoe gerekend worden hebben langzaam tot (zeer) zwak stromend water. Hiervan worden de Donge, het Kromgat, het Wilhelminakanaal en het Markkanaal tot de grote watergangen gerekend. De waterkwaliteit is redelijk tot goed, maar de milieumomstandigheden zijn niet zodanig, dat er kenmerkende watervegetaties of dieren in voorkomen. De vele poldersloten en killen in het zoekleigebied variëren van breed tot smal. In een aantal ervan komen kwelindicerende plantensoorten voor. Diverse watergangen staan in verbinding met het stedelijke waternetwerk. Door het opheffen van fysieke barrières kan de uitwisseling van watergebonden planten en dieren tussen stad en buitengebied nog beter worden gemaakt. In het Kromgat en in de verschillende poldersloten komen amfibieën voor zoals de gewone pad en de kleine watersalamander. Soorten van stromende wateren zijn onder andere vissoorten als ruisvoorn en brasem (waarneming.nl).

Stilstaand water

Deze ecotoop komt in allerlei maten en vormen voor in het plangebied. De Ter Aalsterplas is een grote ontzandingsplas ten zuiden van het Markkanaal. Verder zijn er diverse vijvers op het golfterrein, poelen langs de Donge, op landgoed Oosterheide en in de boswachterij Dorst en oude leemputten eveneens in de boswachterij. De grachten, deel uitmakend van de voormalige Linies, zijn grotendeels verland en daardoor meer aan te merken als moeras (zie volgende paragraaf). De Ter Aalsterplas is te diep voor de ontwikkeling van een watervegetatie. De vijvers, poelen en leemputten hebben wel een gevarieerde onderwatervegetatie en ze zijn een belangrijk leefgebied van diverse soorten amfibieën zoals de alpenwatersalamander en poelkikker (waarneming.nl). Stilstaande wateren (poelen, vennen e.d.) zijn gevoelig voor vermesting als gevolg van stikstofdepositie.

Moeras

Moeras komt op meerdere plaatsen in het plangebied voor in de vorm van brede of smalle verlandingszones langs de open wateren. Ze hebben vooral betekenis als ecologische verbindingszone tussen land en water. Botanisch gezien zijn de verlandingszones erg wisselend van kwaliteit. De verlandingszones zijn van grote betekenis voor bepaalde vegetaties, kikkers, padden en salamanders. Als de vegetatie hoog opgaand is (rietmoeras) is een verlandingszone ook belangrijk voor vogels. De grachten van de Linies, de verlandingszones in het Kromgat, langs de Donge en in het noordelijk deel van de Oranjepolder zijn in dit opzicht van betekenis. Moeras is gevoelig voor vermesting als gevolg van stikstofdepositie.

Akkers en ruderaal terreinen

De meeste akkers zijn maïsakkers, waar alleen algemeen voorkomende plantensoorten groeien. Voor dieren zijn deze akkers evenmin interessant. Alleen op het landgoed Oosterheide liggen enkele akkers, waarop uit een oogpunt van natuurbeheer rogge wordt geteeld. In samenhang daarmee komen er diverse akkeronkruidsoorten voor. Voorts zijn deze akkers van belang voor allerlei vogels, vlinders en andere insecten. De ruderaal terreinen zijn botanisch niet interessant, maar voor insecten, vogels en kleine zoogdieren zijn ze van betekenis als voedselbron (nectar verschaffende planten) en als schuilplaats. Er liggen ruderaal terreinen langs de Beneluxweg en bij Vrachelen.

Graslanden en ruigten

De graslanden en ruigten zijn in te delen naar grondwaterafhankelijke (natte) graslanden en ruigten en grondwateronafhankelijke (droge tot vochtige) graslanden. Het merendeel van de cultuurgraslanden in het plangebied, zowel in de polders als in het zandgebied, behoren tot het laatste type. Ze zijn botanisch arm door het intensieve gebruik. De ruige terreinen langs de Gooikenskil worden gekenmerkt door veel kwelindicerende soorten. Ook de graslanden aan de noordkant van landgoed Oosterheide zijn rijk aan plantensoorten wegens een op natuurbehoud en –ontwikkeling gericht beheer. Verder zijn de grasvegetaties van de talrijke bermen en taluds botanisch rijk. In het bijzonder worden genoemd: de taluds van het Wilhelminakanaal en Markkanaal en de oostelijke berm van de rijksweg A27. De cultuurgraslanden in de verschillende polders zijn dan wel in botanisch opzicht van weinig belang, voor weidevogels vormen ze een goed leefgebied. Ook uilen zoals de steenuil kunnen in deze en in de botanisch rijke gebieden foerageren. De bermen en taluds zijn een goed leefgebied voor allerlei insecten. In deze gebieden komen ook kenmerkende vlindersoorten voor. Tussen de zuidrand van boswachterij Dorst en de spoorbaan ter hoogte van Baarschot is een wat lager gelegen venig gebied met relatief hoge grondwaterstand (grondwatertrap III). Voor zover niet intensief in gebruik (als maïsakker) functioneert het als leefgebied voor amfibieën. Botanisch rijke graslanden zijn gevoelig voor stikstofdepositie.

Heide en zandverstuiving

Kleine restanten van het type droge heide worden aangetroffen op de Vrachelse Heide, langs de Oude Dongense Baan en in boswachterij Dorst. De heidevegetaties zijn verder van belang voor verscheidene soorten vogels, vlinders, kevers en andere insecten. Op een aantal plaatsen is het stuifzand niet voorzien van een vegetatiedek. Overigens is de achterliggende oorzaak niet altijd natuurlijk, maar ontstaan wegens het gebruik (militair, recreatief). De open plekken zijn van belang voor insecten. Heide is gevoelig voor vermesting als gevolg van stikstofdepositie.

Bos en struweel

Dit ecotoop beslaat na de ecotopen van de cultuurgronden de grootste oppervlakte. Onderscheiden zijn de vochtige tot natte bossen en struwelen en de droge bossen en struwelen. Eerstgenoemde ecotoop komt op diverse plaatsen in het zeeleigebied voor: langs de Donge, langs het Kromgat, in de beide Linies. De hoofdboomsoorten zijn veelal wilg, els en es. De ondergroei is soortenrijk. Ook de vogelbevolking is gevarieerd. De bossen en struwelen vormen verder het leefgebied van een aantal zoogdiersoorten. De droge bossen en struwelen komen voor op de zandgronden in het zuidwestelijke en zuidelijke deel van het plangebied, in het gebied Heikantsestraat, Everdenberg en Het Blik, alsmede op de hoge droge taluds van het Markkanaal en van de Linies. In botanisch opzicht zijn de bossen van de Vrachelse Heide soortenarm, die van landgoed Oosterheide en de boswachterij Dorst vrij soortenrijk; de boswachterij is ook rijk aan paddenstoelen. De houtwallen in het gebied Vrachelen zijn eveneens soortenrijk. De begroeiingen op de taluds van het Markkanaal hebben als belangrijkste boomsoorten: zomereik, ratelpopulier, els, wilg en es. De fauna van de droge bossen, struwelen en houtwallen is gevarieerd. Afhankelijk van onder meer de dichtheid van de struik- en kruidenlaag en van de ouderdom van de boomlaag komen diverse soorten muizen voor. Langs de kanalen is de watervleermuis waargenomen. Bunzing en vos alsmede de zwaarders beschermde levendbarende hagedis, Europese meerkikker en alpenwatersalamander komen voor op landgoed Oosterheide en Boswachterij Dorst (waarneming.nl). In het hele buitengebied verspreid komen de meer algemene soorten als mol, egel, konijn, haas en eekhoorn en de minder algemene soorten wezel en hermelijn voor. De vogelbevolking is eveneens gevarieerd. Als schaarse, c.q. minder algemeen voorkomende broedvogels kunnen genoemd worden: sperwer, boomvalk, grote lijster, tortelduif en koekoek.

Zoals beschreven en naar verwachting komen in het plangebied beschermde (Flora- en faunawet) en Rode lijst soorten voor. Doorgaans vormen de zwaarders beschermde en Rode lijst soorten geen grote belemmering voor het doorgaan van de gewenste ontwikkelingen. De aanwezigheid van beschermde soorten is bij nadere detaillering van onderzoek in relatie tot de detaillering van de voorgenomen ontwikkelingen terug te voeren tot lokale ecotopen en biotopen waar de soorten zich ophouden. Het is van belang om bij die nadere detaillering die lokale biotopen tijdig in kaart te brengen en de ontwikkelingen daarop af te stemmen.

3.6 Cultuurhistorie

Archeologie

Het plangebied kent diverse archeologische en cultuurhistorische waarden. Deze zijn geïnventariseerd en beschreven in de Erfgoedkaart Oosterhout (Oranjewoud, 2011b).

De mens was in het verleden voor zijn mogelijkheden in het landschap afhankelijk van vele factoren waar hij slechts in een aantal gevallen invloed op kon uitoefenen. Vanuit de prehistorie zien we dan ook dat men verschillende delen van het landschap benut om verschillende redenen en met verschillende doelen. Lagere en nattere delen worden gebruikt als jachtgebied en foerageergebied, terwijl hogere en droge delen van het landschap als verblijfplaats worden uitgekozen, al dan niet voor langere tijd. Per periode lijkt het gebruik van dezelfde delen van het landschap te verschillen: zo werden in de Bronstijd overwegend de hogere dekzandruggen benut als woonplaats. Gedurende de IJzertijd veranderde dit en werden vooral de lagere delen van de flanken van dezelfde dekzandruggen als woonplaats benut. Naast bewoning gebruikte men het landschap ook voor de landbouwgronden en de inrichting van een "ritueel" landschap. Onder de laatste noemer kunnen zowel de begraafplaatsen, locaties van votieoffers, als ook de grenzen van het territorium worden verstaan

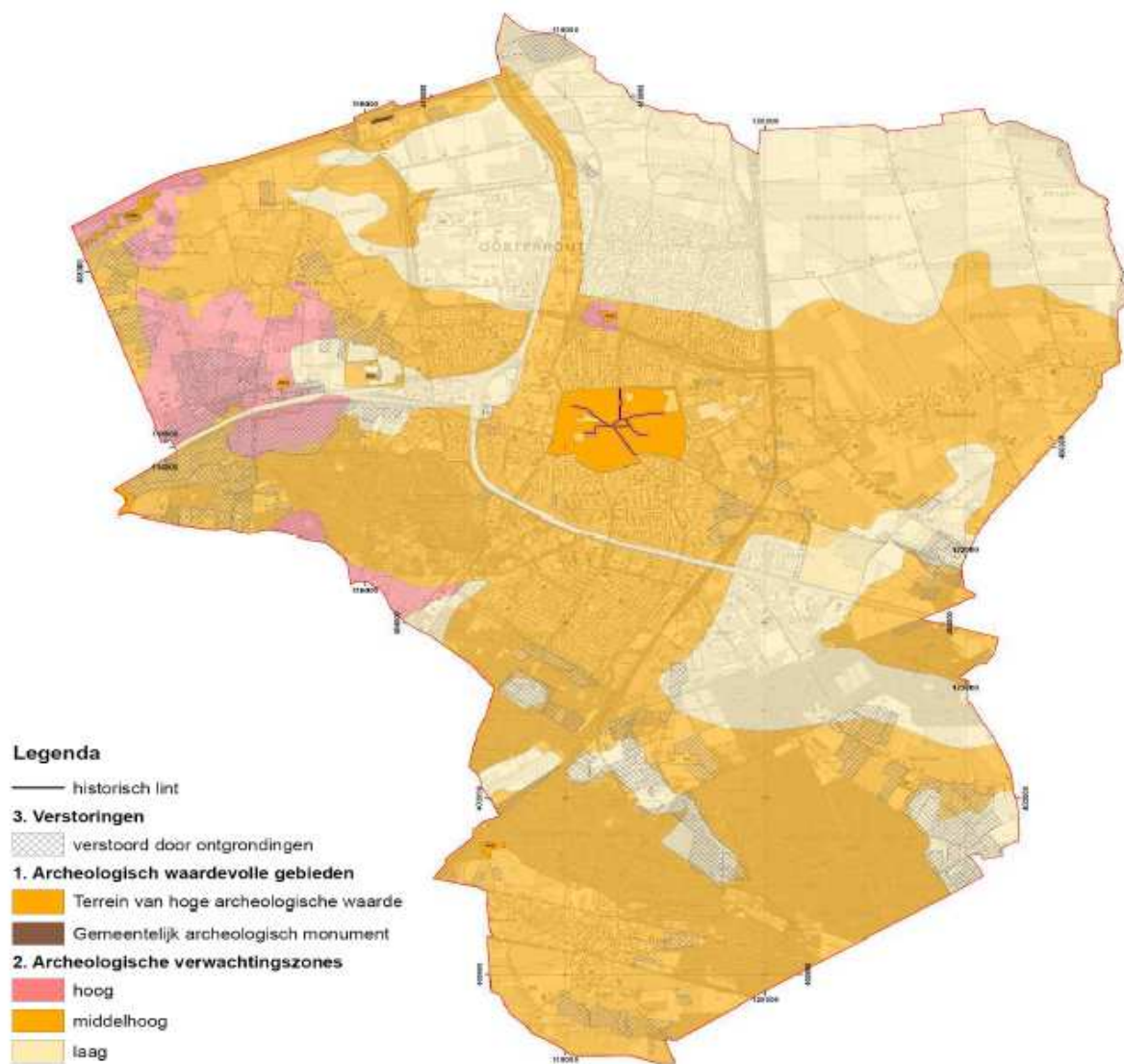
Dit patroon zet zich door tot in de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd, waarbij deze grenzen zullen verschillende van het ritueel landschap uit voorgaande perioden. Anders dan in de prehistorie tot en met de Vroege Middeleeuwen speelden gedurende de Late Middeleeuwen en de periode erna ook bezitsverhoudingen een nadrukkelijke rol in de keuze van het gebruik van het landschap. In dezelfde periode weet de mens het landschap ook steeds ingrijpender naar de eigen hand te zetten en vorm te geven voor een zo opportuun mogelijk gebruik van dit landschap. Hieronder moeten onder andere de akkers van Steenoven en Seters en de boswachterij Dorst gerekend worden.

Figuur 3.8 geeft de archeologische waardering van het gebied.

In het plangebied liggen drie 'terreinen van hoge archeologische waarde'

- ten zuiden van Vrachelen nabij de Herweg: een urnenveld uit de late bronstijd – ijzertijd;
- ten zuiden van Den Hout, in het gebied wel aangeduid als Terheijdens Spoor: sporen van bewoning uit de ijzertijd, Romeinse tijd en vroege en late Middeleeuwen;
- ten noordwesten van Dorst, omgeving Oude Leij: sporen van bewoning uit het Laat-Paleolithicum – Mesolithicum.

Een groot deel van het plangebied heeft een middelhoge archeologische waarde. De Houtse Akkers ten zuiden van Den Hout hebben een hoge archeologische verwachtingswaarde. Hier zijn recent ook diverse archeologische vondsten gedaan. De kleigebied, Oranjepolder en noordelijk deel van de Willemspolder hebben een lage archeologische verwachtingswaarde alsmede het gebied rond Steenoven en ten zuiden van de Heistraat. Ter plaatse van archeologisch waardevolle gebieden, alsmede van archeologische verwachtingzones (met hoge of middelhoge verwachting) wordt in het bestemmingsplan een dubbelbestemming opgenomen, met daaraan gekoppeld een omgevingsvergunningstelsel.

Figuur 3.8 Erfgoedkaart: archeologische verwachting (bron: gemeente Oosterhout, Oranjewoud, 2011b)

Historische geografie

Figuur 3.9 geeft een overzicht van historisch geografische waarden (Oranjewoud, 2011b).

Bewoningsgeschiedenis

Bovengrondse bewoningssporen in het plangebied dateren vanaf de elfde eeuw. Oosterhout geldt als een schoolvoorbeeld van een ontginning op de grens van zand en klei. Van deze randzone wordt aangenomen, dat de ontginning en bewoning vaak ontstaan zijn uit een feodale vestiging waar omheen horige hoeves lagen. Door die randligging waren er de voordelen van zowel de zandgronden (akkerbouw) als de kleigronden (vee en mest). Den Hout, Vrachelen, Eind van Den Hout, Hespelaar aan de westkant van Oosterhout en Oosteind aan de oostkant, zijn in de klei-zandrandzone ontstaan. Den Hout is zelfs ouder dan Oosterhout en dateert van de Middeleeuwen. Verder is in dit verband vermeldenswaard de molen De Hoop ten zuiden van Den Hout. De molen maakt deel uit van historische stedenbouwkundige structuur van Den Hout. In het verleden werd een cirkelvormige zone rond de molen met een straal van 400 m altijd vrijgehouden van bebouwing in verband met een vrije windvang. Gedeelten van deze zogenaamde molenbiotoop zijn in de afgelopen decennia wel bebouwd geraakt. Groenendijk vertegenwoordigt als enige in het plangebied de historischstedenbouwkundige structuur van de veenzone. Het ligt precies op de overgang van de zandzone naar het veengebied, als haven op het einde (of aan het begin) van de voormalige vaart (nu gedempt en Groenendijkse Straat geheten) die tussen de Donge en Groenendijk liep. Ter Aalst en Seters zijn waarschijnlijk ontstaan uit kampongtingingen.

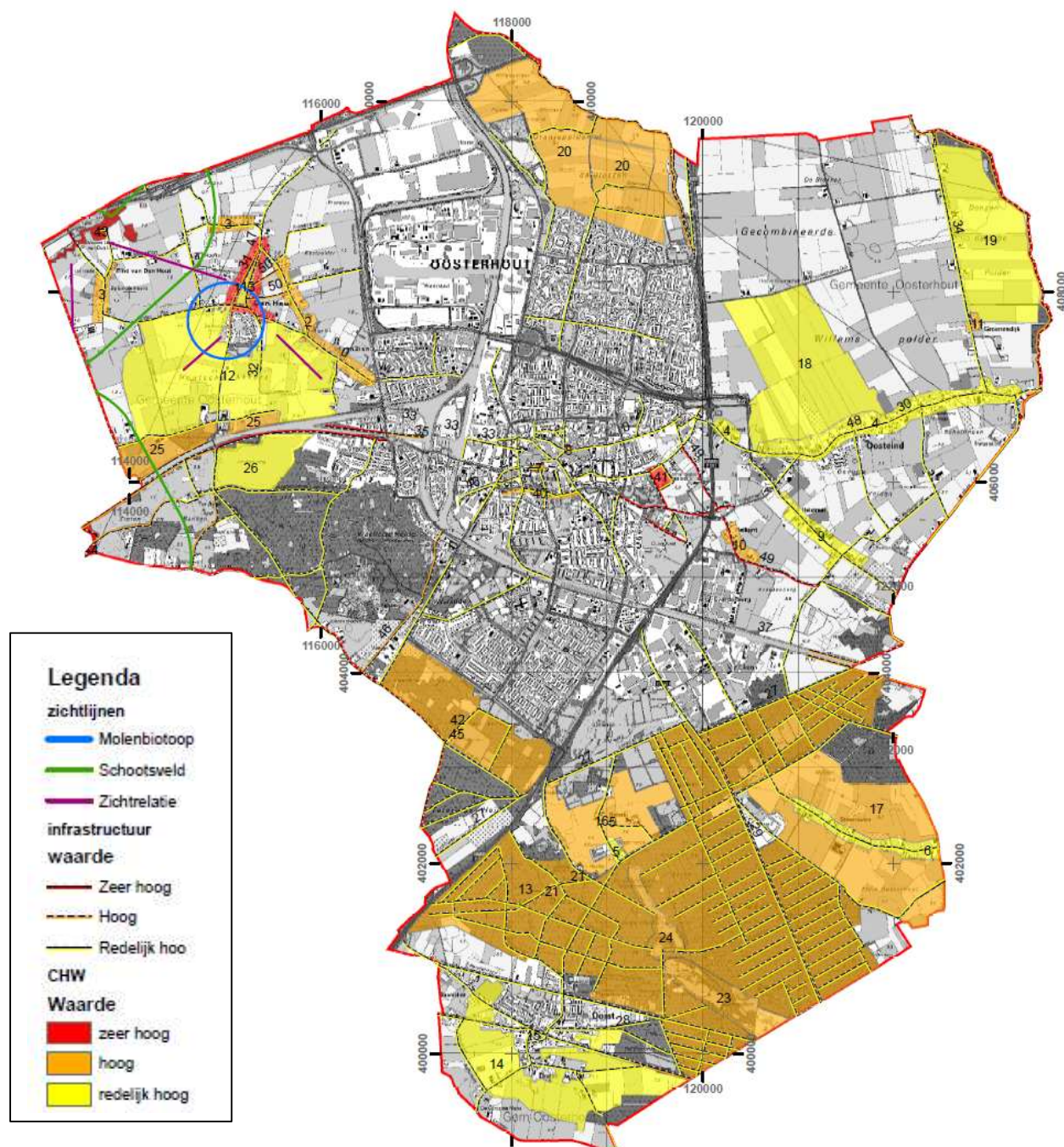
Dorst en Klein Oosterhout en Steenoven zijn ontstaan op de rand van beekdalen. Ook hier is de oorspronkelijke, stedenbouwkundige structuur nog goed herkenbaar. Wat betreft herkenbare perceelsvormen is wegens ruilverkavelingen, stadsuitbreiding en infrastructurele werken veel verloren gegaan. Van de oorspronkelijke perceelsindelingen is weinig tot niets meer over. Wel zijn de hoofdvormen, zoals grenzen van ontginningsblokken, wegen en dijken van waaruit de ontginningen begonnen, in sommige delen van het plangebied nog goed herkenbaar. Het grondgebied van Oosterhout is doorweven met wegen en paden met een redelijk hoge cultuurhistorische waarden. Het padenstelsel van de Boswachterij Dorst kan hierbij genoemd worden. Dit padenstelsel en de Boswachterij zelf vertegenwoordigen een gebied met een redelijk hoge cultuurhistorische waarde.

Cultuurhistorische verkaveling

In enkele gebieden is nog sprake van een historische verkaveling. Dit betreft het binnengebied van Den Hout, Ter Aalst, de Oranjepolder, een deel van de Gecombineerde Willemspolder direct ten noorden van Oosteind.

Militair verleden

In het plangebied liggen enkele relictten van militaire oorsprong. De twee belangrijkste zijn de Linie van Den Hout en de Linie van de Munnikhof. Deze waren onderdeel van een uitgebreide verdedigingslinie tussen de vestingsteden Breda en Geertruidenberg. De verdedigingswerken zijn ontworpen door Menno van Coehoorn en dateren van rond 1700. Delen van de aarden wallen, redoutes, grachten en lunetten zijn bewaard gebleven. Ook delen van het bos op de wallen is van oude datum (in tegenstelling tot het meeste bos in het plangebied, dat dateert van eind 19e eeuw en de eerste helft van de 20e eeuw). Bij verdedigingswerken behoren van oudsher ook vrije schootsvelden. De schootsvelden dienden vrij te blijven van bebouwing. Het derde militaire object bevindt zich op het landgoed Oosterheide. Het bestaat uit een aantal heuveltjes, de Kalbergen of ook wel Kalix Berna genoemd. De heuveltjes zijn overblijfselen van drie kogelvangers, opgeworpen nabij een legerkamp van 1769. De Vrachelse Heide is in eigendom van het Ministerie van Defensie en doet dienst als oefenterrein. De militaire activiteiten hebben invloed gehad op de hoogteverschillen in het gebied. De hoogteverschillen zijn enkel in het oostelijke gedeelte nog in hun oorspronkelijke vorm aanwezig. Het overige gedeelte van de Vrachelse Heide is in de jaren '30 van de vorige eeuw afgegraven en geëgaliseerd in het kader van de werkverschaffing.

Figuur 3.9 Erfgoedkaart: historische geografie (bron: gemeente Oosterhout, Oranjewoud, 2011b)

Onderstaande tabellen geven beschrijving van de in figuur 3.9 aangegeven waarden (voor zover gelegen in het buitengebied).

Den Hout

nr	naam	type	omschrijving	waarde
1	Den Hout	nederzetting	De heuvel van Den Hout is nog goed herkenbaar en op verschillende plaatsen is vanaf de heuvel ook nog zicht op het omringende agrarische gebied, zowel naar de akker als naar het Broek. Den Hout is vermoedelijk de oudste nederzetting in het gebied die nog herkenbaar is. De huidige ligging dateert vermoedelijk uit de late middeleeuwen.	zeer hoog
2	Den Hout-Vrachelen	nederzetting	Langs de rand van het Broek ontstond in de late middeleeuwen een bebouwingslint. Bij Den Hout en Vrachelen heeft dit lint ook deels een oudere oorsprong, namelijk als nederzetting bij de akker van Vrachelen. Karakter van een bebouwingslint met doorzichten naar het erachter gelegen gebied is nog redelijk goed herkenbaar.	hoog
3	Hespelaar Eind van den Hout	nederzetting	Langs de rand van het Broek ontstond in de late middeleeuwen een bebouwingslint. Bij Hespelaar en Eind van Den Hout is het karakter van een bebouwingslint met doorzichten naar het erachter gelegen gebied nog redelijk goed herkenbaar.	hoog
12	Houtse Akkers	akkers woeste grond	De Houtse Akkers vormen het akkercomplex dat behoorde bij Den Hout (en Vrachelen). Het gebied is nog altijd een open akker gebied. De afscherming aan de randen, bijvoorbeeld in de vorm van een houtwal ontbreekt. Hierdoor gaat het meer lijken op de open landbouwgebieden in de laaggelegen gebieden. De verkaveling was op grote akkercomplexen vaak niet direct zichtbaar. Deze verkaveling is in de loop der tijd vergroot en gewijzigd.	redelijk hoog
13	Heuvel Den Hout	akkers woeste grond	De Heuvel van Den Hout is groot van omvang. Dit plein, dat in (Noord-)Brabant ook wel aangeduid wordt als plaatse, had een agrarische functie. Het werd gebruikt als opstelplaats voor het vee, dat overdag werd geweid op de woeste gronden (Het Broek/de heide). De waterplaats is nog aanwezig.	hoog
25	Zand winning Vrachelen	delf stoffen	Ten noorden van het Markkanaal is zand gewonnen. Dit is nog zichtbaar in de lager gelegen percelen in dit gebied. Ook het zand dat vrijkwam bij het graven van het Markkanaal zelf is verkocht.	hoog
26	Zand winning Vrachelse Heide	delf stoffen	Ten zuiden van het Markkanaal ligt een zandwinput. Deze zandwinput vertelt een recenter verhaal van zandwinning in de gemeente Oosterhout. Dit sluit aan bij de geschiedenis van de terreinen ten noorden van het kanaal waar eveneens zand werd gewonnen.	redelijk hoog
31	Ruiterspoor	infra	Meest westelijke bundel sporen over / langs de Houtse Akker die onderdeel uitmaakte van de verbinding tussen Geertruidenberg en Breda. Deze sporen bundel was al rond de middeleeuwen aanwezig.	hoog
32	Herstraat	infra	Meest oostelijke bundel sporen over de Houtse en Vrachelse Akker. Deze sporen bundel was al rond de middeleeuwen aanwezig.	hoog
35	Mark kanaal	infra	Aan het begin van de 20e eeuw werd het Markkanaal gegraven (1912-1915). Dit kanaal vormde de verbinding tussen de Mark en het Wilhelminakanaal. Het kanaal ligt ter hoogte van de Houtse Akkers en de Vrachelse Heide duidelijk laag ten opzichte van het omringende landschap.	hoog
43	Linie van Den Hout	militair	Deze linie diende ter bescherming van de stad Geertruidenberg en is in 1701 ontworpen door Menno van Coehoorn. De linie is een aantal malen vervallen en weer hersteld. De linie is nu begroeid en in redelijke staat.	hoog
44	Linie van Munikken hof	militair	De Linie van de Munnikenhof maakte deel uit van de verdediging van de stad Breda en is in 1701 ontworpen door Menno van Coehoorn. De linie is een aantal malen vervallen en weer hersteld. In 1911 werd het werk doorgraven door het Markkanaal. De linie is nu begroeid en in redelijke staat.	zeer hoog
45	Kogel vangers Kalix Berna	militair	Op het terrein van Oosterheide zijn drie kogelvangers bewaard gebleven. Deze bergjes liggen tegenwoordig midden in het bos.	hoog
47	Stelvense weg	infra	De Stelvenseweg maakte met het Ruiterspoor onderdeel uit van de verbinding tussen Geertruidenberg en Breda over Ter Aalst. De weg liep langs de heuvel van Den Hout.	redelijk hoog
50	stegen Den Hout	infra	Deze stegen geven een beeld van de wijze waarop lokale verbindingen in het verleden bestonden. Deze stegen vormden een belangrijk onderdeel van de "informele" infrastructuur van Den Hout.	hoog

Oosteind

nr	naam	type	omschrijving	waarde
4	Oosteind	nederzetting	Langs de rand van het Broek ontstond in de late middeleeuwen een bebouwingslint. Bij Vijfhuizen en Oosteind is het karakter van een bebouwingslint met doorzichten naar het erachter gelegen gebied nog redelijk goed herkenbaar. Bij Vijfhuizen is de structuur van de A27 dominant in het landschap aanwezig, waardoor de structuur van het dorp minder zichtbaar is. Oosteind heeft zich in de 20e eeuw verder verdicht en uitgebreid. Het dorp heeft nog grotendeels wel de kenmerkende lintstructuur en het kronkelige karakter.	redelijk hoog
9	Heistraat	nederzetting	De eerste vermelding van Heistraat dateert uit 1504. Vermoedelijk betreft het een oude 'heikant' die door latere ontwikkelingen los geraakt is van de heide. De Heistraat is een doorgaande weg naar Dongen en door de wijziging van het karakter van de weg in de 20e eeuw heeft het gehucht een deel van de samenhang verloren.	redelijk hoog
10	Heikant	nederzetting	De eerste vermelding van Heikant dateert uit 1624. Dit gehucht is niet eerder dan de 16e eeuw ontstaan aan de rand van de heide. De restanten van dit gehucht zijn nog vrij goed herkenbaar en het ontstaan van het gehucht is kenmerkend voor een van de ontwikkelingsfasen van het zandlandschap.	hoog
11	Groenendijk	nederzetting	Langs de Groenendijkse straat liep een havenkanaal. Dit kanaal is inmiddels niet meer zichtbaar. Op het meest zuidelijke uiteinde van het kanaal is echter een havenbuurtje ontstaan, dat nog altijd als markant beschouwd kan worden.	hoog
18	Willems polder	akkers woeste grond	Een klein deel van de Gecombineerde Willemspolder kent nog de verkavelingsrichting van de oudere verkaveling. Hier hebben de kavels nog een langgerekte vorm en strekken zij zich haaks op het bebouwingslint van Oosteind uit naar het noordnoordwesten. Het overige gedeelte van de polder is zodanig ruilverkaveld dat er blokvormige percelen zijn gemaakt. De openheid van de polder is kenmerkend voor dit lager gelegen gedeelte van de gemeente.	redelijk hoog
19	Dongen dijkse polder	akkers woeste grond	De Dongendijksepolder kent nog de verkavelingsrichting die teruggaat op de oudere verkaveling. De verkaveling is wat grootschaliger geworden.	redelijk hoog
20	Oranje polder	akkers woeste grond	In dit noordelijke gedeelte van de gemeente is het onregelmatige kleinschalige karakter kenmerkend. Deze gronden hebben na de St. Elisabethsvloed lange tijd onder water gestaan en zijn in kleine poldertjes op het water teruggewonnen. Dit heeft geresulteerd in onregelmatige verkavelingen en poldertjes, die (deels) nog in het landschap zichtbaar zijn.	hoog
30	Ekelstraat	infra	Aan deze verbinding ligt het gehucht Heistraat, vermoedelijk een oude heikant nederzetting. Deze straat heeft nog altijd de functie van verbinding tussen Oosterhout en Dongen en heeft daardoor een breder verloop gekregen en een inrichting gericht op het hedendaagse verkeer. Daarmee is het karakter van de weg enigszins aangepast, maar het verloop volgt nog altijd het oude spoor.	redelijk hoog
36	Wilhelmina Kanaal	infra	Vanaf 1905 werd het Wilhelminakanaal aangelegd. Dit kanaal vormde de verbinding tussen de ZuidWillemsvaart en de Amer. In 1915 was het gedeelte in Oosterhout klaar.	hoog
46	Molenstraat Heistraat	infra	Dit is (vermoedelijk) de oudste verbinding vanuit Oosterhout naar Breda. De Molenstraat is nu opgenomen in het stratenpatroon van Oosterhout en door de aanleg van het Wilhelminakanaal afgesneden van de Vrachelse Heide. Op de Vrachelse Heide loopt de Heistraat, die het aansluitende deel van de verbinding vormde.	hoog
48	Provinciale weg	infra	Langs deze weg is al in de 13e eeuw het gehucht Oosteind ontstaan door bewoning van de ontginners van de Willemspolder. De weg vormt de verbinding tussen Oosterhout en 's-Gravenmoer. Het kronkelige verloop duidt op de ligging op een natuurlijke rug of rand.	hoog
49	Oude Dongense Baan	infra	Deze Oude Dongensebaan is - naar de naam doet vermoeden - een voorganger van de huidige Ekelstraat / Heistraat. Het vormde de verbinding tussen Oosterhout en Dongen. De aanleg van de A27 heeft deze oude structuur doorsneden. Behalve deze doorsnijding kent de weg nog altijd het oude verloop.	zeer hoog
51	Kromgat weg	water	In het noorden van Oosterhout is een restant van een geul/kreek aanwezig die bedijkt is. Dit restant is nog goed herkenbaar aan het kronkelige verloop. De geul is een overblijfsel van de periode waarin het gebied een klein getijdengebied was, zoals de Biesbosch.	hoog

Dorst

nr	naam	type	omschrijving	waarde
5	Seters	nederzetting	Deze nederzetting ligt net buiten alle doorgaande wegen. Het is - net als Steenoven - een nederzetting ontstaan op de woeste gronden; vermoedelijk in de late middeleeuwen. Het gehucht ligt nu midden op het akkercomplex, dat wordt begrensd door de bossen er omheen.	redelijk hoog
6	Steenhoven	nederzetting	Bebouwingslint midden op de bijbehorende akker. Het gehucht is op de woeste gronden ontstaan en wordt nu omringd door een grote akker. De naam verwijst naar activiteiten in de steenbakkerij. Het dorp ligt op een dekzandrug op de flank van het Centrale Oosterhoutse plateau. Het werd ook wel aangeduid als Nieuw Seters, waarmee het jonger is dan Seters.	redelijk hoog
14	Akker Dorst	akkers woeste grond	De akker van Dorst is tot op heden een open akkergebied. De afscherming aan de randen bijvoorbeeld in de vorm van een houtwal ontbreekt. Wel begrenst de Akkerweg de akker aan de westzijde. De verkaveling was op grote akkercomplexen vaak niet direct zichtbaar. Deze verkaveling is in de loop der tijd vergroot en gewijzigd.	redelijk hoog
15	Kapelserf Dorst	akkers woeste grond	Het Kapelserf van Dorst is een relict dat over is van het oude centrum van Dorst. De provinciale weg loopt midden door Dorst en heeft een gedeelte van het oude driehoekige plein (heuvel) laten verdwijnen. Het Kapelserf is nog redelijk herkenbaar, het is echter afgesneden van een groot deel van de nederzetting en van de kerk ('kapel') die vroeger aan dit plein stond.	redelijk hoog
16	Akker Seters	akkers woeste grond	De akker van Seters is een latere ontginning dan de Houtse en de Dorstse Akker. Deze latere ontginning op de woeste gronden is echter wel kenmerkend voor het Brabantse zandlandschap. De verkaveling is vrij grootschalig, maar door de ligging in het bos zijn de randen van de akker zeer duidelijk. Langs de Hoevestraat is nog een akkerrandwal herkenbaar (m.n. de begroeiing).	hoog
17	Akker Steenoven	akkers woeste grond	De akker van Seters is een latere ontginning dan de Houtse en de Dorstse Akker. Deze latere ontginning op de woeste gronden is echter wel kenmerkend voor het Brabantse zandlandschap. De verkaveling is vrij grootschalig, maar door de ligging in het bos zijn de randen van de akker zeer duidelijk. Het Moerken, waar eerder turf werd gegraven, maakt nu ook onderdeel uit van de akker. Er is geen duidelijk onderscheid herkenbaar met de rest van de akker, zodat geen aparte aanduiding voor turfwinning wordt gegeven.	hoog
20	zand verstuiving Seters	akkers woeste grond	Bij Seters zijn nog twee kleine restanten zichtbaar. Daarmee is een kenmerkende fase in de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied zeldzaam geworden.	zeer hoog
21	Bos wachterij Dorst	akkers woeste grond	De hogere zandgronden werden in de middeleeuwen gebruikt als woeste gronden: gronden waar vee op werd geweid en diverse grondstoffen werden gehaald. Intensief gebruik van deze gronden leidde tot zandverstuivingen. Het stuivende zand werd in eerste instantie tegen gehouden door akkerrandwallen. Vanaf de 17e eeuw werden echter ook steeds meer heidegebieden en zandverstuivingen beplant met bos.	hoog
23	Oude Leemputten	delfstoffen	Deze leemputten behoren bij de steenfabriek Vijf Eiken tussen Dorst en Steenoven (in de gemeente Gilze Rijen). De leemputten zijn gebruikt tussen het einde van de 19e en het einde van de 20e eeuw. Hoewel dus een vrij recent landschappelijk element, vertellen de putten wel het verhaal van een veel langere winning van klei in de gemeente.	hoog
24	Nieuwe Leemputten	delfstoffen	Deze leemputten behoren bij de steenfabriek Vijf Eiken tussen Dorst en Steenoven (in de gemeente Gilze Rijen). De leemputten zijn gebruikt tussen het einde van de 19e en het einde van de 20e eeuw. Hoewel dus een vrij recent landschappelijk element, vertellen de putten echter het verhaal van een veel langere winning van klei in de gemeente.	hoog
27	Dongense Baan	infra	Deze weg dateert uit de 18e eeuw en was een nieuwe weg tussen Dongen en Breda.	hoog
28	Oude Tilburgse baan	infra	De Oude Tilburgsebaan en Rijksweg vormden de oude verbinding tussen Breda en Tilburg. Dorst ligt aan deze doorgaande verbinding. De Oude Tilburgsebaan is opgenomen in het stratenpatroon van Dorst. Het westelijke deel van de weg is opgenomen in de Rijksweg, de huidige doorgaande verbinding tussen Breda en Tilburg. Deze weg is verbreed en aangepast ten behoeve van het hedendaagse verkeer.	redelijk hoog
29	Vijf Eiken weg	infra	De Vijf Eikenweg vormt de verbinding tussen Oosterhout en Gilze. Deze functie heeft de weg nog steeds, waardoor de weg een breder verloop heeft gekregen en een inrichting gericht op het hedendaagse verkeer. Daarmee is het karakter van de weg enigszins aangepast.	redelijk hoog
42	Oosterheide	land goed	Het landgoed Oosterheide is ontstaan na de aankoop van 50 hectare heide (tussen Teteringen en Oosterhout) door de heer Pieter Jacob Calckberner. Het landhuis en de bijbehorende boerderij zijn aangewezen als rijksmonument. Zij liggen in een bos dat vanaf de 19e eeuw werd aangeplant op de heide. In het bos liggen restanten van drie kogelvangers, die in de 18e eeuw zijn opgeworpen.	hoog

Cultuurhistorisch vlak (Verordening Ruimte 2012, provincie Noord-Brabant).

Een gedeelte van het plangebied is in de Verordening Ruimte 2012 aangeduid als cultuurhistorisch vlak (figuur 3.10). Het betreft het Landgoed Oosterheide, de voormalige linie Den Hout en een deel van de voormalige linie van de Munnikenhof (onderdeel van de vestingwerken ten noorden van Breda). Beide worden hieronder weergegeven op afbeelding en beschreven.

Voormalige linie Den Hout en Munnikenhof (Vestingwerken ten noorden van Breda)

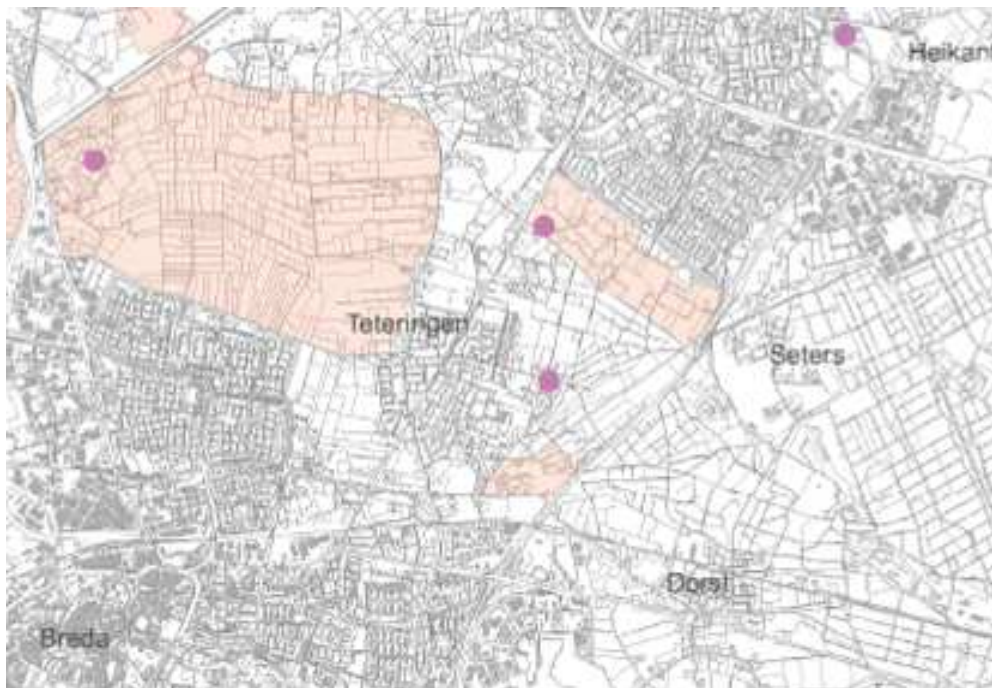
De vestingwerken ten noorden van Breda speelden een belangrijke rol ter bescherming van het Hertogdom Brabant, vervulden een rol als steunpunt van de Zuiderwaterlinie en dienden ter verdediging van verbindingswegen. De meeste werken liggen nog herkenbaar in het veld, andere zijn omgevormd tot landgoed. Binnen de gemeente betreft dit de Linie van Den Hout en voor een klein gedeelte de Linie van de Munnikenhof. Beiden linies werden in 1701 aangelegd en maakte deel uit van het door Menno van Coehoorn ontworpen Zuiderfrontier of Zuider Waterlinie. De Linie van Den Hout diende als afsluiting van een smalle strook niet te inunderen zandgrond, tussen de Brieltjenspolder in het oosten en de Zeggepolder in het Westen. Het profiel van de linie is in het landschap nog zeer goed herkenbaar. De Linie van de Munnikenhof diende het acces van de hoge zandrug tussen de Binnenpolder en de Polder de Moeren af te sluiten. Aanvankelijk bestond het werk alleen uit een getenailde aarden wal met een gracht. In 1746 werden vier lunetten aangelegd. In 1911 werd het Markkanaal dwars door de linie gegraven. Behalve deze ingreep is de linie goed bewaard gebleven. Het schootsveld is nog redelijk intact.

Landgoed Oosterheide

Oosterheide is een ruim 100 hectare groot landgoed en bestaat voornamelijk uit bos. Bijzonder is de variatie aan boomsoorten in het bos en in de laanbeplanting. Landgoed Oosterheide is een voormalig heidegebied, dat in de achttiende eeuw gedeeltelijk is bebost. De resterende heidevelden zijn aan het eind van de negentiende eeuw beplant. Bij de aanleg van het bos werden zeventig verschillende boomsoorten gebruikt. Het bos maakt daardoor een parkachtige indruk. In het bos liggen bloemrijke graslanden en enkele natuurvriendelijke akkers, waar akkerkruiden groeien. Het landhuis uit 1909 is in 2006 gerestaureerd en vormt samen met de bijbehorende boerderij een Rijksmonument. In de achttiende eeuw was de Oosterheide een militair oefenterrein. Meer dan 30.000 manschappen oefenden hier. Op de Oosterheide liggen de Kalix Berna, drie kunstmatige heuveltjes die dienden als kogelvangers. De hoeve De Kalbergen is hiernaar vernoemd.

Figuur 3.10a Cultuurhistorisch Vlak Voormalige Linie Den Hout (Provincie Noord-Brabant, 2012)

Figuur 3.10a Cultuurhistorisch Vlak Landgoed Oosterheide (Provincie Noord-Brabant, 2012)

Historische bouwkunst

Figuur 3.12 geeft een overzicht van de historische bouwkundige waarde (Oranjewoud, 2011b).

Beschermd dorpsgezicht Den Hout

Het akkerdorp Den Hout, ten noordwesten van Oosterhout, is aangewezen als Beschermd dorpsgezicht (figuur 3.11)

Figuur 3.11. Begrenzing Beschermd dorpsgezicht Den Hout.

Het dorp wordt gedomineerd door een opvallend langgerekte, driehoekige open ruimte: de zogenaamde heuvel of plaatse. Deze hooggelegen heuvel is zeer waarschijnlijk ontstaan als een verzamelplaats voor vee en is een uniek verschijnsel in Nederland. Hij is namelijk nog altijd in het gemeenschappelijke bezit van de circa zestig omwonenden. De nederzetting dateert oorspronkelijk uit de Middeleeuwen en is mogelijk ouder dan Oosterhout. In de loop van de 19e en het begin van de 20e eeuw werd de bebouwing verdicht en uitgebreid, waardoor het agrarische karakter van het dorp in zekere mate verloren ging.

De driehoekige heuvel wordt omgeven door een drietal straten (alle drie met de naam Houtse Heuvel), met aan de buitenzijde overwegend dunne en onregelmatige lintbebouwing. Ten oosten van de heuvel ligt de licht gebogen Achterstraat, een oude verkavelingsgrens. Alle wegen en een aanzienlijk deel van de bebouwing van Den Hout zijn op de heuvel georiënteerd. De inrichting van de heuvel zelf dateert nog grotendeels uit het begin van de 19e eeuw en illustreert het gebruik ervan. Er liggen een aantal moestuinen, een boomgaard, een klein weiland, allen omgeven door hagen. Midden op de heuvel bevindt zich een drinkpoel voor vee.

De bebouwing rondom de heuvel is karakteristiek voor de sociaal-economische en religieuze ontwikkelingen van het gebied. De oostelijke zijde van de heuvel kent een concentratie van gebouwen van religieuze aard. Door de katholieke emancipatie werden in de loop van de 19e eeuw schuurkerken in de dorpen vervangen door volwaardige kerken, waaromheen vervolgens kloosters, scholen, patronaatsgebouwen en dergelijke gesticht. In 1877-78 werd de oorspronkelijke houten schuurkerk van Den Hout vervangen door een neogotische kerk van P.J. van Genk. In het eerste kwart van de 20e eeuw werden hier achtereenvolgens een parochiehuys (1900), een zusterklooster met meisjesschool (1903) en een pastorie (1925) aan toegevoegd. Kerk en bijbehorende gebouwen werkten doorgaans als een magneet op de komst van niet-agrarische functies als winkels en horeca. De bebouwing aan de zuidzijde van de heuvel bestaat, naast woonhuizen, dan ook voornamelijk uit (voormalige) winkels en bedrijven. Aan de westzijde van de heuvel heeft de bebouwing een overwegend agrarisch karakter.

Lint Oosteind

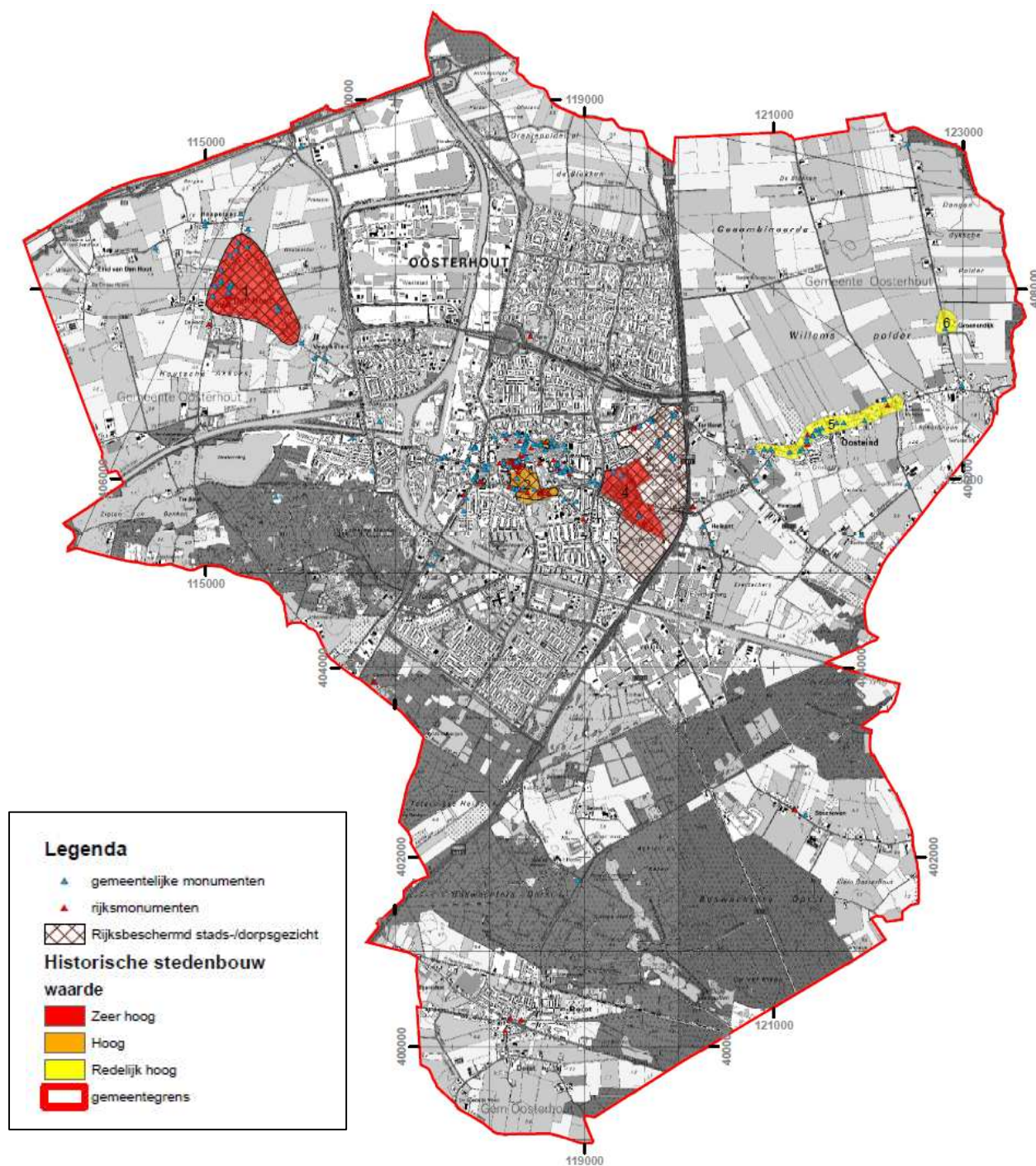
Het bebouwingslint Oosteind wordt op de Erfgoedkaart een redelijk hoge waarde toegekend. Het is een karakteristieke lintbebouwing op de grens van zand en klei. In het lint ligt een aantal rijksmonumenten en gemeentemonumenten (zie hieronder).

Rijksmonumenten

Verspreid in het buitengebied ligt een aantal Rijksmonumenten die beschermd is in het kader van de Monumentenwet. Den Hout en Dorst kennen elk zeven rijksmonumenten, Oosteind acht.

Gemeentemonumenten

Verspreid in het buitengebied ligt een aantal Gemeentelijkemonumenten die beschermd is in het kader van de gemeentelijk erfgoedbeleid.

Figuur 3.12 Erfgoedkaart: Monumenten (bron: gemeente Oosterhout, Oranjewoud, 2011b)

Historisch groen

Figuur 3.13 geeft een overzicht van de historische groen (Oranjewoud, 2011b).

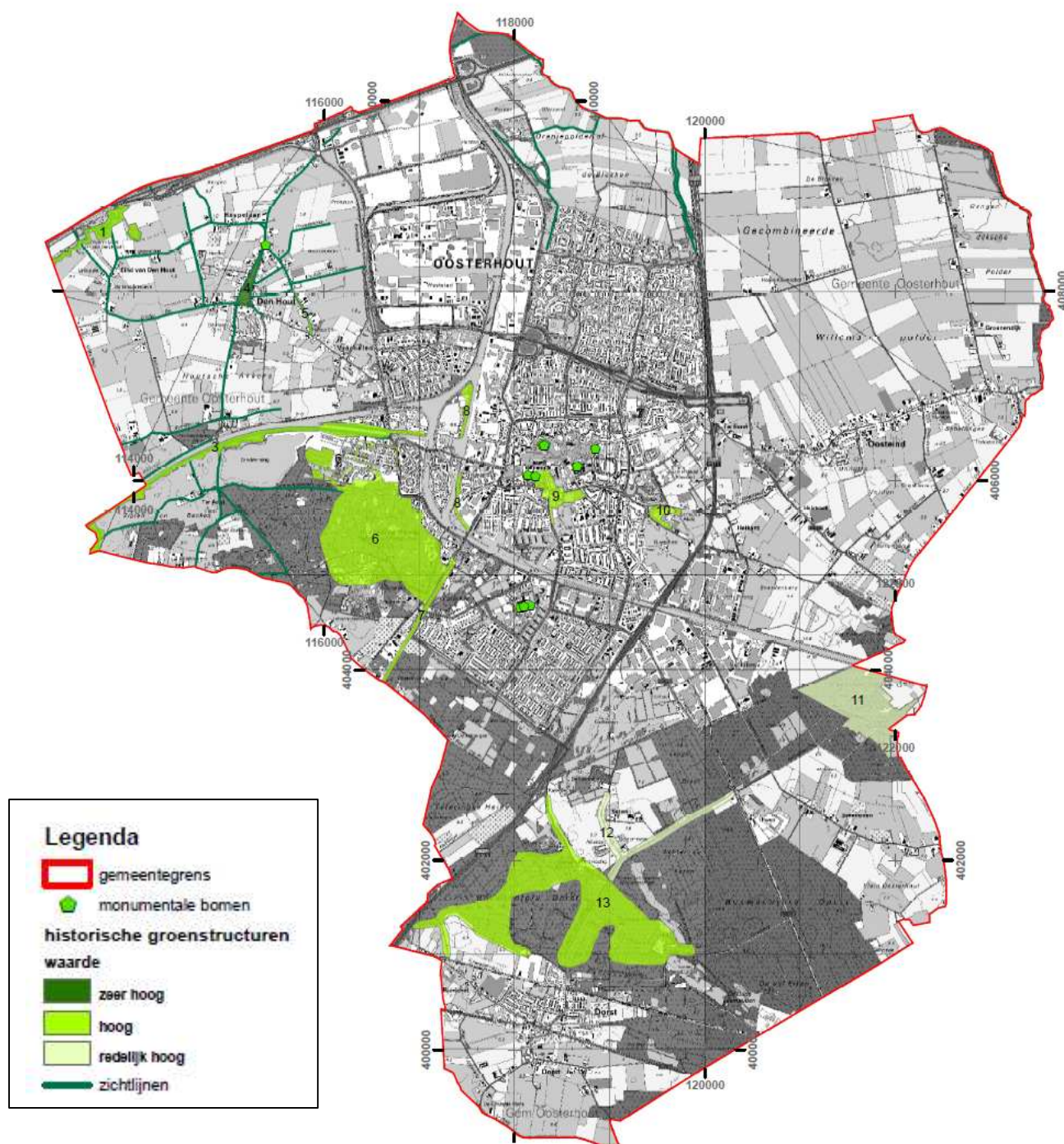
In het buitengebied is aan diverse groenstructuren waarde toeekend:

Den Hout

nr	naam	omschrijving	waarde
1	Vesting beplanting Linie van Den Hout	Een tussen Den Hout en Made gelegen vestingwerk (1701) met een gevarieerde beplanting en begroeiing, daterend uit de periode 1850-1950, bestaande uit zomereik, ratelpopulier, zachte berk, ruwe berk, zwarte els, grauwe wilg, gewone vlier, wilde lijsterbes, hulst, wilde gagel en wilde kamperfoelie.	hoog
2	Vesting beplanting, hakhout Linie van de Munnikenhof	Beplantingen van struiken en bomen op de wallichamen van de voormalige linie van de Munnikenhof. Beplanting bestaat uit eiken en verder uit lijsterbes, wilg, sporkehout, berk, Amerikaanse vogelkers. Veel bomen vooral eiken zijn als hakhout gebruikt.	hoog
3	Houtwal, watergang beplanting Markkanaal Ter Aalst, Oosterhout	Een gevarieerd groen lint van ruim drie kilometer aan weerszijden van het Markkanaal met Amerikaanse eik, zomereik, zwarte els, grauwe wilg, schietwilg, sporkehout, zoete kers en Amerikaanse vogelkers. De beplanting dateert overwegend uit 1850-1890, deels is er jongere aanplant.	hoog

Dorst

nr	naam	omschrijving	waarde
6	Bos, hakhout, heide, terrein met defensieve functie, zandverstuiving Vrachelse Heide, Oosterhout	Een zandverstuiving met oud eikenhakhout, zomereik, grove den, beuk, zeeden, Amerikaanse vogelkers en eikvaren. Het gebied stamt grotendeels uit 1893-1904, deels van na 1904 en mogelijk gaan de oudste gedeelten terug voor 1850.	hoog
7	Laanbeplanting Bredaseweg, Oosterhoutseweg	Laan gesitueerd tussen Breda, Teteringen en Oosterhout beplant met oude Amerikaanse eiken en beuken uit 1850-1875.	hoog
8	Watergangbeplanting Wilhelminkanaal	Langs een deel van het oude tracé van het Wilhelmina kanaal gelegen groep bomen. Groot deel staat op de oude kanaalbegeleidende dijken.	hoog
11	Bos houtwallen De Heiningen, Het Blik	Bos en houtwallen met grove den, zomereik, zwarte els, zoete kers, Amerikaanse vogelkers, zwarte den, hulst, ratelpopulier, ruwe berk, sporkehout, wilde kamperfoelie, bosbes en adelaarsvaren. Het merendeel van de begroeiing dateert uit 1905-1930.	redelijk hoog
12	Laanbeplanting Seterse weg, Ketenbaan Dorst, Seters	Een laanbeplanting van zomereik, Amerikaanse eik, beuk en Hollandse linde uit 1880-1904 en deels jonger.	redelijk hoog
13	Boscomplex, hakhout, heide, Boswachterij Dorst	Onregelmatige, rechthoekige percelen met oudere dennen en sparren, wallen met ouder hakhout. De beplanting bestaat uit grove den, Amerikaanse eik, beuk, douglasspar, zomereik, robinia, zwarte den, ruwe berk, boswilg, schietwilg, grauwe wilg, zoete kers, hazelaar, appel, Hollandse linde en Salomonszegel en dateert voornamelijk uit 1850-1904 en deels na 1904.	hoog

Figuur 3.13 Erfgoedkaart: Waardenkaart Historisch Groen (bron: gemeente Oosterhout, Oranjewoud, 2011b)

3.7 Ruimtegebruik / Functionele structuur

3.7.1 Landbouw

Huidige situatie

De agrarische sector in het buitengebied van Oosterhout is van oudsher een belangrijke maatschappelijke en economische drager voor het buitengebied. Ook vervult de landbouw een belangrijke functie voor het in standhouden van het landschap.

Binnen het plangebied bevinden zich ca. 150 agrarische bedrijven. Deze zijn onder te verdelen in:

1. glastuinbouwbedrijven;
2. vollegronds tuinbouwbedrijven;
3. akkerbouwbedrijven;
4. rundveehouderijbedrijven;
5. intensieve veehouderijbedrijven;
6. paardenhouderijen.

De bedrijven liggen verspreid over het gehele buitengebied. De agrarische functie binnen de gemeente concentreert zich vooral in de Gecombineerde Willemspolder ten oosten van de A27 en rond de dorpen Den Hout en Dorst. Deze gebieden kennen in relatie tot hun landschapstype, verschillende vormen van agrarische gebruiksmogelijkheden. In het open kleigebied van de Gecombineerde Willemspolder aan de oostkant en de Oranjepolder ten noorden van de kern Oosteind richt de landbouw zich op akkerbouw en vollegronds tuinbouw. Tussen Oosterhout en Teteringen vindt boomteelt plaats. Glastuinbouw is met name geconcentreerd in het gebied langs de Heistraat ten zuiden van het lint Oosteind. Dit is in de provinciale Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en Verordening Ruimte aangewezen als "mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw". In de Verordening Ruimte is daarnaast onderscheid gemaakt in extensiveringsgebied en verwevingsgebied (figuur 3.14).

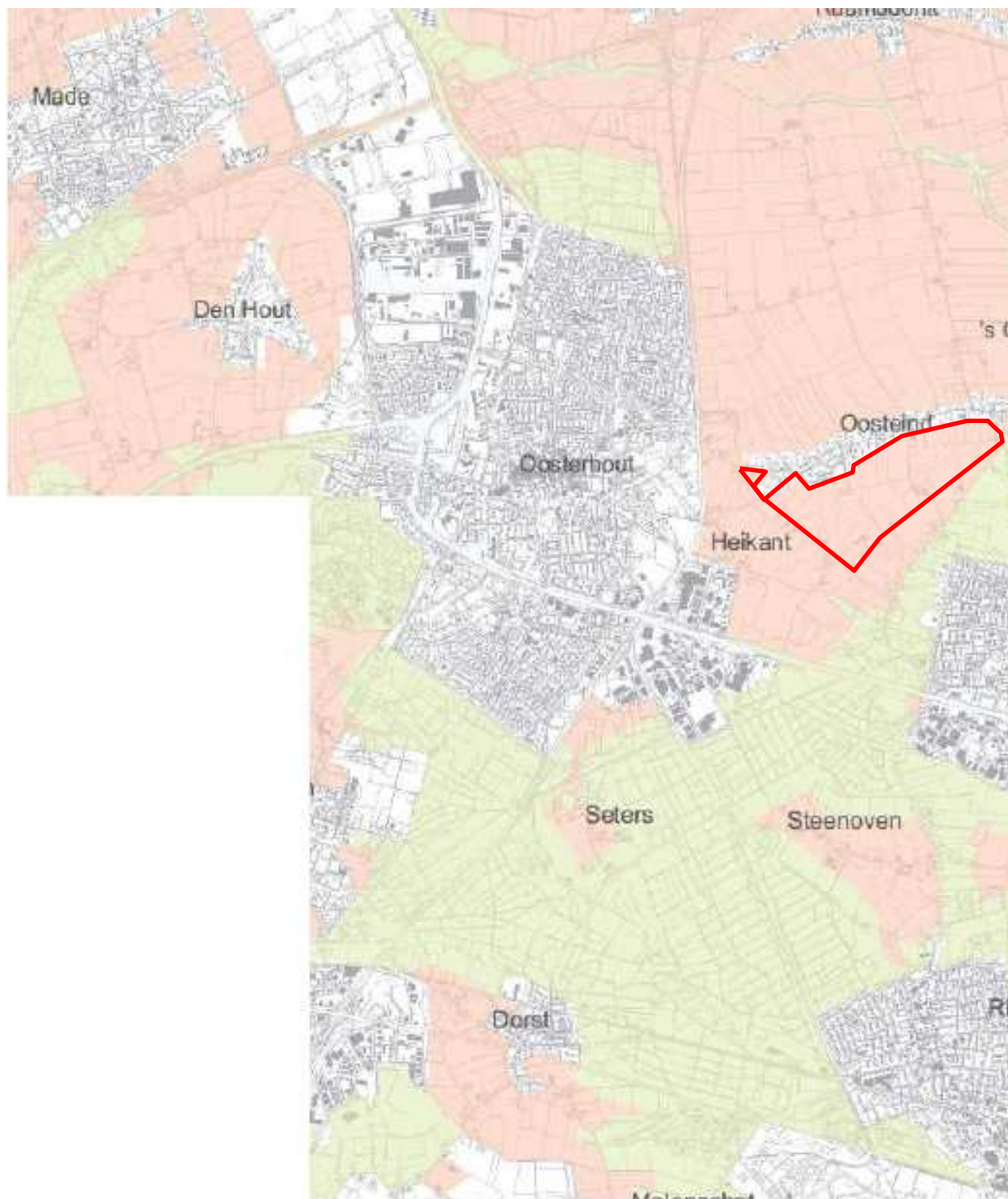
Figuren 3.15 en 3.16 geven de locaties van de diverse agrarische bedrijven, respectievelijk ingedeeld naar functie en hoofdgebruik. Tabellen 3.5 en 3.6 geven dezelfde info in tabelvorm per kern.

Tabel 3.5 Agrarische bedrijven per kern (op functie)

	Den Hout	Oosteind	Dorst	overig	Tot
grondgebonden veehouderij	14	34	16	4	68
akkerbouw/tuinbouwbedrijf	12	17	7	3	39
intensieve veehouderij	4	14	5	1	24
glastuinbouw	1	12	2		15
paardenpension/manege		1	3	1	5
totaal	31	78	33	9	151

Tabel 3.6 Agrarische bedrijven per kern (op hoofdgebruik)

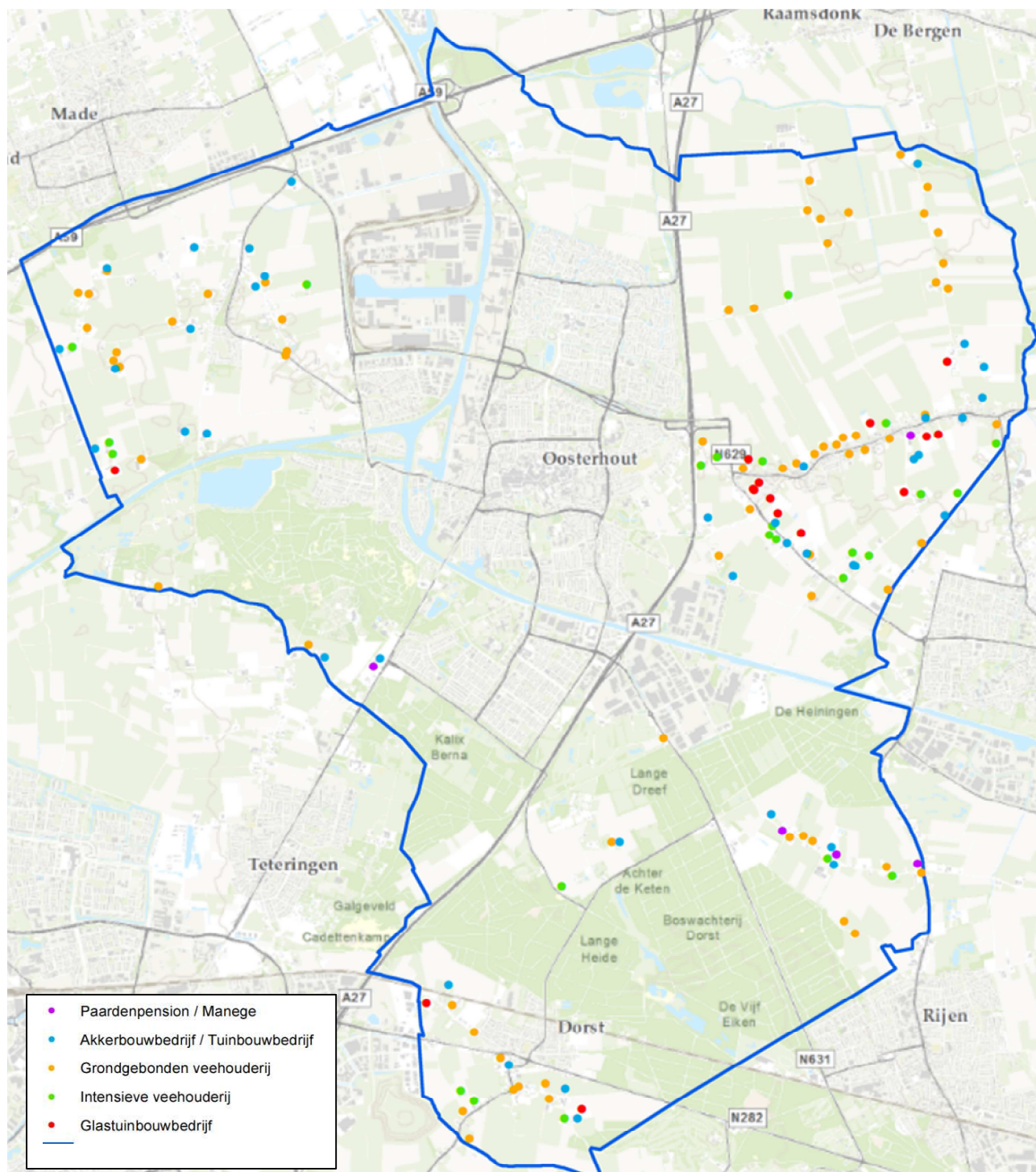
	Den Hout	Oosteind	Dorst	overig	Tot
glastuinbouw	1	12	2		15
akkerbouw/tuinbouw	12	17	7	3	39
rundvee	11	32	12	3	58
varkens	1	8	4		13
rundvee/varkens		1	4		5
paarden	3	3	4	2	12
overig (kippen, konijnen, geiten)	3	1			4
momenteel geen bezetting		4		1	5
totaal	31	78	33	9	151

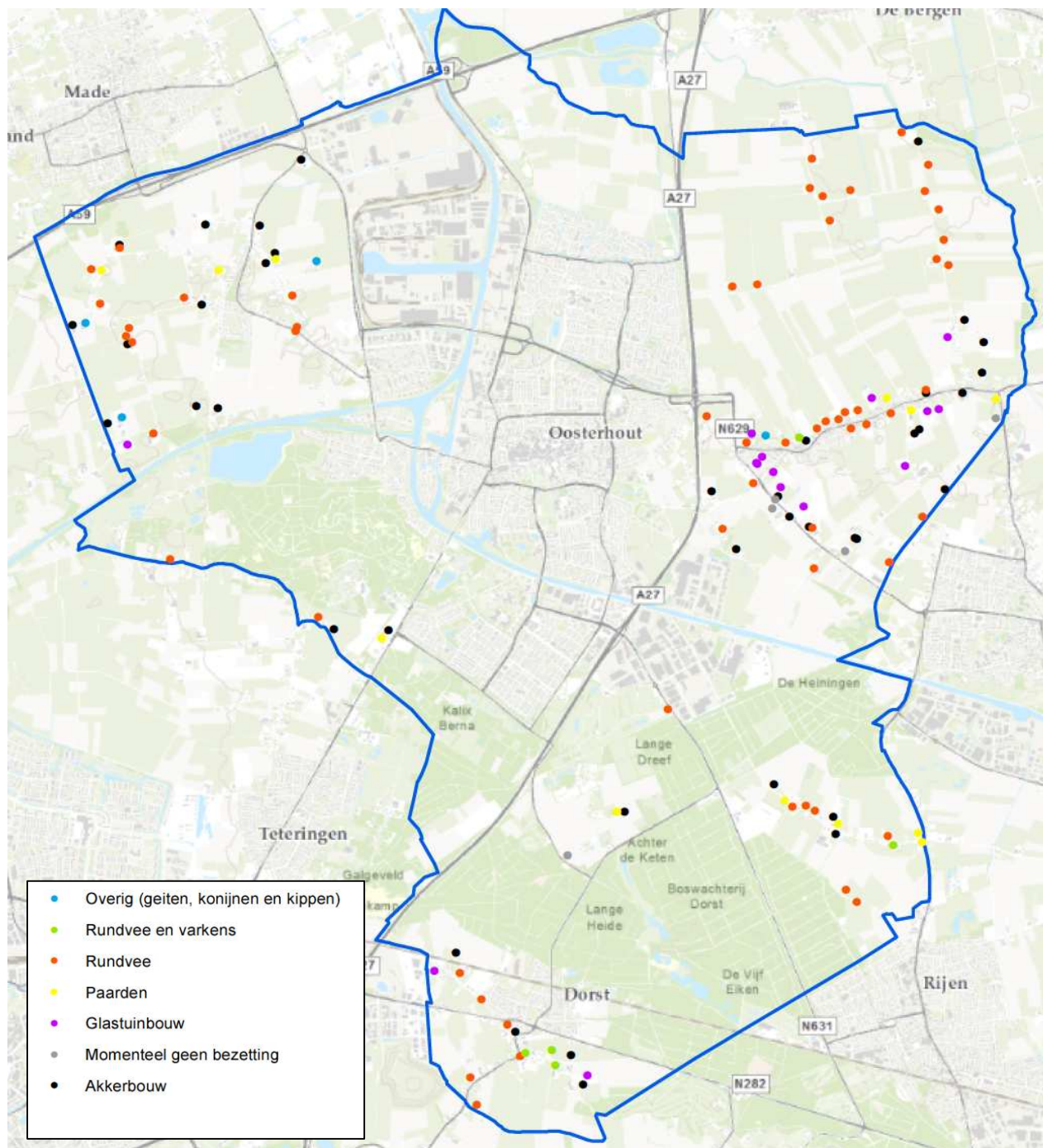
Ontwikkeling intensieve veehouderij

- Extensiveringsgebied
- Verwevingsgebied

*Figuur 3.14 Ligging Extensiverings- en verwevingsgebied in relatie tot plangebied buitengebied Oosterhout
[bron provinciale Verordening ruimte, 2012] in rood het mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw Oosteind.*

Figuur 3.15 Agrarische bedrijven (op functie)

Figuur 3.16 Agrarische bedrijven (op functie)

Ontwikkelingen in de landbouw

Sinds 2000 is in Nederland het aantal land- en tuinbouwbedrijven gestaag gedaald. De daling in Noord-Brabant met 25 % houdt gelijke tred met de Nederlandse daling. De totaalkomst is daarbij een optelsom van relatief sterk gegroeide en stagnerende deelsectoren. Deelsectoren met gevoelige afnames in het aantal bedrijven sinds 2003 zijn in Noord-Brabant de tuinbouwsector en de graasdierbedrijven. Opvallend is het verloop in de daling van het aantal hokdierbedrijven: de daling is na 2003 veel minder sterk dan in de jaren daarvoor. De varkensstapel in Noord-Brabant heeft praktisch over de hele linie een stevige groei (herstel) doorgemaakt sinds 2003, met in 2009 een totaal aantal van 5,5 miljoen varkens. In Noord-Brabant is de stijging van het areaal biologische landbouw ten opzichte van landelijke cijfers het grootst.

De enige sector met een stabiel aantal bedrijven is die van de blijvende teeltbedrijven (boomkwekerij en hard fruit). De groei van de bedrijfsomvang van alle land- en tuinbouwbedrijven in Noord-Brabant met 31% sinds 2003 is spectaculair te noemen (landelijke groei 21%). De aardbeienteelt in Nederland is nu een haast exclusieve Brabantse aangelegenheid met bijna 80 % van het totale landelijke areaal.

Op basis van de ontwikkelingen in de afgelopen jaren, de wet- en regelgeving (milieu, mest, huisvesting) en de verwachte economische ontwikkelingen van de veehouderij in Nederland, worden de volgende trends verwacht voor de periode tot 2020.

- Varkensbedrijven: marges blijven structureel krap; hogere milieueisen en –kosten, druk op verdere efficiencyverhoging;
- Afschaffing melkquota en dierrechten;
- Een omvang in varkens die nationaal gezien onder het niveau ligt van dat van 2010. Regionaal of lokaal kunnen er verschillen optreden. Vooral daar waar er nu al grotere en sterkere bedrijven zijn gelegen, is groei van de veestapel mogelijk;
- Een versterkte daling van het aantal bedrijven (vooral varkensbedrijven);
- Een verdergaande opschaling van de activiteiten op bedrijfsniveau;
- De bedrijven worden kapitaals- en kennisintensiever en arbeidsextensiever;
- Strengere regelgeving leidt autonoom tot afname van stikstofuitstoot. Dit geldt vooral voor de intensieve varkenshouderijen;
- De hoofdtrend is een verdere daling van het aantal locaties en een groei van de overblijvende bedrijven.

Toegesplitst op de agrarische bedrijven in Noord Brabant worden aanvullend de volgende trends verwacht:

- Het aantal melkkoeien zal naar verwachting, in afwijking van de algemene trend in Nederland alwaar een stabilisatie van de melkveestapel wordt voorzien, wel afnemen. Na verwachting zal het aantal graasdierbedrijven halveren. Dit onder invloed van de relatief hoge veedichtheid in Noord-Brabant, waardoor beleidsaanpassingen (afschaffing melkquotering, liberalisering van de wereldhandel, aanscherping mest- en gezondheidsbeleid) sterker doorwerken dan in regio's met lage veedichtheden;
- Analooch zullen de intensieve veehouderijen met een hoge concentratie in Midden- en Oost Brabant in het nadeel zijn, met name de varkenshouderij. Verwacht wordt dat de herstructurering van de varkenshouderij gepaard gaat met een meer dan halvering van het aantal bedrijven;
- Min of meer aansluitend op de landelijk voorziene ontwikkeling zal het aantal tuinbouwbedrijven fors gaan afnemen tot een aantal gespecialiseerde bedrijven;
- De afname van het aantal akkerbouwbedrijven zal waarschijnlijk minder zijn dan gemiddeld in de hiervoor omschreven deelsectoren;
- Naast de hoofdbedrijfstypen zal er anno 2020 een niet onaanzienlijk aantal bedrijven voorkomen met een zodanige activiteitenmix dat toedeling aan één bedrijfstype niet mogelijk is;
- Door recente ontwikkelingen in het provinciale beleid zullen veehouderijen, nog meer dan voorheen, aandacht moeten besteden aan volksgezondheid, dierenwelzijn en diergezondheid, natuur en milieu.

Momenteel (december 2013) ligt de ontwerp partiele herziening van de provinciale Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Verordening Ruimte 2014 ter inzage. Vooruitlopend op vaststelling van dit provinciale beleid is een bouwstop afgekondigd voor alle veehouderijen in Brabant.

In de herziening wordt de provinciale denkwijze 'Ontwikkelruimte moet je verdienen en is niet onbegrensd' vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 27 november 2012, geïmplementeerd. De denkwijze is het (voorlopige) resultaat van een breed maatschappelijk debat binnen de provincie over de transitie van de veehouderij naar 2020. Dit in het verlengde van het koersdocument Transitie Stad en Platteland, vastgesteld door Provinciale Staten in november 2011, en mede gebaseerd op het rapport van de Commissie van Doorn (Al het vlees duurzaam).

Voor alle veehouderijen in Brabant is het voorgenomen uitgangspunt dat ontwikkelruimte verdiend moet worden met stappen in verduurzaming. Verduurzaming wordt bepaald met een maatlat. Het gaat om maatregelen in de bedrijfsvoering, maar het kan ook gaan om de mate van concentratie en begrenzing van bedrijven en dieren in een gebied. Deze maatlat sluit aan op het keten kwaliteitssysteem van het Verbond van Den Bosch en op bestaande systemen zoals de Maatlat Duurzame Veehouderij. De bedrijfsvoering bepaalt uiteindelijk het hoe op locatieniveau. Uit het hoe volgt dan het waar. Naast sturing naar zorgvuldige veehouderij op individueel niveau, wil de provincie ook op gebiedsniveau bezien welke maatregelen nodig zijn om een goede omgeving te realiseren.

In uitwerking van bovenbeschreven visie wordt in de ontwerp Verordening Ruimte 2014 in principe alle uitbreiding van veehouderijen verboden, tenzij invulling wordt gegeven aan 'zorgvuldige veehouderij'. 'Zorgvuldige veehouderij' is in de ontwerp Verordening Ruimte 2014 gedefinieerd en voorzien van eisen:

- Aangetoond wordt, dat er sprake is van een (ontwikkeling naar een) zorgvuldige veehouderij.
Gedeputeerde Staten stellen hiervoor nog nadere regels op. De nadere regels bevatten objectieve criteria die invulling geven aan een (ontwikkeling van een) zorgvuldige veehouderij en hebben in ieder geval betrekking op de thema's: a. fysieke leefomgeving; b. volksgezondheid, c. dierenwelzijn en -diergezondheid;
- Het bedrijf is niet gelegen in gebied Beperkingen veehouderij;
- een zorgvuldige dialoog gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling;
- Landschappelijke inpassing tenminste 10% van de omvang van het bouwvlak;
- Aangetoond wordt, dat de kans op geurhinder, voorgrond en achtergrond, in de bebouwde kom niet hoger is dan 12 % en in het buitengebied niet hoger is dan 20 %, waarbij in het geval dat de achtergrondbelasting hoger is dan voornoemd percentage ontwikkeling kan worden toegestaan indien is aangetoond dat hierdoor proportioneel wordt bijgedragen aan de afname van de overschrijding;
- Aangetoond dat de achtergrondconcentratie, vermeerderd met de bijdrage van het initiatief, een jaargemiddelde fijnstofconcentratie op gevoelige objecten veroorzaakt van maximaal 30 µg/m³.

Ook wordt uitbreiding van solitaire glastuinbouwbedrijven buiten de ontwikkelingsgebieden en (mogelijke) doorgroeigebieden niet meer toegestaan.

Vooruitlopend op vaststelling van dit provinciale beleid is een bouwstop afgekondigd voor alle veehouderijen in Brabant.

Het (ontwerp)bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 en dit MER lopen nog niet vooruit op dit nieuwe provinciale beleid en zijn nog gebaseerd op het nu vigerende provinciale beleid.

3.7.2 Recreatie

In het plangebied komt een tiental verblijfsrecreatieve bedrijven en voorzieningen voor. Het betreft bungalow/stacaravanparken, kampeerterrainen, kleinschalig kamperen, natuurkamperen, bed & breakfast, diverse minicampings e.d. De omvang varieert, bijvoorbeeld in de parken met recreatiewoningen van 30 tot 400 woningen. Op de Vrachelse Heide liggen vier kamphuizen / groepsaccommodaties. In het gebied liggen geen hotels, in Oosterhout zelf wel.

Daarnaast kent het plangebied een aantal dagrecreatieve en horecavoorzieningen en kent het buitengebied een recreatieve routestructuur (wandel-, fiets-, mountainbike- en ruiterpaden). Er liggen binnen het plangebied geen grootschalige toeristisch recreatieve voorzieningen zoals attractieparken.

De recreatieve functie van de gemeente wordt vooral bepaald door de aanwezigheid van de boscomplexen. Bos- heide- en natuurgebieden zijn in recreatief opzicht de meest aantrekkelijke landschappen. Agrarische gebieden zijn in dit opzicht pas interessant, indien het landschap visueel aantrekkelijk is. Dit houdt in dat er sprake moet zijn van afwisseling op korte afstand en zichtbaar aanwezige cultuurhistorische elementen, en dit alles in een goede onderlinge samenhang. In het plangebied zijn op het gebied van natuur, landschap en natuurhistorie de vrij toegankelijke bosgebieden, te weten de Vrachelse Heide, een deel van de Teteringse Heide en de Boswachterij Dorst en het landgoed Oosterheide interessant voor recreanten, net als het stroomgebied van de Donge en het Kromgat. Ook is de voormalige Linie van den Hout interessant. Binnen de gemeente zijn verschillende bewegwijzerde fietsroutes, skatepaden, wandelroutes en ruiterpaden aanwezig. Voor dagrecreatie, sport en horeca zijn verschillende faciliteiten aanwezig in de gemeente Oosterhout. Het betreft onder andere maneges, voetbalvelden, tennisbanen, een schietbaan en twee golfbanen. Daarnaast zijn er verschillende eetcafés en restaurants in het buitengebied gevestigd en zijn er enkele dagrecreatieve terreinen gelegen (o.a. ter hoogte van de leemputten).

Tabel 3.7 en figuur 3.17 geven een overzicht van de recreatieve voorzieningen.

3.7.3 Overige bedrijven/voorzieningen

In het buitengebied komen diverse overige niet-agrarische en niet-recreatieve bedrijven of functies voor. Sommige bedrijven zijn wel verwant aan de agrarische sector of aan het buitengebied; andere bedrijven hebben geen functionele relatie met het buitengebied. Bedrijven die er te vinden zijn, zijn onder andere

- Hoveniersbedrijf;
- Schildersbedrijf;
- Opslagbedrijven;
- Garagebedrijven/autoschadebedrijven;
- Transportbedrijven;
- Catering;
- Groothandels (o.a. banden, hout, cosmetica);
- Tuincentra;
- Rietdekker;
- Metaalbewerksbedrijven;
- Kapsalon;
- Anneembedrijven;
- Loonbedrijven;
- Leerbewerkingsbedrijf;
- Meubelmakerij;
- Honden/kattenpension.

Een volledig overzicht van de positief bestemde bedrijven is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd.

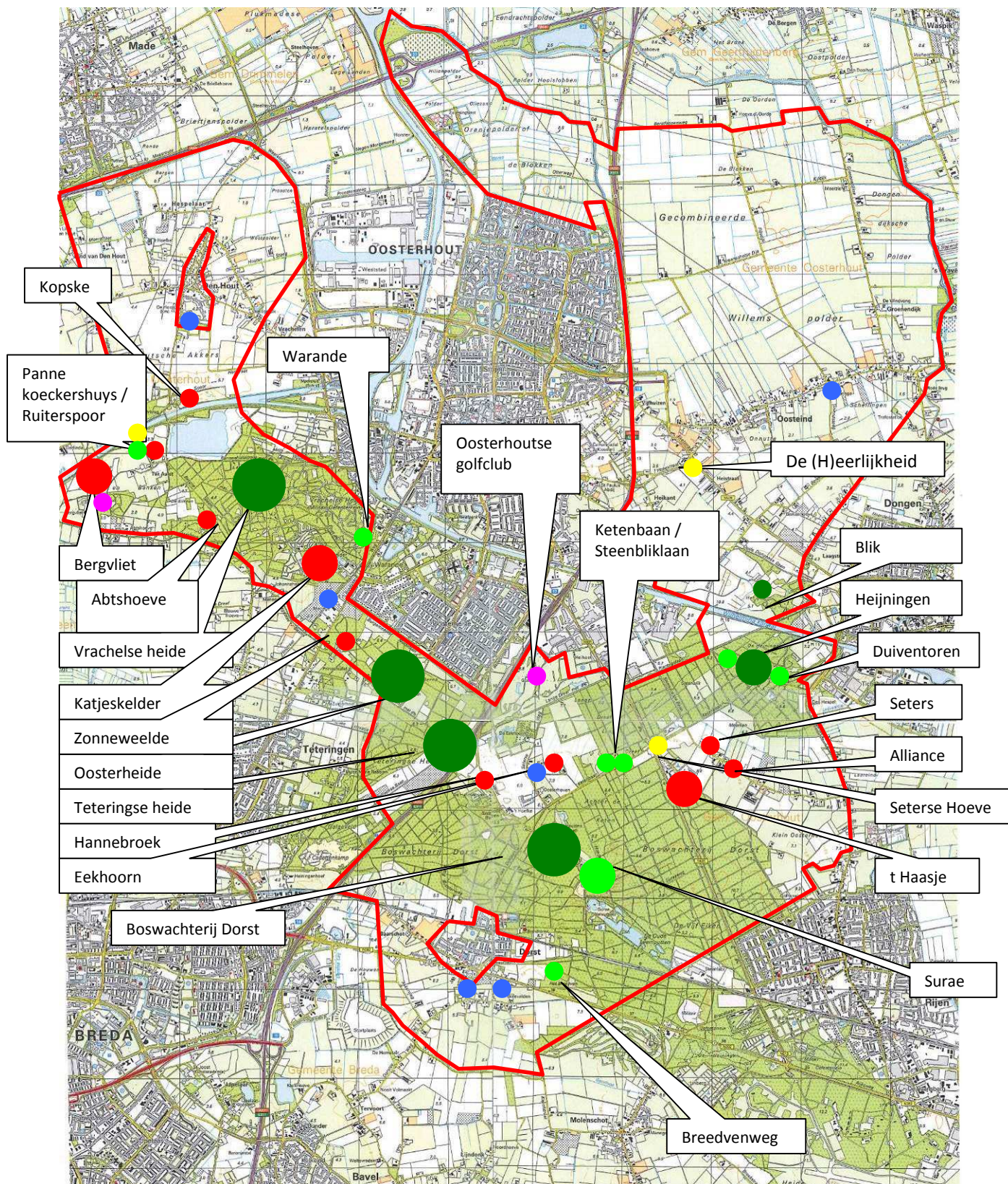
3.7.4 Bewoning

In het buitengebied van Oosterhout ligt een groot aantal burgerwoningen. In een groot aantal gevallen gaat het om traditionele boerderijen die verbouwd zijn tot woning of om bedrijfswoningen die afgesplitst zijn van het agrarisch bedrijf. Concentraties van burgerwoningen liggen rondom de dorpen (Den Hout, Dorst en Oosteind) of in de gehuchten met verspreide bebouwing (Steenoven, Eind van den Hout), Ter Aalst, gebied ten zuiden van Oosteind). Een volledig overzicht is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd.

Tabel 3.7 Recreatieve voorzieningen

Type voorziening	Naam	Locatie
Verblijfsrecreatie 	de Hannebroek: camping	Hoestraat 12
	de Eekhoorn: camping + 67 recreatiebungalows	Seterseweg 4 en 10
	't Haasje: camping + 100 recreatiebungalows en 2 trekkershutten	Vijfeikenweg 45
	de Bergvlietse Bossen camping+ 45 recreatiewoningen	Salesdreef 3
	de Katjeskelder camping+400 recreatiebungalows	Katjeskelder 1
	Alliance: 31 recreatiewoningen	Seterseweg 13
	Klein Abtshoeve: kleinschalig kamperen+groepsaccommodatie	Meerberg 2 4 10
	't Kopske: camping+stacaravans	Ruiterspoor 75
	Ter Aalst: camping+ 80 bungalows	Ter Aalst 11
	groepsaccommodatie	Oude Dongensebaan 12
	Vrachelse Heide:vier groepsaccommodaties	Meerberg ?
	Zonneweelde: camping	Bredaseweg 160
	Natuurkampeerterrein	Steenovenbaan 27
	Diverse minicampings	
Dagrecreatieve terreinen 	Breedvenweg	
	Surae	
	Ketenbaan/Steenbliklaan / Duiventorenlaan	
	Moerkensdreef	
	Warande	
	Ruiterspoor	
Openbaar toegankelijke bossen 	Vrachelse Heide	
	Oosterheide	
	Teteringse Heide	
	Boswachterij Dorst	
	Heiningen	
	Blik	
Horeca 	Eetcafé 'De (H)eerlijkheid'	Hoogstraat 96 (Oosteind)
	Restaurant 't Brabants Bontje'	Veekestraat 19 (Oosterhout)
	Seterse Hoeve	Vij Eikenweg (Dorst)
	Pannekoeckershuis	Ruiterspoor 71(Den Hout)
Maneges 	Oosterhoutse Hoeve Manege	Bredaseweg
	Buitenhorst Manege	Griendsteeg (Oosteind)
	Dorst Manege	Rijksweg / Oude Tilburgsebaan (Dorst)
	Manege de Rosakkers	Bavelseweg (Dorst)
	Manege de Goede Ruiter	Setersedwardsstraat
Sport 	voetbalvelden	langs Wilhelminakanaal + Den Hout
	tennisbanen	Oosteind + Den Hout
	schietbaan	Provincialeweg
	golfbanen: Oosterhoutse Golfclub, Bergvliet	Dorst, Den Hout

De tabel geeft een beeld van de recreatieve voorzieningen in het Buitengebied. Geprobeerd is zo volledig mogelijk te zijn. Het kan echter zijn dat niet alle individuele voorzieningen genoemd zijn.

Figuur 3.17 Recreative voorzieningen

3.8 Leefomgeving / Hinder

3.8.1 Verkeer

Auto

In en rond het plangebied ligt een uitgebreid wegennet (zie ook figuur 3.18).

Snelwegen

- A59 ('s-Hertogenbosch-Rotterdam);
- A27 (Utrecht-Antwerpen/Tilburg);

Provinciale wegen

- N629 (Heistraat, Oosterhout-Dongen, ten zuiden van Oosteind);
- N282 (Breda-Tilburg, door Dorst);
- N631 (Vijfeikenweg, Oosterhout-Rijen, door boswachterij Dorst).

Regionale wegen

- Statendamweg, die aansluit op de A59;
- Bredaseweg, verbinding tussen Oosterhout en Breda;
- Oude Veerseweg/Oosterhoutseweg tussen Oosterhout en Raamsdonksveer;
- Bredaseweg – Oosterhoutseweg van/naar Breda.

Lokale verharde wegen

Vooraf voor de interne ontsluiting van het buitengebied. Een aantal van deze wegen hebben nog een geringe doorgaande functie, omdat zij aansluiting geven op een weg van hogere orde, of omdat zij dienen als verbinding tussen woonkernen. Dit zijn onder andere:

- Vrachelsestraat- Houtse Heuvel- Stelvenseweg (de weg van Oosterhout via Den Hout richting Drimmelen);
- Wethouder van Dijklaan/Hoevestraat van Dorst naar Oosterhout;
- Provinciale weg in Oosteind naar 's-Gravenmoer;
- Bavelstraat/Dorstse weg (van Dorst via Tervoort naar Bavel);
- Hoogstraat tussen Oosteind en Oosterhout.

Onverharde wegen

Het plangebied kent een aantal onverharde wegen en halfverharde wegen. Deze dienen grotendeels voor de ontsluiting van bosgebieden en liggen met name in de Vrachelse Heide en de Boswachterij Dorst. Deels dienen zij ter ontsluiting van landbouwgronden.

Tabel 3.8 geeft een indicatie van de verkeersintensiteiten op de belangrijkste wegen in het buitengebied.

Openbaar vervoer

Spoorwegen

Binnen het plangebied ligt de spoorlijn Breda-Tilburg. Deze heeft geen station in het plangebied. Dichtstbijzijnde stations zijn Breda en Gilze Rijen.

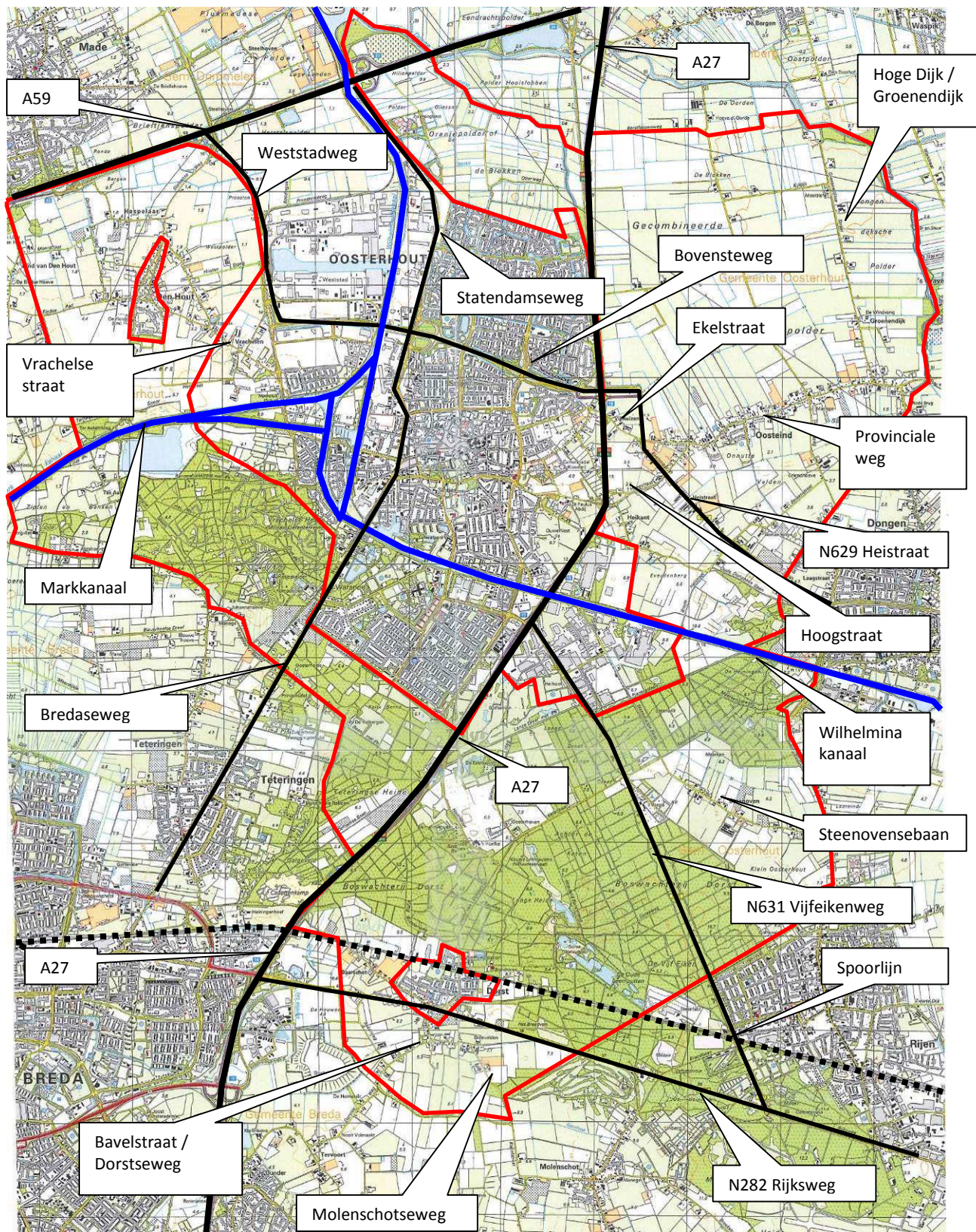
Bus

In het plangebied ligt een aantal busroutes en er rijden een aantal buurtbussen in het plangebied.

Langzaam verkeer

Fietspaden

De weg langs het Markkanaal is voorzien van een vrijliggend fietspad. Zo ook de Lange Dreef, de Hoogstraat, de Heistraat, de Ekelstraat en de Vijfeikenweg. Verder liggen er een aantal fietspaden in het bosgebied Vrachelse Heide, waar ook de Pannenhuisstraat voorzien is van een fietspad.

Figuur 3.18 Infrastructuur

*Tabel 3.8 Verkeersintensiteiten wegen buitengebied autonoom
 (2024, ingeschat op basis van tellingen en verwachte autonome groei,
 mvt/etmaal, afgerond op honderdtallen)*

Wegen	2024
A27 tussen Breda-Noord en Oosterhout Zuid	96.800
A27 tussen Oosterhout-Zuid en Oosterhout (centrum)	108.400
A59	69.500
N282 / Rijksweg Dorst	12.000
N629 Heistraat	23.400
N631 Vijfeikenweg	10.700
Ekelstraat ter hoogte van A27	22.600
Bovensteweg ter hoogte van Weststadweg	15.700
Hoogstraat bij Kloosterdreef	7.000
Provinciale weg bij Ekelstraat - Hoogstraat	4.200
Provinciale weg bij Brouwerijstraat - Schoolpad	4.600
Provinciale weg bij HogeDijk - Groenendijk	4.900
Groenendijk	1.100
Weststadweg	22.700
Vrachelsestraat	2.700
Hespelaar (of andere weg uit buitengebied Den Hout)	500
Bredaseweg	12.000
Steenovensebaan bij Ketenbaan - Rijenseweg (eenrichting)	1.800
Steenovensebaan bij Rijenseweg - Ketenbaan (een richting)	3.900
Bavelstraat / Dorstseweg	2.200
Molenschotseweg	600
Stelvenseweg bij Weststadweg - Hespelaar	1.800
Ketenbaan bij Steenovensebaan - Vijfeikenweg	2.400

3.8.2 Luchtkwaliteit

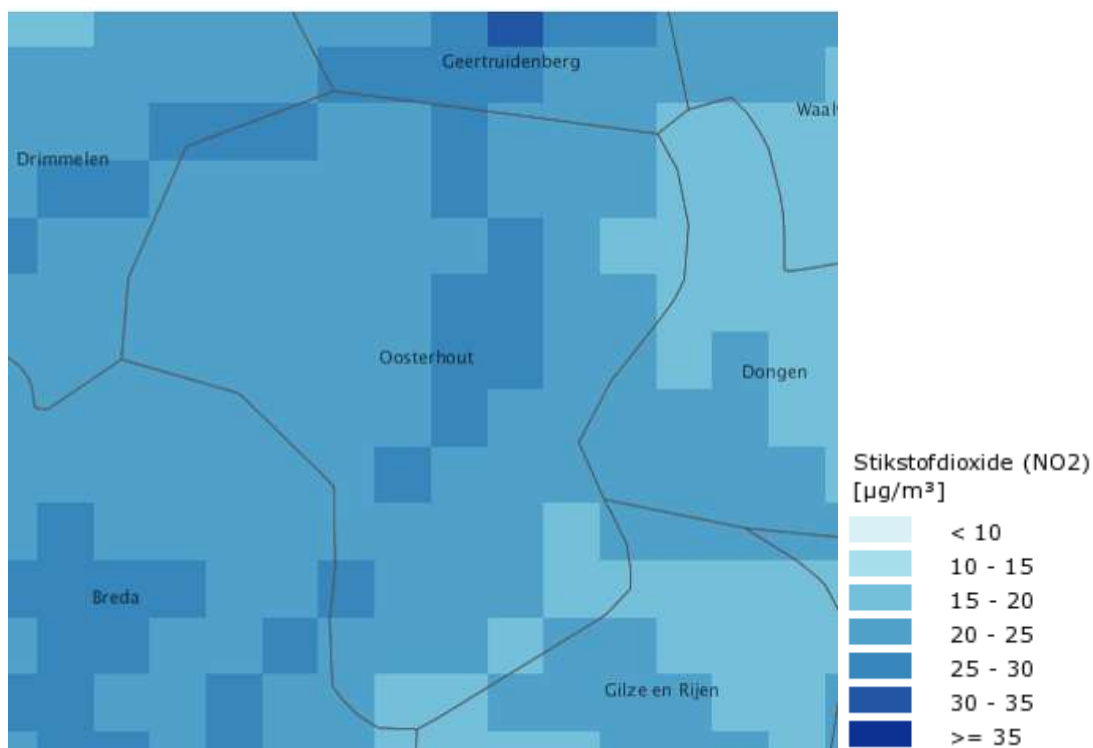
De luchtkwaliteit in het plangebied wordt voornamelijk bepaald door de achtergrondconcentratie. Lokale bronnen voor uitstoot van luchtverontreinigende stoffen zijn de wegen (met name A27/A59, in mindere mate de wegen in het plangebied) en de agrarische bedrijven (uitstoot vanuit stallen en vanuit verwarmingsinstallaties glastuinbouw).

De concentratie stikstofdioxide (NO₂) in de lucht bedraagt in het buitengebied van Oosterhout circa 15-20 microgram/m³ (zie figuur 3.19). De concentratie binnen de gehele gemeente Oosterhout is niet hoger dan 30 microgram/m³. Hiermee ligt de concentratie aanmerkelijk beneden de geldende grenswaarden.

De concentratie fijn stof (PM₁₀, de fractie met een grootte van 10 micrometer of kleiner) in de lucht bedraagt in de gemeente Oosterhout circa 22-24 microgram/m³ (zie figuur 3.20). De concentratie binnen de gehele gemeente Oosterhout is niet hoger dan 26 microgram/m³. Hiermee ligt de concentratie aanmerkelijk beneden de geldende grenswaarden.

Omdat de concentratie van de PM10 fractie zo laag is, is ook de concentratie van het nog fijnere stof (PM_{2,5}) lager dan de geldende (Europese) grenswaarden. Bij deze concentraties wordt ook aan de streefwaarden voor PM_{2,5} voldaan.

Verwacht wordt dat de concentratie stikstofdioxide en fijn stof door het landelijke en gemeentelijke beleid in de toekomst zal dalen. Naar verwachting bedraagt de concentratie NO₂ in Oosterhout in 2020 circa 10-15 microgram/m³ (zie figuur 3.21). Naar verwachting bedraagt de concentratie PM₁₀ in Oosterhout in 2020 circa 20-22 microgram/m³ (zie figuur 3.22).

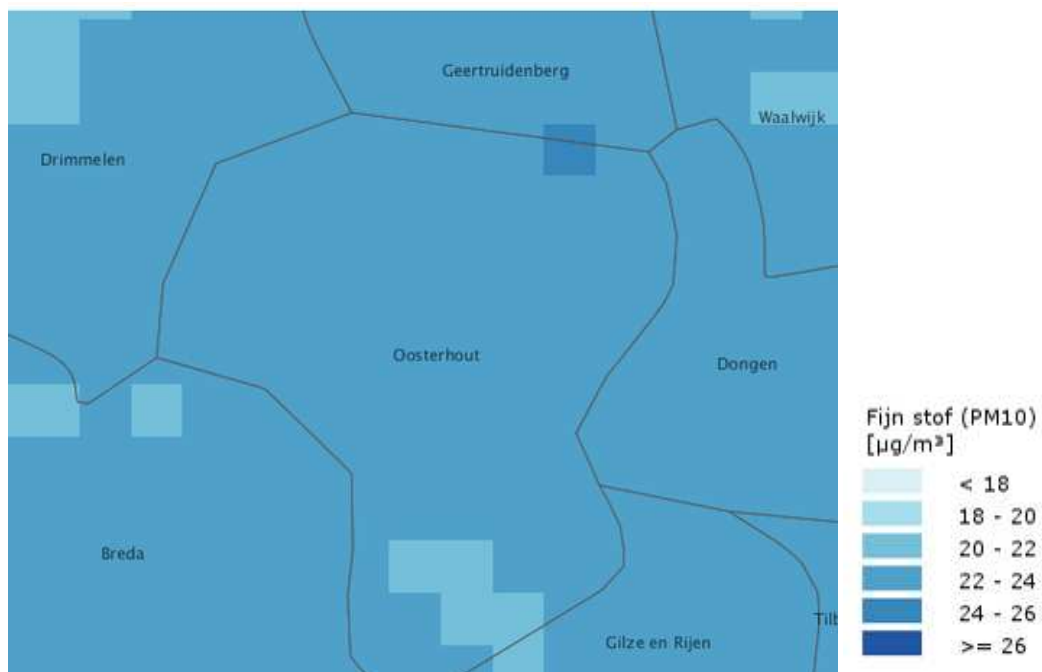
Figuur 3.19 Concentratie stikstofdioxide (NO₂) in de lucht in het jaar 2012 (bron: <http://geodata.rivm.nl/gcn/>)

Figuur 3.20 Concentratie fijn stof (PM₁₀) in de lucht in het jaar 2012 (bron: <http://geodata.rivm.nl/gcn/>)

Figuur 3.21 Concentratie stikstofdioxide (NO₂) in de lucht in het jaar 2020 (bron: <http://geodata.rivm.nl/gcn/>)

Figuur 3.22 Concentratie fijn stof (PM₁₀) in de lucht in het jaar 2020 (bron: <http://geodata.rivm.nl/gcn/>)

Evenals in de huidige situatie, wordt (ruimschoots) voldaan aan de geldende grenswaarden voor fijnstof en de streefwaarden voor de fijne fractie, PM_{2,5}.

3.8.3 Geluid

Het geluidklimaat in het plangebied wordt voornamelijk bepaald door de A27, A59, spoorlijn, en de provinciale wegen die het gebied doorkruisen. Lokaal draagt het verkeer op de wegen in het plangebied hieraan bij, evenals geluid van de bedrijventerreinen (Weststad / Statendam en Vijk Eiken zijn gezoneerd), overige geluidbronnen bij bedrijven in het gebied, scheepvaartverkeer en vliegverkeer (helikopters) vanaf vliegveld Gilze Rijen.

Belangrijkste geluidgevoelige bestemmingen in en rond het plangebied zijn:

- Woningen: in de kernen, woonwijken en losse woningen in het gebied;
- Voorzieningen: ziekenhuizen (in Oosterhout), verzorgingshuizen (in Oosterhout), scholen, kinderdagverblijven;
- Natuurgebieden: de EHS/bos gebieden in het plangebied;
- Stiltegebied: de Gecombineerde Willemspolder.

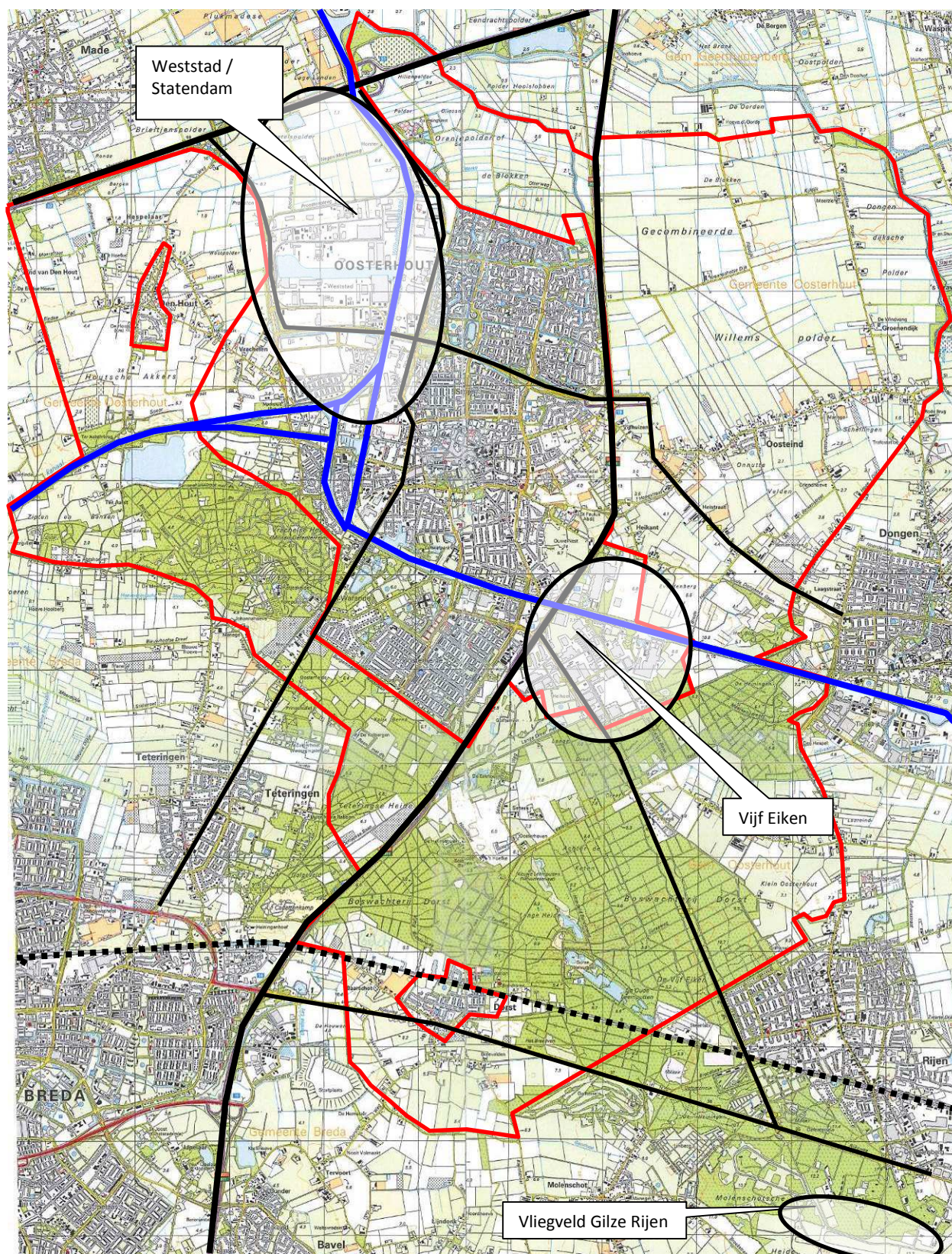
3.8.4 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt sinds 2007 het beoordelingskader voor geur (stank) bij de afgifte van milieuvergunningen voor veehouderijbedrijven. De wet stelt normen aan de geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten en stelt minimale afstanden vast van veehouderijen tot geurgevoelige objecten. Op grond van deze wet kunnen gemeenten een geurverordening opstellen, waarin zij - binnen bepaalde wettelijke marges - hun eigen geurnormen stellen. Een gemeente die eigen geurbeleid wil voeren, moet daarvoor wel de huidige geursituatie in kaart brengen en een gebiedsvisie opstellen. Uit de "Quickscan toepassen Wet geurhinder en veehouderij in de gemeente Oosterhout" is gebleken, dat in de huidige situatie sprake is van een goed tot zeer goed leefklimaat binnen de bebouwde kom van de kernen Oosterhout en Den Hout en van een redelijk goed tot zeer goed leefklimaat in de kernen Dorst en Oosteind (achtergrondconcentraties van maximaal 5 Oudeurunits per m^3). Ook in het overgrote deel van het buitengebied is sprake van een goed tot zeer goed leefklimaat (maximaal 10 Oudeurunits per m^3). Uit de quickscan is verder af te leiden dat de oppervlakte van de gebieden met een matig tot slecht leefklimaat beperkt is.

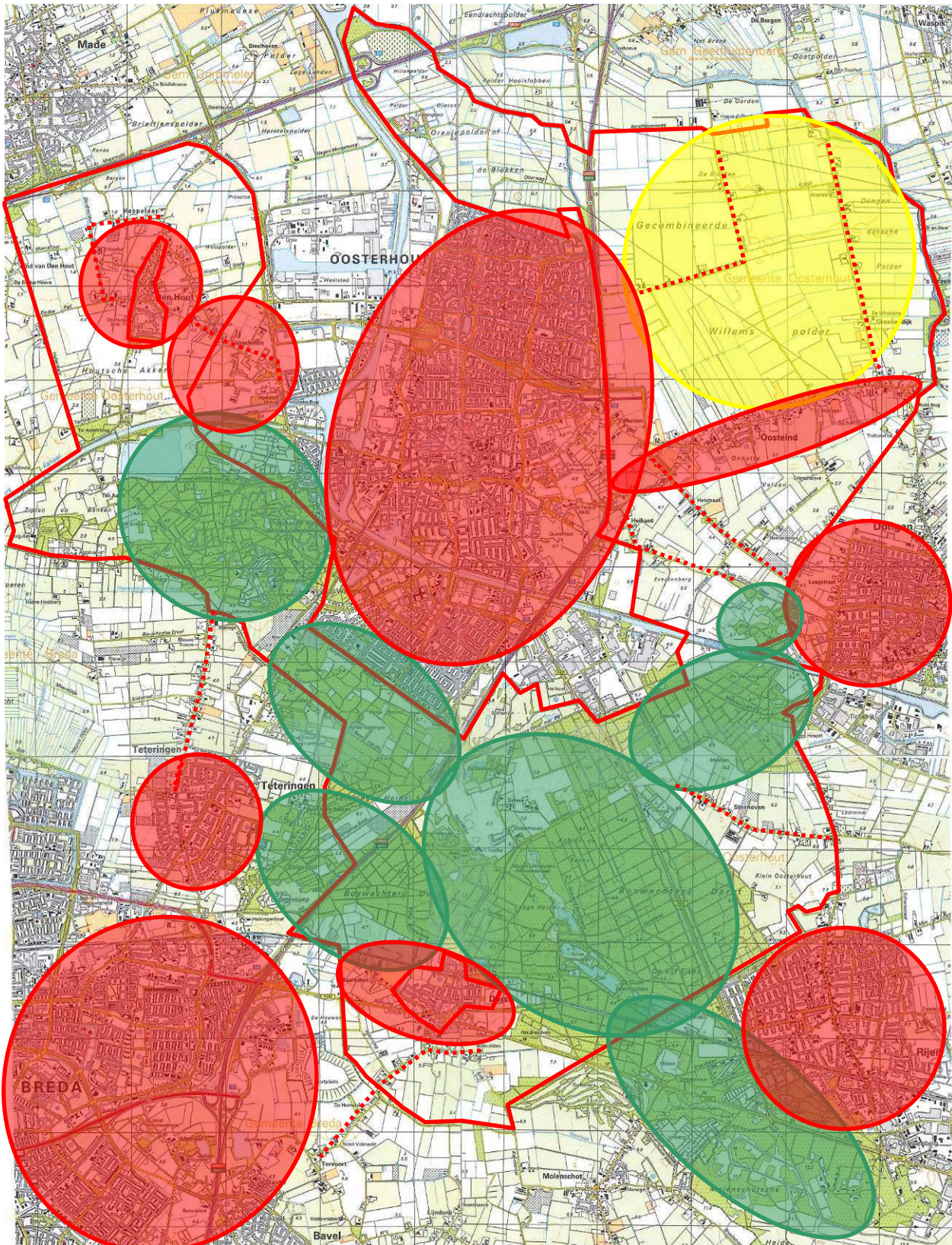
Ten opzichte van de quickscan (2007) zijn er wijzigingen geweest met betrekking tot het aantal en omvang van de agrarische bedrijven. Hieronder volgt een opsomming van wijzigingen die effect hebben gehad op het (geurtechnische) leefklimaat binnen de gemeentegrenzen:

- In de periode 2007 tot en met 2013 is er sprake van een afname van het aantal agrarische bedrijven met als gevolg een afname van de geurbelasting;
- De meeste geurtechnisch relevante bedrijven zitten 'op slot' met als gevolg dat een toename van de geurbelasting annex verslechtering van het leefklimaat niet mogelijk was en is.
- In de periode 2007 tot heden is in het kader van omgevingsvergunningverlening vaak de 50% regeling (artikel 3 lid 4 van de Wgv) toegepast met als gevolg dat er weliswaar een toename is van het aantal dieren op een locatie maar feitelijk sprake was van een afname van de geurbelasting;
- bij uitbreiding van bedrijven zijn altijd emissie-arme staltechnieken toegepast (als bijvoorbeeld een luchtwasser).

Gezien het bovenstaande zal het huidige leefklimaat beter of gelijk zijn aan het leefklimaat in 2007. Het leefklimaat van 2007 is zodoende als uitgangspunt gehanteerd in deze rapportage.

Figuur 3.23 Belangrijkste geluidbronnen (wegen, spoorwegen, kanalen, bedrijventerreinen, vliegveld Gilze Rijen) (indicatief)

Figuur 3.24 Belangrijkste geluidgevoelige bestemmingen (groen: natuur, rood: woningen/voorzieningen, geel: stiltegebied) (indicatief)

3.8.5 Licht

Het lichtklimaat in het plangebied wordt voornamelijk bepaald door de snelwegen A27 (Oosteind) en A59 (Den Hout), bedrijventerrein Weststad (Den Hout) en het glastuingebied Oosteind. Daarnaast is er sprake van licht afkomstig van lokaal verkeer op de wegen in het plangebied, lokale overige glastuinbouwbedrijven, andere bedrijven en/of instellingen en sportcomplexen.

3.8.6 Externe veiligheid

In figuur 3.25 is een uitsnede van de risicokaart weergegeven. Deze kaart is niet volledig actueel, maar geeft een indicatie van de risicobronnen in en rond het buitengebied:

- Risicovolle inrichtingen: LGP stations en overige;
- Transportroutes gevaarlijke stoffen: A27, A59, spoor;
- Buisleidingen: gas, olie, koolwaterstof.

Hieronder wordt op de verschillende risicobronnen en hun aandachtspunten ingegaan.

Risicovolle inrichtingen

Binnen en direct nabij het plangebied is een viertal LPG tankstations aanwezig die vallen onder de werkingssfeer van het Besluit externe veiligheid inrichtingen:

- 2 tankstations langs de A27;
- 2 tankstations langs de A59.

Op bedrijventerrein Weststad (tussen Oosterhout en Den Hout) liggen drie bedrijven die onder BRZO (Besluit risico zware ongevallen) vallen, op bedrijventerrein Vijf Eiken één.

Daarnaast liggen verspreid in het gebied 30 kleinere bronnen, bijvoorbeeld propaantanks bij agrarische en recreatieve bedrijven, kleinere bronnen bij andere bedrijvigheid.

Transportroutes gevaarlijke stoffen

Weg

Binnen het plangebied is de A27 en A59 gelegen, waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

Spoor

Binnen het plangebied ligt het spoortraject Breda-Tilburg. Hierover vindt ook (nog) vervoer van gevaarlijke stoffen plaats.

Water

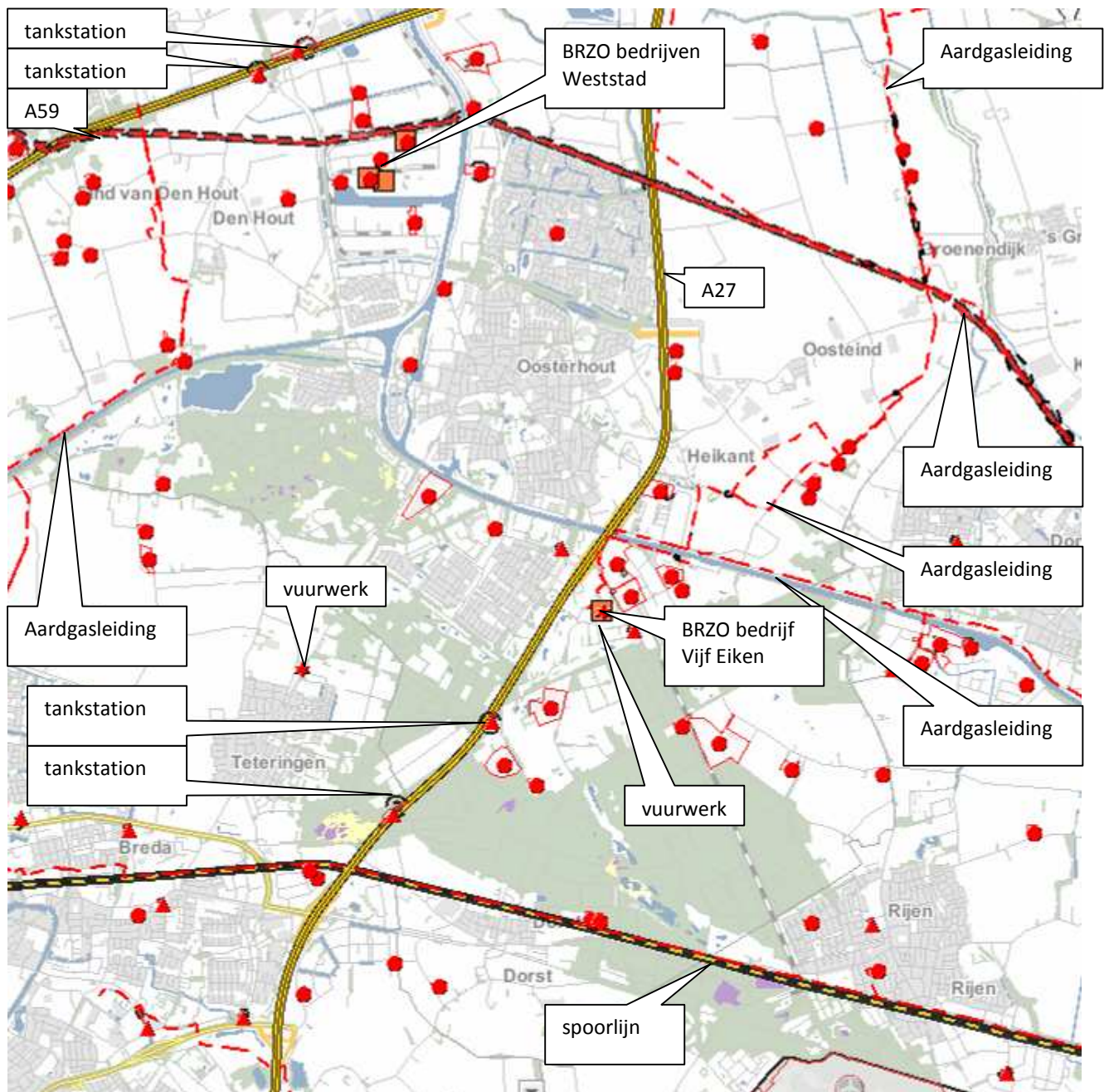
Binnen het plangebied is het Wilhelminakanaal gelegen, waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

Buisleidingen

In het plangebied ligt een aantal buisleidingen. Voor deze leidingen geldt een belemmeringszone.

In het noorden van het plangebied lopen parallel twee olietransportleidingen. Het gaat hier om de 24'' olieproductenleiding Pernis-Venlo en de 36'' ruwe olieleiding Europoort-Venlo.

Naast de bovenvermelde olietransportleidingen liggen er ook drie vloeibare koolwaterstofleidingen in het gebied. Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft op 12 oktober 2012 de Structuurvisie Buisleidingen vastgesteld. In Oosterhout ligt één buisleidingenstrook (figuur 3.26).

Figuur 3.25 Uitsnede Risicokaart Brabant (www. Nederland.risicokaart.nl)

Figuur 3.26 Ligging buisleidingenstraat

3.8.7 Overige aandachtspunten

Militaire terreinen

Op de Vrachelse Heide is een oefenterrein gesitueerd van Defensie (figuur 3.27).

Figuur 3.27 Ligging militair terrein Vrachelse Heide

Obstakelbeheergebied vliegveld Gilze Rijen

De gemeente Oosterhout is deels gelegen binnen de geluidszones en het obstakelbeheersgebied rondom Vliegbasis Gilze-Rijen. Onderstaande afbeelding verbeeldt de ligging van deze zones.

Figuur 3.28 Ligging obstakelvrije zone vliegveld Gilze Rijen

Militaire laagvliegroute

Laagvliegroutes zijn aangewezen middels een regeling op basis van de Luchtvaartwet. Een gedeelte van de laagvliegroute voor propellervliegtuigen en helikopters is boven het grondgebied van de gemeente Oosterhout gelegen. Het is op deze route toegestaan op een minimumhoogte van 30 meter, dan wel lager als de opdracht dit vereist, te vliegen.

Funnel vliegbasis Gilze Rijen

Nabij de gemeente Oosterhout is het militaire vliegveld Gilze-Rijen gesitueerd. Voor dit militaire vliegveld gelden enkele veiligheidszones, obstakelbeheersgebieden en invliegfunnels.

De munitie ABC zones van het vliegveld kennen geen overlap met het plangebied. Er bestaat wel een overlap met het obstakelbeheergebied van de vliegbasis, het betreft hier de IHCS en de invliegfunnels. De invliegfunnel betreft de start- en landingsvlakken met zijvakken, die zijn vastgesteld in het verlengde van de start- en landingsbaan. Hiervoor gelden beperkingen als het gaat om het oprichten van hoge obstakels variërend van 20 tot 170 meter boven NAP.

Rondom de start- en landingsvlakken bevindt zich verder het InnerHorizontal en Conical Surface (IHCS). Dit is een obstakelvrije zone voor het oprichten van bouwwerken met een hoogte van meer dan 64 meter (boven NAP) rondom de gehele luchthaven. De IHCS bestaat uit een horizontaal vlak met een straal van 4 kilometer rond de landingsdrempels. Dit vlak gaat over in een conisch vlak waarbij het oprichten van bouwwerken met een zekere hoogte niet is toegestaan. Voor een gedeelte vallen deze obstakelvrije zones binnen het plangebied.

Ke-zones

Binnen geluidbelaste gebieden gelden beperkingen inzake bebouwings- en gebruiksmogelijkheden van op te richten en reeds aanwezige gebouwen, overeenkomstig de luchtvaartwet. De geluidbelaste gebieden worden uitgedrukt in Kosten-eenheden, of wel Ke-zones. De meeste lawaaisoorten worden uitgedrukt in dB(A), maar voor de hinder van vliegtuigen wordt een andere maat gebruikt; de zogenaamde Kosteneenheid. Deze is genoemd naar de voorzitter van de commissie die de eenheid heeft ontwikkeld. Het getal komt overeen met het percentage ernstig gehinderden.

Binnen de 35 Kosteneenheidlijn geldt een verbod tot het realiseren van geluidgevoelige objecten.

Tussen de 35 en 40 Ke-lijn kunnen enkel dienstwoningen worden toegestaan.

De geluidzones van het vliegveld kennen evenwel geen overlap met het plangebied.

Radarverstoring

Het gehele plangebied ligt binnen radarverstoringgebied met een beperking voor gebouwen hoger dan 113 meter. Dit gebied dient om het ongestoord functioneren van radar- en communicatieapparatuur te waarborgen.

Hoogspanningsleidingen

Het plangebied wordt doorsneden door drie hoogspanningsleidingen. Twee hoogspanningsleidingen liggen in het noorden (Oranjepolder) en verlaten via de Willemspolder het plangebied richting Dongen/Tilburg. Een andere leiding komt ook bij de Oranjepolder het plangebied binnen en loopt via Den Hout richting Breda. Voor hoogspanningsleidingen geldt een beschermingszone aan weerszijden van de leiding. Verder bevindt zich aan de Hoge Dijk te Oosteind een trafostation.

Straalpaden

Het buitengebied ligt onder twee straalpaden van KPN Telecom. Een straalpad loopt in oost-westrichting. Het tweede straalpad ligt voor een klein gedeelte binnen het buitengebied, ter hoogte van de kruising Heistraat/Vrachelse Baan. Aan weerszijden van de straalpaden liggen beschermingszones van 100 meter.

GSM masten

In het buitengebied staat een aantal GSM-masten.

3.9 Autonome ontwikkelingen

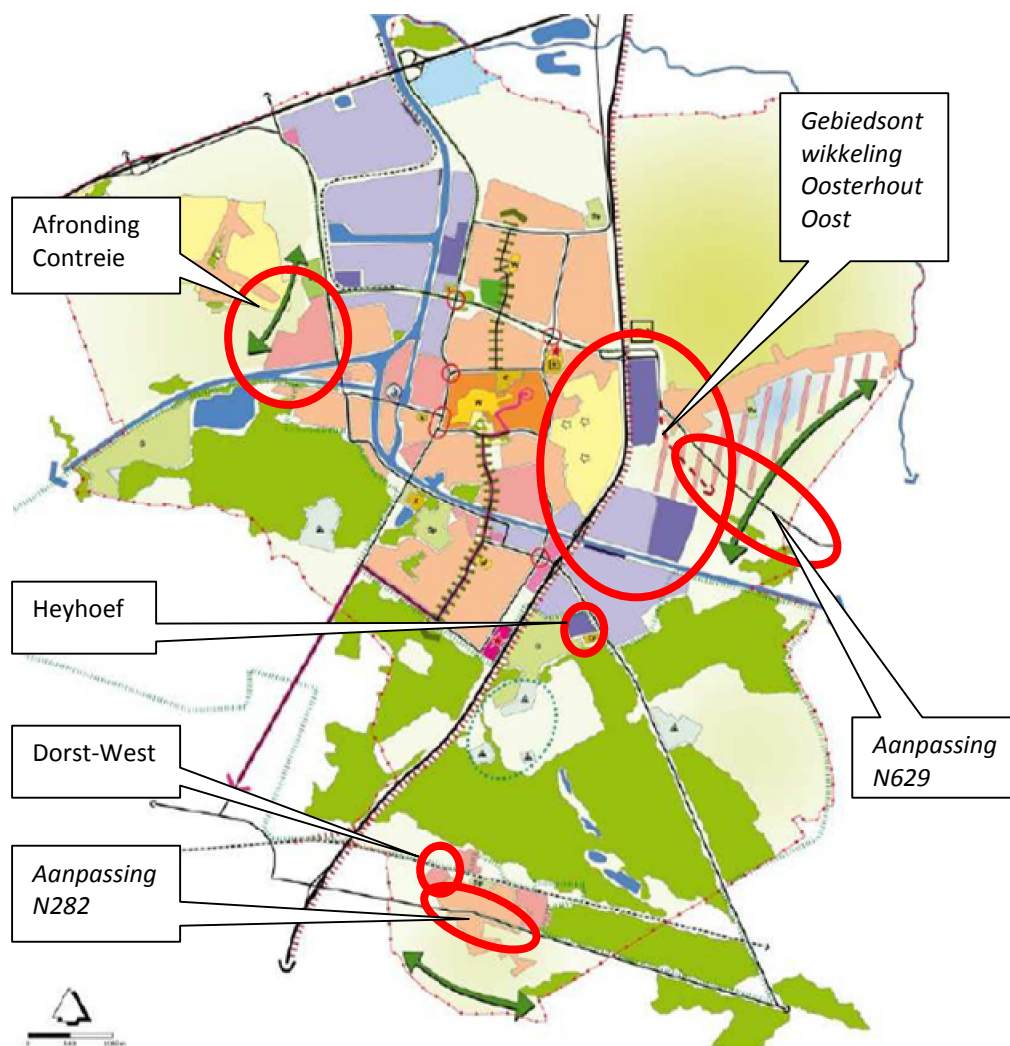
Er spelen in het plangebied van het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 geen concrete en vastgelegde autonome ontwikkelingen met wezenlijke milieueffecten. Buiten het plangebied speelt wel een aantal autonome ontwikkelingen:

- Afronden woonwijk Vrachelen / De Contreie (en zuidoosten van Den Hout), inclusief sportvoorziening en ecologische verbindingszone;
- Dorst-West;
- Heihoef: afronding bedrijventerrein Vijeiken en crematorium.

Daarnaast is een aantal ontwikkelingen in planvormingsfase. Deze zijn echter te prematuur en/of nog niet vastgesteld en worden daarom niet als autonome ontwikkeling gezien in dit MER:

- Gebiedsontwikkeling Oosterhout Oost: bedrijven, wonen, groen => maar nog niet concreet;
- Aanpassing van N629: naar verwachting over en/of parallel aan bestaande Heistraat, nog niet vastgesteld;
- Aanpassing van de N282: naar verwachting over bestaande weg, nog niet vastgesteld;
- Hoogspanningleidingen: deels nieuw tracé, mogelijk deels ondergronds, nog niet vastgesteld.

Figuur 3.28 geeft de locatie van deze ontwikkelingen zoals opgenomen in de Structuurvisiekaart (2012).

Figuur 3.28 Autonome ontwikkelingen en ontwikkelingen in planvorming
(achtergrond: Structuurvisie Oosterhout, 2012)

4 De voorgenomen activiteit

4.1 Ontwikkelingsmogelijkheden

Inleiding

Het nieuwe bestemmingsplan voor Buitengebied Oosterhout is overwegend consoliderend. Wel maakt het uitbreiding mogelijk van agrarische bedrijven, glastuinbouwbedrijven en recreatieve bedrijven. Daarnaast maakt het omschakeling mogelijk van bv. akkerbouw naar grondgebonden veeteeltbedrijven of van agrarisch naar recreatief en biedt het mogelijkheden voor nevenfuncties, zoals bijvoorbeeld recreatie.

Het betreft geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen, maar "reguliere" planologische mogelijkheden conform de mogelijkheden uit de vigerende bestemmingsplannen. Onder de voorgenomen activiteit vallen, conform de richtlijn van de Commissie m.e.r. en jurisprudentie (zie bijvoorbeeld uitspraak Bestemmingsplan Buitengebied Alphen Chaam 2010, ABRvS 11 april 2012, 201003878/1/R3) hierover:

- Alle nieuwe activiteiten en (her)bestemmingen die nog niet zijn vergund;
- (Her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome situatie vallen;
- 'Illegale' situaties die worden gelegaliseerd.

Uitgangspunt voor het (nieuwe) bestemmingsplan is om het bestaande beleid, zoals verwoord in de nu nog geldende bestemmingsplannen (waaronder het recent onherroepelijk geworden bestemmingsplan voor "het mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw" ten zuiden van Oosteind), in principe als basis te hanteren. Gezien de nieuwe provinciale planologische kaders (vastgelegd in de Verordening ruimte) en de noodzaak om in te spelen op enkele actuele zaken, is het onvermijdelijk, dat er ten opzichte van het huidige beleid enkele aanpassingen moeten worden verricht.

Hiervoor is door de gemeenteraad op 23 januari 2013 een notitie beleidsuitgangspunten vastgesteld.

Meeliftende initiatieven

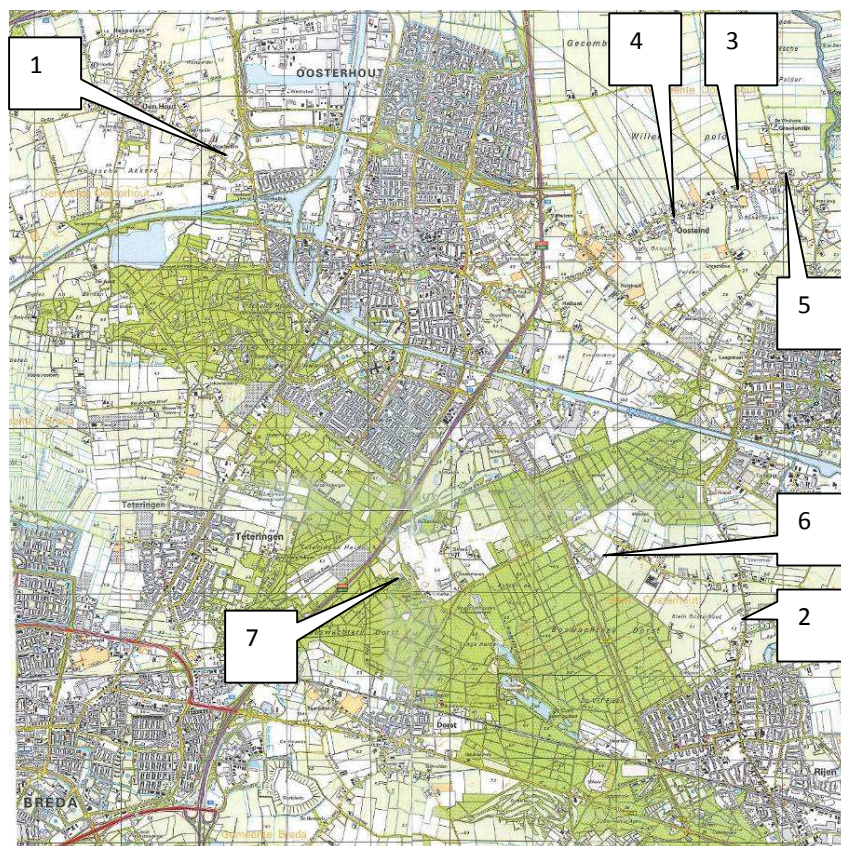
Tevens is een aantal nieuwe ontwikkelingen meegenomen, die al concreet in voorbereiding zijn:

1. Bouw woning (Ruimte voor ruimte) Vrachelsestraat (naast huisnummer 50) te Oosterhout;
2. Bouw woning Rijneweg 14 te Dorst;
3. Omzetten glastuinbouwbedrijf Provincialeweg 181 - 185 in vier woningen te Oosteind;
4. Bouw woning op perceel Brouwerijstraat 27 te Oosteind;
5. Bouw van twee halfvrijstaande woningen op perceel nabij Provincialeweg 227 te Oosteind.
6. Uitbreiding van Recreatievoorziening 't Haasje';
7. Toevoegen groene bufferzone Recreatiecentrum De Hannebroek, Hoevestraat 12 te Dorst

Alleen die ontwikkelingen, die zover zijn uitgewerkt dat realisering op korte termijn haalbaar wordt geacht, zijn meegenomen. De initiatiefnemers hebben separate ruimtelijke onderbouwingen aangeleverd inclusief de daarvoor noodzakelijke (milieu)onderzoeken uitgevoerd. Deze ruimtelijke onderbouwingen zijn vervolgens getoetst en akkoord bevonden. Uit de ingediende ruimtelijke onderbouwing en de in dat kader uitgevoerde onderzoeken blijkt, dat die ontwikkelingen niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening. De ruimtelijke onderbouwingen zijn als bijlagen bij het bestemmingsplan gevoegd.

De meeste van bovenstaande ontwikkelingen zijn relatief kleinschalig en hebben op het abstractieniveau van dit plan-MER geen andere effecten tot gevolg dan in algemeenheid beschreven. Dit geldt bijvoorbeeld voor ontwikkelingen 1, 2, 4, 5 en 7. De aanpassingen in glastuinbouwbedrijven (ontwikkeling 3 is wel expliciet meegenomen in de stikstofberekeningen).

Ontwikkeling 6 ('t Haasje) is een relatief grootschaligere recreatieve ontwikkelingen. Hier is in de effectenbepaling daar waar relevant specifieke aandacht aan besteed. Dit op basis van de effectonderzoeken zoals opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing van deze twee ontwikkeling.

Locaties meeliftende initiatieven

Gebiedsbestemmingen

Omdat de ontwikkelingsmogelijkheden afhangen van de gebiedsbestemming waarin in het gelegen is, wordt hieronder eerst een overzicht gegeven van de gebiedsbestemmingen in het bestemmingsplan. In tabel 4.1 is een overzicht opgenomen. De mogelijkheden in de gebiedsbestemmingen zijn afgeleid uit en afgestemd op de bepalingen in de provinciale Verordening Ruimte (2012).

Tabel 4.1 Overzicht gebiedsbestemmingen bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013

Verordening ruimte	Vigerend bestemmingsplan	Nieuw bestemmingsplan
EHS Groenblauwe mantel	Natuurgebied	Natuur
	Bosgebied	Natuur
	Agrarisch gebied met natuurwaarden	Agrarisch met waarden – Natuur
	Agrarisch gebied met natuurwaarden	Agrarisch met waarden - Landschap
	Agrarisch gebied met landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden	Agrarisch met waarden - Landschap
Verordening ruimte	Vigerend bestemmingsplan	Nieuw bestemmingsplan
Agrarisch gebied	Agrarisch gebied	Agrarisch
	Agrarisch gebied met landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden	Agrarisch

Bestemming Natuur

Bestaande natuur- en bosgebieden, waaronder ook solitaire percelen en reeds gerealiseerde ecologische verbindingzones, zijn voorzien van de gebiedsbestemming "Natuur". In deze gebieden staat de natuurfunctie voorop. Binnen deze gebieden is tevens houtproductie toegestaan, mits ondergeschikt aan het bosbehoud en het behoud van landschappelijke en natuurwaarden. Deze gebiedsbestemming vormt samen met de gebiedsbestemming "Agrarisch met waarden – Natuur" (zie hieronder) de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), zoals opgenomen in de Verordening ruimte. Deze gronden waren in het voorgaande bestemmingsplan bestemd tot "Natuurgebied" of "Bosgebied".

Bestemming Agrarisch met waarden – Natuur

Gronden die in agrarisch gebruik zijn, maar in de Verordening ruimte gelegen zijn binnen de aanduiding EHS, zijn voorzien van de gebiedsbestemming "Agrarisch met waarden – Natuur". Het huidige agrarisch gebruik van deze gronden kan worden gecontinueerd. De ontwikkelingsmogelijkheden zijn echter beperkt. Daarnaast is er een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die (vrijwillige) omzetting van de agrarische bestemming naar een natuurbestemming mogelijk maakt. De betreffende gronden waren in het voorgaande bestemmingsplan bestemd tot "Agrarisch gebied met natuurwaarden" (GHS-n). Daar waar de Verordening ruimte 2012 een wijziging heeft aangebracht in de begrenzing van de EHS, is deze meegenomen in het nieuwe bestemmingsplan.

Bestemming Agrarisch met waarden – Landschap

Gronden, die agrarisch in gebruik zijn en in de Verordening ruimte gelegen zijn binnen de aanduiding Groenblauwe mantel, hebben de gebiedsbestemming "Agrarisch met waarden – Landschap" gekregen. Het betreffen agrarische gebieden, grenzend aan kerngebieden natuur en water, die bijdragen aan de bescherming van de waarden in dat kerngebied. Voor de gemeente Oosterhout geldt dat deze gebieden door de provincie als zodanig zijn begrensd vanwege hun functie als belangrijke verbinding voor klimaatgevoelige natuur of als bijzonder kwelgebied op de "Naad van Brabant".

Binnen de groenblauwe mantel blijft de agrarische sector een grote en belangrijke grondgebruiker. Daarnaast vormt het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, water (-beheer) en landschap een belangrijke opgave. Binnen deze bestemming kan het huidige agrarisch gebruik worden voortgezet en zich ontwikkelen, mits aanwezige specifieke natuur- en of landschapswaarden niet onevenredig worden aangetast. In de groenblauwe mantel worden dezelfde omschakelingsmogelijkheden en nevenfuncties mogelijk gemaakt als in het agrarisch gebied. Wel zal moeten worden aangetoond, dat een dergelijk initiatief geen nadelige gevolgen heeft voor de aanwezige landschappelijke en natuurwaarden. Betreffende gronden waren in het voorgaande bestemmingsplan deels bestemd als "Agrarisch gebied met natuurwaarden" en deels als "Agrarisch gebied met landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden". De begrenzing van deze gebiedsbestemming is afgestemd op de begrenzing van de groenblauwe mantel, zoals opgenomen in de Verordening ruimte.

Bestemming Agrarisch

Gronden, die in de Verordening ruimte gelegen zijn binnen het agrarisch gebied, hebben de gebiedsbestemming "Agrarisch" gekregen. Conform het voorgaande bestemmingsplan zal, gelet op het karakter en de ruimtelijke uitstraling van het hele agrarische gebied, geen specifiek onderscheid worden gemaakt in een agrarisch ontwikkelingsgebied en een gemengd agrarisch gebied. Gelet op het karakter en de ruimtelijke uitstraling van het agrarisch gebied binnen de gemeente Oosterhout (een gebied waar wonen, werken en recreëren samen komen) zal, conform het huidige bestemmingsplan, de koers worden gevolgd van een plattelandseconomie. De koers van de plattelandseconomie komt met name tot uiting in het verruimen van de mogelijkheden van agrarische neven- en vervolgfuncties. Daarmee draagt deze koers bij aan de gewenste inkomstenverbreding bij de agrarische sector en een transitie van een meer traditionele agrarische economie gericht op intensivering en schaalvergroting, naar een (bredere) plattelandseconomie. De betreffende gronden zijn in het geldende bestemmingsplan deels bestemd tot "Agrarisch gebied met landschappelijke, cultuurhistorische en/of abiotische waarden" en deels tot "Agrarisch gebied". De begrenzing van deze gebiedsbestemming wordt afgestemd op de begrenzing Agrarisch gebied, zoals opgenomen in de Verordening ruimte.

Bestemming Glastuinbouw

De gronden ten zuiden van Oosteind zijn in de Verordening ruimte aangeduid als mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw. Voor dit gebied is recent (d.d. 22 mei 2012) een bestemmingsplan-herziening vastgesteld, welke voorziet in de vertaling van deze aanduiding tot op bestemmingsplanniveau. Dit bestemmingsplan is in deze planherziening overgenomen. Conform dit plan zullen bestaande glastuinbouwbedrijven in het doorgroeigebied glastuinbouw onder voorwaarden uitbreidingsmogelijkheden krijgen tot maximaal 5 ha netto glas per bedrijf. Nieuwvestiging van en omschakeling naar een glastuinbouwbedrijf is binnen dit gebied niet toegestaan.

Agrarische bouwvlakken

Voor de toekenning van agrarische bouwvlakken en de omvang ervan wordt in beginsel uitgegaan van de huidige regeling, zijnde een bouwvlak op maat, waarbij de omvang van dat bouwvlak in principe maximaal 1 hectare mag bedragen. Voorts zijn sindsdien gewijzigde situaties, waarvoor een planologische procedure is doorlopen, als ook recente wijzigingsverzoeken (tot vormverandering of vergroting) meegenomen. Nieuwvestiging wordt in overeenstemming met het huidige bestemmingsplan niet toegestaan.

Ontwikkelingsmogelijkheden agrarische bedrijven

Hieronder wordt per type agrarisch) bedrijf nader worden ingegaan op de ontwikkelingsmogelijkheden binnen de diverse gebiedsbestemmingen.

Grondgebonden agrarische bedrijven

Grondgebonden agrarische bedrijven in 'Agrarisch gebied' of 'Agrarisch met waarden – Landschap' krijgen de mogelijkheid middels een wijzigingsbevoegdheid en onder voorwaarden uit te breiden tot 2 ha voor niet-veehouderijen. Voor grondgebonden agrarische veehouderijbedrijven bepaalt de Verordening Ruimte dat deze niet verder uit kunnen breiden dan 1,5 ha. Hiernaast is het toegestaan om, om bij grondgebonden veehouderijen aangrenzend aan het bouwvlak, voorzieningen te realiseren ten behoeve van opslag van ruwvoer, tot een maximum oppervlak van 0,5 ha.

Grondgebonden agrarische bedrijven in de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschap' (Groenblauwe mantel) krijgen de mogelijkheid om zich, via een wijzigingsbevoegdheid uit te breiden tot 1,5 hectare, ongeacht of er wel of geen vee wordt gehouden. Ook is het hier toegestaan om bij grondgebonden veehouderijen, aangrenzend aan het bouwvlak, voorzieningen te realiseren ten behoeve van opslag van ruwvoer, tot een maximum oppervlak van 0,5 ha. Conform de Verordening ruimte geldt aanvullend dat aangetoond dient te worden, dat de uitbreiding een positieve bijdrage levert aan de bescherming en ontwikkeling van de onderkende ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken.

Vormverandering is, conform het huidige plan, in principe binnen alle gebiedsbestemmingen mogelijk. Voor alle ontwikkelingen (bouwvlakvergroting en vormverandering) geldt, dat moet worden aangetoond, dat er met de uitbreiding geen intensief veehouderijbedrijf ontstaat en dat ingeval van bouwvlakvergroting wordt voldaan aan de eis van kwaliteitsverbetering landschap.

Intensieve veehouderijen

Intensieve veehouderijbedrijven krijgen geen mogelijkheid uit te breiden. Binnen extensiveringsgebied is vormverandering van het bouwvlak en het vergroten van het bebouwde oppervlak binnen het bouwvlak niet meer mogelijk. Binnen verwevingsgebied is het oprichten van gebouwen binnen het bouwvlak mogelijk. Ook is vormverandering en uitbreiding van het bouwvlak tot maximaal 1,5 ha en het oprichten van gebouwen binnen het bouwvlak mogelijk onder voorwaarden (duurzame locatie, 10% van het bouwvlak moet worden benut voor landschappelijke inpassing en er mag geen sprake zijn van een geiten- of schapenhouderij).

Definities typen agrarische bedrijven

Conform de provinciale Verordening ruimte (2012) worden in het nieuwe bestemmingsplan vier soorten agrarische bedrijven onderscheiden:

1. Een grondgebonden agrarisch bedrijf, zijnde een agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering, die geheel of in overwegende mate niet in gebouwen plaatsvindt. Bijvoorbeeld een akkerbouwbedrijf of een vollegrondstuinbouwbedrijf. Afhankelijk van de bedrijfsvoering kan ook een melkveehouderijbedrijf tot deze categorie behoren.
2. Een intensieve veehouderij, zijnde een agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering, die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt en gericht is op het houden van dieren, zoals rundveemesterij, varkens-, vleeskalver-, pluimvee-, pelsdier-, geiten- of schapenhouderij of een combinatie van deze bedrijfsvormen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfsvormen.
3. Een glastuinbouwbedrijf, zijnde een agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering, die geheel of in overwegende mate in kassen plaatsvindt.
4. Een overig niet grondgebonden agrarisch bedrijf, niet zijnde een intensieve veehouderij of een glastuinbouwbedrijf (bijvoorbeeld een viskwekerij, champignonkwekerij of witloftrekkerij).

Tot voorheen werd een melkveehouderijbedrijf per definitie gezien als een grondgebonden agrarisch bedrijf. Doordat de Verordening ruimte een melkveehouderij niet specifiek onderscheidt of benoemt als (per definitie) een grondgebonden agrarisch bedrijf, en omdat de manier van bedrijfsvoering aan verandering onderhevig is (geweest), kan het voorkomen dat een melkveehouderij moet worden beschouwd als een intensief veehouderijbedrijf. Dit is ook als zodanig benoemd in de toelichting van de Verordening ruimte op de definitie van het begrip intensief veehouderijbedrijf (zie citaat hieronder). "In de standaarddefinitie wordt een aantal vormen van intensieve veehouderij opgesomd. Deze zijn in de verordeningstekst overgenomen waarbij de geiten- en schapenhouderij er aan is toegevoegd. In de definitie is expliciet bepaald dat grondgebonden melkrundveehouderijen niet onder de definitie intensieve veehouderij vallen. Dit zijn in ieder geval melkrundveehouderijen die op de huiskavel en de directe omgeving voldoende areaal grond ter beschikking hebben voor ruwvoederproductie en/of weidegang. Een indicatie voor de aard van de bedrijfsvoering wordt gegeven door het gebruikte stalsysteem en de feitelijke inrichting van de stal. Voor de vraag of er voldoende areaal grond voor ruwvoederproductie aanwezig is, wordt nagegaan hoe de ligging van de stallen ten opzichte van aangrenzende gronden en de omvang van de aangrenzende gronden is. Het raadplegen van de vereiste milieuvergunning of melding en de metingen zijn tevens een hulpmiddel. Bij een aanvraag voor uitbreiding van het bedrijf moet de ondernemer het al dan niet grondgebonden zijn onderbouwen." Vorenstaande heeft tot gevolg dat, ingeval er zich een initiatief voordoet tot uitbreiding van een melkveehouderijbedrijf, advies moet worden aangevraagd aan een ter zake deskundige. Hierbij moet deze deskundige antwoord geven op de vraag, of er sprake is van een grondgebonden bedrijf, of van een intensief veehouderijbedrijf. Indien er sprake is van een intensief veehouderijbedrijf zullen de daarbij behorende regels voor uitbreidingsmogelijkheden moeten worden toegepast. (Hiertoe is er onder andere een handreiking "Verordening Ruimte en Grondgebonden Melkrundveehouderij" opgesteld door IGO adviescommissie Landbouw en Milieu¹). Vorenstaande geldt ook voor de paardenhouderij (zie verderop in de tekst). In het nieuwe bestemmingsplan zijn, conform de Verordening ruimte, de bovenstaande typen bedrijven onderscheiden, en als zodanig bestemd. Locaties waar sprake is van bedrijfsmatige niet grondgebonden agrarische bedrijfsactiviteiten (zijnde een intensieve veehouderij, een glastuinbouwbedrijf of een overig niet grondgebonden agrarisch bedrijf) zijn als zodanig specifiek op de verbeelding aangeduid.

Glastuinbouwbedrijven

Nieuwvestiging van en omschakeling naar glastuinbouwbedrijven is niet toegestaan. Bestaande, solitair gelegen glastuinbouwbedrijven behouden de mogelijkheid om via een afwijkmogelijkheid door te groeien naar maximaal 3 ha. netto glas. Er geldt een maximum oppervlak van 0,75 hectare voor het agrarisch bouwvlak, welke ingezet mag worden voor de ondersteunende voorzieningen (bedrijfsgebouwen, WKK-installaties, een eventuele bedrijfswoning, etc.) bij een glastuinbouwbedrijf. Voor waterbassins zal een passende regeling worden opgenomen, die realisatie buiten het bouwvlak doch binnen het bestemmingsvlak Glastuinbouw mogelijk maakt, mits voorzien van een landschappelijke inpassing.

Voor glastuinbouwbedrijven, die gelegen zijn in het “mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw” (ten zuiden van Oosteind) wordt aan bestaande glastuinbouwbedrijven de mogelijkheid geboden om uit te breiden tot maximaal 5 hectare glas, met daarnaast een bouwvlak van maximaal 1 ha. Vormverandering blijft, conform het huidige plan, binnen alle gebiedsbestemmingen mogelijk.

Overige niet-grondgebonden bedrijven

Omschakeling naar niet-grondgebonden bedrijven, niet zijnde de intensieve veehouderij (zoals viskwekerij) is mogelijk, alsmede vormverandering van het bouwvlak. Uitbreiding van het bouwvlak is niet mogelijk, onafhankelijk van de ligging in het buitengebied (geen zonering). Overigens komen binnen de gemeente Oosterhout dergelijke bedrijven momenteel niet voor.

Paardenhouderijen

Bij paardenhouderijen wordt onderscheid gemaakt tussen productiegerichte paardenhouderijen en gebruiksgerichte (of publieksgerichte) paardenhouderijen, zoals maneges en paardenpensions. Uitgegaan wordt van een bedrijfsmatige paardenhouderij, wanneer er meer dan 5 paarden worden gehouden. Daaronder wordt gesproken van hobbymatig gebruik. Alle specifiek productiegerichte paardenhouderijen worden beschouwd als een grondgebonden agrarisch bedrijf met dito uitbreidingsmogelijkheden.

De specifiek publieksgerichte paardenhouderijen, zoals maneges en paardenpensions, worden beschouwd als een recreatieve functie. Gezien de bestemmingsplansystematiek worden paardenpensions, tezamen met de overige vormen van paardenhouderijen (bv. paardenhandel) beschouwd als semi-agrarisch bedrijf. Ingevolge de wettelijk voorgeschreven SVBP 2012 vallen maneges onder de bestemming Sport.

Deze bedrijven mogen uitbeiden tot maximaal 1,5 ha (via wijzigingsbevoegdheid). Vormverandering is toegestaan, onafhankelijk van de ligging in het buitengebied (geen zonering).

Ingeval van combinaties van de hiervoor genoemde vormen van paardenhouderijen, worden deze bestemd op basis van het (bedrijfsmatig) grootste onderdeel. Gezien de behoefte in de maatschappij zijn bij de publieksgerichte vormen van paardenhouderij (manege en paardenpension) sociaal-maatschappelijke functies (zorgboerderij, resocialisatie) als ondergeschikte nevenactiviteit mogelijk. Dit tot een maximum van 250 m² en via een binnenplanse afwijking. Voor maneges geldt dat er een ondergeschikte en functiegerelateerde horecavoorziening mag worden geëxploiteerd.

Teeltondersteunende voorzieningen

Teeltondersteunende voorzieningen (TOV) zijn onder te verdelen in teeltondersteunende kassen, permanente TOV (niet zijnde teeltondersteunende kassen) en tijdelijke TOV.

In agrarische gebieden mag het maximale oppervlakte aan teeltondersteunende kassen 5.000 m² bedragen. In Agrarisch gebied met waarden – landschap (groenblauwe mantel) of natuur (EHS) is oprichting van teeltondersteunende kassen niet mogelijk. Permanente TOV mogen uitsluitend binnen het agrarisch bouwvlak worden opgericht. Als het bouwvlak te klein is om de permanente TOV te realiseren, kan een vergroting van het bouwvlak worden aangevraagd ten behoeve van de TOV tot een maximum van 1,5 ha en voorzover de bedrijfsvoering grondgebonden blijft.

Binnen de tijdelijke voorzieningen is een onderscheid te maken tussen lage en hoge TOV. Lage tijdelijke TOV buiten het bouwvlak worden toegestaan. Hoge tijdelijke TOV (tot maximaal 2,5 meter hoogte) worden in agrarisch gebied, tot maximaal 3 hectare buiten, maar wel aansluitend aan, het bouwvlak toegestaan. Via een omgevingsvergunning (binnenplanse afwijking) is een maximale hoogte toegestaan

tot 4,5 meter en/ of een groter oppervlak dan 3 ha aansluitend aan het bouwvlak, voor zover het tijdelijke voorzieningen betreft en de bedrijfsvoering grondgebonden blijft.

In Agrarisch gebied met waarden – Landschap (groenblauwe mantel) zijn hoge tijdelijke TOV (tot maximaal 2,5 meter hoogte) buiten het bouwvlak niet toegestaan.

Energie opwekking - mestverwerking

Het bestemmingsplan biedt geen mogelijkheid om binnen het agrarisch bouwvlak kleinschalige voorzieningen voor opwekking van duurzame energie, door middel van biomassavergisting voor het eigen agrarisch bedrijf op te richten. Alle ontwikkelingen met betrekking tot mestbewerking, mestverwerking en biomassaverwerking worden buitenplans beoordeeld. Dit geldt ook windenergie.

Nevenactiviteiten

In het bestemmingsplan worden (beperkt en binnen de bestaande bebouwing) via afwijking de volgende agrarische nevenactiviteiten toegestaan:

- Verblijfsrecreatie (logies en ontbijt/ bed & breakfast, vakantieappartementen, kleinschalig kamperen);
- Dagrecreatie / horeca (zonder alcohol);
- Sociaal-maatschappelijke functies (waaronder kinderdagopvang, zorgboerderij, resocialisatie);
- Verkoop van streekproducten;
- Educatie (rondleidingen en andere vormen van opleiding);
- Vergaderfaciliteiten.

Het maximale oppervlak, wat voor deze nevenfuncties mag worden ingezet, bedraagt 250 m², met uitzondering van de statische opslag van goederen die geen regelmatige verplaatsing behoeven en met uitzondering van semi-agrarische bedrijvigheid, waarvoor een maximum oppervlakte geldt van 500 m². Ingeval van de verkoop van streekproducten geldt een maximaal verkoopvloeroppervlak (winkeloppervlak) van 50 m². Voor aan huis verbonden beroepen en bedrijven geldt een maximum oppervlak van 50 m². Activiteiten mogen alleen milieucategorie 1 of 2 activiteiten betreffen.

De activiteiten mogen, met uitzondering van de verkoop van streekproducten, geen detailhandel, een showroom of een afhaalpunt c.q. logistieke functie betreffen.

Ingeval van een horecafunctie geldt dat er geen alcohol mag worden geschonken, tenzij deze ondersteunend en ondergeschikt zijn aan een agrarische nevenactiviteit. Dagrecreatie moet tussen zonsop- en zonsondergang plaats vinden. Ingeval van verblijfsrecreatie geldt een absoluut maximum van 10 verblijfsplaatsen. Een stapeling (lees combinatie) van nevenfuncties is toegestaan, mits het totale oppervlak aan nevenfuncties de toegestane maat van 250 m² niet te boven gaat.

Aan huis verbonden beroepen en bedrijven en de verkoop van ter plaatse geteelde producten zijn bij recht toegestaan.

Agrarische vervolgfuncties - omschakeling van agrarisch bedrijfstype:

Voor omschakeling van het ene agrarische bedrijfstype naar het andere gelden de navolgende regels:

- Omschakeling naar een glastuinbouwbedrijf / intensieve veehouderij is niet toegestaan;
- Omschakeling naar een overig niet-grondgebonden agrarisch bedrijf niet zijnde een intensieve veehouderij of grondgebonden agrarisch bedrijf is toegestaan.

Agrarische bedrijven (met uitzondering van glastuinbouw) mogen omschakelen naar de functies wonen, semi-agrarische of niet-agrarische bedrijvigheid, opslag, dagrecreatieve vorm van een paardenhouderij (zoals een manege of een paardenpension) en vormen van verblijfs- en dagrecreatie. Dit middels een wijzigingsbevoegdheid en onder voorwaarden (niet conflicterend met ruimtelijke en/of milieubeperkingen als geurhinder, veiligheid, geluid e.d.).

Werkzaamheden met een vergunningenstelsel

Het bestemmingsplan laat diverse andere, aan de agrarische bedrijfsvoering gerelateerde, activiteiten toe die mogelijk negatieve milieueffecten hebben, bijvoorbeeld drainage, omzetten van grasland in bouwland, diepploegen e.d. Om waarden te beschermen en eventuele negatieve effecten op archeologische, cultuurhistorische, landschappelijke en natuurlijke waarden zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel op voorhand af te wegen is voor deze activiteiten een vergunning nodig (zie verder paragraaf 4.3).

Ontwikkelingsmogelijkheden woningen en niet-agrarische bedrijven

Woningen

Nieuwbouw van woningen in het buitengebied (exclusief lint Oosteind) is uitgesloten. In het lint Oosteind is oprichting van nieuwe (burger)woningen onder voorwaarden mogelijk (in een aparte planprocedure). Voor eventuele woningbouwverzoeken in het kader van de Ruimte voor Ruimte regeling (zowel regulier als verbreed) dient een afzonderlijke planologische procedure doorlopen te worden. Binnen de nieuwe bestemmingsregeling kan een aan huis gebonden beroep of bedrijf, als nevenactiviteit, worden toegestaan zowel bij burgerwoningen als bedrijfswoningen. Bij het toestaan van een aan huis verbonden beroep zijn de volgende voorwaarden van toepassing: de woonfunctie blijft behouden, er mag niet meer dan 30% van de vloeroppervlakte van de bebouwing, tot een maximum van 50 m², voor deze functie worden ingezet (als ondergeschikt onderdeel van het wonen), het moet een activiteit betreffen die als categorie 1 of 2 bedrijf kan worden aangeduid en er mag geen sprake zijn van enige vorm van detailhandel of horeca. Daarnaast is het mogelijk om bij een woning (via een binnenplanse afwijking) een kleinschalig kampeerterrein te ontplooiën of (via wijziging) een natuurkampeerterrein.

Semi-agrarische en niet-agrarische bedrijven

Voor semi-agrarische bedrijven in het buitengebied is per bedrijf een bouwvlak conform het geldende bestemmingsplan ingetekend, met hierbij een mogelijkheid tot uitbreiding van de bebouwing met 15% van het thans aanwezige bebouwde oppervlak. Per bedrijf is de maximale omvang van de toegestane bebouwingoppervlakte (exclusief bedrijfswoning), verbaal in de regels opgenomen. De overige bedrijven in het buitengebied, niet zijnde agrarisch of semi-agrarisch, krijgen geen uitbreidingsruimte. Uitbreidingen van bouwvlakken is conform het huidige plan niet mogelijk. Ook niet-agrarische bedrijven krijgen geen uitbreidingsruimte. Voor alle niet-agrarische bedrijven wordt omschakeling naar andere vormen van niet-agrarische bedrijvigheid via een omgevingsvergunning (binnenplanse afwijking) toegestaan voor zover dit tot een verbetering leidt op milieuhygienisch vlak en de activiteiten behoren tot maximaal bedrijfscategorie 2. Daarnaast wordt de mogelijkheid geboden tot omschakeling naar de functie wonen.

Ontwikkelingsmogelijkheden recreatie

Verblijfsrecreatie

Er wordt onderscheid gemaakt in vier soorten nachtverblijf:

1. Reguliere kampeerterreinen;
2. Natuurkampeerterreinen;
3. Kleinschalig kampeerterrein;
4. Overige verblijfsrecreatieve voorzieningen.

In het buitengebied ligt een aantal bestaande verblijfsrecreatieve voorzieningen, die conform hun huidige omvang als recreatief bedrijf bestemd zullen worden. De gemeente staat niet onwelwillend tegenover het verlenen van medewerking aan eventueel noodzakelijke gebiedsuitbreiding van de bestaande reguliere kampeerterreinen, mits dit geen negatieve gevolgen heeft voor omliggende waarden en functies. In voorkomende gevallen zal een afzonderlijke ruimtelijke procedure doorlopen dienen te worden, waarmee een regeling op maat kan worden opgesteld. Bovenstaande geldt eveneens voor vestiging van nieuwe reguliere kampeerterreinen, al dan niet middels doorgroei van kleinschalige kampeerterreinen. Nieuwvestiging wordt niet rechtstreeks mogelijk gemaakt. Permanente bewoning van recreatiewoningen is uitgesloten.

De gemeente wenst in het nieuwe plan via een (binnenplanse) wijzigingsprocedure, de mogelijkheid te bieden (onder voorwaarden) voor de oprichting van nieuwe natuurkampeerterreinen en kleinschalig kamperen. De mogelijkheid voor kleinschalig kamperen is onder een aantal voorwaarden middels een afwijking bij agrarische bedrijven toegestaan (maximaal 25 plaatsen).

Realisering van diverse soorten nachtverblijven (waaronder bed&breakfast) is via een (binnenplanse) afwijking als nevenactiviteit bij agrarische bedrijven mogelijk, enkel binnen de bestaande bebouwing en tot een maximale omvang van 250 m² en tot maximaal 10 verblijfsplaatsen. Daarnaast is dit ook

mogelijk bij alle (bedrijfs)woningen, zover deze activiteit past binnen de regeling voor aan huis verbonden beroepen.

Dagrecreatie

Nieuwe kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen (waaronder horeca zonder alcohol, zoals een theetuin) worden via een binnenplanse afwijking, als nevenactiviteit (tot max. 250 m²) of als vervolgfunctie (tot max. 400 m²) bij agrarische bedrijven en bij woningen toegestaan.

Samenvattend overzicht van ontwikkelingsmogelijkheden

Tabel 4.2 geeft een samenvattend overzicht van de ontwikkelingsmogelijkheden, omschakelingsmogelijkheden en nevenfuncties van de diverse bestemmingen. In figuur 4.3 is een overzicht opgenomen van agrarische en recreatieve bedrijven die (in principe) kunnen uitbreiden.

Uitgangspunt voor effectbepaling: maximale ontwikkeling

Er wordt in de effectenbepaling uitgegaan van de planologisch maximale ontwikkeling die het bestemmingsplan mogelijk maakt. Dit is inclusief mogelijke afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden. Wat de maximale ontwikkeling is verschilt per thema. Voor de bepaling van stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden is de maximale situatie de maximale ontwikkeling en/of omschakeling van agrarische bedrijven met een maximale veebezetting met maximale stikstofemissie. Voor de effectbepaling op verkeer is de maximale situatie een maximale recreatieve ontwikkeling van het gebied.

Maximale ontwikkelingsmogelijkheden niet realistisch

Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het niet waarschijnlijk is dat de maximale ontwikkeling van met name agrarische bedrijven en glastuinbouw in de toekomst zal plaatsvinden (gezien de benutting van ontwikkelingsmogelijkheden in het verleden en de verwachte toekomstige ontwikkeling in de sector).

Vertaling oppervlak uitbreiding/omschakeling veehouderijen naar aantallen dieren

De "vertaling" van oppervlakte uitbreiding naar aantallen dieren is afgeleid van het rapport van de commissie Van Doorn 'Al het vlees duurzaam', de doorbraak naar een gezonde, veilige en gewaardeerde veehouderij in 2020. Het uitgangspunt is gekozen dat op 1,5 ha 200 melkkoeien, 140 stuks vrouwelijk jongvee, 7.500 vleesvarkens, 100 volwassen paarden worden gehouden. Deze getalswaarden zijn algemeen geaccepteerd in vergelijkbare onderzoeken.

Ten aanzien van uitgangspunten emissie stallen is uitgegaan van de maximale emissiewaarden (BBT factoren) afkomstig uit het Besluit huisvesting. Er is (nog) geen rekening gehouden met strengere emissie-eisen voor stallen uit de provinciale Verordening stikstof en Natura 2000. De redenen hiervoor zijn:

- Voor nieuwbouw van stallen gelden volgens de Verordening inderdaad strenge(re) emissiefactoren. Echter, een initiatiefnemer die nieuw wil bouwen hoeft zijn bestaande stallen nog niet aan te passen. Pas in 2028 moet het gehele bedrijf voldoen aan de strengere emissie-eisen. Hier kunnen dieren gehouden worden met een emissiefactor die nog hoger ligt dan de door ons gehanteerde BBT-waarden. Met gebruikmaking van interne saldering kan het bedrijf voldoen aan nationale wetgeving. Over het totale bedrijf bezien zal de emissie per dierplaats ergens liggen tussen de bestaande en door ons gehanteerde emissiefactor en de strenge waarde volgens de Verordening.
- De Verordening is een beleidsdocument wat door voortschrijdende inzichten aan continue/jaarlijkse verandering onderhevig is. Om deze reden is er in het MER voor gekozen uit te gaan van de emissiegrenswaarden zoals gehanteerd in de generieke nationale wetgeving omtrent het aspect ammoniak-/stikstofdepositie. Dit geeft de worst-case inschatting van het stikstofeffect op Natura2000. Hiermee wordt voorkomen dat het stikstofeffect wordt onderschat.

Uitgangspunten uitbreiding / nieuwvestiging glastuinbouw

Conform de Verordening Ruimte geldt bij uitbreiding:

- Rekening wordt gehouden met de gevolgen van de beoogde uitbreiding voor de in het plan begrepen gronden en naaste omgeving;
- De beoogde ontwikkeling leidt tot voordelen op het gebied van duurzaamheid en synergie;
- Er wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van het landschap conform de provinciale regeling Kwaliteitsverbetering Landschap.

In het Besluit Glastuinbouw worden allerlei eisen gesteld aan glastuinbouwbedrijven, bijvoorbeeld ten aanzien van:

- De inrichting van bedrijven;
- Het energiegebruik;
- Het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen;
- Het gebruik van water en de lozing ervan;
- Beperking van de geluiduitstoot;
- Beperking van de lichtuitstraling door assimilatiebelichting (= belichting ter bevordering van de groei van gewassen).

Ten aanzien van energie wordt door de overheid en sector op termijn ingezet op energieneutrale glastuinbouw. De uitwerking en realisatie hiervan staat echter nog in de kinderschoenen. In dit MER is ervan uitgegaan dat nieuwe glastuinbouwbedrijven gebruik maken van warmtekrachtkoppeling (relevant voor o.a. de bepaling van de uitstoot van stikstofdepositie).

Ten aanzien van lichtuitstraling wordt in dit MER uitgegaan van de eisen vanuit het Activiteitenbesluit:

- 100% afscherming van de gevels bij toepassing van belichting 24 uur per dag, 365 dagen per jaar;
- 98% afscherming van de kasdekken bij toepassing van belichting, met uitzondering van de nacht:
- Van 1 september tot 1 november tussen 02.00 uur en zonsopgang, Van 1 november tot 1 april tussen 24.00 uur en zonsopgang en van 1 april tot 1 mei tussen 02.00 uur en zonsopgang mag het percentage van 98% afgeschermd dekoppervlak worden teruggebracht tot 75% (25% "kieren");

Ofwel, gedurende de maanden mei, juni, juli en augustus zijn bij een belichte teelt 24 uur per dag de gevels 100% afgeschermd en de dekken voor 98%. In de overige acht maanden hebben de tuinders die belichten de mogelijkheid om in de nacht de dekafscherming terug te brengen tot 75%.

Ten aanzien van water wordt er in dit MER van uitgegaan dat toename van verharding conform de daarvoor geldende eisen uit wet- en regelgeving en beleid van de gemeente en waterschap gecompenseerd. Dit geldt ook voor de lozing van proceswater (met name bij kassen). Ook wordt er vanuitgegaan dat bij de kassen open gietwaterbassins worden gerealiseerd voor de opvang van regenwater voor gebruik in de kassen, zoals regulier in de sector (en dus (nog) niet van ondergrondse bassins).

Meeliftende initiatieven

Zoals is gesteld worden in het bestemmingsplan een zevental separaat lopende ontwikkelingen meegenomen. Van deze zeven is er één, die mogelijk eigen effecten heeft aanvullend op de effecten van de uitbreiding/omschakeling van agrarische en recreatieve bedrijven in het bestemmingsplan in het algemeen. Dit betreft uitbreiding van Recreatievoorziening 't Haasje. In aanvulling op de bestaande voorzieningen op 't Haasje (camping, 100 recreatiewoningen en stacaravans, zwembad, binnenspeeltuin en horaca) wordt uitbreiding voorzien met ca 170 extra plaatsen. Voor een uitgebreidere beschrijving wordt verwezen naar de ruimtelijke onderbouwingen, die los bij het bestemmingsplan is bijgevoegd.

Figuur 4.1 Ligging uitbreiding 't Haasje

Figuur 4.2 Invulling uitbreiding 't Haasje

projectnr 260317
9 januari 2014
definitief

Plan-milieueffectrapportage
Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout (incl. Lint Oosteind) 2013

Tabel 4.2 Samenvattend overzicht ontwikkelingsmogelijkheden, omschakelingsmogelijkheden en nevenfuncties Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013
a Uitbreidingsmogelijkheden

Functie	Uitbreidings Mogelijkheid Bouwvlak (ha)	Max opp (m2) aan bebouwing	Nevenfuncties / Vervolgfuncties	Relevantie stikstof	Relevantie m.e.r.
Agrarisch: grondgebonden (incl productiegerichte paardenhouderij)	Tot max 2 ha. Ingeval gelegen in waardevol landschap (groenblauwe mantel) of ingeval van het houden van vee max 1,5 ha. (maar geen groei tot intensieve veehouderij)	Geen max	Semi-agrarische nevenactiviteiten, dagrecreatie, horeca (zonder alcohol), verblijfsrecreatie, sociaal maatschappelijke functies tot max 250 m2. Ingeval van een bedrijfswoning, aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2	Ja	Ja
Agrarisch: Intensieve veehouderij	Extensiveringsgebied: Nee Verwevings gebied: 1,5 ha (op duurzame locatie)	Extensiveringsgebied: huidige bebouwing = max. Verwevingsgebied: geen max.		Ja	Ja
Agrarisch: overig niet-grondgebonden	Nee	Geen max		Nee	Nee
Agrarisch: glastuinbouw	Tot 3 ha netto glas + 0,75 bouwvlak voor onder- steunende voorzieningen Doorgroeigebied: Tot 5 ha netto glas + 1 ha bouwvlak voor ondersteunende voorzieningen	Bouwvlak geen max, bestemmingsvlak 3 ha netto glas of (ingeval van doorgroeigebied) 5 ha glas.		Ja	Ja
Manege / Paardenpension (recreatief)	Tot 1,5	Geen max	Sociaal-maatschappelijke functies (kinder- dagopvang, zorgboederij e.d.) tot max 250 m2. Ondergeschikte en functiegerelateerde horeca Ingeval van een bedrijfswoning, aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2	Ja	Ja
Kampeerterrein / recreatieterrein/ bungalowpark	nee	Huidig = max + 25% uitbreiding	Voor zover bedrijfswoning aanwezig; Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2. Bij kleinschalig kamperen als vervolgfunctie, is binnen het max van 400 m² aan bebouwing, tot 250 m² horeca mogelijk	Nee	Ja
Natuurkamperen	nee	Max 150 m²		Nee	Ja
Kleinschalig kamperen	nee	Max 250 m² als nevenfunctie bij agr.		Nee	Ja
Overige verblijfsrecreatie	nee	bedrijf, 400 m² als vervolgfunctie en		Nee	Ja
Dagrecreatie	nee	max 100 m² bij woningen (i/d vorm van een ahg beroep en bedrijf)		Nee	Ja
Woondoeleinden	Tot 0,15 ha.	inhoud woning 750 m³, oppervlakte bijgebouwen 100 m²	Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m²,	Nee	Nee
Overig (cat 1 en 2)	Nee	Bestaande = max. Bij omschakeling vanuit een agr. bestemming max. 400 m²	Voor zover bedrijfswoning aanwezig; Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2	Nee	Nee
Semi-agrarisch (loonwerkbedrijf, paardenhandelaar) (niet-agrarisch)	Nee	Bestaande = max. + 15% van bestaand. Bij omschakeling vanuit een agr. bestemming max. 750 m²		Ja	Nee

Functie	Uitbreidings Mogelijkheid Bouwvlak (ha)	Max opp (m2) aan bebouwing	Nevenfuncties / Vervolfuncties	Relevantie stikstof	Relevantie m.e.r.
Statische opslag	Nee	Geen		Nee	Nee
Bestaande niet-agrarische bedrijven	Nee	Geen		Nee	Nee
Teeltondersteunende voorzieningen				Nee	Ja
Woningsplitsing, afhankelijk wonen, Huisvesting seizoensarbeiders, Ruimte voor Ruimte, Landgoed				Nee	Nee

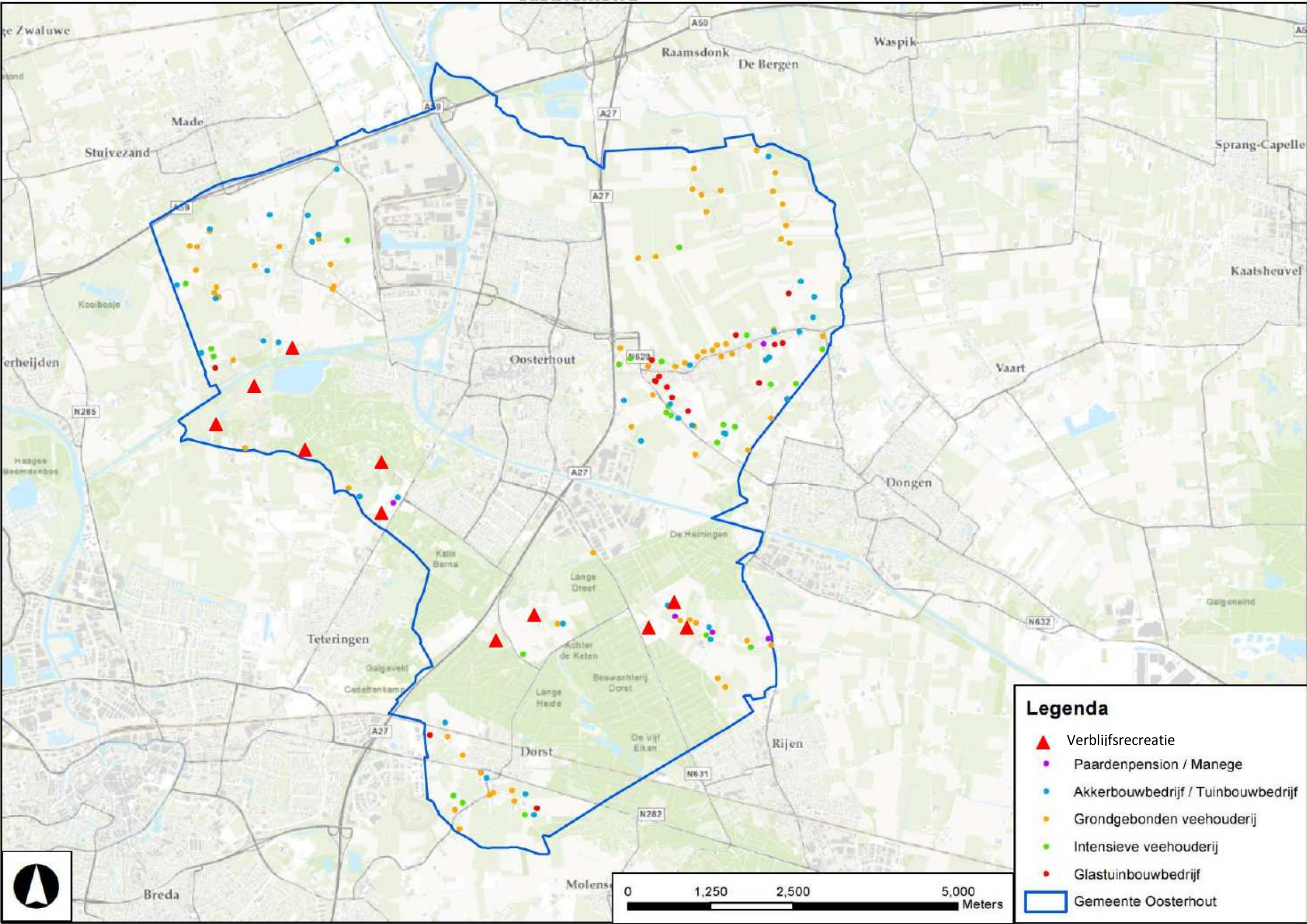
b Omschakelingsmogelijkheden

Van/ naar	Woondoeleinden	Overig (cat 1 en 2)	Semi-agrarisch (loonwerkbedrijf, paardenhandelaar	Sport (w.o. mange)	Agrarisch: grondgebonden	Agrarisch: IV	Agrarisch: overig niet- grondgebonden	Agrarisch: glastuinbouw	Dag- en verblijfsrecreatie (w.o. recreatieterrein, bungalowpark, kleinschalig kamperen)
Agrarisch: grondgebonden (incl paardenhouderij)	Ja	Ja	ja	Ja	-	Nee	Ja	Nee	Ja
Agrarisch: IV	Ja	Ja	ja	Ja	Ja	-	Ja	Nee	Ja
Agrarisch: glastuinbouw	Ja	ja (voor zover kassen worden gesaneerd)	ja (voor zover kassen worden gesaneerd)	ja (voor zover kassen worden gesaneerd)	ja (voor zover kassen worden gesaneerd)	Nee	ja (voor zover kassen worden gesaneerd)	-	ja (voor zover kassen worden gesaneerd)
Agrarisch: overig niet-grondgebonden	Ja	ja	ja	Ja	Nee	Nee	-	Nee	Ja
Sport (w.o. mange)	Ja	Nee	nee	Ja (naar een andere vorm van..)	Nee	Nee	Nee	Nee	nee
Dag- en verblijfsrecreatie (w.o. recreatieterrein, bungalowpark, natuurkamperen, kleinschalig kamperen)	Ja	Nee	nee	nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja (naar een andere vorm van..)
Woondoeleinden	-	nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	ja (kleinschalig kamperen, natuurcamping en overig tot 100 m2)
Overige bedrijven	Ja	Ja (naar een andere vorm van, < cat 3)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Semi-agrarisch (loonwerkbedrijf, paardenhandelaar)	Ja	Nee	Ja (naar een andere vorm van..)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

- Geen mogelijkheid omschakeling burgerwoning naar agrarisch-grondgebonden.
- Geen mogelijkheid omschakeling overig bedrijf naar agrarisch-grondgebonden en overig-niet grondgebonden.
- Wel mogelijkheid omschakeling agrarisch niet veeteelt (akkerbouw) naar agrarisch veeteelt.
- Omschakelingsmogelijkheden voor niet-agrarische bedrijvigheid (waaronder recreatie), Valt onder beleid verwoord in hfst 8 van de beleidsuitgangspuntennotitie, geldt ook voor alle andere niet-agrarische bedrijfsbestemmingen (hfst 8 geeft aan dat omschakeling naar een andere bedrijfscategorie mogelijk is voor zover (1) er gebruik wordt gemaakt van bestaande bebouwing, (2) leidt tot een gelijkwaardige of lagere milieucat. en (3) de eisen die gesteld worden ingeval het een agrarische vervolgfunctie is, in acht worden genomen (deze stellen o.a. max. m² bebouwing per bedrijfstak/ categorie).

Functie	Omschakelings mogelijkheid naar	Neven/vervolgfuncties	Relevantie stikstof	Relevantie m.e.r.
Agrarisch: grondgebonden (incl. paardenhouderij)	Agrarisch grondgebonden Overig niet- grondgebonden agrarisch bedrijf Semi-agrarisch bedrijf Manege Statische opslag Overige bedrijfsactiviteiten tot max cat 1 en 2 (w.o. dag- en verblijfsrecreatie) natuurcamping Wonen	Semi-agrarische nevenactiviteiten, dagrecreatie, horeca zonder alcohol, verblijfsrecreatie, sociaal maatschappelijke functies tot max 250 m2 Voor zover bedrijfswoning aanwezig; Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2 Huisvesting in bedrijfswoning Mantelzorg in bij de bedrijfswoning behorende bijgebouwen Kleinschalig kamperen	Nee	Ja (verkeer)
Agrarisch: Intensieve veehouderij en overig niet grondgebonden				
Agrarisch: glastuinbouw	Agrarisch grondgebonden Overig niet- grondgebonden agrarisch bedrijf) Wonen		Nee	Nee
Manege	Wonen Andere vorm van sport	Sociaal-maatschappelijke functies (kinderdagopvang, zorgboederij e.d.) tot max 250 m2 Ondergeschikte en functiegerelateerde horeca Voor zover bedrijfswoning aanwezig; Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2 Huisvesting in bedrijfswoning Mantelzorg in bij de bedrijfswoning behorende bijgebouwen	Nee	Ja (verkeer)
Kampeerterrein / recreatieterrein/ bungalowpark	Wonen Andere vormen van Recreatie	Voor zover bedrijfswoning aanwezig; Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50m2 Ondergeschikte en functiegerelateerde horeca	Ja (als naar agrarisch of manege)	Ja (stikstof)
Natuurkamperen				
Kleinschalig kamperen				
Overige verblijfsrecreatie				
Dagrecreatie				
Woondoeleinden	natuurcamping	Aan huis gebonden bedrijven/beroepen (cat 1/2) tot 50 m2 Huisvesting in woning Mantelzorg in bij de bedrijfswoning behorende bijgebouwen Kleinschalig kamperen Ingeval van een paardenpension sociaal-maatschappelijke functies	Nee	Ja (verkeer)
Semi-agrarisch (loonwerkbedrijf, Paardenhandelaar, paardenpension)	Wonen Andere vormen van semi-agrarisch		Ja (als naar manege)	Ja (verkeer)
Overige bedrijfsactiviteiten (cat 1 en 2)	Wonen Andere vormen van niet- agrarische bedrijfsactiviteiten		Nee	Ja (verkeer)

Figuur 4.3 Overzicht agrarische en recreatieve bedrijven met uitbreidingsmogelijkheden nevenfuncties Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013

4.2 Alternatieven

Conform de Wet milieubeheer dient in het MER een motivatie te worden gegeven hoe met alternatieven is omgegaan.

In het MER worden twee situaties beschreven en onderzocht:

- Feitelijke situatie = huidige situatie;
- Maximale plansituatie = de (theoretisch) maximale ontwikkelingen die in het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 planologisch-juridisch mogelijk worden gemaakt.

Er worden geen andere scenario's onderzocht. Wet-, regelgeving, uitspraken van de commissie m.e.r. en Raad van State vereisen de beschouwing van de effecten van de maximale plansituatie ten opzichte van de feitelijke situatie. Ook al is dit naar verwachting geen realistisch scenario: de gemeente verwacht gezien de ontwikkelingen in de agrarische sector en de bekende initiatieven niet dat de maximale uitbreidingsmogelijkheden benut zullen worden.

De gemeente heeft er voor gekozen in dit MER geen (meer) realistisch scenario te onderzoeken. Naar verwachting leiden alle scenarios (reëel of maximaal) tot significant negatieve effecten op Natura2000-gebieden en vragen alle scenarios om maatregelen en afweging. Onderzoek naar andere scenario's (nulplus, realistisch, realistisch met beperkte uitbreidingsmogelijkheden) heeft in de optiek van de gemeente op dit moment geen meerwaarde.

Er worden in dit MER geen locatie- en/of inrichtingsalternatieven onderzocht. Voor de uitbreiding van agrarische bedrijven (veehouderijen en glastuinbouw) en recreatieve bedrijven bestaat over het algemeen geen locatiealternatief: het betreft "reguliere" uitbreidings-mogelijkheden van bestaande bedrijven, conform de planologische ruimte uit vigerende bestemmingsplannen.

4.3 Bescherming van waarden in bestemmingsplan

Inleiding

Het buitengebied van Oosterhout beschikt over diverse specifieke waarden, die in het bestemmingsplan om een specifieke bescherming vragen. Meerdere van deze waarden zijn van bovengemeentelijk belang en zijn derhalve door de provincie in de Verordening ruimte voorzien van een beschermingsregeling. De gemeente is verplicht deze bescherming in haar bestemmingsplan door te vertalen. Dit betreft onder meer:

- natuur- en landschapswaarden:
 - ecologische hoofdstructuur;
 - groenblauwe mantel;
 - zoekgebied ecologische verbindingszone;
- cultuurhistorisch en archeologische waarden:
 - cultuurhistorisch waardevol vlak.
- waterhuishoudkundige waarden:
 - herstel watersystemen;
 - waterwingebied;
 - grondwaterbeschermingsgebied (25-jaarszone)
 - Boringvrije zone;
 - Primaire waterkering en beschermingszone;
 - Aangewezen gebied artikel 5.10;
 - Reserveringsgebied waterberging.

Daarnaast zijn er ook waarden, welke op basis van vastgesteld rijks- of gemeentelijke regelgeving en beleid in het bestemmingsplan beschermd dienen te worden. Dit betreft onder meer:

- natuur- en landschapswaarden:
 - landschappelijke openheid;
- cultuurhistorische en archeologische waarden:
 - archeologisch waardevolle gebieden;
 - beschermd dorpsgezicht;
 - cultuurhistorisch waardevolle vlakken;
 - monumentale gebouwen;
 - historische verkaveling;
 - zandpaden;
 - molenbiotoop;
 - schootsveld.
- aardkundig / geomorfologische waarden:
 - waardevol reliëf.

Deze bescherming van waarden waarborgt tevens dat ontwikkelingen in het buitengebied niet ten koste kunnen gaan van deze waarden. In de effectbepaling wordt hier als volgt mee omgegaan: eerst wordt op basis van de maximale ontwikkeling ingegaan op de mogelijke effecten (zonder te anticiperen op beschermingsregimes), daarna wordt als in relevant een doorkijk gegeven naar het "mitigerende" effect van de beschermingsregimes.

Hieronder wordt per thema aangegeven hoe waarden beschermd worden in het bestemmingsplan. Daarnaast geldt voor veel waarden dat ze ook beschermd zijn in diverse wet- en regelgeving, waaraan in het vergunningetraject voor individuele uitwerking van ontwikkelingen getoetst zal worden.

EHS

Voor ontwikkelingen in de EHS geldt de "nee, tenzij"- benadering. Dit houdt in, dat bestemmingswijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Tot groot openbaar belang wordt in ieder geval gerekend de veiligheid. Derhalve zijn ontwikkelingen in de EHS in het bestemmingsplan niet mogelijk, maar kunnen zij via een afzonderlijke ruimtelijke procedure gerealiseerd worden. De regeling in het bestemmingsplan kent binnen de Ecologische Hoofdstructuur een conserverend regime.

Zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen

In deze gebieden gelden ruimtelijke beperkingen aan activiteiten, die het realiseren van watersysteemherstel belemmeren of onnodig kostbaar maken. Binnen deze strook is een stelsel van omgevingsvergunningvereisten voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden van kracht, waarbij beperkingen worden gesteld aan werkzaamheden, die de strook minder geschikt maken voor toekomstig herstel van het natuurlijk watersysteem of de realisatie als EVZ.

Cultuurhistorie

Cultuurhistorische vlakken

Gemeenten dienen de cultuurhistorische waarden en kenmerken van deze gebieden te behouden, te herstellen en/of duurzaam te ontwikkelen. Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen hier enkel worden toegestaan, indien zij de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied niet aantasten. In voorliggend bestemmingsplan zijn de twee cultuurhistorische vlakken beschermd middels de toegekende dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie' en het bijbehorende omgevingsvergunningstelsel.

Molenbiotoop

Voor de bestaande molen in Den Hout (De Hoop) en de thans in restauratie zijnde molen Victoria in Oosteind is, ter bescherming van de windvang en de belevingswaarde van de molens, op de verbeelding en in de juridische regeling een zogeheten molenbiotoop opgenomen (voor de molen in Den Hout

conform het vigerende plan), waarin beperkingen worden opgelegd met betrekking tot de oprichting van nieuwe bebouwing en het aanbrengen van beplanting in de directe omgeving van die molens.

Schootsvelden

Voor de schootsvelden rondom de Linie van Den Hout en de Linie van de Munnikenhof is ter bescherming van de historische openheid een beschermingsregeling opgenomen. Deze regeling voorziet erin, dat ingeval er sprake is van uitbreiding van een bouwvlak dit niet mag leiden tot een onevenredige afbreuk aan de schootsvelden c.q. de historische openheid. Ook is, conform het huidige bestemmingsplan, de aanplant en/ of de teelt van bomen en het aanbrengen van hoge tijdelijke TOV alleen mogelijk na verlening van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en/ of werkzaamheden (voormalige aanlegvergunning), voor zover er geen sprake is van onevenredige afbreuk aan de schootsvelden c.q. de historische openheid.

Zandpaden

In het vigerende bestemmingsplan zijn historische zandpaden aangeduid en middels een aanlegvergunningstelsel beschermd tegen afgraving en verharding. De bescherming van deze paden is, middels een verbale regeling, in het nieuwe bestemmingsplan binnen de geldende gebiedsbestemming geregeld. Hiermee is er geen noodzaak meer om alle zandpaden specifiek op de verbeelding weer te geven, zonder daarbij afbreuk te doen aan de bescherming van dergelijke paden.

Monumenten

Voor cultuurhistorische elementen, die reeds (tegen sloop) beschermd worden via een ander spoor, behoeft (conform het vigerende bestemmingsplan) geen beschermende regeling te worden opgenomen. Rijksmonumenten worden immers al beschermd op basis van de Erfgoedverordening. Gemeentelijke monumenten worden beschermd op basis van de monumentenverordening. In het vigerende bestemmingsplan zijn de rijks- en gemeentelijke monumenten op de verbeelding opgenomen, zonder dat daar overigens een specifieke beschermingsregeling aan was gekoppeld. In het nieuwe bestemmingsplan is er voor gekozen zowel de rijks- als de gemeentelijke monumenten niet meer op de verbeelding op te nemen, nu er geen noodzaak meer is een dergelijke signaalfunctie op te nemen. De bescherming van de monumenten vindt plaats via de Erfgoedverordening.

Beschermd dorpsgezicht

In het vigerende bestemmingsplan is een regeling opgenomen voor de bescherming van het 'Beschermd dorpsgezicht Den Hout'. Deze regels voorzien er in, dat nieuwe dan wel vervangende nieuwbouw van hoofd- en bijgebouwen dient aan te sluiten bij de bestaande eigenschappen van de bebouwing en de situering van de bebouwing. Daarnaast is een omgevingsvergunningvereiste opgenomen voor enkele werkzaamheden. Het begrensde gebied is, in overeenstemming met het vigerende bestemmingsplan, met een dubbelbestemming 'beschermd dorpsgezicht' op de verbeelding opgenomen. Hier is op basis van de vigerende regeling een adequate juridische regeling aan gekoppeld, die enerzijds waarborgen biedt voor de bescherming van de aanwezige waarden, maar daarnaast ook ontwikkelingsruimte biedt.

Cultuurhistorische verkaveling

Ten behoeve van het behoud van de kenmerkende historische verkaveling is een specifieke aanduiding 'wro-zone - omgevingsvergunning cultuurhistorisch vlak' opgenomen. Aan deze aanduiding is een omgevingsvergunningstelsel gekoppeld voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden. De vergunningplichtige activiteiten hebben betrekking op het behoud van de karakteristieke verkaveling van het gebied. Daarbij zal moeten worden afgewogen dat er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de verkavelingsstructuur uit een oogpunt van cultuurhistorische waarden.

Archeologie

Om het archeologiebeleid gestalte te geven heeft de gemeente voor het gehele grondgebied (inclusief het buitengebied) van de gemeente een archeologische verwachtingskaart vervaardigd. Op de kaart zijn verschillende verwachtingswaarden onderscheiden. Daarnaast is ook aangegeven, waar mogelijk ontgroningen hebben plaatsgevonden en waar de historische linten zijn gesitueerd. Ter plaatse van archeologisch waardevolle gebieden, evenals van archeologische verwachtingszones (met hoge of middelhoge verwachting), is in het bestemmingsplan een dubbelbestemming met hieraan gekoppeld

een omgevingsvergunningenstelsel voor werken en werkzaamheden opgenomen, dat toeziet op de bescherming van (mogelijk aanwezige) archeologische waarden. Voor gronden met deze dubbelbestemming dient, conform het gemeentelijk beleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen en bodemingrepen dieper dan 50 cm onder het maaiveld en met een omvang van meer dan 100 m² nader te worden onderzocht, of er geen bodemvondsten te verwachten zijn. Afhankelijk van de aard, omvang en locatie van de ingreep zal in overleg met de gemeente en de regio-archeoloog een adequate onderzoeksmethode worden bepaald.

De Archeologische verwachtingswaardenkaart, Erfgoedkaart Oosterhout

Als er in het verleden agrarische grondbewerkingen hebben plaatsgevonden, die de archeologische waarden mogelijk hebben aangetast, dan is dit verwerkt in de gemeentelijke erfgoedkaart. Het roeren van gronden wil echter niet zeggen, dat archeologische waarden zijn verdwenen. In de aanvraag om omgevingsvergunning zal dan moeten worden beoordeeld of en in hoeverre de grondbewerkingen in het verleden hebben geleid tot het niet meer herkenbaar zijn van de archeologische waarden. In de meeste gevallen dient hiertoe een archeologisch vooronderzoek (bureauonderzoek en veldonderzoek middels boringen) te worden uitgevoerd. Hiermee kan bepaald worden wat de diepte van de gepleegde verstoring in het plangebied is.

Landschap

Naast de door de provincie aangegeven bijzondere te beschermen landschaps- en natuurwaarden in de Ecologische Hoofstructuur en de Groenblauwe Mantel bezit het buitengebied van Oosterhout ook lokale landschapswaarden, die een extra bescherming vereisen middels een aanduiding en een hieraan gekoppelde omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden (voorheen aanlegvergunning). Het betreft landschappelijke en aardkundige waardevolle gebieden, die middels specifieke aanduidingen op de verbeelding worden beschermd. Hiermee kan het gebruik en de gewenste ingreep worden afgewogen tegen de voorkomende waarden.

Open gebied

De agrarische gronden, die zijn gelegen in een karakteristiek open landschap, zijn voorzien van een specifieke aanduiding. Dit betreft de Oranjepolder, de Gecombineerde Willemspolder, de polder ten noorden van Hespelaar, de Houtsche Akkers en het akkercomplex ten zuiden van Dorst. In deze gebieden is relatief weinig bebouwing aanwezig en is de primaire functie nog hoofdzakelijk agrarisch. Bij eventuele gewenste ruimtelijke ingrepen dient getoetst te worden of daarmee het open karakter van het landschap niet wordt aangetast. Betreffende gronden zijn derhalve voorzien van een aanvullend beschermingsregeling d.m.v. een extra bepaling in het stelsel van omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden. De reeds bestaande boomteelt binnen deze hoofdzakelijk open gebieden is specifiek op de verbeelding opgenomen. Betreffend gebruik kan worden voortgezet. Alleen bij uitbreiding van het areaal boomteelt in het open gebied is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

Waardevol reliëf

In de omgeving van Den Hout is nog steeds een terreinglooiing goed herkenbaar. Deze terreinglooiing loopt van Vrachelen, via Den Hout naar Eind van Den Hout. Deze glooiing verbindt het terraslandschap van de Houtsche Akkers met het lager gelegen terraslandschap tussen Den Hout en Made. Het naar het zuiden afbuigende deel van de glooiing wordt beschouwd als onderdeel van de wand van het 'Dal van Breda', gevormd in het midden van het Pleistoceen. Dit betreft agrarische gronden met nog zichtbaar aanwezige, karakteristieke hoogteverschillen, die behouden en beschermd dienen te worden. Hiertoe geldt een omgevingsvergunningplicht met betrekking tot grondwerkzaamheden ten behoeve van de bescherming van de bodem en de landschappelijke openheid.

Kwaliteitsverbetering landschap

Zoals gesteld, is in de Verordening ruimte opgenomen dat ieder bestemmingsplan dat voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied, dient bij te dragen aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving, in het bijzonder aan het principe van zorgvuldig ruimtegebruik. Daarnaast dient te worden

verantwoord, hoe de vereiste kwaliteitsverbetering in het plan is gewaarborgd. In het bestemmingsplan is als bijlage een uitwerking van de Kwaliteitsverbetering Landschap opgenomen.

Onder kwaliteitsverbetering worden begrepen alle projecten die zijn gericht op een aantoonbare en uitvoerbare verbetering van structuren of waarden op het vlak van natuur, water, landschap of cultuurhistorie. Bij kwaliteitsverbetering van het landschap kan in het bijzonder worden gedacht aan concrete tegenprestaties, gericht op de verbetering van de volgende landschapsaspecten: bodem (aardkunde) en water, natuur- en landschapselementen, cultuurhistorische elementen incl. archeologie, recreatieve toegankelijkheid van het landschap, sloop en ontstening. Investerings in het landschap betreffen nieuw te ontwikkelen structuren en elementen en/of het herstel van bestaande structuren en elementen. Ook kan een koppeling worden gelegd met de realisering van de ecologische hoofdstructuur en ecologische verbindingzones. Als het niet mogelijk is een fysieke kwaliteitsverbetering in de directe omgeving te realiseren, is fondsvorming een optie. De bijdrage wordt dan gestort in het fonds (bijvoorbeeld een gemeentelijk groenfonds), dat ingezet wordt voor kwaliteitsverbetering in het buitengebied. De gemeente onderschrijft het principe van het beleidsvoornemen, dat ruimtelijke ontwikkelingen buiten het stedelijk gebied moeten bijdragen aan een ruimtelijke kwaliteitsverbetering. Aan alle binnenplanse afwijkings- en wijzigingsmogelijkheden, waarin ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden worden geboden, zijn de provinciale eisen ten aanzien van de zorgplicht en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit (zorgvuldig ruimtegebruik en kwaliteitsverbetering), als voorwaarden toegevoegd. Ter concretisering van het aspect kwaliteitsverbetering is in regionaal verband een beleidslijn opgesteld, die nals toetsingsvoorwaarden aan het bestemmingsplan zijn toegevoegd. De beleidslijn onderscheidt drie categorieën van gevallen, te weten;

- Categorie 1, ruimtelijke ontwikkelingen met nauwelijks tot geen landschappelijke invloed en waarbij geen (extra) kwaliteitsverbetering van het landschap wordt geëist. Het betreft ontwikkelingen die de geldende planregeling rechtstreeks mogelijk maakt of die door de wet zijn uitgezonderd. Daarnaast betreft het ook ontwikkelingen die primair kwaliteitsverbetering van het landschap tot doel of gevolg hebben, alsmede kleinschalige ontwikkelingen die plaatsvinden binnen bestaande en/of binnen de geldende planologische regeling passende bebouwing. Deze “kruimelgevallen” zijn vermeld op een bij de Regionale uitwerking opgenomen lijst van ontwikkelingen. Dit betreft bijvoorbeeld het vergroten van het oppervlak aan vrijstaande bijgebouwen naar maximaal 100 m² of het toelaten van mantelzorg of een aan huis gebonden beroep/ bedrijf in bestaande bebouwing. Voor deze categorie wordt in de regionale uitwerking aangegeven de verplichting tot kwaliteitsverbetering niet van toepassing te laten zijn.

- Categorie 2, ruimtelijke ontwikkelingen met relatief weinig landschappelijke invloed, dan wel ruimtelijke ontwikkelingen die van natura aan het buitengebied zijn gebonden, of plaatsvinden in hiervoor aangewezen gebieden, waarbij de kwaliteitsverbetering van het landschap wordt vormgegeven door te voorzien in enkel een goede landschappelijke inpassing. In de Regionale uitwerking is hiervoor eveneens een lijst van ontwikkelingen opgenomen. Bijvoorbeeld de vergroting van agrarische bouwvlakken tot 1,5 ha danwel tot 1,0 ha in de groenblauwe mantel of een wijziging van een agrarische bedrijfsbestemming in een andersoortige agrarische bestemming. Voor deze categorie wordt in de Regionale uitwerking aangegeven te kunnen volstaan met sec het eisen van een landschappelijke inpassing van de gewenste ontwikkeling.

- Categorie 3, alle overige ruimtelijke ontwikkelingen welke mogelijk worden gemaakt via een wijzigingsplan of een bestemmingsplanherziening, tenzij de ontwikkeling concreet is genoemd in een andere categorie. Denk hierbij aan de wijziging van een agrarische bestemming in een bedrijfsbestemming. Voor deze categorie wordt voorgesteld om een investering van minimaal 20% van de waardeverhoging van de grond of het object, welke stijging het gevolg is van het toestaan van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Van dit berekende bedrag mogen de investeringen ter plaatse (bijvoorbeeld de aanplant van groen in het kader van een landschappelijke inpassing) worden afgetrokken. Het bedrag wat dan resteert, moet in een groenfonds worden gestort. Vanuit dit groenfonds worden dan “groene” projecten elders in de gemeente (mede) gefinancierd. De gemeente Oosterhout kan hierbij gebruik maken van het reeds ingestelde gemeentelijk groenfonds. Omdat het kan voorkomen dat toepassing van deze methodiek voor categorie 3 gevallen leidt tot gevolgen voor de belanghebbende die niet in verhouding staan tot het doel, kan, mits goed gemotiveerd, worden afgeweken van de regionale uitwerking (zogenaamde hardheidsclausule). Een onderdeel van de

bevordering van de ruimtelijke kwaliteit is de landschappelijke inpassing van een ontwikkeling. Om te komen tot een meer robuuste landschappelijke inpassing wordt de landschappelijke inpassing niet binnen, maar buiten het bouwvlak geprojecteerd. Hierdoor zal de landschappelijke inpassing niet meer ten koste gaan van het te benutten (netto) bouwvlak, en zal er daardoor bij initiatiefnemers meer bereidwilligheid zijn om te komen tot een meer robuuste landschappelijke inpassing. Ook wordt hiermee voorkomen dat op later moment een bouwwerk wordt gerealiseerd binnen het bouwvlak, daar waar de landschappelijke inpassing is bedoeld. Uitzondering hierop is de landschappelijke inpassing bij intensieve veehouderijbedrijven (ingevolge de Verordening ruimte 2012).

Voor de vaak voorkomende ontwikkelingen kan de waardeinstelling worden bepaald door forfaitaire bedragen (vastgestelde, gemiddelde bedragen) en, indien er geen forfaitaire bedragen zijn, door een (onafhankelijke) taxatie. Bij het komen tot een landschappelijke inpassing kan in ieder geval een beperkte grondpositie er niet toe leiden, dat de landschappelijke inpassing marginaal wordt uitgevoerd. In dergelijk geval zal de ruimte moeten worden gezocht in het dusdanig beperken van de uitbreiding van het bedrijf, dat daarmee voldoende ruimte resteert voor een goede landschappelijke inpassing. Ook al heeft dit tot gevolg dat de landschappelijke inpassing binnen het bouwvlak gerealiseerd moet worden. De uitvoering van de landschappelijke inpassing, alsmede een duurzame instandhouding daarvan, en een eventuele storting in het groenfonds zal worden geborgd via een anterieure overeenkomst. De koppeling tussen het groenfonds en de projecten die elders binnen de gemeente worden uitgevoerd, is geborgd via de Structuurvisie Oosterhout 2013.

Hydrologisch neutraal bouwen

De beleidsterm 'hydrologisch neutraal bouwen' geeft invulling aan het 'niet afwentelen' principe, zoals door de commissie "waterbeheer 21e eeuw (WB21)" is gegeven. Beter is het te spreken van hydrologisch neutraal ontwikkelen, omdat ook andere ontwikkelingen dan bouwprojecten dienen te worden getoetst. Voorbeelden hiervan zijn infrastructurele en recreatieve ontwikkelingen. In principe heeft elke ruimtelijke ontwikkeling invloed op de hydrologie. De beleidsterm hydrologisch neutraal heeft dan ook vooral betrekking op het zo veel mogelijk (binnen de ontwikkeling) neutraliseren van de negatieve hydrologische gevolgen van toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

Ieder ruimtelijk ontwikkelingsplan is uniek. De toetsing van ruimtelijke ontwikkelingsplannen is dan ook maatwerk. Niet in alle gevallen zullen de algemeen geformuleerde normen toereikend zijn voor de toetsing. Wanneer de situatie zo specifiek is dat met het toepassen van de norm geen recht wordt gedaan aan de gedachte van 'niet afwentelen', wordt de ontwikkeling getoetst aan hydrologisch neutraal ontwikkelen. Dit houdt in dat de ontwikkeling geen hydrologische achteruitgang ten opzichte van de referentiesituatie tot gevolg heeft. Er mogen geen hydrologische knelpunten worden gecreëerd voor de te handhaven en de vastgestelde toekomstige landgebruikfuncties in het plangebied en het beïnvloedingsgebied.

Verhard oppervlak

Voor de maximale toename van de verharding door de bouw en aanleg van nieuwe gebouwen, bouwwerken en verharding (op het nieuwe bouwperceel) (die in totaal een oppervlakte van 1500 m² overschrijdt) geldt het vereiste van een compenserende waterberging. Per ha. verhard oppervlak moet (aanvullende) ruimte worden gevonden voor het bergen van 436 m³ water. De Handreiking watertoets geeft aan, dat een eerste uitbreiding kleiner dan 1500 m² niet hoeft te worden gecompenseerd. Bij een volgende verharding, waarbij het totaal verhard oppervlak meer dan 500 m² gaat bedragen, moet de volledige verharding worden gecompenseerd. Deze richtlijn heeft betrekking op het moment waarop de compensatie feitelijk moet worden gerealiseerd en niet op het moment waarop de compensatie planologisch moet worden geregeld. In het ruimtelijk plan moet de mogelijkheid voor de volledige compensatie reeds zijn opgenomen, ook als de bebouwing gefaseerd wordt gerealiseerd.

Waterlopen

In het buitengebied komen vele waterlopen voor. Alleen de hoofdwatgangen zijn in overleg met het waterschap in het bestemmingsplan tot 'Water' bestemd. Betreffende gronden mogen enkel in overeenstemming met hun functie gebruikt worden. Gronden gelegen tot 5 meter van de insteek van de A-watgang vallen onder de Keur van het waterschap. Het is verboden om in strijd met de Keur binnen deze 5 meter van de insteek te graven, bomen te planten en bebouwing op te richten, in verband met

het beheer van de waterloop. De Keurzones van A-watergangen zijn niet (dubbel)bestemd. De Keur werkt op zichzelf en behoeft daarom geen vertaling in het bestemmingsplan.

Zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen / Beekherstel

Binnen het plangebied van de gemeente Oosterhout bevinden zich diverse waterlopen, die in de Verordening ruimte (en het provinciaal waterplan 2010-2015) zijn aangeduid ten behoeve van zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen. Het zijn gebieden, waarbinnen gestreefd wordt naar behoud, herstel en ontwikkeling van het natuurlijk watersysteem (beken en kreken) en de daaraan gekoppelde natuur- en landschapswaarden. Deze doelstelling geldt als randvoorwaarde voor ontwikkelingen binnen deze gebieden. In deze gebieden gelden ruimtelijke beperkingen aan activiteiten, die het realiseren van watersysteemherstel belemmeren of onnodig kostbaar maken. Noodzakelijke herstelmaatregelen vloeien voort uit de Europese Kaderrichtlijn Water en hebben betrekking op zowel de waterkwaliteit, de waterkwantiteit als de ecologie. Herstelmaatregelen in de beek zijn bijvoorbeeld hermeandering, inrichting oevers, aanleg van plas-dras gebieden, aanleg vispassages en herstel van brongebieden (kwel). Om het beekherstel te realiseren zal de betreffende ruimte een strook van 25 meter aan weerszijden van de beek moeten worden ingericht voor de beek. Deze gronden zullen verworven moeten worden en dienen daarna als natuur aangemerkt te worden. Een groot deel van deze ruimte kan dan tevens worden benut voor waterberging. Eventuele verwerving van de gronden vindt overigens uitsluitend op vrijwillige basis plaats. Het zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen overlapt in zijn geheel de gebieden die in de verordening zijn aangewezen als zoekgebied voor ecologische verbindingzone. Op de verbeelding is de aanduiding 'wro-zone wijzigingsgebied evz / herstel watersystemen' opgenomen en in de regels voorzien in een beschermingsregeling. Gronden voorzien van deze aanduiding zijn tevens bestemd ten behoeve van instandhouding van waarden ten behoeve van verwezenlijking, behoud en herstel van de ontwikkeling van een natuurlijk watersysteem. Bij nieuwvestiging danwel uitbreiding van een agrarisch bouwvlak dient getoetst te worden, of daarmee geen belemmering optreedt voor toekomstig herstel van het natuurlijk watersysteem ter plaatse. Aanvullend is binnen de 'wro-zone - wijzigingsgebied evz / herstel watersystemen' een stelsel van omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden van kracht. De Verordening ruimte Noord-Brabant 2011 schrijft namelijk voor, dat aan stedelijke, agrarische en recreatieve ontwikkelingen, in het bijzonder wat betreft bebouwing en verharding, beperkingen dienen te worden gesteld, zodat de strook niet minder geschikt wordt voor toekomstig herstel van het natuurlijk watersysteem. Hierbij zal als toetsingscriterium gelden, dat de mogelijkheid tot verwezenlijking, behoud en herstel van een natuurlijk watersysteem niet mag worden geschaad. Daarnaast is binnen de 'wro-zone – wijzigingsgebied evz/herstel watersystemen' een wijzigingsbevoegdheid naar de bestemming Natuur van kracht op die plaatsen, waar deze aanduiding over de bestemming Agrarisch of Agrarisch met waarden ligt. De wijzigingsbevoegdheid is binnen de kaders van dit bestemmingsplan enkel te gebruiken na vrijwillige medewerking van de landeigenaar.

Waterwingebied

In het plangebied bevindt zich een tweetal grondwaterwingebieden (Dorst en Oosterhout). De beide gebieden zijn als zodanig op de verbeelding opgenomen. Binnen deze gebieden zijn geen activiteiten toegestaan, die tot aantasting van de openbare drinkwatervoorziening kunnen leiden.

Grondwaterbeschermingsgebied (25-jaarszone kwetsbaar)

Om de waterwingebieden is een grondwaterbeschermingsgebied gelegen (25 jaars zone kwetsbaar), die als zodanig op de verbeelding is opgenomen. De Verordening ruimte staat niet toe, dat binnen dit gebied een aantal ontwikkelingen plaatsvindt, te weten:

- Een stedelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied;
- Een hervestiging van of een omschakeling naar intensieve veehouderij;
- Een nieuwvestiging van of een omschakeling naar een glastuinbouwbedrijf;
- Een nieuwvestiging van een grondgebonden agrarisch bedrijf, of
- Uitbreiding van een complex van recreatiewoningen.

Het bestemmingsplan maakt dergelijke ontwikkelingen niet mogelijk in de betreffende bestemmingen, mede ingegeven door het feit dat hier geen agrarische bouwvlakken zijn gesitueerd.

Risicostoffen voor waterwingebieden zijn met name nitraat en bestrijdingsmiddelen. Maatregelen ter behoud en verbetering van de grondwaterkwaliteit rondom de drinkwaterwinning zijn juridisch verankerd in de Provinciale Milieuverordening (PMV).

In de beschermingszone geldt als algemene beleidslijn, dat bij nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreiding van bestaande bebouwing de risico's voor de kwaliteit van het grondwater zo klein mogelijk dienen te blijven en dat er aanvullende beschermende maatregelen worden getroffen, die redelijkerwijs nodig zijn om grondwatervervuiling te voorkomen. Een en ander moet uit de watertoets blijken.

Boringsvrije zone

In de boringsvrije zones gaat het erom, dat fysieke aantastingen van de bodem worden vermeden, met name om de afdichtende kleilagen heel te houden.

Waterberging

Waterbergingsgebieden zijn noodzakelijk om eventuele wateroverlast uit regionale watersystemen (beken, waterlopen) tegen te gaan. Reserveringsgebieden waterberging betreffen gebieden, die wellicht in de toekomst noodzakelijk zijn om water te kunnen bergen. Voor de planologische begrenzing en regeling van de reserveringsgebieden waterberging dient te worden aangesloten bij de Verordening Ruimte. De Verordening ruimte Noord-Brabant 2011 schrijft voor, dat een bestemmingsplan dat is gelegen in een reserveringsgebied waterberging mede strekt tot behoud van het waterbergend vermogen van dat gebied.

In de reserveringsgebieden waterberging gelden dan ook minder ruimtelijke beperkingen. Bij voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen dient wel in overleg met het waterschap getoetst te worden, dat de ontwikkeling toekomstig gebruik van het gebied voor waterberging niet onmogelijk maakt. Dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld uitbreiding van een agrarisch bouwvlak, worden altijd voorgelegd aan het waterschap, waardoor toetsing aan de waterhuishoudkundige belangen gewaarborgd is. Een specifieke regeling en aanduiding is derhalve in dit bestemmingsplan niet nodig.

Waterkering

De bescherming van de aanwezige primaire en secundaire waterkeringen behorende bij het Wilhelminakanaal en het Markkanaal is binnen de dubbelbestemming Waterstaat – Waterkering geregeld. Binnen deze bestemming (waterkering, inclusief beschermingszone van 50 respectievelijk 20 meter breed) wordt voor het bouwen ten behoeve van een onderliggende bestemming getoetst, of dit de waterkering zal schaden, of dat het onderhoud aan de waterkering wordt belemmerd. Voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden bij de waterkering geldt in beginsel de Keur van het waterschap. Werkzaamheden die de stabiliteit van de waterkering nadelig kunnen beïnvloeden, zijn hierin verboden. Ook het bouwen valt onder de regels van de Keur van het waterschap, maar door de opgenomen ontheffingsregeling in het bestemmingsplan wordt voorkomen, dat er een bouwvergunning wordt verleend, waarvoor geen ontheffing van de Keur kan worden verkregen. Er is namelijk advies van het waterschap vereist. Hierdoor vindt er afstemming plaats tussen de bouwvergunning en de bepalingen uit de Keur.

Wav

Een belangrijke maatregel is de zonering van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Op grond van die wet moeten de provincies de (voor verzuring) meest kwetsbare natuurgebieden binnen de Ecologische Hoofdstructuur (de zogenaamde zeer kwetsbare gebieden) aanwijzen. In deze zeer kwetsbare gebieden, die gelegen zijn binnen de EHS en een zone van 250 meter daaromheen, gelden beperkingen voor de uitbreiding van veestapels en bijbehorende milieuvergunningverlening aan bedrijven. Voor deze bedrijven geldt een maximum hoeveelheid ammoniak die uitgestoten mag worden uit de mest van het vee. Het vestigen van nieuwe bedrijven in de Wav-zones is verboden. In de Wav is daarnaast bepaald, dat onder bepaalde omstandigheden verdergaande technieken dan de best beschikbare techniek moeten worden toegepast. Dit zal vooral van toepassing zijn op grote intensieve veehouderijen. Provinciale Staten (PS) hebben op 3 oktober 2008 de Wav-kaart met de kwetsbare natuurgebieden vastgesteld en op 1 juli 2011 deels herzien. Hieruit blijkt dat in het plangebied twee kwetsbare gebieden zijn gelegen. Het betreft het gebied 'Vrachelse heide' en het gebied 'Boswachterij Dorst'. Er wordt momenteel een wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij voorbereid, waarin de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) zal worden geïntroduceerd. Deze PAS zal kunnen worden gebruikt bij de toetsing aan de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden.

Verordening stikstof en Natura 2000

De Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant is in werking sinds 15 juli 2010. De Verordening is gebaseerd op een convenant, dat op 29 september 2009 met diverse partijen is bereikt. Met het convenant en de daaruit voortvloeiende verordening is een balans gevonden tussen de bescherming van waardevolle natuur enerzijds en ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische sector anderzijds. De verordening zorgt ervoor dat veehouderijen minder stikstof uitstoten. Daarnaast geeft de verordening duidelijkheid over mogelijkheden voor agrarische bedrijfsontwikkeling. Veehouders moeten daarom bij de bouw van nieuwe stallen of renovatie van bestaande stallen technieken gebruiken, die zorgen voor minder uitstoot. Het gaat dan bijvoorbeeld om luchtwassers. Alle veehouderijbedrijven in Noord-Brabant moeten voldoen aan de Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant. Veehouders die een nieuwe stal willen bouwen of een stal geheel of gedeeltelijk willen renoveren, moeten dit melden bij de provincie. De verordening stelt (extra) technische eisen aan stallen en reguleert de stikstofuitstoot via een depositiebank. De depositiebank is een registratie- en monitoringssysteem, dat de ontwikkelingen van de stikstofuitstoot van veehouderijbedrijven registreert. Als de uitstoot van een bedrijf afneemt door het geheel of gedeeltelijk beëindigen van activiteiten, kan een ander bedrijf in hetzelfde gebied weer ontwikkelen. Op die manier wordt de totale uitstoot niet groter. Dit principe van vereffening van uitstoot heet 'saldering'. Zo blijft agrarische bedrijfsontwikkeling mogelijk, zonder dat een stikstofgevoelige habitat meer onder druk komt te staan. Naast de Wav is ook de Natuurbeschermingswet 1998 van belang. Voor activiteiten (waar veehouderijen ook onder vallen) rond beschermde natuurmonumenten en aangewezen vogel- en habitatrichtlijngebieden geldt namelijk een vergunningplicht op grond van de Natuurbeschermingswet, om schade aan de betreffende gebieden te voorkomen.

Toetsingsregime

Het gewenste gebruik en/of de gewenste ruimtelijke ingreep dient hier te worden afgewogen tegen de voorkomende waarde(n). Voor de beschreven gebiedswaarden zijn in het bestemmingsplan afzonderlijke beschermingsregelingen opgenomen. Dit betekent, dat in bepaalde gebieden voor bepaalde werken en/of werkzaamheden een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden (voorheen aanlegvergunning) dient te worden aangevraagd.

Het doel van het opnemen van een stelsel van omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van werken en/of werkzaamheden is het voorkomen, dat bepaalde specifieke waarden die het gebied herbergt, als gevolg van bepaalde activiteiten op onevenredige wijze worden geschaad. Voor het uitvoeren van bepaalde werken of werkzaamheden moet een vergunning worden afgegeven door het bevoegd gezag (vaak het college van burgemeester en wethouders), voordat met die werken of werkzaamheden kan worden begonnen. Bij het beoordelen van de aanvragen wordt getoetst aan de in het bestemmingsplan opgenomen criteria. Hierbij kan, indien de regels dit voorschrijven, een ter zake deskundige worden gehoord.

Veel werken en werkzaamheden in het buitengebied hebben tot doel te komen tot een verbetering van de waterhuishouding, verkaveling en ontsluiting van agrarische gronden.

GRONDEN / ACTIVITEITEN	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
Bestemmingen											
Bestemming Agrarisch	+										
Bestemming Agrarisch met waarden –Landschap (groenblauwe mantel)	+		+	+		+			+		
Bestemming Agrarisch met waarden – Natuur (EHS)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Bestemming Natuur (natuurgebied)	+	+	+	+	X	+	X	X		+	
Dubbelbestemmingen											
Archeologie		+	+	+			+	+			
Beschermd dorpsgezicht	+										
Waterkering	+	+	+	+					+	+	
Leidingen	+		+	+			+		+	+	
Waarden/aanduidingen (op A of Aw-L)											
Wro zone evz/zoekgebied herstelwatersysteem	+		+	+							
Wro zone openheid									+		
Wro zone historische verkaveling						+					+
Wro zone waardevol reliëf			+	+							
Vrijwaringszone molenbiotop									+		
Wro zone omgevingsvergunning historisch schootsveld									+		

Werkzaamheden (buiten bouwvlakken)

- aanleggen van oppervlakteverhardingen groter dan 200 m² en in de groenblauwe mantel 100 m²; (ter bescherming van landschapswaarden);
- aanbrengen van (infrastructurele) ondergronds leidingen; (ter bescherming van archeologische waarden, natuur- en landschapswaarden);
- afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem (> 50 cm); (ter bescherming van archeologische waarden, natuur- en landschapswaarden);
- diepploegen en diepwoelen van de bodem (archeologie); (ter bescherming van archeologische waarden, natuur- en landschapswaarden);
- omzetten van grasland in bouwland/scheuren grasland; (ter bescherming van het graslandareaal weidevogels);
- dempen van poelen, sloten en greppels; (ter bescherming van grondwaterafhankelijke natuur EN waterberging);
- aanleggen drainage; (ter bescherming van grondwaterafhankelijke natuur EN waterberging);
- verlagen van de grondwaterstand door de aanleg van beregeningsinstallaties (ter bescherming van grondwaterafhankelijke natuur EN waterberging);
- beplanten van gronden met houtgewas (hoger dan 1 meter); (ter bescherming van de landschappelijk waardevolle openheid);
- vellen of rooien van houtgewas; (ter bescherming van bestaande waardevolle landschaps- en natuurwaarden);
- het wijzigen van de perceelsindeling, zoals door sloten, greppels en beplantingselementen is aangegeven; (ter bescherming van een karakteristieke historische verkavelingsstructuur)

+ Van toepassing.

X Niet toegestaan

Omgevingsvergunningplichtige werken/werkzaamheden	Criteria voor verlening van de omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden
het aanbrengen van oppervlakteverhardingen groter dan 100 m ² , uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingszone - wijzigingsgebied ecologische verbindingszone / herstel watersysteem'.	er mogen geen ruimtelijke ingrepen plaatsvinden, die natuurontwikkeling in de nabije of verre toekomst als te realiseren ecologische verbindingszone frustreren; er vindt geen onevenredige aantasting plaats van de mogelijkheid tot verwezenlijking, behoud en herstel van een natuurlijk watersysteem. Hiertoe vindt overleg plaats met het waterschap; het aanbrengen van verhardingen dient noodzakelijk te zijn in het kader van de agrarische bedrijfsvoering dan wel het extensief recreatief medegebruik, het ecologisch, landschaps- en waterhuishoudkundig beheer; de waterhuishoudkundige situatie mag niet onevenredig worden aangetast;
het aanbrengen van oppervlakteverhardingen groter dan 200 m ²	er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de landschappelijke waarden; het aanbrengen van verhardingen dient noodzakelijk te zijn in het kader van de agrarische bedrijfsvoering, het extensief recreatief medegebruik dan wel het ecologisch, landschaps- en waterhuishoudkundig beheer; de waterhuishoudkundige situatie mag niet onevenredig worden aangetast;
het diepwoelen, diepploegen, afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem met meer dan 50 cm	er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de natuur- en landschappelijke waarden; ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingszone - omgevingsvergunning cultuur-historisch vlak' mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de cultuurhistorische waarden;
het dempen van poelen, sloten en greppels	er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de natuur- en landschappelijke waarden; ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingszone - omgevingsvergunning cultuur-historisch vlak' mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de cultuurhistorische waarden;
het beplanten van gronden met houtgewas hoger dan 1 meter Geen omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden is vereist: ter plaatse van de functieaanduiding 'boomteelt' (bm); indien de aanplant plaatsvindt in het kader van een zorgvuldige landschap-pelijke inpassing o.b.v. een verleende omgevingsvergunning voor het afwijken van bouw- of gebruiksregels of wijziging;	er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de natuur- en landschappelijke waarden; ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingszone - omgevingsvergunning schootsveld' mag er geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de herkenbaarheid van het schootsveld uit oogpunt van cultuurhistorische waarden;
vellen of rooien van houtgewas Geen omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden is vereist: ter plaatse van de functieaanduiding 'boomteelt' (bm);	er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de landschaps- en natuurwaarden;
het wijzigen van de perceelsindeling, zoals door sloten, greppels en beplantingselementen is aangegeven uitsluitend ter plaatse van de aanduiding: 'wetgevingszone – omgevingsvergunning cultuurhistorisch vlak';	ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingszone - omgevingsvergunning cultuurhistorisch vlak' mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de cultuurhistorische waarden;

projectnr 260317
9 januari 2014
definitief

Plan-milieueffectrapportage
Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout (incl. Lint Oosteind) 2013

5 Milieueffecten

5.1 Beoordelingskader

Het plan-MER beschrijft en beoordeelt de milieueffecten van de planologisch maximaal mogelijke ontwikkelingen binnen Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 (incl. Lint Oosteind) ten opzichte van de referentiesituatie in 2023. Voor effecten op Natura 2000 wordt, conform regelgeving, getoetst aan de huidige situatie.

Scope plan-m.e.r.: onderzoek op gebiedsniveau, niet op inrichtingsniveau

In de plan m.e.r. wordt het gehele plangebied en worden de effecten van alle ontwikkelingen binnen het Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 beschouwd. De focus ligt echter op die gebieden, waar ontwikkelingen mogelijk zijn en die ontwikkelingen waarvan verwacht wordt dat ze een (wezenlijk) effect hebben op de omgeving. Het effectenonderzoek is gedaan op het niveau van het buitengebied als geheel. Er is daarom een zeker abstractieniveau gekozen. De effectenbeschouwing geeft daarmee geen gedetailleerde analyse op inrichtings/perceelsniveau. Dit gebeurt in vervolgprocedures.

In de beoordeling in het plan-MER is gefocust op die locaties en aspecten, waarvan verwacht wordt dat de voorgenomen ontwikkeling effecten heeft op de omgeving en die van belang zijn voor de besluitvorming in het kader van het bestemmingsplan. Het detailniveau en de onderzoeksmethodiek is afgestemd op de verwachte aard en omvang van de effecten van de ontwikkeling. Daarnaast is nagegaan of er sprake is van mogelijke cumulatie van effecten. Ook is nagegaan in hoeverre mitigerende maatregelen mogelijk zijn om negatieve effecten te verminderen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aspecten die onderzocht zijn in dit MER, en de wijze waarop dit is gedaan.

Tabel 5.1 Beoordelingskader

Thema	aspect	wijze effect bepaling
Landschap	Landschappelijke structuur	Kwalitatief
	Ruimtelijk visuele kwaliteit	Kwalitatief
Cultuurhistorie	Beschermde waarden	Kwalitatief
	Niet beschermde waarden	Kwalitatief
Archeologie	Archeologische monumenten	Kwalitatief
	Overige archeologische waarden	Kwalitatief
Bodem	Bodemopbouw/waarden	Kwalitatief
	Bodemkwaliteit	Kwalitatief
Water	Oppervlaktewater	Kwalitatief
	Grondwater	Kwalitatief
	Waterkwaliteit	Kwalitatief
Natuur	Beschermde gebieden	Kwalitatief /Kwantitatief
	Beschermde soorten	Kwalitatief
Verkeer	Verkeersintensiteiten	Semikwantitatief (1)
	Verkeersveiligheid	Kwalitatief
Luchtkwaliteit	Uitstoot luchtverontreinigende stoffen	Semikwantitatief
Geluid	Geluidhinder / gehinderden	Semikwantitatief
Licht	Lichthinder / gehinderden	Kwalitatief
Geur	Geurhinder / gehinderden	Kwalitatief
Externe veiligheid	Plaatsgebonden risico en groeps risico	Kwalitatief
Overige aspecten		Kwalitatief
Gezondheid		Kwalitatief

(1) met semikwantitatief wordt bedoeld dat effecten zijn bepaald met vuistregels en vereenvoudigde rekenmethoden (niet met modelberekeningen)

In de tabel is zichtbaar dat het thema natuur kwantitatief wordt geanalyseerd in het plan-MER aan de hand van modelberekeningen stikstofdepositie. De thema's verkeer, luchtkwaliteit en geluidhinder worden semi-kwantitatief beschreven. Met semi-kwantitatief wordt bedoeld dat de effecten worden bepaald met vuistregels en vereenvoudigde rekenmethoden. Alle overige thema's worden kwalitatief beschouwd en beoordeeld.

5.2 Landschap

Algemeen

Bij de effectbeoordeling op landschap is onderscheid gemaakt in effecten op landschappelijke structuur en ruimtelijke visuele kwaliteit. Om het effect op de landschappelijke structuur te bepalen is nagegaan in hoeverre waardevolle landschappelijke structuren en/of elementen worden aangetast als gevolg van de ontwikkeling. Daarnaast is ingegaan op de effecten van de ontwikkelingen op ruimtelijke visuele kwaliteit van het gebied. Hiermee worden de visuele aspecten van het landschap bedoeld (openheid, doorzichten, beleefbaarheid).

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat uitbreiding en/of omschakeling van agrarische bedrijven, glastuinbouw en recreatieve bedrijven effect kan hebben op landschappelijke waarden. Echter het betreft ontwikkelingen die aansluiten op bestaande functies en structuren, geen nieuwe "gebiedsvreemde" ontwikkelingen in een "maagdelijk" landschap. Daarbij dient te worden voldaan aan de zorgplicht ruimtelijke kwaliteit en de eisen ten aanzien van kwaliteitsverbetering landschap zoals in de provinciale Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en Verordening Ruimte is beschreven (zie hoofdstuk 2 en bijlage 1). Concreet houdt dit in, dat ontwikkeling / uitbreiding alleen mogelijk is, als gekeken is naar zorgvuldig ruimtegebruik en de ontwikkeling/uitbreiding landschappelijk is ingepast. Indien dit niet mogelijk is, is een financiële bijdrage aan een landschaps/groenfonds vereist, zodat elders in het buitengebied landschappelijke kwaliteiten kunnen worden versterkt. De zorgplicht ruimtelijke kwaliteit en de verplichte kwaliteitsverbetering landschap verminderen (eventuele) negatieve landschappelijke effecten en zijn daarmee te beschouwen als mitigerende maatregelen vooraf.

Landschappelijke structuur en elementen

Uitbreiding/omschakeling agrarische bedrijven

Uitbreiding/omschakeling van agrarische bedrijven leidt niet tot aantasting van het reliëf en/of de landschappelijke structuur op hoofdlijnen. De uit te breiden agrarische bedrijven liggen op historisch agrarisch gebruikte gronden (de oude cultuurgronden) en sluiten aan op bestaande woon-/boerderijlinten. Lokaal kan uitbreiding/omschakeling leiden tot verdichting van het lint en verlies van lokale landschapselementen. Dit geldt voor alle delen van het buitengebied, die nu agrarisch gebruikt worden: rondom Den Hout, ten westen en zuiden van Dorst, langs Heistraat en lint Oosteind, in de Willemspolder en in de landbouwenclaves als Steenoven, Seters.

De zorgplicht ruimtelijke kwaliteit en de kwaliteitsverbetering landschap borgen echter dat eventuele negatieve effecten beperkt blijven, worden gecompenseerd en dat daarnaast versterking van landschappelijke kwaliteiten gerealiseerd wordt.

Uitbreiding glastuinbouw

Ook de uitbreiding van glastuinbouw leidt niet tot een wezenlijke aantasting van de landschappelijke structuur op hoofdlijnen. Het betreft een uitbreiding van bestaand glastuinbouwgebied in een gebied dat door de provincie als beoogd doorgroeigebied is aangewezen. Lokaal kan uitbreiding van glastuinbouw leiden tot enige verdichting van het lint en verlies van lokale landschapselementen. Dit geldt met name langs de Heistraat en de het lint Oosteind. Het effect is naar verwachting echter beperkt. Ook hiervoor geldt dat de zorgplicht ruimtelijke kwaliteit en de kwaliteitsverbetering landschap borgen dat eventuele negatieve effecten beperkt blijven en worden gecompenseerd.

Teeltondersteunende voorzieningen / maatregelen omgevingsvergunningstelsel

Teeltondersteunende voorzieningen zijn een relatief nieuw element in het landschap en kunnen nog als relatief “gebiedsvreemd” worden ervaren. Uitbreiding ervan heeft daarmee een negatief effect op het landschap. Echter, teeltondersteunende voorzieningen horen inmiddels bij een moderne agrarische bedrijfsvoering. Uitbreiding ervan sluit aan bij bestaande bedrijven en gaat niet ten koste van landschappelijke structuur op hoofdlijnen. Eventuele lokale effecten zijn niet op voorhand uit te sluiten, maar worden beperkt / gecompenseerd door de zorgplicht ruimtelijke kwaliteit en de regeling kwaliteitsverbetering landschap.

Hetzelfde geldt voor de maatregelen mogelijk met een vergunning (diepploegen, egaliseren, ophogen, kap hout, dempen sloten e.d.). Hierbij geldt wel als specifiek aandachtspunt dat egalisatie niet ten koste mag gaan van oorspronkelijk relief. Het meest waardevolle relief is echter te vinden in de bos-/zandverstuivingsgebieden en kent geen agrarisch gebruik. Rond Den Hout is het lokale relief wel waardevol. Egalisatie hier heeft een negatief effect.

Uitbreiding recreatieve bedrijven

Uitbreiding van recreatieve bedrijven is vooral gelokaliseerd in of nabij het bosgebied. Het kan lokaal ten koste gaan van landschappelijke waarden. Eventuele negatieve effecten worden beperkt / gecompenseerd door de zorgplicht ruimtelijke kwaliteit en de kwaliteitsverbetering landschap. Recreatief nevengebruik door en/of omschakelijk van agrarische bedrijven naar recreatief gebruik zal veelal plaatsvinden in het landschappelijk/agrarische karakter van de betreffende bedrijven. Het eventuele negatieve effect op landschappelijke waarden is hiermee beperkt.

Ruimtelijk visuele kwaliteit

Uitbreiding van agrarische bedrijven in de vorm van nieuwe kassen en/of stallen kan ten koste gaan van de ruimtelijke visuele kwaliteit van de omgeving. Dit geldt met name voor uitbreiding van de glastuinbouw in en rond het lint Oosteind en uitbreiding van stallen in open gebied. Het aantal mogelijke uitbreidingen is echter niet groot, het verwachte effect op ruimtelijk visuele kwaliteit daarmee gering.

Voor de uitbreiding van de vee-/paardenhouderijen is het effect beperkter. Uitbreidingen vinden plaats aansluitend op al bestaande stallen in bestaande woon/boerderijlinten in al kleinschalig / halfopen / halfgesloten landschap. Uitbreiding van stallen kan lokaal ten koste gaan van doorzicht vanuit bebouwingslinten.

Uitbreiding van /omschakeling naar recreatieve bedrijven heeft naar verwachting geen wezenlijke invloed op de ruimtelijk-visuele kwaliteit van het buitengebied. De impact van de uitbreiding van 't Haasje heeft wel een impact op het landschap, met name verdichting en verlies van zichtlijnen. Door een goede landschappelijke inpassing wordt de uitbreiding opgenomen in het landschap en is het effect op het omliggende landschap relatief beperkt. Positief effect is dat het bestaande park meer aan het zicht wordt onttrokken.

Maatregelen mogelijk binnen het vergunningstelsel (bv. beplanten met of vellen van houtgewas) leiden naar verwachting niet tot wezenlijke aantasting van de ruimtelijk visuele kwaliteit. Aanleg van een boomgaard kan lokaal de openheid verstoren, dit is aandachts-/afwegingspunt in het vergunningstelsel.

Cumulatie

Als alle agrarische en recreatieve bedrijven uitbreiden en er maximaal ingezet wordt op teeltondersteunende voorzieningen en maatregelen mogelijk binnen het vergunningstelsel is er sprake van cumulatie van effecten en een negatief effect op landschappelijke waarden. De zorgplicht ruimtelijke kwaliteit en de regeling kwaliteitsverbetering landschap borgen echter dat effecten beperkt blijven, dan wel worden gecompenseerd.

Beoordeling

Het effect van uitbreiding/omschakeling van agrarische bedrijven (inclusief glastuinbouw, teeltondersteunende voorzieningen en maatregelen mogelijk binnen het vergunningstelsel) en uitbreiding van / omschakeling naar recreatieve bedrijven op de landschappelijke structuren en elementen wordt enigszins negatief beoordeeld (-). Het effect op landschappelijke structuur is gering, wel gaan landschappelijke elementen verloren (waar tegenover staat dat nieuwe elementen worden gerealiseerd conform de Kwaliteitsregeling landschap).

Ook het effect op de ruimtelijke visuele kwaliteit wordt enigszins negatief beoordeeld (-). Er is een negatief effect, met name in het glastuinbouwgebied rondom Oosteind en in open gebied. Maar er is geen grootschalige aantasting van grootschalige open gebieden en de uitbreidingen vinden vooral plaats aansluitend op al bestaande glastuinbouwbedrijven/ stallen in bestaande woon/boerderijlinten in al kleinschalig/halfgesloten landschap.

Mogelijke mitigerende maatregelen

Mitigatie van negatieve effecten op het landschap is mogelijk door een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de uitbreiding in de omgeving. Dit is geborgd door reeds beschreven verplichting tot landschappelijke inpassing conform de regeling kwaliteitsverbetering landschap.

5.3 Cultuurhistorie

Algemeen

Bij het bepalen van de effecten op cultuurhistorie is onderscheid gemaakt in effecten op beschermde en niet beschermde waarden. Onder beschermde waarden vallen cultuurhistorische waarden die zijn beschermd in het kader van de Monumentenwet en/of Erfgoedverordening. Te denken valt aan rijks- of gemeentemonumenten of beschermde stads- of dorpsgezichten. Met niet beschermde cultuurhistorische waarden worden met name de historische geografische waarden bedoeld, zoals bijvoorbeeld waardevolle verkaveling, wegenstructuren of bomenrijen. Hierbij is sprake van een overlap met het thema landschap. Bij cultuurhistorie wordt ingegaan op die aspecten die (nog) niet bij landschap zijn beschreven en beoordeeld. Archeologie is formeel ook onderdeel van het thema cultuurhistorie, maar wordt in de MER, vanwege de specifieke waarden, effecten en beschermingsregimes, apart beschreven (zie volgende paragraaf 5.4 Archeologie).

Beschermde waarden

Uitbreiding/omschakeling agrarische bedrijven

Uitbreiding en/of omschakeling van agrarische bedrijven gaat niet ten koste van beschermde cultuurhistorische waarden, zoals weergegeven op de Erfgoedkaart. Een aantal bedrijven met uitbreidingsmogelijkheden ligt in beschermd dorpsgezicht Den Hout. Eventuele uitbreiding gaat echter niet ten koste van de kernwaarden van het beschermd dorpsgezicht: de historische kern van Den Hout, de wegenstructuur, verkavelingsstructuur. Landschappelijke inpassing van uitbreiding is wel vereist om het karakter van het beschermd dorpsgezicht te behouden.

Er liggen geen bedrijven in de provinciaal aangeduide cultuurhistorische vlakken Linie van Den Hout en Landgoed Oosterheide. Bovendien zijn deze vlakken beschermd met een dubbelbestemming Waarde-Cultuurhistorie.

Een aantal agrarische bedrijven met uitbreidingsmogelijkheden betreft monumenten, maar uitbreiding van stallen heeft naar verwachting geen directe aantasting van de beschermde monumentale waarden tot gevolg.

Uitbreiding glastuinbouw

Uitbreiding van glastuinbouw gaat niet ten koste van beschermde cultuurhistorische waarden.

Teeltondersteunende voorzieningen / maatregelen omgevingsvergunningstelsel

Of (uitbreiding van) teeltondersteunende voorzieningen en/of maatregelen mogelijk binnen het vergunningstelsel leiden tot aantasting van beschermde cultuurhistorische waarden is op voorhand niet geheel uit te sluiten. In het beschermd dorpsgezicht en binnen de provinciale cultuurhistorische vlakken Linie van Den Hout en Landgoed Oosterheide kunnen deze activiteiten een negatief effect hebben. Echter de kans hierop wordt klein geacht, mede gezien het beschermingsregime binnen het beschermd dorpsgezicht en het toetsingskader van het vergunningstelsel.

Uitbreiding recreatieve bedrijven

Uitbreiding van recreatieve bedrijven gaat niet ten koste van beschermde cultuurhistorische waarden. De bedrijven zijn buiten de beschermde waardevolle cultuurhistorische gebieden gelegen.

Niet beschermde waarden

Uitbreiding/omschakeling agrarische bedrijven

Uitbreiding/omschakeling van agrarische bedrijven heeft effect op de overige (niet beschermde) cultuurhistorische waarden in het gebied. Als gevolg van de uitbreiding van de bedrijven kunnen cultuurhistorische waarden zoals verkaveling, cultuurhistorische landschapselementen (verder) worden aangetast. Ook kan door verdichting de ensemblewaarde (de samenhang met een object en haar omgeving) verminderen.

In Den Hout betreft het met name effect op de historische bouwlinten en de Houtse Akker. Verdere verdichting van deze elementen is negatief. Daar staat tegenover dat het aantal bedrijven met uitbreidingsmogelijkheden op de Houtse akkers beperkt is.

Ten zuiden van Dorst kan uitbreiding van bedrijven leiden tot verdichting van de Akker Dorst. Hetzelfde geldt voor de landbouwenclaves Seters, Steenoven.

In Oosteind kan uitbreiding negatieve effecten hebben op de nederzettingen Heistraat, Heikant, Oosteind, Groenendijk, als ook op de Dongendijkse Polder en Willemspolder (hoewel bedrijven hier niet in liggen, maar aan de rand).

Uitbreiding glastuinbouw

Uitbreiding van glastuinbouw heeft effect op de overige (niet beschermde) cultuur-historische waarden in het gebied. Dit met name rondom de Heistraat / Oosteind.

Teeltondersteunende voorzieningen / maatregelen omgevingsvergunningstelsel

In gebieden met niet-beschermde cultuurhistorische waarden kunnen (uitbreiding van) teelt-ondersteunende voorzieningen en/of maatregelen mogelijk binnen het vergunningstelsel leiden tot aantasting van niet-beschermde cultuurhistorische waarden. Naar verwachting geldt dit vooral op de akkercomplexen: Houtse Akkers, Akker Dorst, Akker Seters, Akker Steenoven. Ook in de waardevolle polderdelen bij Oosteind (Oranjepolder, Willempolder, Dongedijkse Polder) kan sprake zijn van een negatief effect. Daar staat tegenover dat het vergunningstelsel een goede analyse van en afweging over eventuele aantasting van cultuurhistorische waarden borgt.

Uitbreiding recreatieve bedrijven

Uitbreiding van recreatieve bedrijven heeft naar verwachting geen wezenlijk effect op de overige (niet beschermde) cultuurhistorische waarden in het buitengebied. De bedrijven liggen over het algemeen buiten de gebieden die cultuurhistorisch waardevol worden geacht.

Cumulatie

Als alle agrarische en recreatieve bedrijven uitbreiden en er maximaal ingezet wordt op teeltondersteunende voorzieningen en maatregelen mogelijk binnen het vergunningstelsel is er sprake van cumulatie van effecten en een negatief effect op cultuurhistorische waarden. De zorgplicht ruimtelijke kwaliteit en de regeling kwaliteitsverbetering landschap borgt dat effecten beperkt blijven, dan wel worden gecompenseerd. Cumulatie van effecten wordt wel verwacht bij uitbreiding van bedrijven op de Akkers.

Beoordeling

Samengevat is er geen negatief effect op beschermde cultuurhistorische waarden als gevolg van de ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt. Dit wordt neutraal beoordeeld (0). Wel kunnen als gevolg van de ontwikkelingen, overige cultuurhistorisch waardevolle elementen of structuren worden aangetast. Dit wordt enigszins negatief beoordeeld (-).

Mogelijke mitigerende maatregelen

De mogelijk mitigerende maatregelen komen overeen met de mitigerende maatregelen ten aanzien van landschap.

5.4 Archeologie

Algemeen

Ten aanzien van archeologie is er onderscheid gemaakt in effecten op bekende archeologische waarden (waaronder archeologische monumenten) en archeologische verwachtingswaarden. Met bekende archeologische waarde worden terreinen bedoeld die vanuit archeologisch opzicht waardevol zijn (b.v. AMK-terreinen/archeologische monumenten). Per ontwikkeling is nagaan of sprake is van aantasting van deze waarden. Daarnaast wordt ook gekeken naar de archeologische verwachtingskaart. Deze kaart geeft een gebiedsindeling in drie categorieën, op basis van de verwachting van archeologische vondsten (gebieden met een lage, middel, danwel een hoge archeologische verwachting). Aantasting van beschermde monumenten of gebieden met een hoge of middelhoge archeologische waarden is negatief beoordeeld.

Om de archeologische waarden in het plangebied van het bestemmingsplan te beschermen conform het vastgestelde gemeentelijk beleid en de Monumentenwet 1988 is de dubbelbestemming 'Waarde archeologie' opgenomen voor archeologisch waardevolle gebieden en gebieden met een hoge of middelhoge archeologische verwachtingswaarde. Voor deze gebieden dient voorafgaande aan ontwikkelingen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd.

Bekende archeologische waarden

De agrarische en recreatieve bedrijven die kunnen uitbreiden zijn niet op of direct nabij archeologische monumenten gelegen. Effecten hierop kunnen derhalve worden uitgesloten.

Ten aanzien van (uitbreiding van) teeltondersteunende voorzieningen en maatregelen mogelijk binnen het vergunningstelsel geldt dat effect hiervan op archeologische monumenten voorkomen wordt door het toetsingskader binnen het vergunningstelsel.

Archeologische verwachtingswaarde

De agrarische en recreatieve bedrijven die kunnen uitbreiden/omschakelen zijn voor een groot deel gelegen in gebieden met een middelhoge (Den Hout, Lint Oosteind, Heistraat, Steenoven, Seters, Dorst) tot hoge (Den Hout) archeologische verwachtingswaarde gelegen. Effecten op archeologische waarden kunnen niet worden uitgesloten. Daadwerkelijke verstoring wordt voorkomen danwel afgewogen door een dubbel-bestemming in het bestemmingsplan, die borgt dat voor daadwerkelijke realisatie archeologisch onderzoek en zonodig opgraving plaatsvindt.

Hetzelfde geldt voor (uitbreiding van) teeltondersteunende voorzieningen en maatregelen mogelijk binnen het vergunningstelsel: effecten zijn op voorhand niet uit te sluiten, maar het daadwerkelijk effect wordt voorkomen dan wel afgewogen door het toetsingskader binnen het vergunningstelsel.

Cumulatie

Er is geen sprake van cumulatie van effecten.

Beoordeling

Het ontbreken van effect op archeologische monumenten wordt neutraal beoordeeld (0). Het mogelijk verstoren van archeologische waarden wordt enigszins negatief beoordeeld (-), de dubbelbestemming waarborgt onderzoek vooraf en als nodig opgraving, maar in situ conservering is dan niet meer mogelijk.

Mogelijke mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen worden niet nodig en/of doelmatig geacht. De dubbelbestemming waarborgt onderzoek vooraf en daarmee voorkoming van negatieve effecten.

5.5 Bodem

Algemeen

Bij de effectbeschrijving van bodem is onderscheid gemaakt in verstoring van bodemopbouw en bodemkwaliteit.

Bodemopbouw

Uitbreiding van agrarische bedrijven gaat ten koste van de bodemopbouw ter plaatse. Het betreft echter geen waardevolle of zeldzame bodemtypen (eventuele verstoring van archeologische waarden in de ondergrond is beschreven in de paragraaf archeologie).

Bodemkwaliteit

Ter hoogte van de agrarische en recreatieve bedrijven kunnen lokaal bodemverontreinigingen aanwezig zijn als gevolg van bedrijfsactiviteiten in het verleden. Indien er graafwerkzaamheden plaatsvinden dient door middel van bodemonderzoek (verkenkend onderzoek) te worden nagegaan of lokale bodemverontreinigingen aanwezig zijn. Indien een verontreiniging aanwezig is, zal bekeken moeten worden of deze dient te worden gesaneerd.

Uitbreiding van agrarische bedrijvigheid kan gepaard gaan met een toename van gebruik van bemesting en gewasbeschermingsmiddelen. Dit kan leiden tot een verslechtering van de bodemkwaliteit. Wet- en regelgeving borgt dat het gebruik van middelen binnen de daarvoor gestelde normen blijft en borgt daarmee tevens dat een eventueel negatief effect op bodemkwaliteit beperkt zal zijn.

Cumulatie

Er is geen sprake van cumulatie van effecten.

Beoordeling

Het effect op bodemopbouw wordt neutraal beoordeeld (0). Aangezien mogelijke bodemvervuiling op locaties moet worden opgelost op het moment dat de grond vergraven gaat worden, is er een licht positief effect op de bodemkwaliteit (+). Het effect van toename van agrarische gebruik op de bodemkwaliteit wordt enigszins negatief beoordeeld (-). Per saldo wordt het effect op bodemkwaliteit neutraal beoordeeld (0).

Mogelijke mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen worden niet nodig en/of doelmatig geacht.

5.6 Water

Algemeen

Bij de beoordeling water is onderscheid gemaakt in de criteria oppervlaktewater, grondwater en waterkwaliteit. Binnen oppervlaktewater/grondwater is onderscheid gemaakt in een aantal subcriteria: toename verharding/afname infiltratie, waterberging, waterwingebied, natte natuurparels / attentiegebieden. De hydrologische effecten op natuur worden beschreven in paragraaf 5.7 Natuur. In het kader van het bestemmingsplan wordt met de waterbeheerder, waterschap Brabantse Delta, afgestemd ("watertoets").

Oppervlakte- en grondwater

Toename verharding en piekafvoeren, afname infiltratie

De uitbreiding van de agrarische bedrijven resulteert in een toename van het verhard oppervlak. Een toename van de verharding heeft een versnelde afvoer van het hemelwater naar het oppervlaktewater tot gevolg. Om ervoor te zorgen dat het watersysteem niet wordt overbelast door een piek aan hemelwater, dient in afstemming met het waterschap en de gemeente extra waterberging aangelegd te worden ter compensatie. Bij de realisatie van een groter verhard oppervlak door de aanleg van stallen of asfalt neemt de infiltratie van neerslag naar het grondwater af. Het waterbeleid is er onder andere op gericht de infiltratie van neerslag niet te laten afnemen. Ook dit effect dient te worden gecompenseerd.

Het effect van uitbreiding van verspreid liggende bedrijven is relatief beperkt en lokaal. Bij concentraties van bedrijven, bv. langs de Heistraat / lint Oosteind, is het (cumulatieve) effect mogelijk groter.

De ontwikkeling van glastuinbouw kan (zonder aanvullende maatregelen) leiden tot effecten op oppervlakte- en grondwater. De ontwikkeling van glastuinbouw resulteert in een toename van het verhard oppervlak. Daarnaast wordt neerslag opgevangen in gietwaterbassins om te worden gebruikt in de kassen. Een toename van de verharding leidt tot een afname van het waterbergend vermogen in het gebied en heeft een versnelde afvoer van het hemelwater naar het oppervlaktewater tot gevolg. Opvang van het water in gietwaterbassins vangt een (groot) deel van piekwater op. Daar staat tegenover dat er ten opzichte van huidige functie als akker-of grasland ook minder gewasverdamping is.

Het resulterende effect is daarmee afhankelijk van de hoeveelheid neerslag en het benodigde water in de kassen (afhankelijk van soort teelt). Op voorhand is niet uit te sluiten dat er per saldo een negatief effect is op oppervlakte- en grondwater. Het effect is in de moderne glastuinbouwbedrijfsvoering, waarop processen zoveel mogelijk op hergebruik zijn gericht, naar verwachting gering.

De effecten van uitbreiding van glastuinbouw spelen met name in het mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw rondom Oosteind. Hier zijn met name effecten op oppervlaktewater en grondwater te verwachten en hier moeten aanvullende maatregelen genomen worden.

Teeltondersteunende voorzieningen kunnen ook leiden tot toename van verharding in het buitengebied. Ook hiervoor dienen in afstemming met het waterschap aanvullende maatregelen genomen te worden om vermindering van infiltratie te voorkomen.

Daarnaast maakt het bestemmingsplan bij vergunning een aantal maatregelen mogelijk, die ook effect kunnen hebben op verharding / infiltratie. Dit kan in principe in een groot deel van het plangebied. Wezenlijk negatieve effecten worden echter voorkomen door het toetsingskader van het vergunningenstelsel.

Uitbreiding van recreatieve voorzieningen zorgt voor een toename van verharding en daarmee een vermindering van infiltratie. Ook hiervoor dienen in afstemming met het waterschap aanvullende maatregelen genomen te worden conform de eisen die daaraan gesteld zijn.

Waterberging

In het buitengebied is geen regionaal waterbergingsgebied gelegen. Uitbreiding van bedrijven gaat niet ten koste hiervan. In het buitengebied is wel een aantal reserveringsgebieden waterberging opgenomen. Er liggen echter geen agrarische, glastuinbouw- of recreatieve bedrijven in of nabij deze reserveringsgebieden.

Uitbreiding van teeltondersteunende voorzieningen en maatregelen binnen het vergunningenstelsel kunnen mogelijk wel binnen de reserveringsgebieden worden gerealiseerd. Hierbij dient de waterbergingsfunctie van het gebied in tact te blijven.

Natte natuurparels / attentiegebied EHS

In het buitengebied zijn geen natte natuurparels / attentiegebied EHS gelegen. De ontwikkelingen mogelijk in het bestemmingsplan hebben hierop geen negatief effect.

Waterwingebied

In of nabij het waterwingebied bij Dorst geen bedrijven gelegen die kunnen uitbreiden.

Een aantal agrarische en recreatieve bedrijven ligt in het grondwaterbeschermingsgebied rond de waterwinning tussen Oosterhout en Teteringen. Uitbreiding van deze bedrijven kan hierdoor een negatief effect hebben. Het effect wordt echter voorkomen door de eisen aan vergunningverlening. Uitbreiding van teeltondersteunende voorzieningen en maatregelen binnen het vergunningenstelsel kunnen mogelijk wel binnen de beschermingsgebieden van beide waterwinningen worden gerealiseerd. Echter de eisen aan vergunningverlening voorkomen negatieve effecten.

Overige

Ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan hebben geen effecten op overige wateraspecten als waterkeringen, afvalwatertransportleidingen, rioolgemalen e.d.

Waterkwaliteit

Uitbreiding van glastuinbouw leidt tot een toename van afvoer van procesafvalwater. Op termijn wordt in de sector gestreefd naar een gesloten systeem, waardoor een negatief effect op waterkwaliteit voorkomen kan worden.

Uitbreiding van agrarische bedrijven leidt mogelijk tot een toename van gebruik van gewas-beschermingsmiddelen en daarmee mogelijk tot een negatief effect op de waterkwaliteit.

Naar verwachting leidt dit ten opzichte van de huidige/ referentie niet tot een wezenlijke verslechtering van de waterkwaliteit in de KRW-waterlichamen en staan de ontwikkelingen in het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout het bereiken van de KRW-doelstellingen niet in de weg. De uitbreidings-mogelijkheden nabij de waterlopen is relatief beperkt. Het Mark- en Wilhelminakanaal worden deels omgeven door natuurgebied, de Donge ligt aan de rand van het plangebied. De waterlopen zijn voor de waterkwaliteit vooral afhankelijk van de kwaliteit van de bovenstroomse delen (Breda voor het Markkanaal, Tilburg/Dongen voor de Donge). Voor Markkanaal en Wilhelminakanaal geldt daarnaast dat ook het scheepvaartverkeer bepalend is voor de waterkwaliteit.

Overige ontwikkelingen hebben naar verwachting geen wezenlijke effecten op de waterkwaliteit.

Cumulatie

Als alle agrarische en recreatieve bedrijven uitbreiden en er maximaal ingezet wordt op teeltondersteunende voorzieningen en maatregelen mogelijk binnen het vergunningstelsel is er sprake van cumulatie van effecten en een negatief effect op infiltratie en waterkwaliteit.

Beoordeling

Uitbreiding van agrarische bedrijven, alsmede de realisatie van extra glastuinbouw resulteert in een toename van verhard oppervlak (= negatief effect op oppervlaktewater). Als gevolg van een afname in infiltratie heeft uitbreiding van agrarische bedrijven en glastuinbouw ook een negatief effect op het grondwater. Dit wordt echter deels gecompenseerd door retentie. Per saldo wordt het effect enigszins negatief beoordeeld (-).

Het geringe effect op waterbergingsgebied wordt neutraal beoordeeld (0), het mogelijke geringe effect op beschermingsgebied waterwinning neutraal tot enigszins negatief (0/-).

Effecten op de waterkwaliteit zijn over het algemeen enigszins negatief (-), als gevolg van een toename van bemesting en gewasbestrijdingsmiddelen en de lozing van procesafvalwater.

Mogelijke mitigerende maatregelen

Om piekafvoeren van hemelwater te beperken zorgen retentiebekkens voor een geleidelijke afvoer van water waarbij een deel in de bodem zakt. De toename aan verhard oppervlak wordt in overleg met het waterschap en de gemeente gecompenseerd zodat negatieve effecten worden beperkt. Dit wordt verder vastgelegd in het kader van de Keur en is sec geen mitigerende maatregel in het kader van het bestemmingsplan.

Afstemming met waterbeheerder

In het kader van het bestemmingsplan wordt met de waterbeheerder, waterschap Brabantse Delta, afgestemd ("watertoets").

5.7 Natuur

Natura 2000

Inleiding

De effecten op Natura 2000-gebied(en) zijn onderzocht en beschreven in de Passende Beoordeling, die als bijlage 2 aan dit plan-MER is toegevoegd. Hieronder is een samenvatting van de belangrijkste conclusies gegeven.

De Passende beoordeling heeft zich gericht op de Natura 2000-gebieden Biesbosch, Langstraat, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Ulvenhoutse Bos, allen deels of volledig gelegen binnen een straal van 10 kilometer rond het plangebied Buitengebied Oosterhout.

Kern van de Passende Beoordeling is het onderzoek naar verzuring en vermeting als effect van toename van stikstofdepositie vanwege de uitbreiding van agrarische bedrijvigheid (veehouderijen en glastuinbouwbedrijven). Verzuring en vermeting als gevolg van toename van verkeer (uitbreiding agrarische en recreatieve bedrijven) en andere verstoringsfactoren (bv. geluid, licht e.d.) zijn ook beschouwd in de Passende Beoordeling, maar leiden niet tot significant negatieve effecten.

Bij de beoordeling van effecten wordt uitgegaan van onderstaande vierpunts- schaalverdeling.

+	Positief effect
0	Geen negatief effect
-	Negatief effect, niet significant
--	Significant negatief effect als gevolg van het plan

Biesbosch

Uit de analyse van de effecten van stikstofdepositie blijkt dat in het deel van de Biesbosch dat binnen de 10 kilometer grens van het plangebied ligt, slechts één stikstofgevoelig habitat (sporadisch verspreid) ligt. Uit de toetsing van de Passende Beoordeling is gebleken dat de planbijdrage niet zorgt voor een overschrijding van het betreffende Kritische Depositiewaarde (KDW) en het Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout niet leidt tot significant negatieve effecten op het Natura 2000-gebied de Biesbosch. Derhalve wordt de Biesbosch niet aan een nadere beschouwing onderworpen.

Langstraat

Het Natura 2000-gebied Langstraat is volledig binnen de gehanteerde 10 kilometer grens van het plangebied gelegen. Hierdoor hebben de uitbreidingsmogelijkheden die zijn voorzien in het bestemmingsplan in potentie effect op alle aanwezige habitats van dit Natura 2000-gebied.

De huidige stikstofbelasting op de Langstraat bedraagt tussen de 1567 en 1753 mol N/ha/jr en is daarmee (veel) hoger dan de Kritische depositiewaarde (KDW) van de aanwezige habitattypen (571 en 1214 mol N/ha/jr). In de toekomst neemt de stikstofbelasting af, maar blijft tijdens de planperiode boven de kritische depositiewaarde.

De bijdrage van de agrarische bedrijvigheid (inclusief glastuinbouw) in de huidige en autonome situatie ligt in het grootste deel van het Natura 2000-gebied tussen de 5 en 25 mol N/ha/jr en in een klein gedeelte tussen 25 en 50 mol N/ha/jr. In de maximale plansituatie neemt dit toe tot 100 - 250 mol per hectare per jaar. Deze toename is ecologisch significant.

In feite geeft de Passende Beoordeling aan dat elke uitbreiding van veehouderijbedrijven of glastuinbouwbedrijven significante negatieve effecten heeft op het Natura 2000-gebied Langstraat, aangezien voor de habitattypen in het gebied sprake is van een overspannen situatie (achtergrondwaarde dan KDW).

Tabel 5.2. Samenvatting effectbeschrijving en -beoordeling van de relevante habitats in Natura 2000-gebied Langstraat.

Instandhoudingsdoelen Langstraat		Effectbeoordeling
Habitattypen		
H3140	Kranswierwateren	--
H6410	Blauwgraslanden	--
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	--
H7230	Kalkmoerassen	--
Habitatsoorten		
H1145	Grote modderkruiper	0
H1149	Kleine modderkruiper	0

Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen

Het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen is voor een relatief klein deel binnen de gehanteerde 10 kilometer grens van het plangebied gelegen. Enkel de habitattypen Stuifzandheiden met struikheide en Oude eikenbossen liggen in dit deel van het gebied.

De huidige stikstofbelasting op de Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen bedraagt tussen de 1820 en 2110 mol N/ha/jr en is daarmee (veel) hoger dan de KDWs van de relevante habitats (1071 mol N/ha/jr). In de toekomst neemt de stikstofbelasting af, maar blijft in de planperiode boven de kritische depositiewaarde van de betreffende habitattypen.

De bijdrage van de agrarische bedrijvigheid (inclusief glastuinbouw) in de huidige en autonome situatie ligt in het Natura 2000-gebied tussen de 5 en 25 mol N/ha/jr. In de plansituatie neemt dit toe tot 25 - 50 mol per hectare per jaar en lokaal zelfs tot 50 - 100 mol N/ha/jr. Deze toename is ecologisch significant.

In tabel 5.3 is de beoordeling van de effecten op de relevante instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen opgenomen als gevolg van de toename aan stikstofdepositie (planbijdrage als gevolg van het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout).

Tabel 5.3. Samenvatting effectbeschrijving en -beoordeling van de relevante habitats in Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen.

Instandhoudingsdoelen Langstraat		Effectbeoordeling
Habitattypen		
H2310	Stuifzandheiden met struikheide	--
H9190	Oude eikenbossen	--

In feite geeft de Passende Beoordeling aan dat elke uitbreiding van veehouderijbedrijven of glastuinbouwbedrijven significante negatieve effecten heeft op het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen, aangezien voor de habitattypen in het gebied sprake is van een overspannen situatie (achtergrondwaarde dan KDW).

Ulvenhoutse Bos

Het Natura 2000-gebied Ulvenhoutse Bos is geheel binnen de gehanteerde 10 kilometer grens van het plangebied gelegen. Hierdoor hebben de uitbreidingsmogelijkheden die mogelijk worden gemaakt in het bestemmingsplan effect op alle aanwezige habitats van het Natura 2000-gebied.

De huidige stikstofbelasting op de Ulvenhoutse Bos bedraagt tussen de 1853 en 2657 mol N/ha/jr en is daarmee hoger dan de KDWs van de aanwezige habitats (1429 en 1857 mol N/ha/jr). In de toekomst neemt de stikstofbelasting af, maar blijft in de planperiode boven de kritische depositiewaarde.

De bijdrage van de agrarische bedrijvigheid (inclusief glastuinbouw) in de huidige en autonome situatie ligt in het Natura 2000-gebied tussen de 10 en 25 mol N/ha/jr, slechts een klein deel van het gebied heeft een bijdrage van tussen de 5 en 10 mol N/ha/jr. In de plansituatie neemt de stikstofdepositie in

een klein deel van het gebied toe tot 25 - 50 mol per hectare per jaar en in het grootste deel van het gebied zelfs tot 50 - 100 mol N/ha/jr. Deze toename is ecologisch significant.

In tabel 5.4 is de beoordeling van de effecten op de instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Ulvenhoutse Bos opgenomen als gevolg van de toename aan stikstofdepositie (planbijdrage als gevolg van het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout).

Tabel 5.4. Samenvatting effectbeschrijving en -beoordeling van de relevante habitats in Natura 2000-gebied Ulvenhoutse Bos.

Instandhoudingsdoelen Ulvenhoutse Bos		Effectbeoordeling
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	--
H9160A	Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)	--
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	--

In feite geeft de Passende Beoordeling aan dat elke uitbreiding van veehouderijbedrijven of glastuinbouwbedrijven significante negatieve effecten heeft op het Natura 2000-gebied Ulvenhoutse Bos.

Eindconclusie Natura 2000 (Passende Beoordeling)

De ontwikkelingen omtrent agrarische bedrijven op de Natura 2000-gebieden worden als significant negatief beoordeeld (- -). Consequentie van de te hoge stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden Langstraat, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Ulvenhoutse Bos is dat het bestemmingsplan, zonder aanvullende maatregelen, in strijd is met de Natuurbeschermingswet en er sprake is van een onuitvoerbaar plan.

EHS

In het bestemmingsplan buitengebied Oosterhout is geen ruimte voor (grootschalige of intensieve) ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstellingen voor de EHS en beheer of herstel van de waterstructuren. Het bestemmingsplan stelt immers regels op ter voorkoming van aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS en waterstructuren.

Het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout (inclusief Lint Oosteind) biedt in principe ruimte aan reeds bestaande uitbreidingsmogelijkheden volgens het vigerende bestemmingsplan. Dit betreft de volgende ontwikkelingsmogelijkheden:

A. Uitbreiding van agrarische bedrijven (glastuinbouw en grondgebonden agrarische bedrijven) inclusief overige ontwikkelingen (gekoppeld aan agrarische bedrijven) mogelijk die potentieel van invloed zijn op de EHS:

- Toestaan semi-agrarische nevenactiviteiten (zoals verkoop streekproducten, educatie e.d.);
- Teeltondersteunende voorzieningen (TOV);
- Werkzaamheden met een vergunningstelsel.

B. Uitbreiding en nieuwvestiging natuurkampterreinen (onder voorwaarden) en bestaande reguliere kampeerterreinen (mits dit geen negatieve gevolgen heeft voor omliggende waarden en functies). Concrete voorbeeld is uitbreiding recreatievoorziening 't Haasje (Vijfeikenweg 45 te Dorst) die in het bestemmingsplan is meegenomen.

Ad A. Agrarische bedrijven

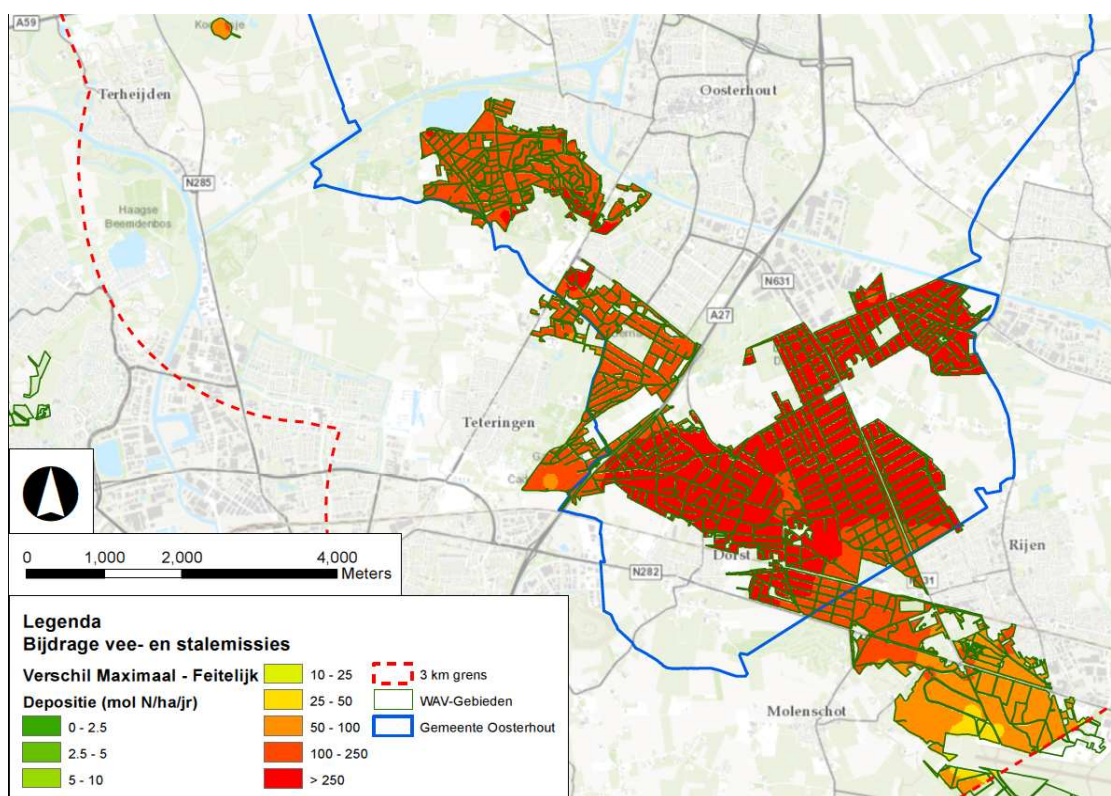
Ruimtebeslag

Uitbreiding van agrarische bedrijven zal niet leiden tot oppervlakteverlies, aangezien de thans aanwezige bedrijven niet in de EHS zijn gelegen en uitbreiding of nieuwvestiging in de EHS ook niet mogelijk is. Dit betekent dat aantasting van EHS doelen, zoals aaneengeslotenheid van en uitwisseling tussen natuurgebieden, door de beoogde ontwikkelingen niet in het geding is. De omvang en functie van de EHS wordt door de planontwikkeling niet aangetast (0).

Stikstofdepositie

Door het vergroten/wijzigen van een agrarisch bouwblok tot 1,5 hectare en glastuinbouw tot 3,0 hectare en maximaal 5,0 hectare in het "mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw", zijn negatieve effecten op de natuurwaarden van de EHS niet uit te sluiten. Met name op die gebieden die in de buurt van de beoogde ontwikkelingen liggen. Er zal als gevolg van de agrarische bedrijfsontwikkeling (ammoniak als gevolg van de veestapel en NOx emissie vanuit het ketelhuis van glastuinbouwbedrijven) sprake zijn van een toename van de stikstofdepositie in de EHS binnen het plangebied. Stikstofdepositie kan leiden tot vergrassing en verruiging van natuurgebieden en heeft daarnaast een negatief effect op de stikstofgevoelige Wav-gebieden in de EHS. Om inzichtelijk te maken hoe groot het effect is van de uitbreiding van de agrarische activiteiten op Wav-gebieden, zijn ten behoeve van het Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout berekeningen van de stikstofdepositie uitgevoerd (figuur 5.1). Voor een toelichting van de uitgangspunten en berekenings-methodieken wordt verwezen naar de Passende Beoordeling (bijlage 2). Uit de resultaten blijkt dat de maximale berekende bijdrage op de Wav-gebieden na uitvoering van de mogelijkheden binnen dit bestemmingsplan Oosterhout op het grootste deel meer dan 250 mol N per hectare per jaar bedraagt. In de feitelijke situatie is deze bijdrage op het merendeel van het gebied tussen 50 en 100 mol N per hectare per jaar. Het verschil (de planbijdrage) bedraagt dus gemiddeld circa 175 mol per hectare per jaar en mogelijk meer.

Geconcludeerd kan worden dat uitbreiding van de agrarische activiteiten een toename van stikstofdepositie op de stikstofgevoelige gebieden in de EHS van het plangebied tot gevolg heeft.

Figuur 5.1: Stikstofdepositie Wav-gebieden als gevolg van de planbijdrage.

De berekeningsresultaten van de planbijdrage laten zien dat de stikstofdepositie in het gehele plangebied vrijwel gelijkmatig verdeeld is. Aangezien alle Wav-gebieden als zeer gevoelig voor stikstofdepositie zijn aangemerkt, kunnen negatieve effecten als gevolg van toename van stikstofdepositie niet worden uitgesloten (een toename van depositie op 'zeer kwetsbare gebieden' ingevolge de Wav is wel toegestaan). Deze effecten hebben vooral betrekking op gevoelige habitats zoals heideterreinen die aanwezig zijn in het EHS gebied (delen van de Vrachelse heide en Boswachterij Dorst).

Concluderend kan gezegd worden dat elke uitbreiding van veehouderijen of glastuinbouwbedrijven als gevolg van de stikstofemissies een (significant) negatief effect (--) zal hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS (o.a. biodiversiteit).

Licht

Effecten als gevolg van agrarische bedrijfsontwikkeling in het plangebied is lichtverstoring op de omgeving zijn niet bij voorbaat uitgesloten. Bij de melkrundveehouderij is een tendens aanwezig naar meer open staltypen (serrestal en andere typen met open gevels) en tevens een tendens naar meer verlichting: zowel gedurende een langere tijd als met een hogere verlichtingssterkte. Hierbij spelen overwegingen omtrent diergezondheid (bevordert door open stallen) en productiviteit (naar de huidige inzichten kan verlichting leiden tot een hogere melkproductie). Er kan onderscheid worden gemaakt tussen verlichting om het natuurlijk gedrag van het vee te stimuleren ('natuurlijk gedrag stimulerend kunstlicht') en verlichting om de productie verder te bevorderen ('stimulerend kunstlicht'). Voor het laatste is onder meer een hogere lichtintensiteit nodig, zodat de belichting door het vee wordt ervaren als vergelijkbaar met daglicht.

Ook de glastuinbouw veroorzaakt lichthinder naar de omgeving. Effectafstanden zijn tot op heden niet duidelijk, maar lichthinder door kassen kan tot enkele kilometers merkbaar zijn (De Molenaar, 2003 en 2005; Van Tichelen, 2007). In het buitengebied van Oosterhout zijn de glastuinbedrijven met name geconcentreerd rond Lint Oosteind; meer verspreid over het buitengebied ligt nog een aantal andere glastuinbouwbedrijven. In de omgeving van Oosteind is geen EHS-gebied aanwezig. Daarnaast kunnen de eerste meters van het dichtstbijzijnde EHS-gebied (bestaande uit bos) een bufferende werking hebben zodat lichtuitstraling van de glastuinbouw niet ver het gebied in kan reiken. Ook de bebouwing van Oosterhout en het bedrijventerrein Vijf Eiken kan deze bufferende werking hebben. Deze bufferende werking neemt echter niet weg dat de randen van het EHS-gebied te maken krijgen met een potentiële toename van licht. Ook als gevolg van een uitbreiding van grondgebonden agrarische bedrijven, met name van de bedrijven dichtbij de EHS-gelegen (zoals aan de Setersedwardsweg), kan lichtverstoring optreden.

Negatieve effecten kunnen optreden op deze EHS-gebieden en dan met name op de randen die te maken krijgen met lichtverstoring. Omdat vleermuizen rondom en in bosranden verblijven en deze gebruiken als vliegroute en/of foerageergebied, is een gering negatief effect op de EHS niet uitgesloten. Daarnaast vormt een denkbaar negatief effect mogelijk lichtuitstraling op de donkerte, als wezenlijke waarde van de EHS (vooral bosbiotoop). Zonder mitigerende maatregelen wordt de toename van lichthinder op de (randen van de) EHS-gebieden als negatief beoordeeld (-).

Verdroging

Ruimtebeslag als gevolg van teeltondersteunende voorzieningen (TOV) is in het bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt in onder andere de bestemming natuur (EHS). Hierdoor zijn effecten als gevolg van ruimtebeslag op de EHS uitgesloten.

Als gevolg van teeltondersteunende kassen, permanente TOV (zijnde niet-kassen) en tijdelijke TOV kan door een toename aan oppervlakte verharding een lokaal, beperkt effect optreden voor de waterhuishouding in betreffend gebied. Verdrogingsgevoelige biotopen in de directe omgeving kunnen hier mogelijk, zonder maatregelen, effecten van ondervinden.

In de omliggende EHS-gebieden, nabij de bedrijven, liggen geen voor verdroging gevoelige doeltypen en daarnaast betreffen de eventuele effecten van TOV een lokaal gebied. Daarbij moet op lokaal niveau een afweging plaatsvinden of de aanwezige waarden niet in het gedrang komen bij een tijdelijke voorziening (Verordening Ruimte Noord-Brabant). Derhalve worden de effecten van de Teeltondersteunende voorzieningen als niet wezenlijk (0) beoordeeld.

Het bestemmingsplan maakt via een vergunningsstelsel werkzaamheden mogelijk die mogelijk negatieve effecten op het milieu - en dus natuur - kunnen hebben. Hierbij worden werkzaamheden beoogd als draineren en diepploegen.

Drainage kan leiden tot verdrogingseffecten in de omgeving met, afhankelijk van de methode, een bereik van enkele honderden meters. In de omliggende EHS-gebieden, nabij de bedrijven, liggen geen voor verdroging gevoelige doeltypen en daarnaast betreffen de eventuele effecten van deze werkzaamheden een lokaal gebied. Daarbij geldt, om waarden te beschermen en eventuele negatieve milieueffecten zoveel mogelijk te voorkomen, dat voor deze werkzaamheden een vergunning nodig is. Derhalve worden de effecten van de werkzaamheden met vergunningsstelsel als niet wezenlijk (0) beoordeeld.

Geluidshinder en optische effecten als gevolg van recreatiedruk

Naast genoemde hoofdactiviteiten mogen agrarische bedrijven ook op kleine schaal zogenaamde nevenactiviteiten uitbreiden. Voorbeelden zijn verblijfsrecreatie, dagrecreatie en verkoop streekproducten. De activiteiten worden mogelijk gemaakt mits deze niet belemmerend zijn voor omliggende functies.

Effecten van activiteiten op de terreinen van de bedrijven zelf zullen hoegenaamd geen negatief effect op de EHS gebieden tot gevolg hebben. Wel zal er als gevolg van met name recreatieve activiteiten een toename van de recreatiedruk op de EHS kunnen optreden (verstoring vogels door geluid en optische effecten). Maar vanwege de schaalgrootte van de natuurgebieden, de geringe omvang van deze activiteiten en de verspreiding van de potentiële bedrijven over het hele plangebied, wordt dit effect niet als wezenlijk (0) beoordeeld.

Ad B. Recreatieve ontwikkelingen

Ruimtebeslag

Uitbreiding of nieuwvestiging van recreatieve ontwikkelingen heeft een negatief effect op de EHS indien hierbij de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS worden aangetast. Dit is potentieel het geval als in de EHS zelf nieuwvestiging plaatsvindt of als bestaande kampeerterreinen in de EHS uitbreiden. Nieuwvestiging en uitbreiding in de EHS heeft negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden als de aangewezen natuurdoeltypen belemmerd worden in hun ontwikkeling en/of bestaan. Daarnaast leidt nieuwvestiging, mede afhankelijk van de grootte van de ontwikkeling, mogelijk tot aantasting van de kernaspecten van de EHS. Zo kan de omvang afnemen, kunnen versnippering en verlies in samenhang optreden. Als gevolg van deze potentiële effecten wordt, zonder aanvullende maatregelen, uitbreiding of nieuwvestiging in de EHS als negatief (-) beoordeeld.

Hierbij wordt opgemerkt dat per voorgenomen ontwikkeling de effecten eerst getoetst dienen te worden aan de omliggende waarden en functies. Ervan uitgaande dat bij deze toetsing negatieve effecten worden voorkómen of afdoende zullen worden gemitigeerd, wordt ervan uit gegaan dat de recreatieve ontwikkelingen van het bestemmingsplan uiteindelijk niet zullen leiden tot wezenlijke negatieve effecten op de kenmerken en waarden van de EHS.

Gevolgen van recreatiedruk (betreding, auditieve en optische verstoring)

Recreatief medegebruik is in het algemeen goed te verenigen met de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. In de meeste EHS gebieden is recreatief gebruik gereguleerd en blijven bezoekers op de aangegeven paden en wegen. Verstoring tijdens de nachtelijke uren is uitgesloten door middel van het verbod op betreding tussen zonsondergang en zonsopkomt. Het effect van toename van recreatiedruk als gevolg van recreatieve ontwikkelingen wordt als niet wezenlijk (0) beoordeeld.

Conclusie

Ten aanzien van agrarische bedrijven wordt geconcludeerd dat uitbreiding als negatief (-) beoordeeld wordt omdat (bijna alle) EHS-gebieden binnen het plangebied verzuringsgevoelig zijn en omdat er mogelijk lichthinder kan optreden. Uitbreiding heeft geen effect op de omvang van de EHS, noch op de verbindende functie, maar vooral op de kwaliteit van kenmerkende planten- en diersoorten (beschermde soorten en biodiversiteit) en van kenmerkende waarden als donkerte in de bosgebieden van de EHS.

Ten aanzien van uitbreiding van recreatieve ontwikkelingen wordt geconcludeerd dat, indien uitbreiding rechtstreeks mogelijk wordt gemaakt, dit tot een negatief effect (-) kan leiden als gevolg van ruimtebeslag en daarbij door een mogelijk effect op de omvang en samenhang van het EHS-gebied.

De nee-tenzij afweging vormt daarmee geen belemmering voor de uitvoering van het plan. De maatregelen die genomen worden vanuit de Provinciale Verordening Stikstof (met name gericht op vermindering van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden) zullen ook een positieve uitwerking hebben op EHS-gebieden. Daarnaast kunnen er maatregelen worden getroffen om de lichthinder van de glastuinbouw en veehouderijen op de omgeving te mitigeren.

Beschermde en Rode Lijstsoorten

In de voorliggende paragraaf wordt ingegaan op de effecten van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en Rode Lijstsoorten in het buitengebied van Oosterhout.

Effecten agrarische bedrijven: stikstofdepositie

De stikstoftoename ten gevolge van de mogelijkheden in het bestemmingsplan zal mogelijk plaatselijk leiden tot een verandering van de soortensamenstelling van de vegetatie. Met name soorten van relatief voedselarme ecosystemen zijn gevoelig voor verzuring en vermesting als gevolg van stikstofdepositie. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat vooral de soorten van voedselarme ecosystemen op de Rode Lijst zijn terecht gekomen als gevolg van verzuring en vermesting, naast versnippering en areaalverlies van geschikte groeiplaatsen.

Planontwikkelingen die leiden tot verdere toename van stikstofdepositie zullen leiden tot verdere achteruitgang van deze Rode Lijstsoorten. Het effect wordt daarom als enigszins negatief (-) beoordeeld.

Effecten uitbreiding agrarische bedrijven en kampeerterreinen: ruimtebeslag

De uitbreiding van bouwvlakken (van kampeerterreinen en agrarische bedrijven inclusief TOV) kan effecten hebben op de daar eventueel aanwezige beschermde soorten. Gezien de uitbreidingsruimte van agrarische bedrijven beperkt is en deze primair ligt binnen bestaande landbouwgrond zijn effecten op voorhand als zeer onwaarschijnlijk te beschouwen.

Effecten op het leefgebied van beschermde en Rode Lijstsoorten zoals bijvoorbeeld watergangen waarin vissen en amfibieën kunnen voorkomen of bomen met beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen of vogels, zijn met name bij uitbreiding of nieuwvestiging van recreatiebedrijven niet op voorhand uit te sluiten. De effecten zijn daarom beoordeeld als enigszins negatief (-).

Op dit moment zijn de exacte locaties van de leefgebieden van beschermde soorten echter niet voldoende duidelijk waardoor de effecten niet in detail beschreven kunnen worden. De aanwezigheid van beschermde soorten is bij nadere detaillering van onderzoek bij toekomstige ontwikkelingen terug te voeren tot lokale biotopen waar de soorten zich ophouden. Indien nodig zal voor een (uitbreidings)-ontwikkeling een ontheffingstraject Flora- en faunawet moeten worden doorlopen. Inventarisatie en monitoring van beschermde soorten op de prioritaire ontwikkellocaties zal bijdragen aan het voorkomen van ongewenste situaties van onverwacht opduiken van een soort op een ontwikkellocatie. Hiervan uitgaande is niet de verwachting dat het bestemmingsplan zal leiden tot wezenlijke negatieve effecten op beschermde soorten en Rode Lijstsoorten.

Overige effecten agrarische bedrijven en kampeerterreinen: geluid, licht & trilling

Door het gebruik van grotere agrarische bedrijven, recreatieve nevenactiviteiten danwel kampeerterreinen kan verstoring van geluid en licht op beschermde en rode lijst soorten optreden. Bijvoorbeeld in de gebruiksfase door verlichting bij open stalsystemen of recreatieve activiteiten of door geluid van landbouw- of recreatief verkeer.

Tijdens de aanlegfase brengen de werkzaamheden van de uitbreidingen een tijdelijke toename van verstoring van geluid en trilling (heien) met zich mee. Voor de veehouderijen en kampeerterreinen die nabij bos(EHS)gebieden liggen kan deze verstoring leiden tot tijdelijke negatieve effecten op de aanwezige vogels. De eventuele negatieve effecten zullen beperkt zijn aangezien de verstoring tijdelijk is, en er geschikt leefgebied in de omgeving is om naar uit te wijken.

In de gebruiksfase wordt de geluidverstoring als gevolg van de uitbreiding aan agrarische activiteiten niet als wezenlijk groter verwacht dan in de huidige situatie. Daarnaast liggen de bedrijven verspreid over het plangebied en zullen er geen geconcentreerde geluidsbronnen zoals bijvoorbeeld bij grote evenementen ontstaan (0). Ook is recreatieve bedrijvigheid van kampeerterreinen goed te verenigen

met de aanwezige natuurwaarden. Effecten als gevolg van geluid op beschermde soorten worden, gezien de aard van de activiteit en de verwachte spreiding van recreanten over het plangebied en de natuurgebieden, als niet wezenlijk (0) beoordeeld.

Gezien de dooradering met paden van de meest waardevolle natuurgebieden in combinatie met de spreiding van de recreanten over het gebied, worden negatieve effecten als gevolg van betreding niet verwacht en wordt dit als niet wezenlijk (0) beoordeeld.

In de gebruiksfase kan lichtverstoring plaatsvinden op de daarvoor gevoelige soorten zoals vrijwel alle nachtdieren (vleermuizen, uilen e.d.). Door een toename van licht op met name de veel in gebruik zijnde zones (zoals de vliegroutes bij vleermuizen) kan een negatief effecten (-) op deze soorten niet worden uitgesloten.

Door de toenemende verstoring in zowel de aanlegfase als gebruiksfase worden de effecten op beschermde en Rode lijst soorten als enigszins negatief (-) beoordeeld.

Beoordeling

De effecten van het maximale scenario op EHS en beschermde soorten en Rode Lijstsoorten is weergegeven in tabel 5.5.

Tabel 5.5. Beoordeling natuur (EHS en Beschermde en Rode Lijst soorten).

Aspect	Beoordelingscriterium	Effecten maximaal scenario
Natura 2000	Uitbreiding agrarische bedrijven	- -
	Kans ruimtebeslag	0
	Kans op verzuring en vermesting	- -
	Kans op verstoring licht, geluid en trilling	-
	Kans op verstoring TOV en werkzaamheden vergunningstelsel	0
	Kans op verstoring recreatie	-
Beschermde en Rode lijst soorten	Kans op effecten stikstofdepositie	-
	Kans op uitbreiding bouwvlakken	-
	Kans op verstoring door geluid & trilling: beschermde en Rode lijstsoorten	-

Mogelijke mitigerende maatregelen

In het kader van het bestemmingsplan is geen vlakdekkende inventarisatie uitgevoerd van de aanwezigheid van beschermde soorten. De aanwezigheid van vleermuizen in bebouwing is echter in veel gevallen waarschijnlijk, zodat in die gevallen waarbij verbouwing of sloop van bestaande opstallen aan de orde is, maatregelen voor vleermuizen moeten worden genomen. Dergelijke maatregelen worden concreet na gerichte inventarisatie en zonodig het doorlopen van een ontheffingprocedure Flora- en faunawet voor het betreffende initiatief. Een ontheffing van artikel 75 van de Flora- en faunawet kan daarom in bepaalde gevallen aan de orde zijn, wat naast mitigatie tevens compensatie van vaste rust- en verblijfplaatsen met zich mee kan brengen. Voorbeelden van mitigerende maatregelen zijn afdekking van licht bij kassen en veehouderijen en het leveren van een kwaliteitsimpuls aan leefgebieden van amfibieën en reptielen (poelen en watergangen uitbaggeren), vleermuizen (bomensingels, haagbeuken plaatsen) en vogels (o.a. akkerrandenbeheer).

5.8 Verkeer

Algemeen

Het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 maakt geen ontwikkelingen mogelijk met grote verkeersaantrekkende werking, uitgezonderd uitbreiding van 't Haasje. De verkeersaantrekkende werking van de voorziene uitbreiding van agrarische en recreatieve bedrijven (behalve 't Haasje) is gering. Samen met de al relatief geringe verkeersintensiteiten in de huidige situatie geeft dit naar verwachting geen verkeerskundige knelpunten. Aandachtspunt is wel de toename van met name vrachtverkeer, hoe gering ook, in relatie tot de aard van de wegen in het buitengebied.

Uitbreiding agrarische bedrijven

Uitbreiding van agrarische bedrijvigheid kan leiden tot enige toename van verkeersbewegingen, zowel bij de uitbreiding van veehouderij- als van akkerbouwbedrijven. Dit zal op de betreffende ontsluitende wegen leiden tot enkele tientallen verkeersbewegingen per dag extra. De toename ten opzichte van de huidige verkeersintensiteiten zal ordegrrootte enkele tot maximaal 10% bedragen. Gezien de geringe verkeersintensiteiten op de wegen in het buitengebied leidt dit niet tot verkeersknel- en/of aandachtspunten.

Uitbreiding glastuinbouw

Uitbreiding van de glastuinbouw vindt plaats in een relatief geconcentreerd gebied rondom Oosteind en wikkelt vooral af op de N629/Heistraat. Op de wegen ter plaatse kan het verkeerseffect groter zijn dan bij de verspreid liggende agrarische bedrijven elders in het plangebied. Gangbare norm voor de verkeersaantrekkende werking is 8 verkeersbewegingen per ha glas. Het betreft deels vrachtverkeer (aan en afvoer) en deels autoverkeer (personeel). Uitgaande van maximaal ca. 25 ha nieuw glas geeft dit maximaal 200 verkeersbewegingen per dag. Dit zal zich verdelen over de onderliggende wegen, met name Heistraat, Provinciale weg en Groenendijk. Uitgaande van deze maximale toename, leidt dit tot een toename met maximaal 1 % op de Heistraat, maximaal 4 tot 5% op de Provinciale weg, en ca maximaal 10% op de Groenendijk. Aandachtspunt is wel de toename van met name vrachtverkeer, hoe gering ook, in relatie tot de aard van de wegen in het buitengebied. Ook de zichtbaarheid rond in- en uitritten verdient aandacht. Tijdens de aanleg van de kassen kan lokaal en tijdelijk sprake zijn van enige verkeershinder door aanvoer van materiaal per vrachtwagen.

Uitbreiding recreatieve bedrijven

Uitbreiding van recreatieve bedrijven leidt tot een toename van verkeersbewegingen op de omliggende wegen. Voor de grootste recreatieve ontwikkeling in het plangebied, uitbreiding van 't Haasje aan de Vijfeikenweg is in de ruimtelijke onderbouwing een analyse van het verkeerseffect gemaakt. Voor de uitbreiding van de recreatieve activiteiten op 't Haasje (50 campingplaatsen en 120 stacaravans extra) is op basis van kengetallen de verkeersaantrekkende werking berekend. Deze ligt tussen op ca. 360 extra motervoertuigen per etmaal. Deze wikkelen af op de Vijf Eikenweg, die een autonome verkeersintensiteit van 12.400 (ten zuiden van 't Haasje) tot 14.300 (ten noorden van 't Haasje) mvt/etm heeft. De toename is hiermee maximaal 3%. De capaciteit van de Vijfeikenweg is ruim voldoende om deze toename te kunnen verwerken. Tijdens piekmomenten (wisseldagen, speciale evenementen) is mogelijk sprake van tijdelijke filevorming. Op de nabijgelegen Ketenbaan/Steenovensebaan is het effect groter, ca 20% toename. Dit met name omdat de huidige verkeersintensiteiten (veel) lager zijn dan op de Vijfeikenweg.

De overige mogelijke uitbreidingen van recreatieve bedrijven en de mogelijkheden voor agrarische bedrijven om om te schakelen naar recreatieve functies zijn kleiner in omvang en leiden tot minder verkeersproductie. De capaciteit van het wegennet in het buitengebied is ruim voldoende om deze toename te kunnen verwerken.

Cumulatie

De toename van verkeer door de uitbreiding van agrarische en recreatieve bedrijven vindt plaats in hetzelfde gebied en deels over dezelfde wegen, zodat sprake is van cumulatie van effecten. Maar de bedrijven met uitbreidingsmogelijkheden liggen verspreid over het plangebied. Er worden daarom geen

verkeerskundige knelpunten verwacht. Aandachtswegen zijn Heistraat en de Provincialeweg door Oosteind. Beide wegen zijn al belast met verkeer en er ligt een concentratie van bedrijven met uitbreidingsmogelijkheden aan.

Beoordeling

Het verkeerseffect van de ontwikkelingen wordt enigszins negatief beoordeeld (-). Er is effect: er is toename van verkeer en dit kan leiden tot enige verkeershinder, zij het lokaal, tijdelijk en naar verwachting beperkt. De toename van verkeer leidt niet tot verkeerskundige knelpunten. Het effect op verkeersveiligheid wordt neutraal tot enigszins negatief beoordeeld (0/-).

Mogelijke mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen worden niet nodig en/of doelmatig geacht. In het bestemmingsplan is als toetsingscriterium opgenomen dat uitbreidingen/ontwikkelingen niet mogen leiden tot wezenlijke toename van verkeer.

5.9 Luchtkwaliteit

Algemeen

Uitbreiding van agrarische en recreatieve bedrijvigheid leidt tot een toename van uitstoot van luchtverontreinigende stoffen als stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Het betreft toename door:

- verkeer;
- bedrijfsbronnen.

De verkeersaantrekkende werking van de voorziene ontwikkelingen is gering en daarmee de toename in uitstoot van luchtverontreinigende stoffen. Samen met de al relatief geringe concentraties in de huidige situatie geeft dit geen normoverschrijding en geen wezenlijke afname van de luchtkwaliteit.

Op basis van de voorspelde toename aan verkeersbewegingen door de ontwikkelingen in het bestemmingsplan (zie paragraaf 5.9) is semi-kwantitatief (op basis van kengetallen en vereenvoudigde rekenformules) onderzocht hoe groot de toename is van uitstoot van stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). De toename NO₂ bedraagt maximaal enkele tienden ug/m³, de toename PM₁₀ maximaal 0,1 ug/m³. Beide toenames worden gezien als niet in betekenende mate (toename kleiner dan 1,2 ug/m³).

Voor de uitbreidingen van 't Haasje is separaat luchtkwaliteitsonderzoek verricht. Het effect van de toename van verkeer is berekend op maximaal 0,8 ug/m³ NO₂ en maximaal 0,1 ug/m³ PM₁₀. Beide toenames worden gezien als niet in betekenende mate (toename kleiner dan 1,2 ug/m³).

Uitbreiding van agrarische bedrijven kan leiden tot uitstoot van luchtverontreinigende stoffen. De bijdrage hiervan is ten opzichte van de bijdrage van verkeer gering. Bovendien is geborgd door wet- en regelgeving ten aanzien van uitstootbeperkende maatregelen, dat de uitstoot beperkt blijft en geen normen overschrijdt.

Cumulatie

De toename van verkeer door de uitbreiding van agrarische en recreatieve bedrijven vindt plaats in hetzelfde gebied en deels over dezelfde wegen, zodat sprake is van cumulatie van effecten. Maar de bedrijven met uitbreidingsmogelijkheden liggen verspreid over het plangebied. Gezien de ordegrottes van toename uitstoot luchtverontreinigende stoffen wordt niet verwacht dat de cumulatieve toename in betekenende mate is, laat staan dat normen worden overschreden.

Beoordeling

Het effect van de ontwikkelingen in Buitengebied Oosterhout 2013 op luchtkwaliteit wordt neutraal tot enigszins negatief beoordeeld (0/-). Er is sprake van een geringe toename van uitstoot van luchtverontreinigende stoffen, maar de toename is gering en de concentraties blijven (ver) beneden de wettelijke normen (ook cumulatief).

Mogelijke mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen worden niet nodig en/of doelmatig geacht. In het bestemmingsplan is als toetsingscriterium opgenomen dat uitbreidingen/ontwikkelingen niet mogen leiden tot wezenlijke afname van luchtkwaliteit.

5.10 Geluid

Algemeen

De ontwikkelingen in het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 leiden tot een toename van geluidbelasting en daarmee mogelijk tot een toename van geluidhinder in het gebied. Het betreft toename van geluidbelasting door:

- Verkeer als gevolg van uitbreiding van agrarische bedrijven;
- Bedrijfsbronnen glastuinbouw en stallen.
- Verkeer als gevolg van uitbreiding van recreatiebedrijven

Het geluideffect op natuur (beschermde gebieden en soorten) is beschreven in paragraaf 5.8.

De uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven leidt tot een toename van verkeersbewegingen en daarmee tot een toename van geluiduitstoot. Op basis van de voorspelde toename aan verkeersbewegingen door de ontwikkelingen in het bestemmingsplan (zie paragraaf 5.8) is semi-kwantitatief (op basis van kengetallen en vereenvoudigde rekenformules) onderzocht hoe groot de toename is van geluidemissie. Op de "rustigere" wegen is sprake van een toename in geluidbelasting van maximaal 0,5 dB. Op de "drukkere" wegen blijft de toename beperkt tot 0,1 dB. Deze toenames zijn nauwelijks waarneembaar en leiden niet tot overschrijding van geluidnormen. Dit neemt niet weg dat lokaal tijdelijk, bijvoorbeeld bij het passeren van een vrachtwagen, het geluid als hinderlijk ervaren kan worden. Dit is echter subjectief, objectief is geen sprake van een wezenlijke verslechtering van het geluidklimaat. De toename van verkeer rondom het Haasje geeft een grotere toename van geluid, maar nog steeds beperkt (minder dan 1 dB).

Daarnaast is sprake van geluiduitstoot vanuit bronnen in glastuinbouw en (uitbreiding van) agrarische bedrijven, bijvoorbeeld vanuit stalsystemen en verwarmingsinstallaties (zoals warmtekraftkoppeling). Dit kan lokaal als hinderlijk worden ervaren. Wet- en regelgeving ten aanzien van geluiduitstoot en uitstootbeperkende maatregelen borgt echter dat geen sprake is van overschrijding van normen.

Er is mogelijk een geringe toename van geluidbelasting op het stiltegebied Willemspolder door uitbreiding/omschakeling van agrarische bedrijven en glastuinbouw in het linten Oosteind. De toename in verkeer zijn echter niet dermate dat er een wezenlijke toename van geluidbelasting optreedt. Hetzelfde wordt verwacht voor de toename van geluid uit bedrijfsbronnen.

In de "meeliftende initiatieven" is realisatie van een aantal woningen voorzien. In de ruimtelijke onderbouwingen voor deze projecten is getoetst aan effecten, aandachtspunten en aanvaardbaarheid vanuit het aspect geluid. Er zijn geen wezenlijke effecten en/of aandachtspunten gesignaleerd.

Cumulatie

De toename van geluidhinder door uitbreiding van agrarische en recreatieve bedrijven is beperkt en draagt niet of nauwelijks bij aan het gecumuleerde geluidklimaat in het buitengebied. Dit is en blijft voornamelijk bepaald door de geluiduitstoot van A27, A59, provinciale en lokale wegen etc.

Beoordeling

Het effect van de ontwikkelingen in Buitengebied Oosterhout 2013 op geluidkwaliteit wordt neutraal tot enigszins negatief beoordeeld (0/-). De toename in hinder is zeer gering.

Mogelijke mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen worden op zich niet nodig en/of doelmatig geacht. In het bestemmingsplan is als toetsingscriterium opgenomen dat uitbreidingen/ontwikkelingen niet mogen leiden tot wezenlijke toename van geluidhinder.

5.11 Geur

Algemeen

In het maximale scenario wordt het theoretische maximum als uitgangspunt gehanteerd. Hierbij wordt op onderstaande werkwijze invulling gegeven aan de maximale ontwikkelingsruimte die het nieuwe bestemmingsplan mogelijk maakt.

Intensieve bedrijven kunnen het huidige bouwblok niet uitbreiden echter wel omschakelen van diercategorie. Intensieve bedrijven op duurzame locaties kunnen het bouwblok vergroten tot 1,5 ha. Echter indien gebruik wordt gemaakt van deze wijzigingsbevoegdheid mag het aantal dieren niet toenemen ten opzichte van de 'vergunde situatie' (de situatie bij opvulling van het huidige bouwblok). Feitelijk kan de wijzigingsbevoegdheid dus enkel worden gebruikt voor het vergroten van bouwblok ten behoeve van bijvoorbeeld een werktuigenberging. Verder zitten veel intensieve bedrijven geurtechnisch 'op slot'. Dit betekent dat indien deze bedrijven voornemens zijn om meer of andere dieren te gaan houden de geurbelasting niet kan toenemen ten opzichte van de huidige situatie.

Uit bovenstaande volgt dat aan de intensieve veehouderijbedrijven binnen het plangebied feitelijk enkel beperkte wijzigingsmogelijkheden worden geboden. Er kan dan ook gesteld worden dat de geursituatie bij maximale invulling van het voorgenomen bestemmingsplan zich niet significant negatief zal ontwikkelen ten opzichte van huidige situatie. Dit te meer aangezien bedrijven die gebruik willen maken van de wijzigingsmogelijkheden te alle tijde moeten voldoen aan het gestelde in Wgv (bijvoorbeeld artikel 3 lid 1 en lid 4) en in de AMvB-huisvesting (het toepassen van emissiearmestalsystemen). In het maximale scenario kunnen grond gebonden veehouderijen uitbreiden naar 1,5 ha bouwblok. Indien het huidige bouwblok groter is dan 1,5 ha dan wordt het huidige bouwblok als uitgangspunt gehanteerd. Ten aanzien van grond gebonden veehouderijen geldt voor geur een vaste afstand. De te hanteren vaste afstand is onafhankelijk van het aantal te houden dieren danwel de omvang van een bouwblok. Het maximale scenario heeft met betrekking tot geur afkomstig van grond gebonden veehouderijen dus geen negatieve of positieve gevolgen.

In het scenario waarbij maximale ruimte op grond van de ruimtelijke uitgangspunten van het voorgenomen bestemmingsplan wordt benut, zal de geurbelasting naar verwachting niet significant verslechteren ten opzichte van het huidige leefklimaat.

Beoordeling

De toename in geurhinder is gering en wordt neutraal tot enigszins negatief beoordeeld.

Cumulatie

Bovenstaande beoordeling is gebaseerd op het cumulatieve effect van alle uitbreidingen samen.

Mogelijke mitigerende maatregelen

Met technische maatregelen is het mogelijk geurhinder te verminderen. Dit is echter geen mitigerende maatregel in het kader van het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan is wel als toetsingscriterium opgenomen dat uitbreidingen/ontwikkelingen niet mogen leiden tot wezenlijke toename van geurhinder.

5.12 Lichthinder

Algemeen

De ontwikkelingen in bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 kunnen leiden tot extra lichthinder. Dit geldt met name voor de uitbreiding van bestaande glastuinbouw. De overige lichthinder wordt beperkt geacht.

Toename van glastuinbouw leidt bij gebruik van assimilatieverlichting (verlichting ter bevordering van groei van gewassen) tot toename van lichtuitstraling in het plangebied. Zonder afscherming van deze bronnen neemt de lichtuitstraling toe en daarmee naar verwachting ook de ervaren lichthinder door omwonenden. Hinder uit zich in directe zichtbaarheid van lichtbronnen en een verlichte nachtelijke hemel, met name bij reflectie van verlichting op de bewolking. Bijkomend effect is de zichtbaarheid van rookpluimen van wkk-installaties.

Hoewel de lichtuitstraling als hinderlijk wordt ervaren door omwonenden, zijn er (nog) geen eenduidige relaties tussen ervaren lichthinder en bijvoorbeeld afstand tot kassen. Dit maakt het lastig eenduidige effectbeoordelingen te maken. Wel is uit onderzoek bekend dat licht van nieuwe glastuingebied (in nog "donker" gebied) hinderlijker wordt ervaren dan licht van (uitbreiding van) bestaande glastuinbouw. Wet en regelgeving borgt afscherming van een groot deel van het licht, maar (nog) niet van alle lichtuitstraling. In de nacht is onder vigerende wet- en regelgeving nog sprake van maximaal 25% lichtuitstraling (minimaal 75% afscherming) vanuit de kasdekken (gevels van de kassen zijn volledig afgeschermd).

Er heeft in het kader van dit MER en het Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 geen onderzoek plaatsgevonden naar de lichthinder. Onderzoeken in het kader van andere glastuinbouwprojecten (o.a. naar het glastuinbouwgebied in het Agro Food Cluster (AFC) Dinteloord en het glastuinbouwgebied Agriport in Heemskerk) geeft een indicatie van de effecten:

- Bij 98% dekafscherming is de lichtuitstraling relatief beperkt: de grens van toename met 1 lux (vergelijkbaar met een lichtsterkte tussen schemering en volle maan, zie kader) ligt op ca. 50 m van het glastuinbouwgebied.
- Bij 75% dekafscherming ligt de grens van toename met 1 lux op ca. 1 kilometer van het glastuinbouwgebied.

Kader Licht en verlichtingssterkte

Lichtomstandigheden en verlichtingssterktes kunnen sterk variëren:

- situatie verlichtingssterkte (lux)
- vol zonlicht 100.000
- gemiddeld daglicht 5.000
- schemering 10
- volle maan bij heldere hemel 0,5
- geheel maanloze, zwaar bewolkte nacht 0,001
- grens zien voor aan donker geadapteerd oog 0,00001

Uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven, anders dan glastuinbouw, leidt naar verwachting niet tot een wezenlijke toename lichthinder. Dit uitgaande van "traditionele" dichte stalvormen. Er is een ontwikkeling gaande die kiest voor open vormen van stallen. Het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 laat deze stalvorm toe. Een open stalvorm kan lokaal leiden tot lichtuitstraling, die mogelijk door omwonenden als hinderlijk wordt ervaren. In tegenstelling tot de glastuinbouw is de verlichtingssterkte relatief beperkt (in vergelijking tot assimilatieverlichting in kassen) en vindt uitstraling langs de gevels plaats en niet naar boven.

Verlichting van paardenbakken is niet toegestaan in het bestemmingsplan. De mogelijk ervaren hinder hiervan zal niet toenemen. Lokaal kan tijdelijk tijdens de avondperiode lichthinder ervaren worden door het voorbijrijden van vrachtwagens / tractoren.

Cumulatie

De lichthinder van glastuinbouw is met name geconcentreerd ten zuiden van het lint Oosteind. Ter plaatse zal de extra lichthinder door uitbreiding van bestaande bedrijven cumuleren met al bestaande lichthinder. Of dit als extra hinder ervaren wordt of niet is subjectief.

Beoordeling

Zonder mitigerende maatregelen wordt de toename van lichthinder in en rond het glastuinbouwgebied als negatief beoordeeld. Er is sprake van nieuwe lichtbronnen, maar als deze conform de wettelijke eisen worden afgeschermd is de lichtuitstraling beperkt tot de bovenzijde.

Mogelijke mitigerende maatregelen

Lichthinder kan (verder) gemitigeerd worden door verdere afscherming van de kassen. 100 % afscherming is echter in de praktijk (nog) niet haalbaar. Het is ook geen mitigerende maatregel die in het bestemmingsplan geborgd kan worden.

5.13 Externe veiligheid

Algemeen

De uitbreiding van agrarische bedrijven leidt niet tot vergroting van externe veiligheidsrisico's. De veiligheid rond lokale bedrijfsgebonden opslagtanks voor gas e.d. is geborgd door eisen aan realisatie / afstanden e.d. vanuit wet- en regelgeving.

Er worden in het kader van het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 geen nieuwe kwetsbare en/of beperkt kwetsbare objecten gerealiseerd binnen de veiligheids- en normafstanden van bestaande risicobronnen (LPG-stations/tanks, buisleidingen en wegen met vervoer gevaarlijke stoffen). Wel neemt naar verwachting door uitbreiding van recreatieve bedrijven en omschakeling van agrarische bedrijven naar recreatie en recreatieve nevenfuncties het aantal recreanten (verblijfs- en dag-) toe. De verwachting is dat dit vooral in en nabij het bosgebied zal zijn, een gebied met de A27, de spoorlijn en een aantal lokale bronnen als risicobronnen. In het overige gebied (Den Hout, Oosteind) gelden met name de buisleidingen als aandachtspunt. De toenames in recreanten zijn niet dermate groot dat veiligheidsrisico's ontstaan. In het bestemmingsplan is dit conform daarvoor geldende wet- en regelgeving gemotiveerd middels een verantwoording groepsrisico.

Beoordeling

Het effect van de ontwikkelingen in bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 op externe veiligheidsrisico's wordt neutraal beoordeeld (0).

Mogelijke mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen worden niet nodig en/of doelmatig geacht.

5.14 Overige aspecten

Algemeen

De ontwikkelingen binnen bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 geven geen effecten / aandachtspunten ten aanzien van de in het gebied aanwezige hoogspanningsleidingen, straalpaden en beperkingszones rondom vliegveld Gilze-Rijen. De hoogtes blijven (ver) onder de maximaal toelaatbare. Alleen direct onder de hoogspanningslijnen is geen omschakeling naar / uitbreiding van activiteiten mogelijk.

Cumulatie

Er is geen sprake van cumulatie

Beoordeling

Het ontbreken van effecten wordt neutraal beoordeeld (0).

Mogelijke mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen worden niet nodig en/of zinvol geacht.

Lichtemissie en effect van afscherming

Onderstaande foto's geven een indruk van het effect van de bovenafscherming.

licht in een kas met bovenafscherming

zichtbaarheid pluimen wkk

lichtemissie uit kas zonder bovenafscherming

lichtemissie uit kas met bovenafscherming; bij de afgeschermdde kas wordt de emissie van licht zover teruggedrongen dat de lichtvervuiling aan de horizon niet meer bepaald wordt door de kas.

5.15 Gezondheid

Algemeen

Zoals in eerdere paragrafen van dit hoofdstuk beschreven hebben de ontwikkelingen in bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 effecten op leefbaarheidsaspecten voor omwonenden, maar zijn deze effecten naar verwachting gering.

Uitbreiding van glastuinbouw leidt tot enige nieuwe hinder in en rond het bestaande glastuinbouwgebied. De kassen hebben effect op het landschap, de openheid en de beleving ervan. Daarnaast leiden de kassen tot extra (vracht)verkeer en daarbijbehorende toename van luchtverontreiniging en geluidhinder. De toename is echter beperkt en leidt niet tot een wezenlijke toename van hinder. Uitbreiding van de glastuinbouw leidt tot een toename van lichtbronnen, maar als deze conform wettelijke eisen worden afgeschermd is het effect op de omgeving beperkt. Samenvattend is de verwachting dat de uitbreiding van glastuinbouw geen wezenlijk effect heeft op de gezondheidssituatie ter plaatse.

De uitbreiding van de overige agrarische bedrijven leidt tot extra hinder in het buitengebied: verdere aantasting van het landschap, verkeersaantrekkende werking, geluid, luchtverontreiniging. Maar zoals in eerdere paragrafen al gesteld: Als de uitbreiding gerealiseerd worden conform de wettelijke eisen is de hinder beperkt en daarmee ook het effect op gezondheid.

Specifiek aandachtspunt voor agrarische bedrijven in relatie tot gezondheid is de uitstoot van endotoxinen en MRSA door intensieve veehouderijen. De resultaten van het landelijk onderzoek door IRAS (Institute for Risk Assessment Sciences) 'Mogelijk effecten van intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden' (juni 2011) suggereren een straal van ca. 250 – 1.000 meter waarbinnen verhoogde concentraties van endotoxinen en MRSA meetbaar zijn. Er wordt verder onderzoek gedaan of het mogelijk is om afstanden te eisen tussen (intensieve) veehouderijen en gevoelige bestemmingen. Vooralsnog tonen onderzoeken echter niet aan dat omwonenden van veehouderijen een verhoogd risico op gezondheidsschade hebben. Gezondheidsschade is echter nooit helemaal uit te sluiten (zie uitbraak Q-koorts). In het plangebied is een aantal intensieve varkenshouderijen, twee kippenhouderijen en één geiten houderijen actief. Er geldt vanuit de provincie Noord-Brabant een bouwstop voor deze bedrijven.

Het risico op vergroting van bovengenoemde gezondheidsrisico's door uitbreiding van de intensieve veehouderij in Buitengebied Oosterhout 2013 kan niet geheel worden uitgesloten.

Advies gezondheidsraad november 2012

In 2011 verzocht de toenmalige staatsecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de staatsecretaris van Infrastructuur en Milieu, de Gezondheidsraad een beoordelingskader te ontwikkelen over risico's van de intensieve veehouderij voor de gezondheid van omwonenden. Ook werd gevraagd naar nut en noodzaak van het hanteren van minimumafstanden tussen veehouderijbedrijven en woongebieden.

De Gezondheidsraad komt tot de conclusie dat de huidige wetenschappelijke gegevensbasis te smal is voor een kwantitatief beoordelingskader, waarin wordt vastgelegd welke risiconiveaus voor omwonenden maximaal toelaatbaar zijn. Evenmin is bekend tot welke afstand omwonenden verhoogde gezondheidsrisico's lopen. De Gezondheidsraad acht dat een meer beleidsmatig gericht beoordelingskader bruikbare aanknopingspunten biedt voor de praktijk. Volgens de Gezondheidsraad moet deze aanpak op lokaal niveau zijn beslag krijgen, juist omdat de lokale omstandigheden kunnen variëren. Dit alles onder de verantwoordelijkheid van de gemeente, met de GGD in een adviserende functie. Gesteld wordt dat er behoefte is aan aanvullend onderzoek (Gezondheidsraad, 2012).

Cumulatie

De gezondheidssituatie in Buitengebied Oosterhout wordt momenteel vooral bepaald door de bestaande hinderbronnen:

- A27/A59/provinciale wegen: geluidhinder, luchtverontreiniging;
- Spoorlijn: geluidhinder;
- Glastuinbouw: lichthinder;
- Agrarische bedrijvigheid: luchtkwaliteit.

De bijdrage door de ontwikkelingen binnen bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 wordt zodanig beperkt geacht dat ze geen cumulatief effect hebben op al de bestaande hinder- en gezondheidssituatie.

Beoordeling

Het effect van de ontwikkelingen binnen bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 wordt neutraal tot enigszins negatief beoordeeld. (0/-). Er is sprake van een toename van enkele hinderaspecten, maar gering.

Mogelijke mitigerende maatregelen

Zie de afzonderlijk milieuaspecten (verkeer, geluid, luchtkwaliteit, licht, geur, externe veiligheid).

6 Slotbeschouwing

6.1 Effecten samengevat

Inleiding

Tabel 6.1 geeft een samenvattend overzicht van de beoordeling van de effecten van de ontwikkelingen binnen bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 (inclusief Lint Oosteind) op de diverse aspecten conform het beoordelingskader beschreven in paragraaf 5.1 en de effectbeschrijvingen in de rest van hoofdstuk 5. De beoordeling is weergegeven in plussen en minnen(++ positief, + enigszins positief, 0 positief noch negatief, - enigszins negatief, - - negatief). Tevens is aangegeven of er sprake kan zijn van cumulatie van effecten en/of vermindering van effecten (mitigatie) mogelijk is (in het kader van het bestemmingsplan). In het vervolg van dit hoofdstuk worden de effecten en de beoordeling ervan kort samengevat.

Tabel 6.1 Samenvattend overzicht beoordelingen

Thema	Aspect		Beoordeling effect	Cumulatie effect	Mitigatie mogelijk in het kader van het BP?
Landschap	Landschappelijke structuur		-	ja	ja
	Ruimtelijk visuele kwaliteit		-	ja	ja
Cultuur historie	Beschermden waarden		0	nvt	nvt
	Niet beschermde waarden		-	ja	ja
Archeologie	Archeologische monumenten		0	nvt	nvt
	Overige archeologische waarden		-	nee	ja
Bodem	Bodemopbouw/waarden		0	nvt	nvt
	Bodemkwaliteit		0	nvt	nvt
Water	Oppervlakte water	verharding	0/-	ja	ja
		waterberging	0	nvt	nvt
	Grondwater	waterwinning	0/-	ja	ja
		attentiegebied EHS	0	nvt	nvt
	Waterkwaliteit		0/-	ja	nee
Natuur	Beschermden gebieden: N2000		- -	ja	nee
	Beschermden gebieden: EHS		-	ja	ja
	Beschermden gebieden: Wav		- -	ja	nee
	Beschermden soorten		-	ja	ja
Verkeer	Verkeersintensiteiten		-	ja	ja
	Verkeersveiligheid		0/-	ja	nee
Lucht kwaliteit	Uitstoot luchtverontreinigende stoffen		0/-	ja	ja
Geluid	Geluidhinder / gehinderden		0/-	nee	nvt
Geur	Geurhinder / gehinderden		0/-	ja	ja
Licht	Lichthinder / gehinderden		-	ja	nee
Externe veiligheid	Plaatsgebonden risico en groeps risico		0	nvt	nvt
Overige aspecten	Hoogspanningsleidingen, straalpaden, vliegveld Gilze Rijen		0	nvt	nvt
Gezondh.	Leefklimaat		0/-	nee	ja

++ positief, + enigszins positief, 0 positief noch negatief, - enigszins negatief, - - negatief

(1) Naar aanleiding van resultaten van dit plan-MER wordt in het bestemmingsplan een voorwaardelijke bepaling opgenomen dat uitbreiding alleen is toegestaan, mits het niet leidt tot toename van stikstofdepositie. Dit is te zien als een mitigerende maatregel.

(2) In het bestemmingsplan is als toetsingscriterium opgenomen dat uitbreiding / ontwikkeling niet mag leiden tot onaanvaardbare toename van hinder.

Algemeen

Zoals al in de inleiding gesteld is het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 planologisch grotendeels consoliderend. Het maakt de reguliere uitbreiding en omschakeling mogelijk van agrarische bedrijvigheid, glastuinbouw en recreatieve bedrijvigheid, conform de mogelijkheden binnen de vigerende bestemmingsplannen.

Deze ontwikkelingen hebben effecten op het buitengebied. De effecten moeten echter wel in perspectief beschouwd worden: de ontwikkelingen zijn niet grootschalig, niet nieuw, sluiten aan op al bestaande ruimtelijke en functionele structuren en vinden niet plaats in “nog maagdelijk” gebied.

Conform m.e.r.-methodiek is in dit MER het effect onderzocht van de maximaal mogelijke ontwikkeling binnen het Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013. Het is echter hoogst onwaarschijnlijk dat deze ontwikkelingsruimte ook daadwerkelijk zal worden benut.

In het plan-MER zijn de effecten onderzocht van uitbreiding/omschakeling van bestaande agrarische bedrijven (inclusief teeltondersteunende voorzieningen en maatregelen mogelijk binnen het vergunningstelsel), glastuinbouw en recreatieve bedrijven in het plangebied. Er is niet gekeken naar cumulatie van effecten met bedrijven en/of ontwikkelingen buiten het plangebied. Dit wordt niet noodzakelijk en zinvol geacht. Enerzijds worden de effecten op waarden in het plangebied Buitengebied Oosterhout 2013 vooral bepaald door de ontwikkelingen in het plangebied zelf en niet door ontwikkelingen buiten het plangebied en zijn de effecten van de ontwikkelingen in het plangebied zelf maatgevend (bv. stikstof op Natura2000 gebieden). Anderzijds draagt het effect van de ontwikkelingen in het plangebied niet wezenlijk bij aan effecten van ontwikkelingen elders (bv. verkeer).

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

De ontwikkelingen in bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 hebben wisselende effecten op het landschap. De uitbreiding van glastuinbouw en agrarische bedrijven is een ontwikkeling die in principe in het landschap past: er is al sprake van glastuinbouw en agrarische bedrijvigheid in het gebied. Het gaat niet ten koste van landschappelijke hoofdstructuren. De uit te breiden agrarische bedrijven liggen op historisch agrarisch gebruikte gronden (de oude cultuurgronden) en sluiten aan op bestaande woon/boerderijlinten. Maatvoering en inpassing moeten wel afgestemd worden op de omliggende landschappelijke waarden. Glastuinbouw kan lokaal landschappelijk negatieve effecten hebben op het landschap. Hetzelfde kan gelden voor een aantal overige agrarische uitbreidingen in het kleinschalige landschap.

Lokaal kan uitbreiding van agrarische bedrijvigheid ten koste gaan van landschappelijke elementen.

Tegenover het verlies van landschappelijke elementen staat de realisatie van nieuwe landschapselementen conform de regeling Kwaliteitsverbetering landschap.

Uitbreiding van agrarische bedrijven in de vorm van nieuwe kassen en/of stallen kan ten koste gaan van de ruimtelijke visuele kwaliteit van de omgeving. Het daadwerkelijk effect wordt echter gering ingeschat. Wezenlijk negatief effect wordt echter voorkomen door de eisen voor landschappelijke inpassing vanuit de provinciale Verordening Ruimte. De eisen vanuit de provinciale regeling Kwaliteitsverbetering landschap leidt in de praktijk mogelijk zelfs tot positieve effecten.

De ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 leiden niet tot verlies van beschermde cultuurhistorische waarden. Deze zijn bovendien beschermd in het kader van het bestemmingsplan middels een dubbelbestemming.

De ontwikkelingen leiden niet tot aantasting van archeologische monumenten. Of (nog) niet-bekende archeologische waarden verloren gaan is nog niet bekend. Nader onderzoek bij vergunningverlening zal dit moeten uitwijzen. De archeologische waarde is planologisch beschermd met een dubbelbestemming.

Van cumulatieve effecten is niet of nauwelijks sprake. Mochten glastuinbouw en overige agrarische bedrijvigheid maximaal uitbreiden, heeft dit wel een gezamenlijk extra negatief effect op de landschappelijke waarde van het buitengebied.

Bodem en water

Het effect van de ontwikkelingen op bodemaspecten is gering. Uitbreiding van agrarische bedrijvigheid kan leiden tot extra verzuring van de bodem. Echter wet- en regelgeving borgt dat dit middels technieken tot een minimum beperkt blijft. Er is geen sprake van cumulatie van effecten, mitigatie is niet nodig,

De ontwikkelingen hebben meer effect op wateraspecten dan op bodemaspecten. Uitbreiding van agrarische en recreatieve bedrijven leidt tot toename van verharding en daarmee afname van infiltratiemogelijkheden. Hiervoor wordt conform het waterbeleid al het water geïnfiltreerd, en al dan niet retentie gerealiseerd.

Het watergebruik in de glastuinbouw heeft mogelijk een negatief effect op de lokale grondwaterstand en kan leiden tot een toename van lozing van procesafvalwater. Vanuit de huidige bedrijfsvoering beschouwd is het effect echter gering, er wordt al veel water hergebruikt in de bedrijfsvoering en weinig water geloosd. Uitbreiding van agrarische bedrijvigheid kan leiden tot extra verzuring van grondwater.

Natuur

De ontwikkelingen in bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 hebben wisselende effecten op natuurwaarden in en rond het buitengebied. In het kader van deze MER zijn de effecten op flora en fauna, Natura 2000-gebieden, Wav-gebieden en (overige) Ecologische Hoofdstructuur (EHS) onderzocht.

Natura2000

Uitbreiding/omschakeling van agrarische bedrijven en glastuinbouw leidt tot een toename van uitstoot van stikstof en daarmee tot een toename van de stikstofdepositie op omliggende Natura-2000-gebieden.

Er kan niet uitgesloten worden dat dit de natuurlijke kenmerken van deze Natura 2000-gebieden aantast. In de passende beoordeling is het effect onderzocht van uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven en glastuinbouw in het plangebied. Overige effecten (stikstofdepositie door toename verkeer, verstoring e.d.) leiden niet tot negatieve effecten.

In de omgeving van het plangebied zijn diverse Natura2000-gebieden gelegen: Biesbosch, Langstraat, Loonse en Drunese Duinen & Leemkuilen en Ulvenhoutse Bos. Langstraat, Loonse en Drunese Duinen & Leemkuilen en het Ulvenhoutse Bos zijn gevoelig voor stikstofdepositie en daarmee maatgevend voor de stikstofeffecten die ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan veroorzaken.

De drie genoemde gebieden zijn in de huidige situatie al overbelast. De ontwikkelingen binnen bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout zorgen voor een verdere toename van stikstofdepositie.

Uitgaande van de planologisch maximale situatie is de toename fors en ecologisch significant.

In feite geeft de passende beoordeling aan dat elke uitbreiding van veehouderijbedrijven of glastuinbouwbedrijven significante negatieve effecten heeft op de omliggende Natura 2000-gebieden.

Consequentie van de te hoge stikstofdepositie is dat het bestemmingsplan, zonder aanvullende maatregelen, in strijd is met de Natuurbeschermingswet en er sprake is van een onuitvoerbaar plan.

Dat de Natura 2000-gebieden, ook zonder de ontwikkelingen in het plangebied van Buitengebied Oosterhout 2013 al een te hoge stikstofbelasting kent neemt niet weg dat ontwikkelingen in Buitengebied Oosterhout 2013 niet mogen leiden tot een toename van de stikstofdepositie. Ook mag niet op de autonome afname worden geanticipeerd.

Vertaling/ Maatregelen in het bestemmingsplan

De gemeente Oosterhout heeft besloten in het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 de uitbreidings-/omschakelingsmogelijkheden voor veehouderijen en glastuinbouw mogelijk te maken onder de voorwaarde dat aangetoond kan worden dat er geen sprake is van toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied. Hiermee leidt het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 niet tot een toename van stikstofdepositie en is sprake van een uitvoerbaar plan. M.e.r.-technisch

is de uitbreiding met voorwaardelijke bepaling niet (opnieuw) berekend. De effecten op stikstofdepositie komen overeen met die van de berekende "feitelijke situatie".

Uitvoerbaarheid maatregelen

Vraag in het kader van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is of de combinatie van uitbreiding zonder emissietoename mogelijk is. In essentie komt deze vraag er op neer of bij de bestaande bedrijven nog ruimte bestaat om de emissies terug te dringen. De zo gewonnen 'emissieruimte' op bedrijfsniveau is dan beschikbaar voor uitbreiding. Voor de uitvoerbaarheid van deze regeling is daarnaast van belang dat de uitbreiding van bedrijven niet per definitie leidt tot meer dieren.

Alle dieren moeten momenteel al gehuisvest zijn op huisvestingssystemen die voldoen aan de maximale emissiewaarde volgens het Besluit huisvesting; op basis van best beschikbare technieken (BBT). Dit zijn huisvestingssystemen die een ammoniakuitstoot per dierplaats veroorzaken die gelijk of lager is dan onderstaande waarden.

De vraag voor de haalbaarheid van het bestemmingsplan is hiermee of bovenop BBT nog maatregelen of technieken mogelijk zijn die bij de vergunningverlening voor bedrijfsuitbreiding voorgeschreven kunnen worden en waarmee voorkomen kan worden dat bedrijfsuitbreiding leidt tot emissietoename. Hierbij is saldering op bedrijfsniveau van belang. De toename van oppervlakte, en daarmee dieren en emissie dient gecompenseerd te worden door aanvullende emissie beperkende maatregelen voor het gehele bedrijf.

Ondanks dat BBT lijkt te suggereren dat er 'niets beter is', is dit niet het geval. Voor zeer grote bedrijven worden reeds >BBT en >>BBT voorgeschreven en toegepast op basis van de IPCC-richtlijn. Met de technieken voor >BBT en >>BBT, die ook op kleinere bedrijven toegepast kunnen worden, worden aanzienlijke aanvullende reducties van emissie gehaald ten opzichte van BBT.

Tabel 6.2 Maximale emissiewaarde conform Besluit huisvesting

Diercategorie	maximale emissiewaarde (kg NH ₃ /dierplaats/jaar)
Melk- en kalfkoeien	9,5
Biggenopfok (gespeende biggen)	0,23
Vleeskalveren tot 8 maanden	2,5
Kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	2,9
Guste en dragende zeugen	2,6
Vleesvarkens, opfokberen van ca. 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van ca. 25 kg tot eerste dekking	1,4
opfokhennen en hanen van legrassen, jonger dan 18 weken	
- batterijhuisvesting	0,06
- nageschakelde techniek	0,010
legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen	
- batterijhuisvesting	0,013
- niet batterijhuisvesting	0,125
- nageschakelde techniek	0,015
ouderdieren van vleeskuikens	0,435
- nageschakelde techniek	0,015
vleeskuikens	0,045

Er zijn voor de afzonderlijke stalsystemen en diersoorten verschillende (algemeen geaccepteerde en zich in de praktijk bewezen) emissiereducerende technieken stalsystemen beschikbaar die een lagere emissie veroorzaken dan de in tabel 6.2. opgenomen emissies. In tabel 6.3. zijn de maximale emissiewaarden conform het Besluit huisvesting en de te behalen emissiewaarden bij aanvullende maatregelen opgenomen, waarbij tevens is berekend hoeveel dieren er meer gehouden kunnen worden om binnen het zelfde 'emissieplafond' te blijven. De verhouding betreft de relatieve toename van het aantal te houden dieren (per diercategorie).

Tabel 6.3 Toename aantal dieren bij aanvullende maatregelen ten opzichte van Besluit huisvesting, zonder toename van stikstofemissie

Diercategorie	Gehanteerde emissiefactor (kg NH ₃ /dierplaats/jaar)	maximale emissiewaarde (kg NH ₃ /dierplaats/jaar)	Verhouding aantal extra te houden dieren op emissiearme huisvestingssystemen.
Melk- en kalfkoeien	6,5	9,5	1,45
Vleeskalveren tot 8 maanden	0,75	2,5	3,33
Biggenopfok (gespeende biggen)	0,11	0,23	2,1
Kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	1,25	2,9	2,3
Guste en dragende zeugen	0,42	2,6	6,2
Vleesvarkens, opfokberen van ca. 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van ca. 25 kg tot eerste dekking	0,35	1,4	4,0
opfokhennen en hanen van legrassen, jonger dan 18 weken	0,006	0,06	10
legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen	0,012	0,125	10,4
ouderdieren van vleeskuikens	0,075	0,435	5,8
Vleeskuikens	0,021	0,045	2,1
nageschakelde techniek	0,001	0,015	PM

Deze reductie biedt de voor de compensatie van de uitbreiding van de betreffende veehouderij. Op basis hiervan kunnen bijvoorbeeld melkveehouderijen die nu voldoen aan het besluit huisvesting, door toepassing van aanvullende maatregelen met 45% dieren groeien, zonder een toename van emissie. Bij gelijke veedichtheid zou dit ook leiden tot circa 45% toename van bebouwd oppervlak. Bij alle andere diercategorieën is de mogelijk toename van dieren zelfs nog groter.

Onderstaand is op basis van een vergelijking van bestaande stalsystemen op basis van gemeentelijke informatie (o.a. Web-bvb) gemotiveerd dat nog voldoende mogelijkheid bestaat met verbetering van technieken ontwikkelruimte te creëren. Het gros van de melkrundveehouderij past nu BBT toe in de vorm van een ligboxenstal met beweiden danwel 'overige huisvesting' met beweiden (web-bvb). Deze laatste categorie is vaak ook een ligboxenstal. In een aantal gevallen zijn er al meer emissie armere stallen toegepast, maar dit aantal is zeer beperkt. Geconcludeerd kan worden dat er binnen de melkveehouderij voldoende mogelijkheid bestaat om met verbetering van technieken ontwikkelruimte te creëren. Ook het merendeel van de IV bedrijven is technisch nog niet verder dan BBT en kunnen met verbetering van technieken ontwikkelruimte creëren.

Daarbij kan ook nog opgemerkt worden dat een toename van bebouwing niet per definitie leidt tot meer dieren. Bijvoorbeeld ten behoeven van duurzame of diervriendelijkere stalsystemen met meer ruimte per dier kan het bedrijf worden uitgebreid, terwijl toch geen toename van dieren en emissie optreedt. Ook kunnen aanvullende (bij)gebouwen en bouwwerken voor onder andere opslag en nevenfuncties leiden tot een groter ruimtebeslag zonder dat dit leidt tot toename van dieren en / of emissie. Een uitbreiding van de agrarische bedrijven heeft hiermee geen één-op-één relatie met de uitbreiding van het aantal dieren. De haalbaarheid van het bestemmingsplan op grond van stikstofemissie is hiermee niet direct gerelateerd aan de oppervlakte die geboden wordt voor bedrijfsuitbreiding. Gevolg hiervan is bovendien dat het niet zinvol om uitspraken te doen over de uitbreidingsmogelijkheden van de individuele bedrijven; een bedrijf met relatief weinig uitbreidingsruimte op basis van emissie, kan deze ruimten wel nodig hebben voor bijvoorbeeld bouwwerken voor opslag. Kortom; ook zonder diertoe name is kan bedrijfsuitbreiding nodig en haalbaar zijn.

Concluderend kan gesteld worden dat een standstill van de stikstofemissie niet betekent dat voor veehouderijen geen ontwikkelingsruimte meer is. Door gebruik te maken van aanvullende ammoniakemissie reducerende stalsystemen of technieken ontstaat de mogelijkheid om, binnen het geldende emissieplafond meer dieren te kunnen houden. Zo is een toename van rundvee(-gerelateerd bouwoppervlak) van 45% mogelijk zonder emissietoename van het bedrijf, nog los van eventuele andere uitbreidingen op het bouwvlak die niet samen gaan met een toename van vee.

Natuur: Overige natuurwaarden

EHS

Uitbreiding van bestaande veehouderijen en van bestaande glastuinbouw leidt tot uitstoot van stikstof en daarmee tot een toename van de stikstofdepositie in de gevoelige natuurgebieden. Het gaat dan vooral om de Wav-gebieden, zeer kwetsbare EHS-gebieden die in het kader van de wet ammoniak en veehouderij (Wav) beschermd worden tegen de schadelijke uitstoot van ammoniak afkomstig uit mest. Binnen de beschermingszone van 250 meter rondom deze gebieden mogen veehouderijbedrijven hun veestapel beperkt uitbreiden.

Omdat op grond van de hoge stikstofdepositie niet kan worden uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken als gevolg van de veehouderijbedrijven worden aangetast, betekent dat uitbreiding ervan alleen maar mogelijk is indien dit stikstofneutraal kan worden uitgevoerd.

Naast stikstofdepositie kan ook lichthinder als gevolg van de beoogde planontwikkeling optreden.

Omdat de negatieve effecten ervan in de buurt van EHS met eenvoudige maatregelen kan worden gemitigeerd, vormt licht geen belemmerende factor. Kleinschalige nevenactiviteiten tasten evenmin de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS aan.

Beschermde soorten en RL-soorten

In het gebied komen meerdere beschermde diersoorten voor, waarvan als gevolg van de uitbreiding van agrarische bedrijven het leefgebied kan worden aangetast. Vleermuizen ondervinden last van licht, het habitat van amfibieën (en stikstofgevoelige vegetatie) wordt negatief beïnvloed door stikstofdepositie (o.a. vermisting en dichtgroeien voortplantingswateren) en de kwaliteit van het leefgebied van broedvogels wordt door lichthinder aangetast.

Naar verwachting is door mitigatie wezenlijk negatief effect te voorkomen en is het plan vergunbaar binnen de kaders van de Flora- en Faunawet.

Verkeer, hinder en leefklimaat

Het effect van de ontwikkelingen in bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 op verkeer, hinderaspecten (geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid, lichthinder, geur) en leefklimaat is gering. Uitbreiding van glastuinbouw en overige agrarische bedrijvigheid en recreatieve bedrijvigheid leidt tot enige toename van verkeer en hinder op omwonenden. De toename van verkeer is relatief beperkt, de toename in geluidbelasting en uitstoot van geur en luchtverontreinigende stoffen nauwelijks waarneembaar. Dit neemt niet weg dat omwonenden deze ontwikkelingen mogelijk als hinderlijk kunnen ervaren. Dat geldt ook voor eventuele lichtuitstoot vanuit kassen en open stallen. Wet- en regelgeving borgen echter in toenemende mate dat lichtuitstoot beperkt blijft. Aandachtspunt is de veiligheid op de wegen in het buitengebied.

Ten aanzien van cumulatie kan gesteld worden dat het totale geluidklimaat in het buitengebied met name bepaald blijft worden door de A27, de A59, de provinciale wegen, de spoorlijn en de bedrijventerreinen. De bijdrage van agrarische en recreatieve ontwikkelingen hieraan is relatief gering. Naar verwachting blijft ook het totaal effect gering en (ver) beneden normen. Ten aanzien van externe veiligheid spelen geen aandachtspunten in en rond het buitengebied.

6.2 Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma

6.2.1 *Leemten in kennis*

In de optiek van de gemeente is er voldoende informatie verzameld ten ondersteuning van de besluitvorming in deze fase van de planvorming. Uiteraard kunnen aspecten meer gedetailleerd worden onderzocht. Maar dit leidt volgens de gemeente niet tot andere argumenten voor de besluitvorming. Er zijn dus geen essentiële leemten in kennis gevonden die de besluitvorming belemmeren. Dit betekent echter niet dat er geen aanbevelingen bestaan voor de vervolprocedure(s).

Aanbevelingen voor de vervolprocedure(s) onder andere :

- Landschappelijke inpassing van uitbreiding van agrarische en recreatieve bedrijven.
- Monitoring natuurwaarden voorafgaand aan vergunningverlening en realisatie uitbreiding van agrarische en recreatieve bedrijven.
- Vastleggen van stikstofuitstoot beperkende maatregelen.

Invulling van de maatregelen wordt overigens grotendeels geborgd in eisen vanuit wet- en regelgeving voor de vervolprocedures.

Stikstofproblematiek

Grootste negatieve effect en planologische belemmering in het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout is de uitstoot van stikstof door de agrarische bedrijven. Dit leidt tot een toename van stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden. Dit effect is binnen de huidige wet- en regelgeving ten aanzien van stikstof en Natura2000 niet acceptabel.

Dit effect kan planologisch alleen worden opgelost door alle (dus ook reguliere) uitbreidingsmogelijkheden niet toe te staan. De gemeente heeft daarom besloten dit dan ook vast te leggen in het bestemmingsplan. Dit alternatief is als feitelijke situatie in dit MER onderzocht.

Met technieken op inrichtingsniveau kan het effect worden verminderd of zelfs worden voorkomen. Dit is echter op bestemmingsplanniveau (nog) niet te borgen en moet op vergunningenniveau worden onderzocht en vastgelegd.

6.2.2 *Monitoring en evaluatie*

Conform de Wet milieubeheer is het verplicht een evaluatie uit te voeren van de effecten van de voorgenomen activiteiten. In een milieueffectrapport is het verplicht een (eerste) opzet te geven voor een evaluatieprogramma om te monitoren of de voorspelde effecten ook daadwerkelijk optreden en zo niet of aanvullende besluitvorming en / of maatregelen nodig zijn.

Een evaluatieprogramma naar aanleiding van deze plan-m.e.r. wordt weinig zinvol geacht: de milieueffecten worden in later stadium nogmaals en gedetailleerder in beeld gebracht in de op plan-MER volgende vergunningtrajecten en bij uitbreiding van agrarische bedrijven daaraan gekoppelde m.e.r.-beoordelingen. In vergunningtrajecten danwel evaluatieprogramma's bij concrete besluiten dient ten minste aandacht besteed te worden aan de in paragraaf 6.2.1. benoemde aandachtspunten.

projectnr 260317
9 januari 2014
definitief

Plan-milieueffectrapportage
Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout (incl. Lint Oosteind) 2013

Referenties

Gemeente Oosterhout (2013). Concept ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind).

Gemeente Oosterhout (2013). Notitie Beleidsuitgangspunten – Bestemmingsplan buitengebied 2012 Oosterhout (inclusief Lint Oosteind).

Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2012). Besluit milieueffectrapportage.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2012). Wet milieubeheer.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2011). Handreiking m.e.r.

Oranjewoud (2011a). Bodemkwaliteitskaart Regio Brabant.

Oranjewoud (2011b). Erfgoedkaart Oosterhout.

Provincie Noord-Brabant (2012). Structuurvisie Ruimtelijke Ordening.

Provincie Noord-Brabant (2012). Verordening ruimte.

www.ahn.nl (hoogtekaart)

www.brabant.nl (beleids- en thematische kaarten)

www.wateratlasbrabant.nl (thematische kaarten water)

projectnr 260317
9 januari 2014
definitief

Plan-milieueffectrapportage
Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout (incl. Lint Oosteind) 2013

Afkortingen en begrippen

alternatief	manier waarop de voorgenomen activiteit kan worden gerealiseerd
autonome ontwikkeling	1. Ruimtelijk-planologische ontwikkeling van het plangebied op basis van bestaand en voorgenomen beleid, zonder de voorgenomen activiteit. 2. Ontwikkeling van het plangebied zonder de voorgenomen activiteit
beoordelingskader	geheel van aspecten en criteria, op basis waarvan de effecten van de voorgenomen activiteit op de omgeving worden bepaald
bevoegd gezag	1. De overheidsinstantie die bevoegd is tot het nemen van het besluit op grond waarvoor de m.e.r.-verplichting bestaat 2. de overheid die bevoegd is een besluit te nemen over de voorgenomen activiteit van de initiatiefnemer
Cie m.e.r.	Commissie voor de milieueffectrapportage
Commissie voor de m.e.r.	een landelijke commissie van ca. 180 onafhankelijke milieudeskundigen; zij adviseren het bevoegd gezag over de richtlijnen voor het milieueffectrapport en over de kwaliteit van de informatie in het rapport. Per m.e.r. wordt een werkgroep samengesteld.
ecologische hoofdstructuur (EHS)	het netwerk van nationale en regionale natuurkerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones dat prioriteit krijgt in het natuur- en landschapsbeleid van de Nederlandse (rijks)overheid, zoals vastgelegd in de het Structuurschema Groene Ruimte en verder uitgewerkt in provinciale streekplannen
ecologische verbindingszone (EVZ)	gebied opgenomen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), dat verbreiding, migratie en uitwisseling van (dier)soorten tussen natuurgebieden mogelijk maakt
effect	verandering ten opzichte van de huidige situatie en autonome ontwikkeling door / na realisering van de voorgenomen activiteit
externe veiligheid	veiligheid voor de mens (individueel of in groepen) in de omgeving van gevaarlijke activiteiten, met name activiteiten waarbij gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen
huidige situatie	momentele toestand van een gebied of aspect
infrastructuur	systeem van voorzieningen en verbindingen als spoorwegen en vaarwegen, hoofdtransportleidingen, waterleidingen e.d.
inspraak	mogelijkheid om informatie te verkrijgen en op basis daarvan een mening, wensen of bezwaren kenbaar te maken,

	bijvoorbeeld ten aanzien van een activiteit waarover (door de overheid) een besluit zal worden genomen
leefbaarheid	maat voor de kwaliteit van de leefomgeving
m.e.r.	milieueffectrapportage, procedure zoals vastgelegd in de Wet milieubeheer
MER	milieueffectrapport, rapport waarin de milieueffecten van meerdere alternatieven van een voorgenomen activiteit onderzocht, vergeleken en beoordeeld worden
m.e.r.-plichtige activiteit	activiteit met, volgens bijlage C van het Besluit m.e.r. van de Wet milieubeheer en / of de provinciale milieuverordening, naar verwachting dusdanige nadelige milieueffecten dat een m.e.r. procedure moet worden doorlopen voorafgaand aan realisering
m.e.r.-plicht	de verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapport voor een bepaald besluit over een bepaalde activiteit
milieu	het geheel van en de relaties tussen water, bodem, lucht, mensen, dieren, planten en goederen (Wet milieubeheer)
milieueffecten	gevolgen van een activiteit voor het fysieke milieu, gezien vanuit het belang van de bescherming van mensen, dieren, planten, goederen, water, bodem, lucht en de relaties daartussen, alsmede de bescherming van esthetische, natuurwetenschappelijke en cultuurhistorische waarden (Wet milieubeheer)
notitie reikwijdte en detailniveau	startdocument voor de m.e.r.-procedure
plan-m.e.r.	Milieubeoordeling gekoppeld aan kaderstellend plan (structuurvisie, globaal bestemmingsplan/inpassingsplan) (procedure)
Plan-MER	Milieueffectrapport behorend bij de plan-m.e.r.procedure
raadpleging	het aan betrokken bestuurlijke organen vragen naar advies over de reikwijdte en het detailniveau van het plan-m.e.r.
referentiesituatie	huidige situatie en autonome ontwikkeling: toekomstige situatie van een gebied of aspect op basis van ontwikkeling van de huidige situatie onder invloed van bestaand en voorgenomen beleid
studiegebied	gebied, waar als gevolg van de voorgenomen activiteit effecten kunnen optreden (omvang kan per aspect variëren)
voorgenomen activiteit	datgene, wat de initiatiefnemer wil realiseren
wettelijke adviseurs	de in de Wet milieubeheer wettelijk aangewezen adviseurs inzake m.e.r.-plichtige activiteiten

Bijlagen

Bijlage 1 Eindverslag Vooroverleg en Inspraak Notitie reikwijdte en detailniveau

Bijlage 2 Beleidskader

Bijlage 3 Passende beoordeling

projectnr 260317
9 januari 2014
definitief

Plan-milieueffectrapportage
Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout (incl. Lint Oosteind) 2013

Bijlage 1 Eindverslag vooroverleg en inspraak Notitie Reikwijdte en Detailniveau Plan-MER Buitengebied 2013 (Inclusief Lint Oosteind)

EINDVERSLAG VOOROVERLEG EN INSPRAAK

NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU PLAN-MER

'BUITENGEBIED 2013 (INCLUSIEF LINT OOSTEIND)'

Gemeente Oosterhout
Stedelijke Ontwikkeling
3 december 2013

Eindverslag vooroverleg en inspraak IIRB, versie 3 december 2013

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
1.1 Bestemmingsplan	3
1.2 plan-MER	3
2. Procedure	5
2.1. Vooroverleg	5
2.2. Inspraak	5
2.3. Eindverslag vooroverleg en inspraak	5
2.4. Betrokkenheid raad	5
3. Reacties van vooroverlegpartners	6
3.1. Inleiding	6
4. Reacties op ingekomen inspraakreacties	6
4.1. Inleiding	6
4.2. Lijst indieners inspraakreactie	6
4.3. Samenvatting inspraakreacties en gemeentelijk standpunt	6

1. Aanleiding

1.1 Bestemmingsplan

Het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Oosterhout wordt herzien. De gemeente Oosterhout beschikt nu over een bestemmingsplan Buitengebied (2004) en een reparatieherziening daarvan op onderdelen (2008). Beide plannen voldoen niet aan de, in de Wet ruimtelijke ordening (Wro), verplicht gestelde standaardisering van bestemmingsplannen (eisen ten aanzien van de wijze van digitalisering, de wijze van verbeelden op de plankaart, de opbouw en inhoud van de regels). Ook is het huidige bestemmingsplanregiem niet aangepast aan het provinciale beleid, zoals verwoord in de Verordening Ruimte 2012, en op de procedures en termen uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarnaast bestaat behoefte aan een beter hanteerbaar en beter leesbaar bestemmingsplan, zowel voor de burgers als voor de plantoetsers, en kunnen onjuistheden worden gecorrigeerd. Tenslotte is het ingevolge de Wro verplicht om binnen 10 jaar een bestemmingsplan te actualiseren.

Het buitengebied van de gemeente Oosterhout betreft het gehele gemeentelijke grondgebied buiten de kernen Oosterhout, Den Hout en Dorst. De kern van Oosteind wordt wel in dit bestemmingsplan meegenomen.

Uitgangspunt bij de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied is het bestaande beleid, zoals dit is verwoord in de nu nog geldende bestemmingsplannen (waaronder het recent vastgestelde, doch nog niet onherroepelijke, bestemmingsplan "Buitengebied, herziening 4 Gebied ten zuiden van Oosteind"). Het beleid in deze plannen wordt in principe als basis gehanteerd. Dit beleid is redelijk recent vastgesteld en zal, na aanpassing aan onder andere de Verordening ruimte, de uitgevoerde milieueffectrapportage (plan-MER) en nieuwe inzichten, de komende 10 jaar als planologische basis voor de ontwikkeling van het buitengebied kunnen fungeren.

Als eerste stap naar een nieuw bestemmingsplan is het beleid op hoofdlijnen vastgelegd. Hiertoe is een ontwerp-"Notitie Beleidsuitgangspunten Bestemmingsplan Buitengebied 2012 (inclusief Lint Oosteind)" opgesteld, waarover inspraak heeft plaatsgevonden. Op 23 januari 2013 heeft de raad, onder afweging van de inspraakreacties, de notitie vastgesteld. De vastgestelde beleidsuitgangspunten zijn vervolgens op perceelsniveau vertaald in een voorontwerp van een nieuw bestemmingsplan Buitengebied (inclusief Lint Oosteind). Dit voorontwerp bestaat uit een verbeelding (plankaart), de regels en een toelichting. Over dit voorontwerp-bestemmingsplan is een inspraakprocedure gevoerd. Daarna volgt de vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan. De vaststelling van het bestemmingsplan is voorzien in februari 2014.

1.2 plan-MER

Op basis van Europese regelgeving dient het milieu sinds september 2006 een volwaardige plaats te krijgen bij de besluitvorming over ruimtelijke plannen en programma's. Dit gebeurt dan met het oog op de bevordering van een duurzame ontwikkeling. Hiertoe dienen milieudoelstellingen integraal en vanaf een zo vroeg mogelijk stadium in het planvormingsproces te worden meegewogen, waardoor milieubelangen volwaardig kunnen worden afgewogen tegen andere belangen, die eveneens claims kunnen leggen op de schaars beschikbare ruimte. Een plan-MER is een Milieu Effect Rapportage, waarin bepaald wordt, welke milieueffecten kunnen ontstaan als gevolg van ontwikkelingsmogelijkheden binnen het vast te stellen plan. In onder andere de Wet Milieubeheer en de Natuurbeschermingswet is bepaald, wanneer een plan-MER verplicht is. Als een plan kaders biedt voor m.e.r. en/of m.e.r.beoordelingsplichtige activiteiten of als niet op voorhand is uit te sluiten, dat de geboden ontwikkelingsmogelijkheden nadelige gevolgen voor Natura2000-gebieden kunnen hebben, is een plan-MER in principe een vereiste. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderijen, waarbij de Wet Milieubeheer-vergunning voor omschakeling of uitbreiding van die bedrijven vanaf bepaalde grenzen m.e.r.(beoordelings)plichtig is. Er dient een zorgvuldige en transparante afweging te worden gemaakt, waarbij de milieuaspecten een duidelijke plaats in het proces hebben. Het nieuw te maken bestemmingsplan zal ten

opzichte van het vigerend bestemmingsplan niet voorzien in rechtstreekse uitbreiding van bouwvlakken en andere ontwikkelingsmogelijkheden. Wel worden er in het nieuwe bestemmingsplan wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor de uitbreiding en omschakeling van agrarische bedrijven. Het is daarom noodzakelijk een goede afweging te maken. Uit een quickscan is gebleken dat het nuttig en noodzakelijk is om voor het onderhavige plan een plan-MER en een passende beoordeling uit te voeren.

Een eerste stap om tot een milieueffectrapportage (MER) te komen is de vaststelling van de 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau' (voorheen startnotitie). Deze notitie bevat de uitgangspunten van de plan-MER (wat wordt er onderzocht en hoe). De wet bepaalt dat deze notitie ter raadpleging wordt voorgelegd aan de vooroverlegpartners. Hierbij is het facultatief om de notitie voor eenieder ter inzage te leggen, wel is het verplicht om eenieder de gelegenheid te geven te reageren op het voornemen om te komen tot een plan-MER. Vervolgens zal op basis van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en de daarop ingediende reacties, een plan-MER worden opgesteld. Deze plan-MER zal vervolgens bij de verdere besluitvorming over het bestemmingsplan worden betrokken.

2. Procedure

2.1. Vooroverleg

In het kader van het voorgeschreven vooroverleg is de kennisgeving van het voorontwerp-bestemmingsplan (alsmede de Notitie Reikwijdte en Detailniveau) toegezonden aan de Provincie Noord-Brabant, het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Dienst Vastgoed Defensie, Rijkswaterstaat, het Waterschap Brabantse Delta, N.V. Nederlandse Gasunie, TENNET, SABIC en de omliggende gemeenten.

2.2. Inspraak

Het voorontwerp-bestemmingsplan 'Buitengebied 2013 (inclusief Lint Oosteind)' (alsmede de Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER Buitengebied Oosterhout) heeft conform de Algemene Inspraakverordening Oosterhout met ingang van donderdag 6 juni tot en met woensdag 3 juli 2013 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn bestond de gelegenheid om schriftelijk en mondeling te reageren op het voorontwerp-bestemmingsplan en op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

2.3. Eindverslag vooroverleg en inspraak

In dit "Eindverslag vooroverleg en inspraak Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind)" worden de ingediende reacties uit vooroverleg en inspraak voor wat betreft de Notitie Reikwijdte en Detailniveau van een gemeentelijk standpunt voorzien. De ingediende vooroverleg- en inspraakreacties met betrekking tot het voorontwerp-bestemmingsplan zijn afzonderlijk in een "Eindverslag vooroverleg en inspraak voorontwerp-bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind)" becommentarieerd. Het eindverslag over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau maakt vervolgens onderdeel uit van de plan-MER bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind).

2.4. Betrokkenheid raad

Dit 'Eindverslag vooroverleg en inspraak Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER bestemmingsplan Buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind)' zal ter kennisname worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

3. Reacties van vooroverlegpartners

3.1. Inleiding

Door de vooroverlegpartners zijn er geen reacties met betrekking tot de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) ingediend.

4. Reacties op ingekomen inspraakreacties

4.1. Inleiding

Er zijn 9 inspraakreacties ingediend. De inspraakreacties zijn samengevat en aangegeven is wat ter zake het standpunt van de gemeente is. Opgemerkt wordt dat, hoewel de inspraakreacties samengevat worden weergegeven, een integrale beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.2. Lijst indieners inspraakreactie

Nr	Naam	Postadres	Woonplaats
1.	ZLTO, afdeling Oosterhout p/a de heer P. van de Pluijm	Min. Aalberselaan 14	5103 BA Dongen
2.	ZLTO Advies B.V., namens dhr. W.J.B.M. Muskens	Postbus 100	5223 DE 's-Hertogenbosch
3.	ZLTO Advies B.V., namens dhr. F.C.A.M. van Gool	Postbus 100	5223 DE 's-Hertogenbosch
4.	ZLTO Advies B.V., namens dhr. G.L.J. Donkers	Postbus 100	5223 DE 's-Hertogenbosch
5.	Milieuvereniging Oosterhout p/a mevrouw S. Schokker	Sara Burgerhartstraat 17	4906 JH Oosterhout
6.	Van Dun Advies B.V., namens maatschap Havermans – Verstegen	Dorpsstraat 54	5113 TE Ulicoten
7.	Agro Adviesburo B.V., namens Glastuinbouwvereniging Oosteind	Tiendweg 18	2671 SB Naaldwijk
8.	Dhr. J.P. van Druten	Provincialeweg 141	4909 AH Oosteind
9.	Rassers Advocaten, namens dhr. Schot	Postbus 3404	4800 DK Breda

4.3. Samenvatting inspraakreacties en gemeentelijk standpunt

Nr.	Samenvatting reactie	Standpunt gemeente
1. 2. 3. 4. a.	<u>ZLTO</u> <u>ZLTO, namens de heer Muskens</u> <u>ZLTO, namens de heer Van Gool</u> <u>ZLTO, namens de heer Donkers</u> Het in de plan-MER hanteren van het uitgangspunt van een standstill autonome situatie (geen autonome ontwikkelingen met wezenlijke milieueffecten) wordt niet reëel geacht. Ook in het vigerende bestemmingsplan is er binnen de huidige bouwvlakken ruimte voor ontwikkelingen en tevens worden er binnenplanse uitbreidingsmogelijkheden geboden. Hierbij wordt gewezen op een recente wijziging van de Natuurbeschermingswet, waarin is bepaald, dat geen passende beoordeling meer nodig is als er	Ten aanzien van het omgaan met nog niet benutte planologische en vergunde ruimte in een plan-MER voor het buitengebied heeft de Commissie m.e.r. een duidelijk standpunt ingenomen. Ook is de jurisprudentie hieromtrent (b.v. uitspraak ABRvS 11-4-2012, 201003878/1/R3 bestemmingsplan Buitengebied Alphen Chaam) is duidelijk. In het kader van een plan-MER buitengebied dienen de volgende voornemens / ontwikkelingen te worden beschouwd: - alles, waarover (opnieuw) een besluit kan /

	niet meer ruimte wordt geboden dan was vermeld in het bestemmingsplan dat van kracht was op 7 december 2004. Daarom wordt verzocht om alle binnenplanse ontwikkelingsruimte in het vigerend bestemmingsplan buitengebied, zowel vergund als niet vergund, te beschouwen als autonome situatie in de referentiesituatie.	moet worden genomen; - alle nieuwe activiteiten en (her)bestemmingen, die nog niet zijn vergund; - (her)bestemmingen, die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd (waaronder gestopte bedrijven, waarvan de vergunning nog geldt, maar niet ontwikkelingen die binnenkort / voorzienbaar worden benut); - "illegale" situaties, die worden gelegaliseerd. De nog niet benutte ontwikkelingsruimte binnen een vigerend bestemmingsplan mag m.e.r.-technisch niet tot de autonome ontwikkeling worden gerekend. Hetzelfde geldt voor voorgenomen uitbreidingen / omschakelingen, die nog niet concreet in plan- en besluitvorming zijn afgewogen en vastgelegd. Daarnaast is nagegaan, of er in het buitengebied concrete ontwikkelingen zijn voorzien, die in het bestemmingsplan moeten / kunnen worden meegenomen (als zgn. meeliftende initiatieven in het MER benoemd). De recente wijziging van de Natuurbeschermingswet (artikel 19kd, d.d. 24 april 2013) heeft hierin geen wijziging gebracht. In een antwoord d.d. 3 juli 2013 op vragen van de Commissie m.e.r. over de juiste interpretatie van die wetwijziging, heeft de Minister laten weten, dat de referentiesituatie ongewijzigd blijft. Deze referentiesituatie blijft de huidige, feitelijke, legale situatie, dus exclusief nog niet benutte planologische en/of vergunde ontwikkelingsruimte. Deze reactie behoeft geen doorvertaling te krijgen in het plan-MER.
b.	Het gehanteerde alternatief, uitgaande van de maximale ontwikkelingsruimte van agrarische bedrijven in het bestemmingsplan, geeft geen realistisch beeld van de mogelijke milieueffecten. De plan-MER schiet daarmee zijn doel voorbij. De keuze voor dit alternatief is onaanvaardbaar, reden waarom verzocht wordt een realistisch scenario te onderzoeken. Voorstellen worden gedaan voor uitgangspunten voor een realistisch scenario. Die voorgestelde uitgangspunten worden ook gehanteerd in de Programmatie Aanpak Stikstof, welk programma door de Raad van State is geaccepteerd.	In een plan-MER is het m.e.r.-technisch en juridisch verplicht de maximaal mogelijke effecten van de maximaal mogelijke ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan te onderzoeken. Die maximale ontwikkelingsruimte wordt in de praktijk wellicht grotendeels niet benut, maar wordt wel planologisch mogelijk gemaakt. Een realistisch alternatief geeft inderdaad een reëler beeld van de werkelijk verwachte ontwikkelingen en effecten, maar kan juridisch niet in plaats komen van afweging van het maximale alternatief. Daarnaast wordt de meerwaarde van het onderzoeken van een realistisch alternatief niet ingezien, nu ervaringen met plan-MER's voor andere buitengebieden in de omgeving leert, dat ook meer realistische / minder maximale ontwikkelingen kunnen leiden tot significante effecten op Natura2000-gebieden en daarmee vragen om maatregelen / keuzes in het bestemmingsplan. Deze reactie behoeft eveneens geen doorvertaling te krijgen in het plan-MER.

1. c.	ZLTO Gevraagd wordt om in de plan-MER te rekenen met de verplichte staltechnieken uit de provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000.	Voor het maximale alternatief is er gerekend met de maximale emissiewaarden (BBT factoren), afkomstig uit het Besluit huisvesting (zie bijlage 2 bij plan-MER). De redenen om in de berekeningen geen rekening te houden met (strengere) emissie-eisen voor stallen uit de Verordening Stikstof en Natura 2000 zijn de volgende: - een initiatiefnemer, die nieuwe stallen wil bouwen, hoeft zijn bestaande stallen nog niet aan te passen. Pas in 2028 moet het gehele bedrijf voldoen aan de strengere emissie-eisen. In de bestaande stallen kunnen dan mogelijk dieren gehouden worden met een emissiefactor, die nog hoger ligt dan de in het onderzoek gehanteerde BBT-waarden. Met gebruikmaking van een interne saldering kan het bedrijf dan voldoen aan de nationale wetgeving. Over het totale bedrijf bezien zal de emissie per dierplaats ergens liggen tussen de bestaande en de in het onderzoek gehanteerde emissiefactor en de strenge waarde volgens de Verordening; - De Verordening is voorts een beleidsdocument, dat door voortschrijdende inzichten continu (vaak jaarlijks) aan verandering onderhevig is. Om deze reden is er in het plan-MER voor gekozen uit te gaan van de emissiegrenswaarden, zoals gehanteerd in de generieke nationale wetgeving omtrent het aspect ammoniak- / stikstofdepositie. Dit geeft de worst-case inschatting van het stikstofeffect op Natura2000-gebieden weer. Hiermee wordt voorkomen dat het stikstofeffect wordt onderschat. Deze reactie behoeft eveneens geen doorvertaling te krijgen in het plan-MER.
d.	Er wordt op gewezen, dat in het voorontwerp-bestemmingsplan uitgegaan wordt van een ontwikkelingsruimte voor grondgebonden agrarische bedrijven met vee tot 2 ha. Dit strookt niet met de recentelijk gewijzigde provinciale Verordening ruimte, waarin deze ontwikkelingsruimte is beperkt tot 1,5 ha.	In het plan-MER wordt gerekend met 1,5 ha. ontwikkelingsruimte voor grondgebonden agrarische bedrijven met vee, conform de Verordening Ruimte. Deze reactie wordt betrokken bij het plan-MER.
5. a.	Milieuvereniging Oosterhout In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau moet uitgegaan worden van meerdere varianten. Daarbij mag een nulalternatief met de vergunde, maar nog niet gerealiseerde bouwblokruimte, niet ontbreken.	In een plan-MER is het m.e.r.-technisch en juridisch verplicht de maximaal mogelijke effecten van de maximaal mogelijke ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan te onderzoeken. Daarnaast wordt de meerwaarde van het onderzoeken van andere varianten niet ingezien. Zo wordt het betrekken van locatie-alternatieven bij het onderzoek als weinig zinvol gezien, nu de ontwikkelingsmogelijkheden enkel betreffen uitbreidingen van bestaande bedrijven en functies. Andere scenario's kunnen voorts juridisch niet in plaats

		komen van afweging van het maximale alternatief. Ervaringen met plan-MER's voor andere buitengebieden in de omgeving leert, dat ook meer realistische / minder maximale ontwikkelingen kunnen leiden tot significante effecten op Natura2000-gebieden en daarmee vragen om maatregelen / keuzes in het bestemmingsplan. Deze reactie behoeft geen doorvertaling te krijgen in het plan-MER.
b.	Er is onvoldoende inzichtelijk gemaakt, dat er alleen stikstofneutrale activiteiten kunnen plaatsvinden door b.v. toename van verkeer, intensivering van land- en tuinbouw, ingehuurd arbeiders, plaatsing van TOV's e.d.	In het plan-MER wordt onderzocht, wat het effect van de stikstofuitstoot van alle, in het nieuwe bestemmingsplan voorgestane, ontwikkelingen op de Natura2000-gebieden zal zijn. Indien dit leidt tot de conclusie, dat sprake is van een onaanvaardbare toename van stikstof op die gebieden, zal in het ontwerp-bestemmingsplan een regeling moeten worden getroffen tot inperking van die negatieve effecten op die gebieden. Het opnemen van een stikstofneutrale voorwaardelijke bepaling in de regels is daarbij één van de opties.
c.	In de NRD wordt niet gesproken over de juiste waterhuishouding t.b.v. het Ulvenhoutse Bos.	De doelstelling en de problematiek van de waterhuishouding in het Ulvenhoutse Bos zijn bekend en worden beschreven in het plan-MER en de in het kader van het plan-MER op te stellen passende beoordeling. Onderdeel van het onderzoek zal zijn, of in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout mogelijk gemaakte ontwikkelingen effect hebben op de waterhuishouding in het Ulvenhoutse Bos.
6.	<u>Van Dun Advies B.V., namens maatschap Havermans-Verstegen</u>	
a.	Het is niet reëel, dat in het plan-MER wordt uitgegaan van de bouwstop voor geiten- of schapehouderijen. Deze bouwstop geldt in principe maar tot 1 juni 2014. Voor de geiten- / schapehouderij op het perceel Bankweg 4 dient te worden uitgegaan van een maximale uitbreiding, conform de mogelijkheden voor intensieve veehouderijen.	In het rekenmodel is de onderhavige locatie beschouwd als een intensieve veehouderij en is dus modelmatig uitgegaan van de maximale mogelijkheden voor de intensieve veehouderij.
b.	Het wordt waardevol geacht om in het plan-MER ook een reëel ontwikkelscenario uit te werken en te berekenen.	Verwezen wordt naar de hierboven onder 5, onder a, gegeven reactie.
7.	<u>Agro Adviesburo B.V., namens Glastuinbouwvereniging Oosteind</u> In de Notitie reikwijdte en detailniveau is ten onrechte niet aangegeven, hoe de informatie van de stikstofoxiden-emissie wordt ingewonnen en getoetst. In Oosteind kan niet worden volstaan met het hanteren van standaardnormen. Gevraagd wordt om in de Notitie op te nemen, dat de begroting van de emissie van stikstofoxiden dient te worden getoetst door Glastuinbouwvereniging Oosteind.	Nu op voorhand niet duidelijk is, hoeveel en welke en vervolgens waar dergelijke (gasgestookte) installaties nu en in de toekomstige situatie binnen het plangebied aanwezig zullen zijn, is ervoor gekozen om te rekenen met een standaardwaarde per netto hectare glas. Zodoende is in casu gerekend met een uitstoot van 883 kg Nox per (netto) hectare glas (bron: Wesseling, J.P., Sauter, F.J.) als bijdrage van een kassencomplex aan

		de stikstofdioxideconcentratie (RIVM-rapport 680705001/2007, RIVM, 2007). Deze aannames zijn in de praktijk gangbaar en worden geaccepteerd door de Commissie m.e.r. Een toetsing vooraf van de begroting van de emissie van stikstofoxiden door de Glastuinbouwvereniging Oosteind wordt niet voorgestaan.
8.	<u>Dhr. J.P. van Druten</u> Een nadere studie van de flora en fauna wordt gewenst geacht, nu deze thans nog onvoldoende uitgewerkt is. Ook wordt in zowel het voorontwerp-bestemmingsplan als in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau aandacht voor het stiltegebied in de gecombineerde Willemspolder gemist.	De Notitie Reikwijdte en Detailniveau beschrijft alleen, wat er in het plan-MER zal worden onderzocht en op welke manier dat zal gebeuren. De NRD geeft dus geen beschrijving van de effecten van mogelijke ontwikkelingen op o.m. flora en fauna. In het plan-MER wordt ingegaan op de huidige natuurwaarden in het buitengebied en de effecten van de in het nieuwe bestemmingsplan mogelijk toe te stane ontwikkelingen hierop. Hierbij moet worden aangetekend, dat dit dan gebeurt op het abstractieniveau van een plan-MER, zijnde globaal, op basis van bestaande informatie en per deelgebied. Er vindt dan o.m. geen nieuwe inventarisatie van plant- en diersoorten plaats. Ook zal nader worden gezien, of in het plan-MER moet worden ingegaan op het stiltegebied Willemspolder.
9. a.	<u>Rassers Advocaten, namens dhr. Schot</u> Uit het voorontwerp-bestemmingsplan blijkt niet, wat bedoeld wordt met "ontwerp-notitie reikwijdte en detailniveau". Verondersteld wordt, dat bedoeld wordt de "Notitie Reikwijdte en Detailniveau PlanMER Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 (incl Lint Oosteind) d.d. 23 mei 2013.	Er is inderdaad sprake van een notitie en niet van een ontwerp-notitie. De opmerking is terecht gemaakt.
b.	In zowel het ontwerp-bestemmingsplan als de notitie wordt geen duidelijkheid gegeven over de daarin mogelijk gemaakte ontwikkelingen. Om die reden is niet na te gaan of de interpretatie van het besluit m.e.r. goed is of dat wellicht toch drempelwaarden worden overschreden en geen plan-m.e.r., maar een project-m.e.r. noodzakelijk is. Hierbij wordt mede gewezen op de ruimtereservering voor uitbreiding van de weg, met de vraag of deze ook niet m.e.r.-plichtig is.	Het voorontwerp-bestemmingsplan geeft per functie de uitbreidings- en omschakelings-mogelijkheden aan. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau is dit als basis overgenomen, zonder hierbij exact aan te geven, waar welke ontwikkelingen mogelijk zijn. Een nadere uitwerking zal plaats vinden in het plan-MER. In het plan-MER wordt uitgegaan van een worst-case inschatting, nu het in deze fase van plan- en besluitvorming nog niet bekend is, of bedrijven gebruik maken van uitbreidingsmogelijkheden en in welke mate. Voor de vraag, of een plan-m.e.r.-plicht aan de orde is, is het bestemmingsplan kaderstellend. Voor de uitbreiding van veehouderijen betekent dit, dat hiervoor zonder meer een plan-m.e.r.-plicht geldt. Hierbij geldt voorts dat, afhankelijk of de daadwerkelijke uitbreidingen wel of niet de drempelwaarden overschrijden, in een latere fase van besluitvorming in het kader van de vergunningaanvraag alsnog een project-m.e.r. dan wel m.e.r.-beoordeling moet worden doorlopen.

		Voor glastuinbouw en recreatieve voorzieningen geldt geen directe project-m.e.r.plicht. Afhankelijk van het wel of niet overschrijden van drempelwaarden moet een m.e.r.-beoordeling dan wel vormvrije beoordeling worden doorlopen. Door alle effecten nu in één plan-MER te beschouwen, wordt voor glastuinbouw en recreatie een zwaardere procedure gevolgd dan strikt noodzakelijk is en is een goede en volledige effectenbeoordeling geborgd. Ten aanzien van de ruimtereservering voor de uitbreiding van de weg wordt opgemerkt, dat ook hier het bestemmingsplan kaderstellend is. Die uitbreiding van de weg wordt in het bestemmingsplan niet als zodanig bestemd. De toets of een plan-m.e.r.-plicht aan de orde is, vindt dan plaats in een aparte plan- en besluitvormingsprocedure (inclusief eventueel eigen m.e.r.-procedure).
c.	Omdat niet duidelijk is, welke ontwikkelingen waar plaats zullen vinden, is het niet mogelijk na te gaan wat in het plan-MER onderzocht dient te worden en op welke manier.	Zoals onder punt b. gesteld, is wel duidelijk welke ontwikkelingen het bestemmingsplan mogelijk maakt. Samen met de analyse van de huidige waarden in het buitengebied, is het goed mogelijk te bepalen, wat moet onderzocht in het plan-MER en op welke manier. De te hanteren onderzoeksmethode is gangbaar in het werkveld en dekt alle milieuthema's.
d.	Bijzondere aandacht wordt gevraagd voor verkeer(safwikkeling) en geluid, mede in relatie tot het feit, dat het bestemmingsplan niets met betrekking tot wegen of verkeersafwikkeling bepaalt.	In het plan-MER wordt onderzocht, in hoeverre de uitbreidingen van agrarische bedrijven, glastuinbouw en recreatie leiden tot een toename van verkeer op de omliggende wegen. Ook wordt onderzocht, of dit leidt tot toename van geluidhinder op omliggende woningen.
e.	Gevraagd wordt, hoe uitbreidingen zich verhouden met de luchtkwaliteit (stikstof) en geur in samenhang met omliggende Natura2000-gebieden. Verzocht wordt in het PlanMER hiernaar onderzoek naar te verrichten.	In het plan-MER wordt het effect van uitbreiding van agrarische bedrijven op luchtkwaliteit, stikstofdepositie en geur onderzocht.

projectnr 260317
9 januari 2014
definitief

Plan-milieueffectrapportage
Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout (incl. Lint Oosteind) 2013

Bijlage 2 Beleidskader

Rijks ruimtelijk beleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVRI, maart 2012 vastgesteld) geeft de Rijksoverheid haar visie op de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040 en op de manier waarop zij hiermee om zal gaan. Daarmee biedt het een kader voor beslissingen die de Rijksoverheid in de periode tot 2028 wil nemen, om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden.

In de structuurvisie maakt het Rijk helder welke nationale belangen zij heeft in het ruimtelijke en mobiliteitsdomein en welke instrumenten voor deze belangen door de Rijksoverheid worden ingezet. Overheden, burgers en bedrijven krijgen de ruimte om oplossingen te creëren. Het Rijk gaat zo min mogelijk op de stoel van provincies en gemeenten zitten en richt zich op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de nationale belangen.

Het Rijk heeft drie hoofddoelen geformuleerd:

- Vergroten van de concurrentiekracht door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid;
- Waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Uit de hoofddoelen volgt een aantal nationale belangen, voor Buitengebied Oosterhout van belang zijn:

- Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
- Ruimte voor een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling;
- Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
- Zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

Dit leidt tot een nationale ruimtelijke hoofdstructuur waarin de nationale belangen zijn vastgelegd.

Brabantse opgaven relevant voor Buitengebied Oosterhout 2013 zijn:

- Het borgen van de waterkwaliteit en zoetwatervoorziening;
- Totstandbrengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief Natura 2000 gebieden;

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De nationale belangen uit de structuurvisie die juridische borging vragen, worden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), dat op 30 december 2011 in werking is getreden, geborgd. Voortaan moeten gemeenten bij het vaststellen van bestemmingsplannen, wijzigings- of uitwerkingsplannen, maar ook bij projectuitvoeringsbesluiten (Crisis- en herstelwet) rekening houden met het Barro. In het Barro wordt een aantal projecten die van Rijksbelang zijn, genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan bestemmingsplannen zullen moeten voldoen. Onderwerpen waarvoor het Rijk ruimte vraagt zijn:

- De mainportontwikkeling van Rotterdam;
- De bescherming van de waterveiligheid in het kustfundament en in en rond de grote rivieren;
- De bescherming en behoud van de Waddenzee;
- De bescherming en behoud van enkele werelderfgoederen, zoals de Beemster, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam;
- De uitoefening van defensietaken.

In 2012 is het Barro aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen:

- Veiligheid op rijksvaarwegen;
- Toekomstige uitbreiding van infrastructuur;
- Elektriciteitsvoorziening;
- Ecologische hoofdstructuur (EHS);

- Veiligheid van primaire waterkeringen;
- Reserveringsgebieden voor hoogwater langs de Maas;
- Maximering van de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer;
- Duurzame verstedelijking.

Het kabinet heeft de keuze voor deze onderwerpen gemaakt in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen van nationaal belang en vermindering van de bestuurlijke drukte. De bedoeling is duidelijk: belemmeringen die de realisatie van de genoemde projecten zouden kunnen frustreren of vertragen worden door het Barro op voorhand onmogelijk gemaakt. Dat zal inderdaad kunnen leiden tot een versnelde uitvoering van die projecten. Daar staat tegenover dat gemeenten die een bestemmingsplan opstellen dat raakt aan een belang van één van de projecten in het Barro, nauwkeurig de regelgeving van het Barro moeten checken. Gebeurt dat niet, dan bestaat het risico op een reactieve aanwijzing van Gedeputeerde Staten of van de Minister. Het effect daarvan is dat bepaalde onderdelen van het bestemmingsplan niet in werking treden. In het Barro zijn verschillende regels opgenomen voor de bescherming van de nationale belangen. Voor het plangebied geldt dat in het Barro regels zijn opgenomen inzake de uitoefening van defensietaken. Voor Buitengebied Oosterhout 2013 relevant is de ligging ten opzicht van vliegveld Gilze-Rijen.

Structuurvisie Buisleidingen 2011-2035

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft op 12 oktober 2012 de Structuurvisie Buisleidingen vastgesteld. In Oosterhout ligt één buisleidingenstrook. Ten behoeve van de buisleidingen dient fysiek ruimte te worden gereserveerd binnen de buisleidingenstrook. Naast het directe ruimtebeslag van de leidingen is ook het indirecte ruimtebeslag door risicocontouren van invloed op het plangebied. Bij het vaststellen van de externe veiligheidscontouren rondom buisleidingen zijn twee waarden van belang, het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het Besluit externe veiligheid buisleidingen stelt op basis van deze twee risico's een basisveiligheidsniveau vast, dat gaat gelden voor buisleidingen, ook als deze in leidingstroken liggen.

De juridische doorwerking van de Structuurvisie zal door het Barro worden verzekerd. Beoogd is om in het Barro de verplichting op te nemen voor het bevoegd gezag om bij de opstelling of aanpassing van bestemmingsplannen of inpassingsplannen de voor buisleidingstransport vrij te houden stroken in acht te nemen. Het gaat hierbij om vrijwaren en niet om bestemmen. Bestaande bestemmingen veranderen door het Besluit niet. Noch de Structuurvisie Buisleidingen noch het Barro kan voorschrijven dat buisleidingen gelegd moeten worden. De doelstelling van de Structuurvisie is te waarborgen dat ruimte wordt vrijgehouden voor buisleidingen van nationaal belang zodat deze in de toekomst ook daadwerkelijk aangelegd kunnen gaan worden. Zolang een concrete buisleiding planologisch nog niet is toegestaan in een bestemmingsplan, kan het toegestane gebruik van de grond (inclusief toegestane bouw mogelijkheden) onbelemmerd worden voortgezet ook na het inwerkingtreden van beoogde bepalingen over buisleidingen in het Barro. De in dat bestemmingsplan opgenomen bouwtitels blijven gelden. Alleen voor bestemmingsplannen die het geldende bestemmingsplan wijzigen of voor aanvragen om omgevingsvergunningen die een afwijking betekenen van het ten tijde van het in werking treden van het Barro geldende bestemmingsplan geldt dat deze geen nieuwe activiteiten mogen toelaten die de realisatie of instandhouding van een buisleidingenstrook belemmeren. Op basis van het voorgaande is de leidingenstrook vooralsnog niet opgenomen in voorliggend bestemmingsplan, totdat deze is verankerd in het Barro.

Ligging buisleidingenstraat

Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is gebaseerd op het Barro. In titel 2.6 van het Barro is bepaald dat bij ministriële regeling verschillende militaire terreinen, gebieden, objecten en zones worden aangewezen, waar gemeenten bij de vaststelling van bestemmingsplannen rekening mee moeten houden. In het Barro is daar uitvoering aan gegeven. Hieronder zijn de relevante onderdelen uit het Barro voor de gemeente Oosterhout uitgewerkt.

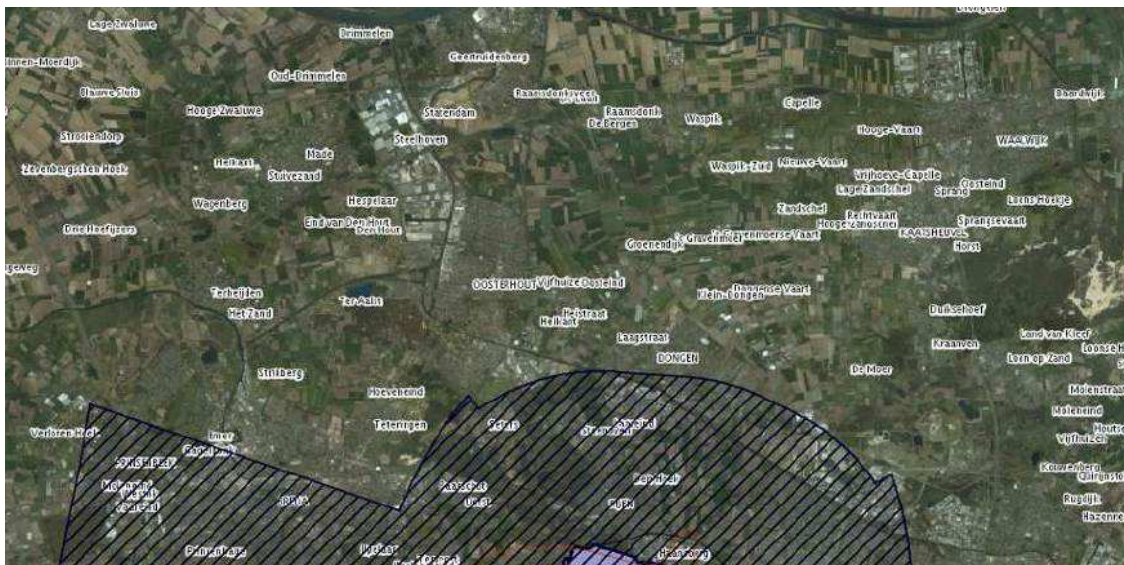
Militaire terreinen

Op de Vrachelse Heide is een oefenterrein gesitueerd van Defensie. Navolgende afbeelding geeft de precieze begrenzing van het oefenterrein weer.

Militaire luchtvaartterreinen

De gemeente Oosterhout is deels gelegen binnen de geluidszones en het obstakelbeheersgebied rondom Vliegbasis Gilze-Rijen. Onderstaande afbeelding verbeeldt de ligging van deze zones.

Radarstations

De hele gemeente Oosterhout is gelegen in een radarverstoringgebied. Binnen dit gebied mogen geen gebouwen worden opgericht hoger dan 113 meter boven NAP.

Natura 2000

Natura 2000 is het grootste initiatief op het gebied van natuurbescherming in Europa. Het is een samenhangend, Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Het netwerk wordt gerealiseerd door bijdragen van alle lidstaten van de Europese Unie. Behoud en herstel van de biodiversiteit in de Europese Unie is het doel. De Natura 2000-gebieden worden aangewezen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. De verplichtingen voor bescherming van natuurgebieden is opgenomen in de Natuurbeschermingswet, terwijl de Flora- en faunawet zich richt op de bescherming van planten en dieren. Activiteiten die negatieve gevolgen voor de natuurwaarden kunnen hebben (zoals uitbreiding van een camping of bouwactiviteiten in of nabij een beschermd gebied), mogen bijvoorbeeld niet plaatsvinden zonder vergunning. Er wordt alleen een vergunning verleend indien:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats niet verslechtert en er geen soorten worden verstoord (met dien verstande dat het gaat om soorten en habitats waarvoor het gebied is aangewezen);
- indien bovenstaande wel het geval is, alleen dan wanneer er geen alternatieve oplossing is, er een groot openbaar belang in het geding is en er compensatie plaats vindt.

Voor elk plan dat significante gevolgen kan hebben op een gebied dat is aangewezen als Natura 2000, Vogel- of habitatrichtlijngebied, moet een passende beoordeling worden gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. Toestemming mag verleend worden, nadat zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet aantast of als er geen alternatieve mogelijkheden zijn en het plan om dwingende redenen van openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, toch moeten worden gerealiseerd. In dat geval moeten alle nodige compenserende maatregelen getroffen worden om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft. Indien van een plan daadwerkelijk significante gevolgen worden verwacht is regeling binnen het voorliggende bestemmingsplan niet mogelijk. Dan zal er voor het plan een afzonderlijke procedure gevolgd dienen te worden.

In de gemeente Oosterhout zijn geen Natura 2000 gebieden gelegen. Wel zijn buiten Oosterhout dergelijke gebieden gelegen, en wel op een dermate korte afstand, dat die van invloed kunnen zijn op de ontwikkelingsmogelijkheden van de diverse functies binnen de begrenzing van dit bestemmingsplan.

Provinciaal ruimtelijk beleid

Structuurvisie Ruimtelijke Ordening Noord-Brabant

In de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (vastgesteld 2011, geactualiseerd 2012) geeft de provincie Noord-Brabant haar visie op de ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie. De Structuurvisie Ruimtelijke Ordening geeft de hoofdlijnen van het provinciale ruimtelijk beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040). Dit vanuit het startpunt dat het goed werken, wonen en recreëren is in het Brabantse Landschap, maar met de wetenschap dat de provincie voor een aantal grote maatschappelijk ruimtelijke opgaven staat:

- Stad en land, het mozaiek van Brabant, op duurzame wijze ontwikkelen;
- Klimaatbestendige ontwikkeling van Brabant;
- Vergroten en verbinden natuurgebieden, ondersteunen herstel biodiversiteit, bescherming en ontwikkeling van natuurwaarden buiten de natuurgebieden gekoppeld aan nieuwe functies;
- Ontwikkeling duurzaam en vitaal platteland;
- Transitie naar nieuwe vormen van duurzame energiewinning, rekening houdend met de draagkracht van het landschap.

Voor West-Brabant zijn als integrale gebiedsopgaven benoemd:

- Groei van goederenvervoer en glastuinbouw, rekening houdend met de ruimtelijke kwaliteit van het open gebied;
- Opgaven ten aanzien van klimaatverandering en water.

De provincie benoemt in de Structuurvisie 13 provinciale ruimtelijke belangen, waar zij op stuurt.

Relevant voor Buitengebied Oosterhout zijn:

- Regionale contrasten: versterking contrasten tussen klei (open, grootschalig) en zandlandschap (mozaiek). Ontwikkeling van stad en land in balans met elkaar;
- Multifunctioneel landelijk gebied: doordachte schaalvergroting en intensivering, ruimte voor gemengde plattelandseconomie, concentratie van glastuinbouw;
- Robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem;
- Ruimte voor duurzame energie.

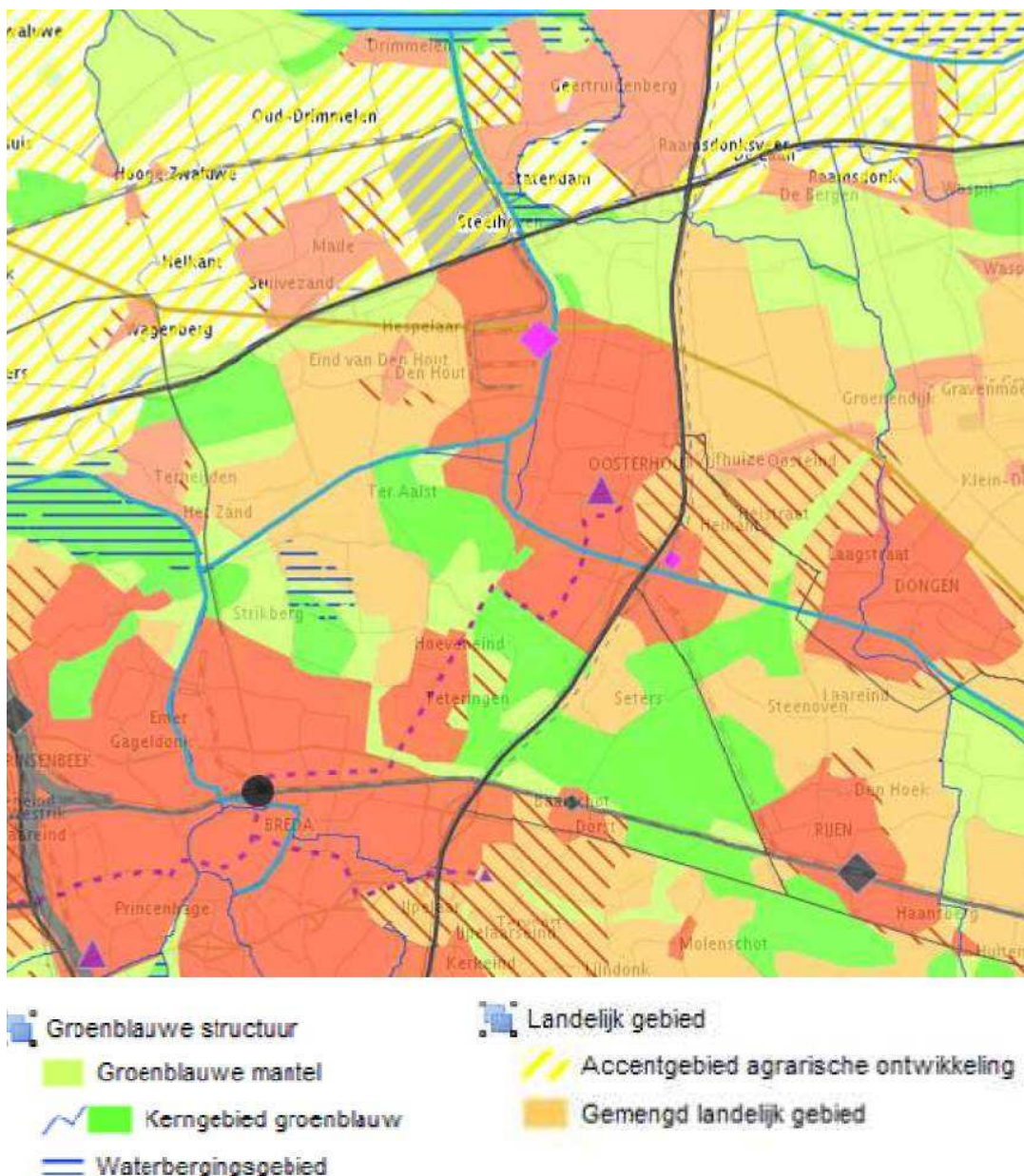
Voor de gehele provincie zijn uitwerkingen op gebiedsniveau, de zogenaamde gebiedspaspoorten opgesteld. Oosterhout valt binnen Gebiedspaspoort de Baronie. Ambities voor de Baronie, voor zover relevant geacht voor Buitengebied Oosterhout zijn:

- Versterken contrasten: akkercomplexen als ruimtelijk samenhangende eenheden, vergroting mogelijkheden recreatieve uitloop,
- Robuuster maken van groenstructuren;
- Versterken van ecologische waarden van het landschap;
- Versterken van de landbouwkundige structuur door uitbouw belangrijke clusters met intensief grondgebruik voor o.a. glastuinbouw, intensieve veehouderij.

De ruimtelijke belangen en keuzes zijn vertaald in vier concrete ruimtelijke structuren: de groenblauwe structuur, het landelijk gebied, de stedelijke structuur en de infrastructuur. Het buitengebied van Oosterhout is ingedeeld in de volgende beleidscategorieën:

- zoekgebied verstedelijking;
- kerngebied groenblauw (binnen de groenblauwe structuur);
- groenblauwe mantel (binnen de groenblauwe structuur);
- gemengd agrarisch gebied (binnen de agrarische structuur);

De strategische keuzes voor deze beleidscategorieën worden hierna kort beschreven.

Het *zoekgebied verstedelijking* bestaat uit voornamelijk gemengd agrarisch gebied. Het gebied wordt in het westen begrensd door de kern Oosterhout en in het oosten door de kern Dongen. De noordgrens wordt gevormd door het lint Oosteind en het Wilhelminakanaal is de zuidgrens van het gebied. In dit gebied worden de ontwikkelingsmogelijkheden van functies, die een toekomstige stedelijke ontwikkeling kunnen bemoeilijken, beperkt. Wanneer er geen stedelijke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden, geldt het beleid voor gemengd agrarisch gebied.

De *groenblauwe structuur* omvat de samenhangende gebieden in Noord-Brabant, waaronder de EHS, waar natuur- en waterfuncties behouden en ontwikkeld worden. Het bestaat vooral uit beken en andere waterlopen en uit bos- en natuurgebieden. Daarnaast liggen ook gebieden met een andere functie (agrarisch, recreatie) binnen de groenblauwe structuur, als deze van belang zijn voor natuur- en waterfuncties. Behoud en ontwikkeling van natuurwaarden binnen en buiten natuurgebieden is belangrijk, alsmede ruimte voor een natuurlijk en robuust watersysteem. Er wordt onderscheid gemaakt in:

- Kerngebied groenblauw: EHS en (robuuste) ecologische verbindingzones;
- Groenblauwe mantel: gemengd landelijk gebied met nevenfuncties voor natuur en water.

In de structuurvisie is beleid geformuleerd hoe met ontwikkelingen in deze gebieden moeten worden omgegaan.

Kerngebied groenblauw (natuurgebieden)

De kern bestaat uit natuurgebieden in de ecologische hoofdstructuur inclusief de (robuuste) ecologische verbindingzones en de gebieden waar ruimte nodig is voor watersysteemherstel. De hoofdfunctie hier is behoud en ontwikkeling van het natuur- en watersysteem.

Groenblauwe mantel (zones rond het kerngebied groenblauw)

De mantel bestaat overwegend uit gemengd agrarisch gebied met belangrijke nevenfuncties voor natuur en water. Het zijn gebieden grenzend aan het kerngebied natuur en water, die bijdragen aan de bescherming van de waarden in het kerngebied.

Binnen de groenblauwe mantel is de agrarische sector een grote en belangrijke grondgebruiker. Het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, water (-beheer) en landschap is een belangrijke opgave. Het beleid is gericht op het verbeteren van de belevingswaarde en de recreatieve waarde van het landschap. Nieuwe ontwikkelingen binnen de mantel zijn mogelijk, mits ze een positief effect hebben op:

- Bestaande en te ontwikkelen natuur- en landschapswaarden;
- Bodem- en watersysteem.

Nieuwe stedelijke ontwikkelingen en (kapitaal)intensieve vormen van landbouw en recreatie zijn niet gewenst.

Het *landelijk gebied* ligt buiten de groenblauwe structuur en stedelijk gebied en biedt een multifunctionele gebruikruimte voor land- en tuinbouw, natuur, water, recreatie, toerisme en kleinschalige stedelijke functies. De land- en tuinbouw varieert van sterke landbouwclusters voor glastuinbouw en intensieve veeteelt tot gemengd gebied met landbouw, stedelijke functies, recreatie en toerisme, natuurfuncties en verbrede landbouw. De land- en tuinbouw krijgt binnen het landelijk gebied steeds meer te maken met het groeiende ruimtegebruik van de andere functies. Dit is het gevolg van de toenemende vraag naar ruimte voor wonen, werken, recreatie, toerisme en natuur.

Binnen het landelijk gebied beoogt de provincie

- Ruimte voor een breed georiënteerde plattelandseconomie: met menging van functies;
- Ruimte voor agrarische ontwikkeling en schaalvergroting, binnen de glastuinbouw, intensieve veehouderij, rundveehouderij, akkerbouw, vollegronds tuinbouw en boomteelt;
- Een duurzame land- en tuinbouw: zorgvuldig ruimtegebruik, aandacht voor volksgezondheid, dierenwelzijn, milieubelasting, duurzame energieopwekking en efficiënt energiegebruik;
- Versterking van het landschap: ontwikkelingen in het landelijk gebied leveren een bijdrage aan de versterking en beleving van het landschap.

De provincie maakt onderscheid in:

- Gemengd agrarisch gebied
- Primair agrarisch gebied, waarbinnen landbouwontwikkelingsgebieden en vestigingsgebieden glastuinbouw zijn aangewezen.

Ten aanzien van glastuinbouw wordt het concentratiebeleid voortgezet, waarbij verdere verduurzaming een belangrijk aandachtspunt is.

Gemengd agrarisch gebied

Dit betreft het gebied waarbinnen de agrarische functie vaak in samenhang met andere functies (in de omgeving) wordt uitgeoefend. Er kan worden voldaan aan de vraag naar kleinschalige stedelijke voorzieningen, recreatie en ondernemen in een groene omgeving.

Uitwerking structuurvisie Gebiedspaspoort

Een specifiek onderdeel van de structuurvisie vormen de zogeheten Gebiedspaspoorten. Dit is een uitwerking van de structuurvisie en daarmee een apart document, waarin de provincie aangeeft welke landschapsskenmerken zij bepalend vindt voor de kwaliteit van een gebied of een landschapstype (de kernkwaliteiten van Noord-Brabant). De provincie geeft tevens haar ambities weer voor de ontwikkeling van de landschapskwaliteit in die gebieden. Ontwikkelingen kunnen een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van nieuwe en gebiedseigen kwaliteiten. De provincie wil de diversiteit en de contrasten in de Brabantse landschappen in stand houden en als uitgangspunt nemen voor nieuwe ontwikkelingen. De gebiedspaspoorten geven inhoud aan het provinciaal belang van landschap en zijn daarom belangrijk voor het handelen van de provincie en de inzet van provinciale instrumenten, zoals subsidies. In het geval dat gemeenten of andere partijen initiatiefnemer zijn, vraagt de provincie de landschapsskenmerken en de ambities van de paspoorten uit te werken in hun eigen plannen, ze te betrekken in de afwegingen bij ruimtelijke planvorming en daaraan uitvoering te (laten) geven in plannen. Het gehele plangebied maakt onderdeel uit van de Baronie.

Verordening ruimte 2012

De Verordening ruimte Noord-Brabant 2012 is op 11 mei 2012 door Provinciale Staten van Noord-Brabant vastgesteld en op 1 juni 2012 in werking getreden. In deze planologische verordening zijn algemene regels opgenomen voor verschillende ruimtelijke en planologische onderwerpen, waar de gemeenten rekening mee moeten houden bij het opstellen van bestemmingsplannen. Hieronder wordt op hoofdlijnen ingegaan op de voor het buitengebied van Oosterhout meest relevante onderwerpen uit de Verordening ruimte.

Bevordering ruimtelijke kwaliteit

De provincie wil de ruimtelijke kwaliteit van Brabant bevorderen en heeft dit dan ook doorvertaald in de Verordening ruimte. Ruimtelijke kwaliteit is in de Verordening gedefinieerd als: de kwaliteit van een gebied die bepaald wordt door de mate waarin sprake is van gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. Ter bevordering van deze kwaliteit is in de Verordening een tweetal specifieke artikelen opgenomen, zijnde; artikel 2.1 'zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit' en artikel 2.2. 'kwaliteitsverbetering van het landschap'.

De provinciale ambities voor de Baronie betreffen onder meer:

1. Het versterken van het contrast tussen de stedelijke concentratie Breda-Oosterhout en de natte beemdzone ten noorden van Breda. Dit kan door:
 - a. ruimte te bieden voor de ontwikkeling van nieuwe landgoederen in het beken- en boslandschap;
 - b. akkercomplexen als ruimtelijk samenhangende eenheden te ontwikkelen;
 - c. beekdalen robuuster te maken;
 - d. de mogelijkheden voor recreatieve uitloop te verbeteren vanuit de stedelijke concentraties Breda-Oosterhout-Gilze en Rijen met de omliggende bosgebieden en landgoederen, vooral daar waar het stedelijk gebied en het omliggende landelijk gebied worden gescheiden door hoofdinfrastructuur (A16, A27 en A58);
 - e. in de beemdzone ten noorden van Breda in te zetten op vernatting en het beleefbaar maken van de oude vestingen en fortificaties van de Zuiderwaterlinie;
2. Het versterken van het afwisselende karakter en grofmazige mozaïek van de oude ontginningen. Dit kan door:
 - a. mogelijkheden te bieden voor nieuwe landgoederen en andere vormen van wonen, groene dorpsranden;
 - b. het versterken van de landgoederenzone tussen Breda en Tilburg rondom de Bredaseweg, de N282.
3. Het robuuster maken van de groenstructuur van het jonge ontginningslandschap. Dit kan door:
 - a. de groei van intensieve veehouderijen in de verwevingsgebieden te koppelen aan het robuuster maken van de groenstructuur van het landschap.
4. De cultuurhistorische waarden van de Baronie in hun samenhang verder ontwikkelen, beschermen en toeristisch-recreatief ontsluiten. Dit geldt in het bijzonder voor de cultuurhistorische landschappen:
 - a. "Zuiderwaterlinie bij Terheijden".
5. Het duurzaam en in samenhang behouden van het bodemarchief (o.a. door afstemming van het gemeentelijk archeologiebeleid) van de archeologische landschappen: "Beekdal van de Mark" en "Dekzandeland Alphen-Baarle".

6. Het versterken van de ecologische waarden van het landschap door te sturen op te behouden of te ontwikkelen kenmerken van het landschap, waarbij kenmerkende plant- en diersoorten van het kleinschalig besloten landschap, open weide- en akkergebieden, en sloot en greppelkanten goede indicatoren zijn. Denk daarbij aan soorten als steenuil, alpenwatersalamander, grote lijster, wulp en korenbloem.

7. Het versterken van de landbouwkundige structuur door de uitbouw van belangrijke clusters met intensief grondgebruik voor boomteelt, glastuinbouw, intensieve veehouderij en groenteteelt.

Op basis van de zorgplicht dient ieder plan, dat voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied, vergezeld te gaan van een verantwoording op welke wijze wordt bijgedragen aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving, in het bijzonder aan het principe van zorgvuldig ruimtegebruik. In het plan dient verantwoord te worden, op welke wijze de vereiste kwaliteitsverbetering wordt verzekerd. Voor de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit dient de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling in het buitengebied te worden gekoppeld aan een concrete tegenprestatie, gericht op een verbetering van de kwaliteit van het landschap, zie verder paragraaf 6.6.

Stedelijke ontwikkeling

De provincie handhaaft haar beleid, dat is gericht op het bundelen van verstedelijking. Het leeuwendeel van de woningbouw, te ontwikkelen bedrijventerreinen, voorzieningen en infrastructuur dient plaats te vinden in het bestaand stedelijk gebied. Nieuw ruimtebeslag buiten deze gebieden kan alleen plaatsvinden in zoekgebieden voor verstedelijking, voor zover dus inbreiding of herstructurering niet mogelijk is. In geval van dergelijke grootschalige ontwikkelingen zal een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk zijn.

Ecologische hoofdstructuur

De bestaande of nog te vormen natuur- en bosgebieden maken onderdeel uit van de nationale ecologische hoofdstructuur (EHS). In de Verordening zijn deze gebieden specifiek begrensd en beschermd. Binnen deze gebieden dient het behoud, het herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van de gebieden te worden nagestreefd. Bestaande functies, niet zijnde natuur, binnen de EHS worden gerespecteerd. Nieuwe activiteiten in of grenzend aan de EHS zijn niet toegestaan, indien zij de aanwezige waarden van het gebied aantasten.

Groenblauwe mantel

Gronden, direct grenzend aan de bestaande natuur- en bosgebieden, zijn aangeduid als Groenblauwe mantel. Het betreft overwegend agrarisch gebied, met belangrijke nevenfuncties voor natuur, water en (nietbezoekersintensieve) recreatie. Het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, waterbeheer en landschap vormen hier belangrijke opgaven. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (waaronder ook agrarische) zijn in dit gebied beperkt mogelijk en alleen voor zover ze bijdragen aan het behoud en herstel van de landschappelijke en natuurwaarden ter plaatse.

Voor de gemeente Oosterhout geldt, dat deze gebieden door de provincie als zodanig zijn begrensd vanwege hun functie als belangrijke verbinding voor klimaatgevoelige natuur of als bijzonder kwelgebied op de "Naad van Brabant".

 Natuur en Landschap

- Ecologische hoofdstructuur
- Zoekgebied voor ecologische verbindingzone
- Attentiegebied ehs
- Zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen
- Groenblauwe mantel
- Beheergebied ehs

Agrarisch gebied

Het agrarisch gebied betreft de agrarische gronden, gelegen buiten de EHS, de groenblauwe mantel en het bestaand stedelijk gebied. Het gebied biedt een multifunctionele gebruiksruimte voor land- en tuinbouw, natuur, water, recreatie, toerisme en kleinschalige stedelijke functies. Land- en tuinbouw zijn daarbij de grootste ruimtegebruikers. In het gebied worden de agrarische functies in samenhang met de andere functies uitgeoefend. De gemeente dient lokaal nader af te wegen of er een ontwikkelingslijn wordt gevolgd voor een agrarische economie (agrarisch ontwikkelingsgebied) of een plattelandseconomie (gemengd agrarisch gebied).

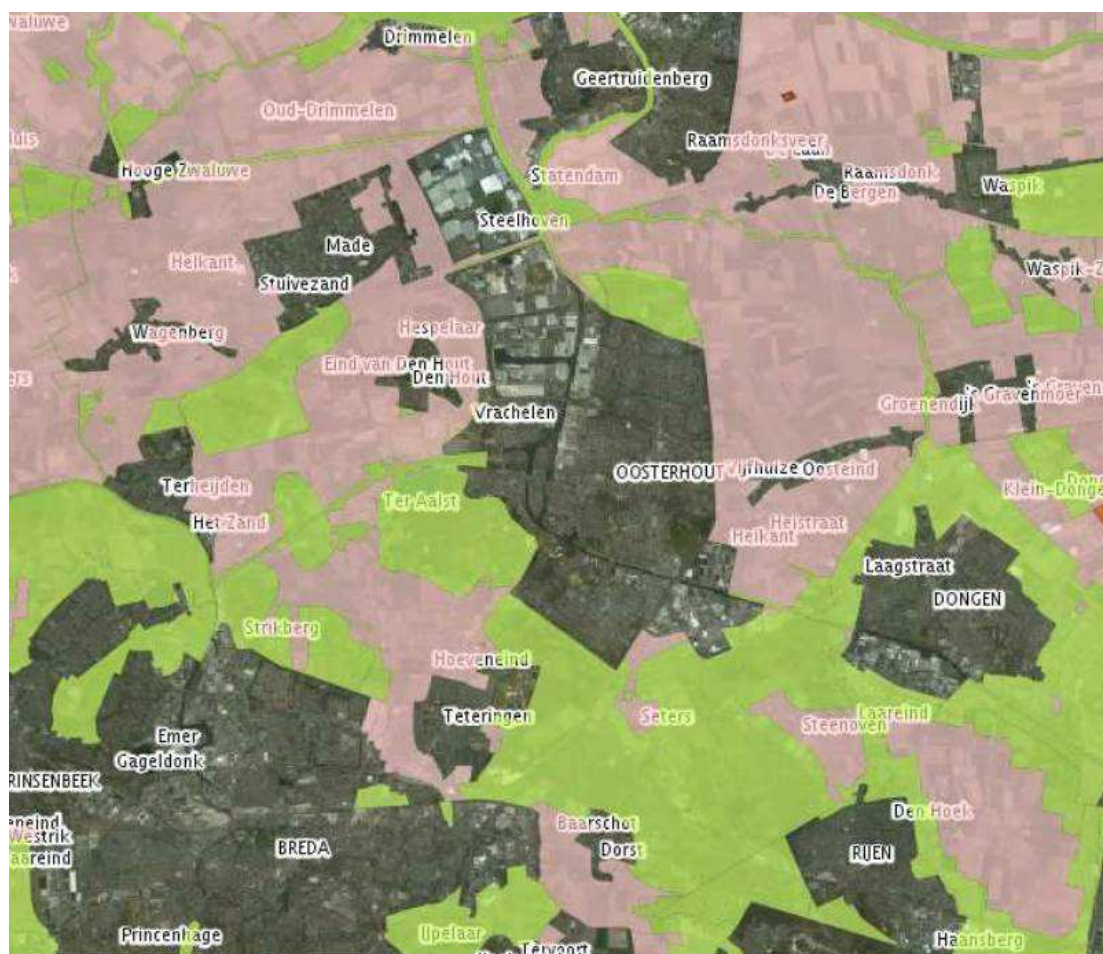
Zonering intensieve veehouderij

In de Verordening ruimte zijn afzonderlijke regels opgenomen voor de intensieve veehouderij. Deze regels zijn gekoppeld aan de integrale zonering uit de reconstructieplannen en gebiedsplannen (i.c. het gebiedsplan de Wijde Biesbosch). Op het grondgebied van Oosterhout komen verwevings- en extensiveringsgebieden voor (geen landbouwontwikkelingsgebieden).

In de verwevingsgebieden (van toepassing op het grootste deel van het buitengebied) is het beleid gericht op verweving van landbouw, wonen en natuur. Hier is op grond van de Verordening ruimte uitbreiding van de intensieve veehouderij mogelijk, mits de ruimtelijke kwaliteit of functies van het

gebied zich daar niet tegen verzetten. Deze uitbreiding kan evenwel niet plaatsvinden door de vestiging van nieuwe bedrijven, maar wel door omschakeling van bestaande bedrijven naar deze intensieve tak. Het beleid voor verwevingsgebieden is gericht op het bevorderen van een passende combinatie van landbouw, natuur, landschap, recreatie, werken en wonen met bijbehorende kwaliteiten. Dit is ook als zodanig in de Verordening ruimte vertaald.

In de extensiveringsgebieden (enkele gebieden ten noordoosten en ten zuidwesten van de kern Oosterhout) hebben de functies wonen of natuur het primaat. In de verordening ruimte is dit vertaald door in dergelijke gebieden intensieve veehouderijbedrijven geen enkele uitbreidings-, hervestigings of nieuwvestigingsmogelijkheid te bieden.

Ontwikkeling intensieve veehouderij

- Verwevingsgebied
- Extensiveringsgebied
- Primair landbouwontwikkelingsgebied
- Primair landbouwontwikkelingsgebied, aandacht voor struweelvogels/dassen
- Secundair landbouwontwikkelingsgebied
- Specifieke locatie intensieve veehouderij

Mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw

Het gebied ten zuiden van Oosteind is in de Verordening ruimte aangewezen als mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw. De provincie wenst vanwege duurzaamheids- en synergievoordelen en uit landschappelijk oogpunt glastuinbouwbedrijven zoveel mogelijk te concentreren. In een mogelijk doorgroeigebied is een zekere concentratie van glastuinbouwbedrijven aanwezig, maar deze gebieden zijn om uiteenlopende redenen niet geschikt om uit te groeien naar een vestigingsgebied. In deze doorgroeigebieden is nieuwvestiging in beginsel niet toegestaan, maar kan aan bestaande bedrijven een adequate uitbreidingsruimte worden geboden, mits is verantwoord hoe rekening is gehouden met de bestaande waarden en belangen in het gebied van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemuishoudkundige, milieuhygiënische of recreatieve aard.

Overige agrarische ontwikkeling en windturbines

 Teeltgebied Zundert

 Mogelijk doorgroeigebied glastuinbouw

 Vestigingsgebied glastuinbouw

 Agrarisch gebied

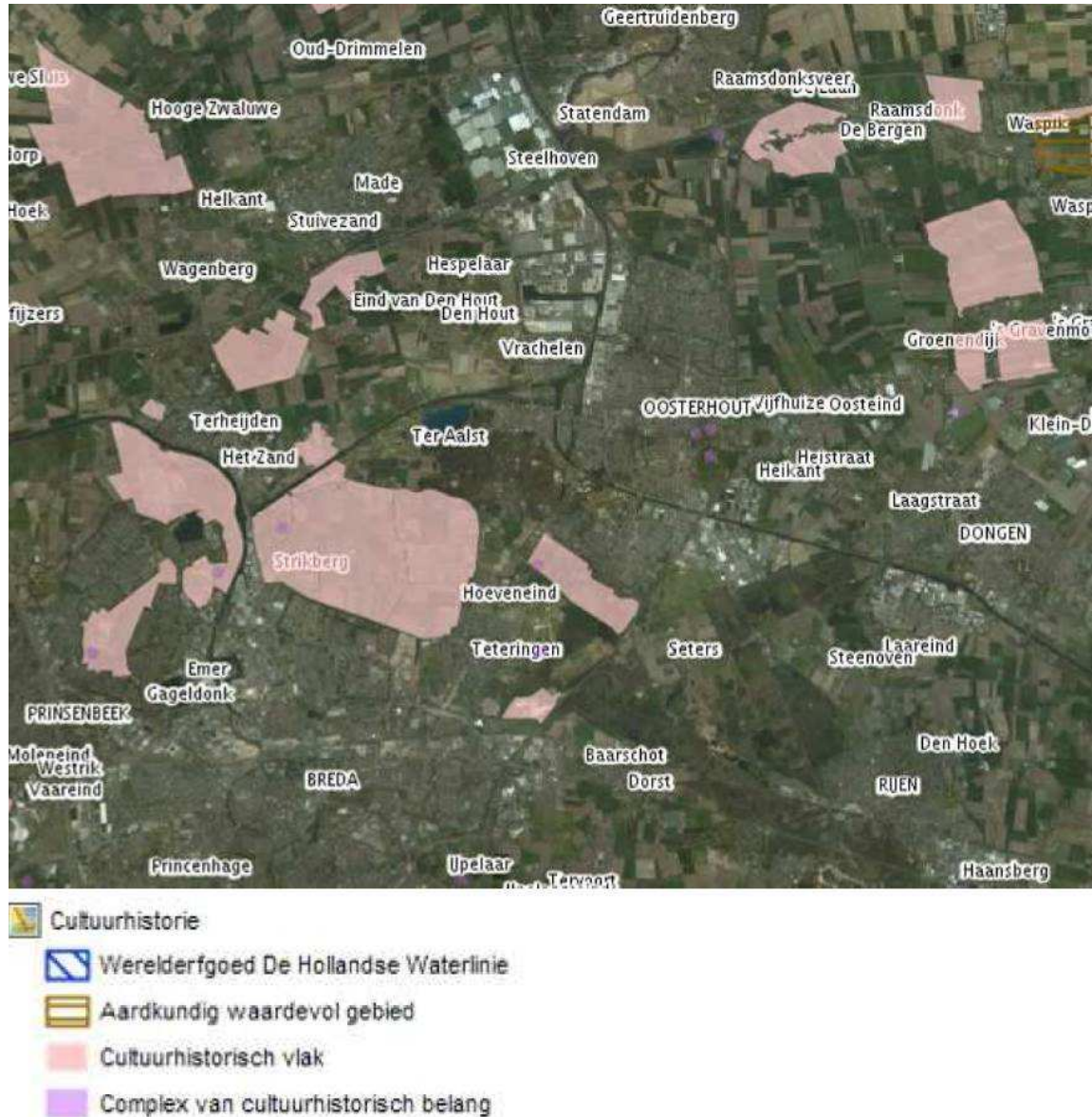
 Gebied teeltondersteunende kassen toegestaan

 Zoekgebied voor windturbines

Bestaande glastuinbouwbedrijven buiten aangewezen gebieden

Cultuurhistorisch vlak

Door de provincie zijn enkele cultuurhistorische waardevolle gebieden in Oosterhout aangeduid. Het doel is het behoud en de bescherming van deze waarden te verzekeren.

Niet-agrarische ontwikkelingen

In de Verordening ruimte zijn tevens algemene regels opgenomen met betrekking tot een aantal niet-agrarische ontwikkelingen in het buitengebied. De regels bevatten een kader voor de aard en omvang van de ontwikkelingen, waarbij de gemeente haar eigen ruimtelijke afweging kan maken. Algemeen uitgangspunt is, dat zoveel mogelijk gebruik dient te worden gemaakt van bestaande bebouwing.

Water

Delen van het plangebied zijn aangeduid als:

- 25-jaarszone kwetsbaar;
- Waterwingebied;
- Boringvrije zone;
- Primaire waterkering en beschermingszone;
- Aangewezen gebied artikel 5.10 (rivierbed);
- Reserveringsgebied waterberging.

25-jaarszone kwetsbaar;

Binnen de 25-jaarszone kwetsbaar dient het bestemmingsplan een verantwoording te bevatten, waaruit blijkt dat de risico's voor de kwaliteit van het grondwater geheel of nagenoeg geheel gelijk blijven.

Waterwingebied

In het waterwingebied dient de bestemmingsregeling uitsluitend tot instandhouding van de openbare drinkwatervoorziening, waarbij een medebestemming voor natuur of bos is toegelaten.

Boringvrije zone

Een bestemmingsplan dat is gelegen in een boringvrije zone dient mede te strekken tot het behoud van de beschermende kleilaag in de bodem.

Primaire waterkering en beschermingszone;

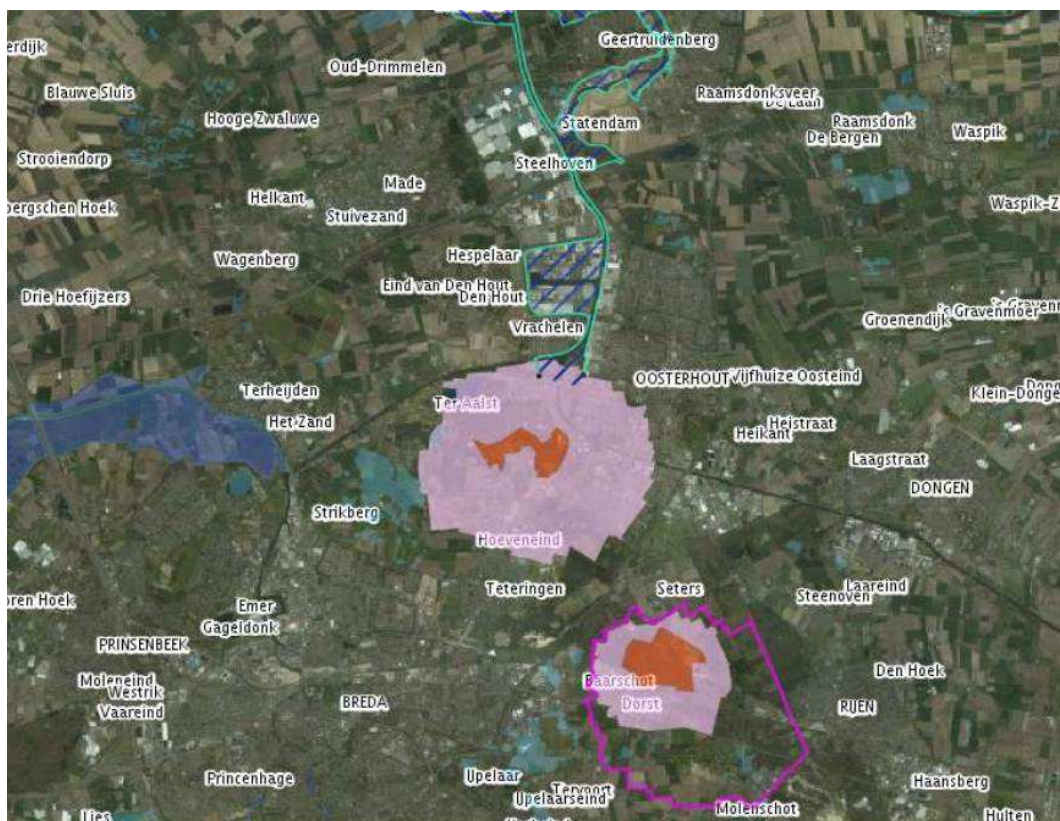
De bestemmingsregeling voor de primaire waterkering en de beschermingszone dient mede gericht te zijn op de onbelemmerde werking, instandhouding en onderhoud van de primaire waterkering en beschermingszone.

Aangewezen gebied artikel 5.10 (bescherming rivierbed)

De bestemmingsregeling voor het aangewezen gebied artikel 5.10 dient mede gericht te zijn op de bescherming tegen overstromingen.

Reserveringsgebied waterberging.

De bestemmingsregeling in het reserveringsgebied waterberging dient mede gericht te zijn op het behoud van het waterbergend vermogen.

Momenteel (oktober 2013) ligt de ontwerp partiele herziening van de provinciale Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Verordening Ruimte 2014 ter inzage. Vooruitlopend op vaststelling van dit provinciale beleid is een bouwstop afgekondigd voor alle veehouderijen in Brabant.

In de herziening wordt de provinciale denklijn "'Ontwikkelruimte moet je verdienen en is niet onbegrensd' vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 27 november 2012, geïmplementeerd. De denklijn is het (voorlopige) resultaat van een breed maatschappelijk debat binnen de provincie over de transitie van de veehouderij naar 2020. Dit in het verlengde van het koersdocument Transitie Stad en Platteland, vastgesteld door Provinciale Staten in november 2011, en mede gebaseerd op het rapport van de Commissie van Doorn (Al het vlees duurzaam).

Voor alle veehouderijen in Brabant is het voorgenomen uitgangspunt dat ontwikkelruimte verdiend moet worden met stappen in verduurzaming. Verduurzaming wordt bepaald met een maatlat. Het gaat om maatregelen in de bedrijfsvoering, maar het kan ook gaan om de mate van concentratie en begrenzing van bedrijven en dieren in een gebied. Deze maatlat sluit aan op het keten kwaliteitssysteem van het Verbond van Den Bosch en op bestaande systemen zoals de Maatlat Duurzame Veehouderij. De bedrijfsvoering bepaalt uiteindelijk het hoe op locatieniveau. Uit het hoe volgt dan het waar. Naast sturing naar zorgvuldige veehouderij op individueel niveau, wil de provincie ook op gebiedsniveau bezien welke maatregelen nodig zijn om een goede omgeving te realiseren.

In uitwerking van bovenbeschreven visie wordt in de ontwerp Verordening Ruimte 2014 in principe alle uitbreiding van veehouderijen verboden, tenzij invulling wordt gegeven aan 'zorgvuldige veehouderij'. 'Zorgvuldige veehouderij is in de ontwerp Verordening Ruimte 2014 gedefinieerd en voorzien van eisen:

- aangetoond dat er sprake is van een (ontwikkeling naar een) zorgvuldige veehouderij Gedeputeerde Staten stellen hiervoor nog nadere regels op. De nadere regels bevatten objectieve criteria die invulling geven aan een (ontwikkeling van een) zorgvuldige veehouderij en hebben in ieder geval betrekking op de thema's: a. fysieke leefomgeving; b. volksgezondheid, c. dierenwelzijn en -diergezondheid
- het bedrijf is niet gelegen in gebied Beperkingen veehouderij
- een zorgvuldige dialoog gericht op het betrekken van belangen van omwonenden bij de planontwikkeling
- landschappelijke inpassing tenminste 10% van de omvang van het bouwvlak
- aangetoond dat de kans op geurhinder, voorgrond en achtergrond, in de bebouwde kom niet hoger is dan 12 % en in het buitengebied niet hoger is dan 20 %, waarbij in het geval dat de achtergrondbelasting hoger is dan voornoemd percentage ontwikkeling kan worden toegestaan indien is aangetoond dat hierdoor proportioneel wordt bijgedragen aan de afname van de overschrijding;
- aangetoond dat de achtergrondconcentratie, vermeerderd met de bijdrage van het initiatief, een jaargemiddelde fijnstofconcentratie op gevoelige objecten veroorzaakt van maximaal 30 µg/m³.

Ook wordt uitbreiding van solitaire glastuinbouwbedrijven buiten de ontwikkelingsgebieden en (mogelijke) doorgroeigebieden niet meer toegestaan.

Vooruitlopend op vaststelling van dit provinciale beleid is een bouwstop afgekondigd voor alle veehouderijen in Brabant.

Het (ontwerp)bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout 2013 en dit MER lopen nog niet vooruit op dit nieuwe provinciale beleid en zijn nog gebaseerd op het nu vigerende provinciale beleid.

Regionaal ruimtelijk beleid

Ruimtelijke Visie West-Brabant 2030

De gemeente Oosterhout maakt samen met 18 andere gemeenten deel uit van de Regio West-Brabant. Deze regio heeft op 6 juli 2010 de Ruimtelijke visie West-Brabant 2030 vastgesteld. De visie vormt de basis voor verdergaande afspraken over de regionale ruimtelijke ontwikkeling voor de periode tot ruim na 2030. Hieronder is de visiekaart opgenomen. De Ruimtelijke visie is een overkoepelende visie die gaat over waarborgen van kwaliteiten, oplossen van (toekomstige) knelpunten en het verantwoord uitnuttigen van potenties. De regio zet in op een dubbelprofiel. Enerzijds herkent West-Brabant zich als knooppunt van infrastructuur en netwerk van verbindingen. Anderzijds ziet de regio zich als een gebied met een aantrekkelijke, ontspannen kwaliteit van leven, gebaseerd op een variëteit van dorpsse karakters en diversiteit van de steden in onderlinge nabijheid en afhankelijkheid in een afwisselend landschap. 'Een hecht netwerk in de tuin van de delta'. Onder het motto "zo doen we dat in West-Brabant" is in tien tellingen is een gezamenlijke koers vastgelegd:

- Centraal wat moet, decentraal wat kan
- West-Brabant als zelfbewuste regio in een veranderend krachtenveld
- Versterken van de regionale identiteit met gebiedsgerichte ontwikkelingsstrategieën
- Ruimtelijke ontwikkeling volgt vanuit een visie op duurzaamheid
- Water, natuur en landschapsambities zijn de basis voor een goed gefundeerde toekomst
- Nieuwe verbindingen en het oplossen van knelpunten voor personen- en goederenvervoer.
- De economische structuur van West-Brabant wordt versterkt door regionale specialisaties
- Een aantrekkelijke woonregio door het profiel als tuin van de delta
- Spreiding van voorzieningen, betere bereikbaarheid en de leefbaarheid op peil

Toeristisch recreatieve identiteit en meerwaarde van routes en nieuwe ontwikkelingen

De regio kent een heldere driedeling in het noordelijk kleigebied, het zuidelijk zandgebied en de stedenrij met geleidingszones. Elk van de gebieden kent unieke condities, die aanleiding zijn voor verschillende criteria bij verdere ontwikkeling, waarbij er expliciet aandacht is voor het zorgen van de regionale omgevingskwaliteit. Er wordt ingezet op het versterken van het groen-blaue casco door middel van zorgvuldig ruimtegebruik en verevening. In het groen-blaue casco zijn enkele, elkaar aanvullende gebiedsgerichte strategieën geformuleerd. De watermachine van het noordelijk kleigebied wordt aanzienlijk geïntensiveerd en er wordt een zoetwaterstrategie voor de noordwestflank van de regio voorgesteld. In de beken van het zandgebied wordt het water langer vastgehouden en sterker in verband gebracht met natuurontwikkeling en landbouw. De natuurlijke kwel ten noorden van de stedenrij wordt aangewend voor de ontwikkeling van natte natuur en recreatief gebied. En er wordt ingezet op behoud en versterking van de bosrijke, stedelijke uitloopgebieden. Voor een goede regionale bereikbaarheid wordt ingezet op de optimalisering van bestaande netwerken van infrastructuur door het oplossen van knelpunten en realiseren van ontbrekende schakels in het personen- en goederenvervoer over de vier modaliteiten. De focus van economische ontwikkeling ligt op vijf stuwende sectoren: de maak- en procesindustrie, land- en tuinbouw, logistiek met toegevoegde waarde, alsmede de zakelijke en financiële dienstverlening. Deze regionale specialisaties hebben veel toegevoegde waarde en een hoge arbeidsproductiviteit. Ruimtelijk gezien gaat de benutting van bestaande bedrijventerreinen vóór ontwikkeling van nieuwe gebieden. In het licht van de bevolkingsontwikkeling anticipeert West-Brabant voorsnog op groei van de bevolking door arbeidsmigratie en het extra aantrekken van doelgroepen die passen bij het profiel als tuin van de delta. Er wordt ingezet op regionale afstemming en kwalitatieve differentiatie van woon- en leefmilieus waarbij onderscheid gemaakt wordt in verschillende (subregionale) woningmarkten. Er wordt ingezet op concentratie van het zorg-, welzijns- en voorzieningenniveau en een verbeterde bereikbaarheid door verschillende vormen van collectief en openbaar vervoer. Op langere termijn wordt daarnaast gestreefd naar het beter inzetten van de sociale cohesie van de regio door in te zetten op een integrale benadering van leefbaarheid.

De regionale identiteit is ook een basis voor toerisme en recreatie. Door medegebruik van het versterkte watersysteem in het kleigebied wordt het nautische karakter versterkt, met het Nationaal Park De Biesbosch als sleutelgebied. Het bosrijke zandlandschap in de grensstreek wordt met het aanvullen van routenetwerken en verbrede landbouw nog aantrekkelijker gemaakt, met de Brabantse Wal en het Grenspark Zoom – Kalmthoutse Heide als attractiegebieden. En het stadstoerisme wordt nader thematisch op elkaar afgestemd en in een regionale marketing uitgewerkt.

Lokaal ruimtelijk beleid

Structuurvisie Oosterhout (voorontwerp)

Er is voor het gehele grondgebied van de gemeente Oosterhout een concept structuurvisie opgesteld. De kern van de structuurvisie kan als volgt worden samengevat.

- Continuering van het versterken van kwaliteit;
- Transformatie en structuurversterking;
- Kwaliteitsslag buitengebied;
- Toekomstige sprong over de A27.

Voor het buitengebied zijn de volgende aspecten vanuit de (voorontwerp)

Structuurvisie van belang:

1. Sport, recreatie en toerisme;
2. Landbouw;
3. Natuur, landschap en ecologie;
4. Mobiliteit.

Sport, recreatie en toerisme

Toerisme en recreatie zijn een belangrijke sector voor de lokale economie. De voorzieningen voor cultuur (musea, schouwburg, winkelcentrum) en sport (veldsportcomplexen, binnensportaccommodaties, zwembad, golfterreinen) dragen in belangrijke mate bij aan de aantrekkelijkheid van Oosterhout als vestigings- of woonplaats. Voor de veldsport wordt een nieuw complex ten noorden van de Contreie gerealiseerd. Hier komen onder andere voetbalen handbalvelden. Het complex Heihoef wordt opgeheven. Verder beschikt Oosterhout over een diversiteit aan grote en kleine recreatieve verblijfsaccommodaties en bieden de in ruime mate aanwezige bos- en heidevelden volop ruimte aan de dagrecreatie.

Landschapspark Oosterhout-Breda

Wie de driehoek Oosterhout-Breda-Rijen bezoekt, begeeft zich in het Landschapspark: een Brabantse parel in wording. In dit gebied vindt de bezoeker gaandeweg meer en verbeterde recreatiemogelijkheden, ziet hij het boerenbedrijf van weleer in ere hersteld en waardevolle natuurgebieden aan elkaar verbonden. In het Landschapspark van de toekomst gaan natuur, recreatie en agrarische bedrijvigheid hand in hand. Iets wat zichtbaar en beleefbaar wordt door de nauwe samenwerking tussen gemeenten, terreinbeheerders, maatschappelijke organisaties, grondeigenaren en andere betrokkenen in dit waardevolle gebied.

Landbouw

De agrarische sector is van oudsher een belangrijke maatschappelijk-economische drager voor met name het buitengebied. Ook vervult zij een belangrijke functie voor het in standhouden van waardevolle landschappen. Zo ook binnen de gemeente Oosterhout, waar het landschap zich kenmerkt door open agrarische gebieden (zoals de Willemspolder) en agrarische coulisselandschappen. Samen met de bosgebieden die Oosterhout rijk is, vervullen deze agrarische landschappen een belangrijke toeristisch-recreatieve trekkersfunctie gericht op natuur- en landschapsbeleving. Daarnaast vervult de sector ook een meer directe toeristisch-recreatieve functie. Activiteiten zoals paardenpensions, boerderijwinkels, minicampings, agrarisch natuurbeheer en educatieve en maatschappelijke functies (zorgboerderijen) kunnen neveninkomsten betekenen. Ook ligt er een uitdaging om een bijdrage te leveren aan de productie van duurzame energie (vergisting, zonne-energie).

Gecombineerde Willemspolder en rondom de dorpen

De agrarische functie binnen de gemeente concentreert zich vooral in de Gecombineerde Willemspolder ten oosten van de A27 en rond de dorpen. Deze gebieden kennen in relatie tot hun landschapstype, verschillende vormen van agrarische gebruiksmogelijkheden. In het open kleigebied van de Gecombineerde Willemspolder aan de oostkant en de Oranjepolder ten noorden van de kern richt de landbouw zich op akkerbouw en vollegronds tuinbouw. Schaalvergroting is hier mogelijk. De openheid van het landschap blijft hier een belangrijke sturende kwaliteit. In de gebieden rond de dorpen is de

beslotenheid van het landschap maatgevend. Rond Oosteind, Den Hout en Dorst is alleen grondgebonden landbouw toegestaan. Tussen Oosterhout en Teteringen vindt boomteelt plaats. Dit vormt een knelpunt voor de realisering van een ecologische hoofdstructuur (met name de ecologische verbinding tussen de Vrachelse Heide en boswachterij Dorst).

Oosteind

Voor de melkveehouderijen wordt extensivering en verbreding mogelijk om voldoende economisch perspectief te houden. Intensieve veehouderij wordt uitgesloten. Voor de glastuinbouw biedt het gebied ten zuiden van Oosteind mogelijkheden voor doorgroei van kassenbedrijven tot een maximale oppervlakte van 5 hectare. Nieuwvestiging is niet mogelijk. Een goede landschappelijke inpassing is vereist. Bundeling van bestaande bedrijven tot een nieuw duurzaam glastuinbouwbedrijf dan wel verplaatsing naar elders c.q. sanering van het bestaande bedrijf blijft mogelijk. De doorgroeimogelijkheden vormen vrijwel geen belemmering voor de woningbouwmogelijkheden van het Structuurplan Oosterhout-Oost op langere termijn.

Natuur, landschap en ecologie

De overgang van zand naar klei is in Oosterhout goed herkenbaar. Dit komt tot uiting in duidelijke verschillen en specifieke kenmerken van het landschap, de natuur en ecologische kwaliteiten. Het beleid is erop gericht deze kwaliteiten vast te houden en te versterken. In de plannen zijn landschap, natuur en ecologie sturende thema's. In het zuidelijk gebied als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur wordt een robuuste aanpak voorgestaan. Voor het noordelijk gedeelte is de openheid van de polders bepalend en wordt het huidige restrictieve beleid gecontinueerd.

In de visie voor het landschapspark Oosterhout-Breda wordt het landschap als een contramal van de stedelijke ontwikkeling gezien. Gestreefd wordt naar een robuust landschapsecologisch raamwerk, waarbinnen gebruikers (landbouw en recreatie) en burgers (toegankelijkheid) voldoende ruimte krijgen. Één en ander is verder uitgewerkt in navolgende paragrafen.

Voor het gebied ten oosten van de A27 geeft het Structuurplan Oosterhout-Oost een visie, waarin de dynamiek van het landschap sturend is voor de ontwikkelingsmogelijkheden. Één en ander is verder uitgewerkt in navolgende paragrafen.

In het gebied ten zuiden van Dorst geeft het structuurplan Dorst drie belangrijke landschappelijke ontwikkelingen aan. Één en ander is verder uitgewerkt in navolgende paragrafen.

De Contreie

Langs de westrand van de Contreie wordt een ecologische verbindingszone gerealiseerd. Deze verbindt de bestaande zone langs de Weststadweg met het Markkanaal. Daarmee worden de Biesbosch en de Vrachelse Heide verbonden. Door verschillen in vochtigheid en hoogte wordt een gedifferentieerde invulling in meerdere deelgebieden met specifieke kenmerken gerealiseerd.

Mobiliteit

Verbreding van de A27

Verbreding van de A27 lijkt voorlopig van de baan voor het deel ten zuiden van Gorinchem. Verbreding van het zuidelijk deel van de A27 en ombouw van knooppunt Hooipolder zijn niet voorzien vòòr 2020 ondanks het aandringen hierop door de regio. Teneinde verbreding van het zuidelijk deel van de A27 op termijn mogelijk te maken en de A27 uit te knikken, wordt aan de oostzijde hiervoor een strook vrijgehouden.

Nieuwe regionale verbinding tussen Oosterhout en Dongen (N629)

Gezien de afwikkelingsproblemen op de provinciale weg tussen Oosterhout en Dongen, de N629, zijn maatregelen noodzakelijk. Dit ook met het oog op de ontwikkeling van Everdenberg-oost. Ingezet wordt op de aanleg van een nieuwe weg parallel aan de Heistraat, waarbij de nieuwe weg het doorgaande verkeer gaat verwerken en de Heistraat vooral een functie voor het lokale verkeer gaat vervullen. Het tracé is vastgesteld, maar moet nog worden verankerd in een ruimtelijk besluit.

N282 Dorst

In het structuurplan Dorst is aangegeven dat voor de N282 een tangent, waarbij de rijksweg om Dorst heen wordt geleid, de voorkeur geniet. Dit gezien de verkeersproblematiek in Dorst en de ontwikkelingen in Breda Oost. Door aanleg van een tangent zou de bestaande rijksweg door Dorst "autoluw" kunnen worden gemaakt.

Inmiddels is besloten tot een opwaardering van de bestaande N282 en geen nieuw tracé buiten de kern.

Structuurvisie Oosterhout

datum: 7 februari 2012

Legenda

bestaand ontwikkeling

woongebied
zoekgebied wonen
centrumgebied
voorziening

winkelcentrum
ziekenhuis
cultuurdistrict
zwembad
leisure
crematorium
Huis voor Amateurs

bedrijventerrain
lood- en lozende
kantorenpark
groenstructuur
grens landschapspark
groene ruggengraat

landscappelijke / ecologische verbinding
agrarisch gebied - grootschalige landbouw
agrarisch gebied - kleinschalige landbouw
doorproef bestaande glastuinbouw tot 5 ha

bestaand ontwikkeling

waterstructuur
extensieve recreatie
cultuurhistorisch waardevol gebied
historisch militair object
verblijfsrecreatieterrein
recreatieterrein - sportcomplex (Sp) / golfteerain (G)

jachthaven
hoofdweg
HOV
spoorweg Breda - Tilburg
verbraden A27 / aanleg spoorverbinding Breda - Utrecht

stationslocatie Oosterhout
verplaatsing N629
stedshart
markering knooppunten
intensivering groenstructuur hoofdweg

gemeentegrens

Structuurplan Oosterhout Oost

In januari 2007 is door de gemeente Oosterhout het Structuurplan Oosterhout Oost vastgesteld. Het structuurplan vormt het integratiekader voor de keuzes op het gebied van infrastructuur (stedelijke en regionale verbindingen), bedrijvigheids- en natuurontwikkeling, en ontwikkelingen voor andere functies, zoals (op langere termijn) het wonen. Het kader geeft ook aan waar en welke landschappelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Ook biedt het structuurplan zicht op de wijze van transformatie van het gebied (en de rol van de gemeente in de begeleiding hiervan) inclusief het beheer van het gebied, nu en in de toekomst.

Het Structuurplan beschrijft in hoofdlijnen de meest gewenste ruimtelijke ontwikkelingen op de ontwikkeling van Oosterhout Oost.

Het plan voorziet in de transformatie van het buitengebied ten oosten van de kern Oosterhout in een multifunctioneel gebied. Zo zijn er zoekzones aangewezen voor buurtschappen, woonclusters, bedrijventerreinen en voorzieningen. Ook wordt er voorzien in een kleine, autonome groei van het lint Oosteind in zuidelijke richting. In het gebied is eveneens studiegebied opgenomen voor een nieuwe regionale wegverbinding. In het gebied worden clusters met een woon- of bedrijfsfunctie gerealiseerd. De bedrijfsfunctie worden in het westen en zuiden geconcentreerd en de woonfunctie in het noorden en midden van het gebied. De aanwezige glastuinbouw wordt getransformeerd tot verbrede landbouw. Het oostelijke deel van het plangebied wordt ingericht als een combinatie van landschap, recreatie en landbouw. Hier is ook een zoekgebied gesitueerd voor woningbouw ten behoeve van Dongen.

Onderhavig bestemmingsplan betreft een conserverend bestemmingsplan waarin geen grootschalige ontwikkelingen worden meegenomen. In voorkomend geval zal hiervoor een nieuw bestemmingsplan dienen te worden opgesteld.

Structuurplan Dorst

De gemeente Oosterhout heeft in 2006 het Structuurplan Dorst opgesteld. Het structuurplan geeft de ruimtelijke en functionele ontwikkeling weer voor de kern Dorst en de omliggende gebieden. De toekomst voor Dorst steunt op de geïntegreerde ontwikkeling van drie componenten: rood (bebouwing), groen (landschap) en grijs (infrastructuur). Hieronder worden de ontwikkelingsrichtingen van de drie componenten toegelicht.

Landschap

De landschappelijke kansen liggen vooral in: de ontwikkeling van de beek (en op termijn het beekdal); de vergroting van het bosareaal; het respecteren van cruciale open ruimtes en zichtlijnen.

Infrastructuur

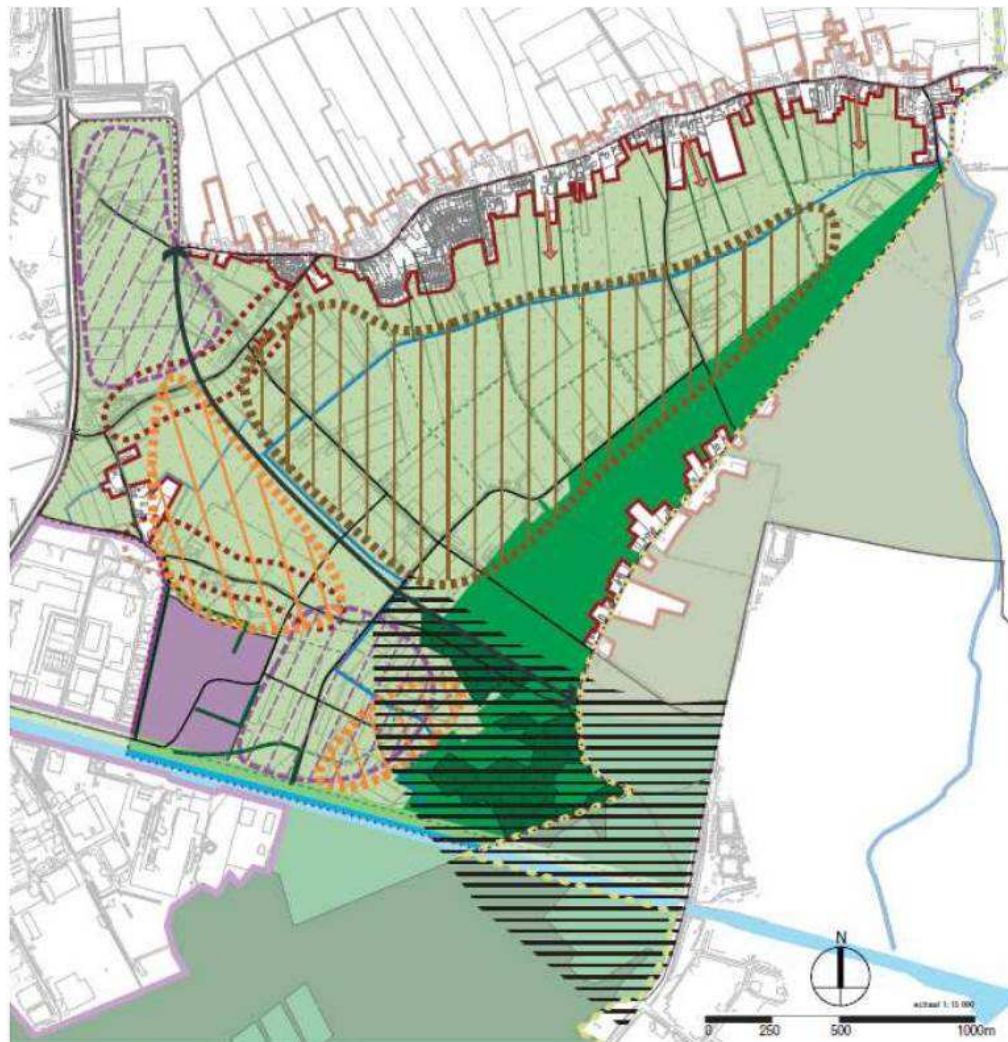
In de gewenste eindsituatie (met tangent) krijgt de Rijksweg in Dorst een andere functie in het netwerk van wegen: meer voor lokaal verkeer en minder voor regionaal verkeer. Voor de nieuwe weg, de tangent, is een goede doorstroming op de weg zelf, maar ook op de aansluitingen, met name op de A27, een belangrijke voorwaarde. Door de situering van nieuwe functies waaronder recreatieve-, ten zuiden van Dorst is ook een goede langzaam verkeersverbinding tussen de kern en deze nieuwe functies gewenst. Om die 'zuidroute' goed te faciliteren is een fietsroute met hoge kwaliteit (bij voorkeur vrijliggend) gewenst.

Inmiddels is besloten tot een opwaardering van de bestaande N282 en geen nieuw tracé buiten de kern.

Bebouwingskansen

Er wordt gestreefd om het programma zoveel mogelijk gefaserd en buurtsgewijs te ontwikkelen in een 'korrelgrootte' die past bij Dorst. Een dergelijke ontwikkeling biedt bovendien de mogelijkheid het woningbouwprogramma te differentiëren. Voorgesteld wordt de typologie van de nieuwe bebouwing allereerst te bepalen door de positie ten opzichte van de kern en het landschap. Aan de oostzijde wordt gestreefd naar meer 'bosachtige' sfeer, bij wijze van overgang naar de bosrand, terwijl aan de westzijde een meer 'tuinachtig' beeld op zijn plaats is. Voor de verder weg liggende locaties wordt gedacht aan een meer landschappelijke invulling. Ten tweede zou de invulling bepaald moeten worden door de typologie, maat en schaal van de bestaande bebouwing. Er wordt niet aan hoogbouw gedacht. Structuurplankaart Dorst en omstreken. Onderhavig bestemmingsplan betreft een conserverend

bestemmingsplan waarin geen grootschalige ontwikkelingen worden meegenomen. In voorkomend geval zal hiervoor een nieuw bestemmingsplan dienen te worden opgesteld.

Structuurplankaart Oosterhout Oost

Structuurplan Oosterhout Oost, januari 2007

velden	netwerk	bebouwing	aanduidingen
(vertrilde) landbouw en landschapontwikkeling - landbouwgebied - landbouw	- A21 - lokale ontlasting - stelsel / wandelpaden / paard en rijbaan - waterloop - ruimte regionale wegverbinding / verkeerstracé - stadsgebied / regionale wegverbinding	- bestaande bebouwing - ruimtegebied bouwverwachting in woonwijken - ruimtegebied woonwijken - ruimtegebied bedrijventuinen - ruimtegebied voorzieningen - waterbouw gebied Oosterhout (natuurlijk) - uitbreiding bedrijventuinen Oosterhout	- gemeentegrens - plangebied

Structuurplankaart Dorst en omstreken

Structuurplan Dorst en omstreken

november 2006

landschap

- bestaand bos
- uitbreiding grasland
- bestaand landbouwgebied
- bestaand watergang
- te ontwikkelen boszone
- bestaand water, op termijn mogelijk van landbouw en landschapontwikkeling
- bestaand sportvelden
- zoekruimte voor mogelijke ontwikkeling van sportvoorzieningen
- zoekruimte voor mogelijke ontwikkeling van multifunctionele ruimte
- richtlijn op open gebied

infrastructuur

- bestaand regionale wegverbinding / RWS
- zoekgebied nieuwe regionale wegverbinding
- bestaand lokale wegverbinding (linten)
- overige lokale wegverbinding

bebouwing

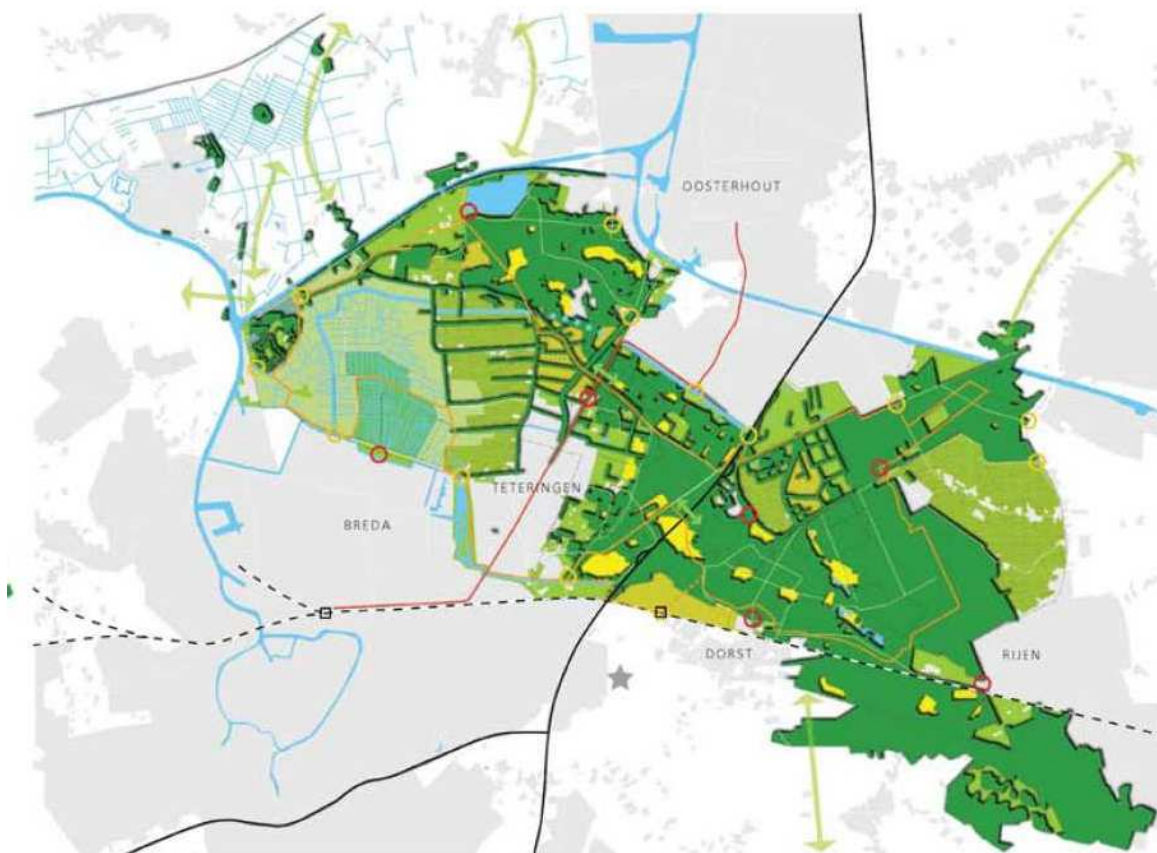
- bestaand bebouwing
- nieuw woongebied fase 1
- nieuw woongebied fase 2
- transformaties van erf naar wooncluster (begrenzing indicatief)

overige aanduidingen

- plangrens
- gemeentegrens

Gebiedsvisie Landschapspark Oosterhout-Breda

Het buitengebied tussen de bebouwde gebieden van Oosterhout en Breda wordt ingericht als een duurzaam landschapspark. Vanuit natuurdoelstellingen wordt het wenselijk geacht de komende jaren de bossen (en heidegebieden en stuifzanden) van Boswachterij Dorst met de bossen van de Vrachelse Heide te verbinden. Gemeenten Oosterhout en Breda, Provincie, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat en Waterschap hebben in 2009 een gezamenlijke visie opgesteld die het streefbeeld en de doelstellingen in het gebied vastlegt. Met de planvorming voor het landschapspark wordt beoogd om nieuwe grootschalige verstedelijking of intensieve recreatie een halt toe te roepen en het gebied vanuit haar eigen kracht te ontwikkelen tot een samenhangend geheel voor natuur, recreatie en agrarisch gebruik. Er wordt gestreefd naar een verbetering van de toegankelijkheid en gebruiksmogelijkheden van het gebied door entree's, bankjes en korte wandelingen. Het aanbod van fiets- en wandelroutes voor (verblijfs)recreanten wordt op elkaar afgestemd, en gekoppeld aan horecavoorzieningen worden poorten ontwikkeld om bezoekers op te vangen. De poorten worden onderling verbonden met een nieuwe fietsroute door het landschapspark die het mogelijk maakt alle bijzondere natuur- en cultuur landschappen en erfgoed te beleven. Voor recreatieondernemers vormt de kwaliteitsverbetering van de omgeving een verrijking van het aanbod voor hun klanten. Voor versterking van de agrarische bedrijfsvoering worden grote delen van het gebied versterkt voor optimale grondgebonden teelt en gebruik als weide- en hooiland. Op een aantal plekken wordt beoogd de agrarische bedrijfsvoering te verbreden met landschaps- en natuurbeheer en in de toekomst wellicht ook recreatieve activiteiten zoals een theetuin of boerderijwinkel. Op twee plekken (nabij de Bredaseweg en de A27) wordt voorgesteld het agrarisch gebruik geleidelijk uit te plaatsen om een volwaardige verbinding tussen de natuurkernen mogelijk te maken. Voor de natuur geldt dat stevige investeringen nodig zijn om barrières op te heffen en het gebied tot een samenhangend leefgebied te ontwikkelen. Hierbij wordt gedacht aan een landschapsbrug over de A27, een amfibieëntunnel, de passage van de Bredaseweg en onthekking van de talloze terreinen. Om de verschillende natuurwaarden onderling te verbinden wordt voorzien in een robuuste bosverbinding tussen de Vrachelse Heide en boswachterij Dorst, een kralensnoer van heideterreinen met open zand en schraalgraslanden, en aaneengeschaalde 'stepping stones' van natte natuur als verbinding tussen Surae en de Lage Vuchtpolder. Om de verdroging te bestrijden bevat het plan voorstellen om schoon water terug het gebied in te leiden en vast te houden. Hiermee wordt het natuurlijk watersysteem van ondiepe kwel gevoed, de daarbij behorende natuurwaarden vergroot en de drinkwaterwinning aangevuld.

STREEFBEELD LANDSCHAPSPARK OOSTERHOUT - BREDA 2025

LEGENDA

 Bebouwing	 Moeras	 Natuurlijk polder de Vucht
 Bos / houtwallen / lanen	 Optimale inrichting agrarische productie	 Open terrein
 Heide / open zand	 Agrarisch productie (weide)	 Herstructurering recreatieve voorzieningen
 Water	 Agrarisch gebied met landschap en natuurbeheer	 Ecologische verbinding naar omgeving
 Voorziening ecologische passage	 Ommerpet	
 Entrepunt	 Bredaseweg / HGV	
 Poort	 OV voorstedelijke woonwijk	
 Parkroute	 Bavelse berg	

Nota Toerisme en Recreatie

De betekenis van toerisme en recreatie neemt toe, in economische zin (toerisme is een groeisector), maar ook bijvoorbeeld als mogelijkheid voor gemeenten om zich te onderscheiden van andere gemeenten. Ook de gemeente Oosterhout wordt zich steeds meer bewust van de betekenis van toerisme en recreatie voor de gemeente. Sinds 1995 is toerisme en recreatie speerpunt van gemeentelijk beleid. In 1996 is het Toeristisch Recreatief Actieplan (TRAP) opgesteld. Nog actuele punten zijn uit het TRAP overgenomen naar het in januari 2002 vastgestelde beleidsplan Toerisme en recreatie. Regionale en landelijke ontwikkelingen op toeristisch/recreatief gebied bieden diverse kansen om het toerisme en recreatie in de gemeente verder te ontwikkelen, en daarmee ook doelstellingen op andere beleidsterreinen te bereiken. Het bevorderen van toerisme is vaak geen op zichzelf staand doel, maar veel eerder een middel om bij te dragen aan de invulling van veel ander doeleinden (bijvoorbeeld imagobevordering, werkgelegenheid). Om de kansen op het gebied van toerisme en recreatie optimaal te benutten en te sturen, is een goed integraal toeristisch-recreatief beleid van belang. De hoofddoelstelling van het toeristisch-recreatief beleid is "Het verhogen van de aantrekkelijkheid en kwaliteit van Oosterhout voor zowel de eigen inwoners als voor bezoekers, waardoor de verblijfsduur en het aantal bezoeken aan Oosterhout zal toenemen, wat een positief effect heeft op de toeristisch-recreatieve bestedingen in Oosterhout en daarmee op de werkgelegenheid".

Erfgoedkaart

Op 25 januari 2012 heeft de gemeenteraad van de gemeente Oosterhout de Erfgoedkaart Oosterhout vastgesteld. Deze kaart geeft de archeologische verwachtingen en archeologische en cultuurhistorische waarden in Oosterhout weer, waardoor deze als volwaardig belang in ruimtelijke planvorming mee kunnen worden gewogen. Tevens zijn op de kaart de voorschriften vastgesteld voor de omgang met archeologische bodemschatten in de ruimtelijke inrichting en in bouwprojecten. In het bijbehorende document is uiteengezet hoe de erfgoedkaarten zijn opgebouwd. Allereerst is de ontwikkelingsgeschiedenis van Oosterhout in kaart gebracht. Daarna is gekeken naar de bekende archeologische meldingen in de gemeente. Dit heeft geresulteerd in een overzicht van Historisch-geografische elementen en structuren en van historische groenstructuren en zichtlijnen. De kaarten en waarden zijn opgenomen in dit MER en in het bestemmingsplan.

Bijlage 3 Passende beoordeling

projectnr 260317
9 januari 2014
definitief

Plan-milieueffectrapportage
Bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout (incl. Lint Oosteind) 2013

